

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

GRUPA KAPITAŁOWA PBG
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

**ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2016 ROKU
DO 31 GRUDNIA 2016 ROKU**

WYSOGOTOWO, DNIA 27 MARCA 2017 ROKU

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SPIS TREŚCI

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	14
1. INFORMACJE OGÓLNE	14
1.1 INFORMACJE O SPÓŁCE DOMINUJĄCEJ	14
1.2 SKŁAD ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ SPÓŁKI DOMINUJĄCEJ.....	14
1.3 CHARAKTER DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ.....	15
1.4 INFORMACJA O GRUPIE KAPITAŁOWEJ.....	15
1.4.1 SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ.....	15
1.4.2 SCHEMAT GRUPY KAPITAŁOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016 ROKU.....	22
1.4.3 ZMIANY W GRUPIE KAPITAŁOWEJ W 2016 ROKU	24
2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO, WALUTA SPRAWOZDAWCZA ORAZ ZASTOSOWANY POZIOM ZAOKRĄGLEŃ.....	24
2.1 PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	24
2.2 WALUTA FUNKCJONALNA, WALUTA SPRAWOZDAWCZA ORAZ ZASTOSOWANY POZIOM ZAOKRĄGLEŃ.....	25
2.3 ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI.....	26
2.4. WPŁYW ZAWARCIA UKŁADU Z WIERZYCIELAMI NA SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	35
3. ZMIANY STANDARDÓW LUB INTERPRETACJI	38
3.1 ZMIANY STANDARDÓW LUB INTERPRETACJI OBOWIĄZUJĄCE I ZASTOSOWANE PRZEZ GRUPĘ OD 1 STYCZNIA 2016 ROKU	38
3.2 OPUBLIKOWANE STANDARDY I INTERPRETACJE, KTÓRE NIE WESZŁY W ŻYCIE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016 ROKU I ICH WPŁYW NA SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY	39
4. KOREKTY BŁĘDU LAT POPRZEDNICH.....	41
5. PROFESJONALNY OSĄD, NIEPEWNOŚĆ SZACUNKÓW I ZAŁOŻEŃ ORAZ ZMIANY SZACUNKÓW	42
5.1 PROFESJONALNY OSĄD	42
5.2 NIEPEWNOŚĆ SZACUNKÓW I ZAŁOŻEŃ.....	43
5.2.1 REZERWY	43
5.2.2 UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH (W TYM WARTOŚCI FIRMY)	45
5.2.3 PRZYCHODY Z UMÓW O USŁUGĘ BUDOWLANĄ.....	45
5.2.4 KLASYFIKACJA AKTYWÓW FINANSOWYCH	46
5.2.5 OKRESY EKONOMICZNEJ UŻYTECZNOŚCI ŚRODKÓW TRWAŁYCH I WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	47
5.2.6 AKTYWA NA PODATEK ODROZCZONY.....	47
5.2.7 NIEPEWNOŚĆ ZWIĄZANA Z ROZLICZENIAMI PODATKOWYMI	47
5.2.8 ODPIS AKTUALIZUJĄCY WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI I POŻYCZEK	48
5.2.9 WARTOŚĆ GODZIWA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	48
5.2.10 OSZACOWANIE WARUNKÓW PRZYSZŁYCH EMISJI AKCJI SERII H I I.....	48
5.3 ZMIANY SZACUNKÓW	49
6. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI.....	49
6.1 SEGMENTY OPERACYJNE.....	49
6.2 ZASADY KONSOLIDACJI	50
6.3 POŁĄCZENIE JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH I WARTOŚĆ FIRMY	51
6.4 INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH	53
6.5 INWESTYCJE WE WSPÓLNE USTALENIA UMOWNE.....	54
6.6 WYCENA DO WARTOŚCI GODZIWEJ.....	55
6.7 TRANSAKCJE W WALUTACH OBCYCH	56
6.8 KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO	58
6.9 WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	58
6.10 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	60
6.11 AKTYWA W LEASINGU – GRUPA JAKO LEASINGOBIORCA.....	61
6.12 NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU – GRUPA JAKO LEASINGODAWCA	62
6.13 UTRATA WARTOŚCI NIEFINANSOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	62
6.14 NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	64
6.15 NIEODNAWIALNE ZASOBY NATURALNE.....	65
6.16 INSTRUMENTY FINANSOWE	66
6.16.1 AKTYWA FINANSOWE.....	66
6.16.2 UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH.....	70
6.16.2.1 AKTYWA FINANSOWE UJMOWANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	70
6.16.2.2 AKTYWA FINANSOWE WYKAZYWANE WEDŁUG KOSZTU.....	70
6.16.2.3 AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY.....	71
6.16.3 POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE I RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ	71
6.16.4 WBUDOWANE INSTRUMENTY POCHODNE.....	72
6.16.5 ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	73
6.17 ZAPASY	73
6.18 NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	74
6.19 ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY.....	75
6.20 AKTYWA TRWAŁE I GRUPY AKTYWÓW NETTO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	75
6.21 KAPITAŁ WŁASNY	75
6.22 ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	76
6.22.1 KRÓTKOTERMINOWE ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE.....	76

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

6.22.2	REZERWY NA NIETYKORZYSTANE URLOPY	76
6.22.3	ODPRAWY EMERYTALNE I NAGRODY JUBILEUSZOWE	76
6.23	REZERWY, ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE	77
6.24	OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE	79
6.25	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	79
6.26	ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	79
6.27	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	80
6.27.1	SPRZEDAŻ TOWARÓW I PRODUKTÓW	80
6.27.2	SPRZEDAŻ USŁUG	80
6.28	DYWIDENDY, POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE I PRZYCHODY FINANSOWE	81
6.29	KOSZTY	82
6.30	PODATEK DOCHODOWY (BIEŻĄCY I ODROZCZONY)	83
6.31	PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG	85
6.32	OCENA NIEPEWNOŚCI CO DO ROZLICZEŃ PODATKOWYCH	85
6.33	ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	86
7.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	86
8.	SEGMENTY OPERACYJNE	86
9.	PRZEJĘCIA ORAZ ZBYCIA JEDNOSTEK ZALEŻNYCH	89
9.1	PRZEJĘCIA JEDNOSTEK ZALEŻNYCH	89
9.2	ZBYCIA JEDNOSTEK ZALEŻNYCH	89
10.	INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH	89
11.	UDZIAŁ WE WSPÓLNYM PRZEDSIĘWZIĘCIU	90
12.	UDZIAŁ WE WSPÓLNYM DZIAŁANIU	91
13.	WARTOŚĆ FIRMY	93
14.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	96
15.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	100
16.	AKTYWA W LEASINGU	105
17.	GRUPA JAKO LEASINGODAWCA	106
18.	NIEODNAWIALNE ZASOBY NATURALNE	106
19.	NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	107
20.	INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE	108
21.	AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	109
21.1	KATEGORIE AKTYWÓW ORAZ ZOBOWIĄZAŃ	109
21.2	POŻYCZKI UDZIELONE	114
21.3	POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE	114
21.4	POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE	116
21.5	KREDYTY, POŻYCZKI I INNE INSTRUMENTY DŁUŻNE	116
21.6	ZABEZPIECZENIE SPŁATY ZOBOWIĄZAŃ	121
21.7	POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	122
21.8	UJAWNIAJĄCE METOD WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ	123
22.	ZAPASY	124
23.	DŁUGOTERMINOWE KONTRAKTOWE NALEŻNOŚCI, ZOBOWIĄZANIA I REZERWY	125
24.	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	127
25.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	130
26.	AKTYWA ZAKLASYFIKOWANE JAKO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	131
27.	KAPITAŁ WŁASNY	132
27.1	KAPITAŁ PODSTAWOWY	132
27.2	KAPITAŁ Z EMISJI AKCJI POWYŻEJ ICH WARTOŚCI NOMINALNEJ	134
27.3	KAPITAŁ Z WYCENY TRANSAKCJI ZABEZPIECZAJĄCYCH ORAZ RÓŻNICE KURSOWE Z PRZELICZENIA JEDNOSTEK ZAGRANICZNYCH	134
27.4	POZOSTAŁE KAPITAŁY	134
27.5	ZYSKI / STRATY ZATRZYMANE ORAZ OGRANICZENIA W WYPŁACIE DYWIDENDY	135
27.6	PROGRAMY PŁATNOŚCI OPARTE O AKCJE	135
27.7	UDZIAŁY NIEKONTROLUJĄCE	135
28.	ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	136
29.	POZOSTAŁE REZERWY	139
30.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	142
31.	ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	144
32.	MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS	144
33.	SPRZEDAŻ USŁUG	145
34.	PRZYCHODY I KOSZTY	148
34.1	KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	148
34.2	KOSZTY AMORTYZACJI, ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH, RÓŻNIC KURSOWYCH ORAZ ZAPASÓW UJĘTE W ZYSKU LUB STRACIE	149
34.3	POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	150
34.4	POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	151
34.5	PRZYCHODY FINANSOWE	152
34.6	KOSZTY FINANSOWE	153
35.	PODATEK DOCHODOWY	153

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

35.1	OBCIĄŻENIE PODATKOWE.....	153
35.2	ODROCZONY PODATEK DOCHODOWY.....	154
36.	ZYSK NA AKCJĘ, DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY ORAZ EMISJE I WYKUP PAPIERÓW DŁUŻNYCH.....	160
36.1	ZYSK NA AKCJĘ.....	160
36.2	DYWIDENDY WYPŁACONE ORAZ ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY.....	161
36.3	EMISJA I WYKUP PAPIERÓW DŁUŻNYCH.....	161
37.	NARUSZENIE POSTANOWIEŃ UMOWY (KREDYTY, POŻYCZKI).....	162
38.	PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE.....	163
39.	INFORMACJE NA TEMAT PODMIOTÓW POWIĄZANYCH.....	165
40.	AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE.....	167
41.	POSTĘPOWANIA SĄDOWE ORAZ INNE SPRAWY SPORNE.....	169
42.	ROZLICZENIA PODATKOWE.....	179
43.	CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM.....	180
43.1	RYZYSKO PŁYNNOŚCI.....	181
43.2	RYZYSKO STOPY PROCENTOWEJ.....	184
43.3	RYZYSKO WALUTOWE.....	185
43.4	RYZYSKO KREDYTOWE.....	187
44.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM.....	189
45.	POZOSTAŁE INFORMACJE.....	189
45.1	WYBRANE DANE FINANSOWE PRZELICZONE NA EUR.....	189
45.2	WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ.....	192
45.3	ZATRUDNIENIE W GRUPIE KAPITAŁOWEJ I ROTACJA KADR.....	193
45.4	WYNAGRODZENIE PODMIOTU UPRAWNIIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.....	193
46.	ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM.....	194
47.	ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	196

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2016 ROKU

Wyszczególnienie	Nota	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
<i>Działalność kontynuowana</i>			
Przychody ze sprzedaży	8	1 987 014	1 798 815
Przychody ze sprzedaży produktów		696 635	930 472
Przychody ze sprzedaży usług		1 259 847	862 929
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		30 532	5 414
Koszt własny sprzedaży	8	(1 865 858)	(1 681 163)
Koszt sprzedanych produktów		(645 594)	(897 479)
Koszt sprzedanych usług		(1 188 790)	(777 699)
Koszt sprzedanych towarów i materiałów		(31 474)	(5 985)
Zysk brutto ze sprzedaży		121 156	117 652
Zysk na utracie współkontroli nad wspólnym działaniem		24 239	-
Koszty sprzedaży	34.1	(21 076)	(21 935)
Koszty ogólnego zarządu	34.1	(92 376)	(89 955)
Pozostałe przychody operacyjne	34.3	31 835	31 954
Pozostałe koszty operacyjne	34.4	(165 282)	(220 001)
Koszty restrukturyzacji		(3 852)	(8 354)
Zysk na zawarciu układu z wierzycielami		925 747	-
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		820 391	(190 638)
Koszty finansowe netto	34.5, 34.6	(9 377)	(4 458)
Udział w zyskach jednostek rozliczanych metodą praw własności		(7 767)	2 952
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		803 247	(192 144)
Podatek dochodowy	35	(14 499)	(8 903)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		788 747	(201 047)
<i>Działalność zaniechana</i>			
Strata netto z działalności zaniechanej		-	(57)
Zysk (strata) netto		788 747	(201 104)
Zysk (strata) netto przypadający:		788 747	(201 104)
- akcjonariuszom jednostki dominującej		838 731	(177 575)
- akcjonariuszom niekontrolującym		(49 984)	(23 529)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZYSK (STRATA) NETTO NA JEDNĄ AKCJĘ ZWYKŁĄ

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane) 1 / akcję	za okres 31.12.2015 (badane) 1 / akcję
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej przypadający:	788 747	(201 047)
- akcjonariuszom jednostki dominującej	838 731	(177 546)
- akcjonariuszom niekontrolującym	(49 984)	(23 501)
Strata netto z działalności zaniechanej przypadająca:	-	(57)
- akcjonariuszom jednostki dominującej	-	(29)
- akcjonariuszom niekontrolującym	-	(28)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający:	788 747	(201 104)
- akcjonariuszom jednostki dominującej	838 731	(177 575)
- akcjonariuszom niekontrolującym	(49 984)	(23 529)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	438 785 030*	14 295 000
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)	438 785 030*	14 295 000
Zysk (strata) na jedną akcję z działalności kontynuowanej:		
- podstawowy	1,91	(12,42)
- rozwodniony	1,91	(12,42)
Zysk (strata) na jedną akcję z działalności kontynuowanej i zaniechanej:		
- podstawowy	1,91	(12,42)
- rozwodniony	1,91	(12,42)

* Sposób wyliczenia średnio ważonej liczby akcji przedstawiono w nocie 36.1.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2016 ROKU

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Zysk (strata) netto	788 747	(201 104)
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków, dotyczące pozycji:		
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych:		
- straty ujęte w okresie w innych dochodach całkowitych	(154)	(147)
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą	4 448	(11 649)
Podatek dochodowy odnoszący się do składników innych dochodów całkowitych	29	28
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane za zyski lub straty, dotyczące pozycji:		
Straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych	(854)	(251)
Podatek dochodowy odnoszący się do składników innych dochodów całkowitych	162	48
Inne całkowite dochody (straty) po opodatkowaniu	3 631	(11 971)
Całkowite dochody	792 378	(213 075)
Całkowite dochody przypadające:		
- akcjonariuszom podmiotu dominującego	842 736	(189 417)
- akcjonariuszom niekontrolującym	(50 358)	(23 658)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016 ROKU

Wyszczególnienie	Nota	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Aktywa			
Aktywa trwałe		726 984	879 473
Wartość firmy	13	186 580	290 737
Wartości niematerialne	14	8 968	10 201
Rzeczowe aktywa trwałe	15	222 976	236 844
Nieodnawialne zasoby naturalne	18	-	6 000
Nieruchomości inwestycyjne	19	131 343	189 439
Inwestycje długoterminowe	20	4 577	7 577
Inwestycje we wspólnych przedsięwzięciach	11	28 474	34 579
Długoterminowe kontraktowe należności oraz należności długoterminowe z tytułu umowy o usługę budowlaną	23	39 150	-
Należności	24	39 972	40 800
Pożyczki udzielone	21.2	-	118
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	21.4	1 482	1 484
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	35.2	60 094	57 767
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	31	3 368	3 927
Aktywa obrotowe		1 172 947	1 312 279
Zapasy	22	17 080	53 145
Należności z tytułu umów o usługę budowlaną	33	114 023	233 675
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	24	869 119	622 918
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		19 706	21 386
Pożyczki udzielone	21.2	363	260
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe		74	70
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	25	121 109	341 746
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	31	31 473	39 079
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	26	60 986	2 055
Aktywa razem		1 960 916	2 193 807

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016 ROKU (C.D.)

Wyszczególnienie	Nota	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
<i>Pasywa</i>			
Kapitał własny		228 335	(808 100)
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		(65 941)	(1 159 154)
Kapitał podstawowy	27.1	15 414	14 295
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	27.2	1 009 665	733 348
Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających przepływy	27.3	(986)	(861)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	27.3	(10 862)	(15 338)
Pozostałe kapitały	27.4	524 314	506 631
Straty zatrzymane:	27.5	(1 603 486)	(2 397 229)
- strata z lat ubiegłych		(2 442 217)	(2 219 654)
- zysk (strata) netto bieżącego roku przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		838 731	(177 575)
Udziały niekontrolujące	27.7	294 276	351 054
Zobowiązania		1 732 581	3 001 907
Zobowiązania długoterminowe		733 463	579 028
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	21.5	356 886	49 186
Leasing finansowy	16	7 635	10 754
Pochodne instrumenty finansowe	21.3	1 218	1 063
Długoterminowe kontraktowe zobowiązania i rezerwy	23	38 686	-
Pozostałe zobowiązania	30	240 257	126 115
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	35.2	4 725	3 875
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	28	24 036	24 080
Pozostałe rezerwy długoterminowe	29	58 859	362 927
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	31	1 161	1 028
Zobowiązania krótkoterminowe		999 118	2 422 879
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	21.5	208 177	1 331 906
Leasing finansowy	16	3 084	2 938
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	30	581 935	921 715
Zobowiązania z tytułu umowy o usługę budowlaną	33	86 912	49 925
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		1 126	571
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	28	45 594	37 481
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	29	61 162	71 695
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	31	11 128	6 648
Pasywa razem		1 960 916	2 193 807

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2016 ROKU – (BADANE)

Wyszczególnienie	Kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej								Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
	Kapitał podstawowy	Akcje własne (-)	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających przepływy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane/ niepokryte straty	Razem		
Nota	27.1		27.2	27.3	27.3	27.4	27.5	-	27.7	-
Saldo na dzień 01.01.2016 roku	14 295	-	733 348	(861)	(15 338)	506 631	(2 397 229)	(1 159 154)	351 054	(808 100)
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta błęd podstawowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo po zmianach	14 295	-	733 348	(861)	(15 338)	506 631	(2 397 229)	(1 159 154)	351 054	(808 100)
Zmiany w kapitale własnym w okresie od 01.01- 31.12.2016 roku										
Emisja akcji	15 128	-	276 317	-	-	12 851	-	304 296	-	304 296
Wyłączenie pożyczki udzielonej przez większościowego akcjonariusza	-	-	-	-	-	(35 902)	-	(35 902)	-	(35 902)
Zmiana struktury grupy kapitałowej (transakcje z podmiotami niekontrolującymi)	-	-	-	-	-	(1 996)	(1 940)	(3 936)	(6 366)	(10 302)
Obniżenie wartości nominalnej akcji	(14 009)	-	-	-	-	-	-	(14 009)	-	(14 009)
Inne korekty	-	-	-	-	-	(19)	47	28	(54)	(26)
Przekazanie wyniku finansowego na kapitał	-	-	-	-	-	43 095	(43 095)	-	-	-
Razem transakcje z właścicielami	1 119	-	276 317	-	-	18 029	(44 988)	250 477	(6 420)	244 057
Zysk netto za okres od 01.01 do 31.12.2016 roku	-	-	-	-	-	-	838 731	838 731	(49 984)	788 747
Inne całkowite dochody po opodatkowaniu za okres od 01.01 do 31.12.2016 roku	-	-	-	(125)	4 476	(346)	-	4 005	(374)	3 631
Razem całkowite dochody	-	-	-	(125)	4 476	(346)	838 731	842 736	(50 358)	792 378
Przeniesienie do zysków zatrzymanych (sprzedaż przeszacowanych środków trwałych)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo na dzień 31.12.2016 roku	15 414	-	1 009 665	(986)	(10 862)	524 314	(1 603 486)	(65 941)	294 276	228 335

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2015 ROKU – (BADANE)

Wyszczególnienie	Kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej								Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
	Kapitał podstawowy	Akcje własne (-)	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających przepływy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane/ niepokryte straty	Razem		
Saldo na dzień 01.01.2015 roku	14 295	-	733 348	(742)	(3 765)	524 075	(2 212 161)	(944 950)	272 193	(672 757)
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta błęd podstawowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo po zmianach	14 295	-	733 348	(742)	(3 765)	524 075	(2 212 161)	(944 950)	272 193	(672 757)
Zmiany w kapitale własnym w okresie od 01.01- 31.12.2015 roku										
Emisja akcji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zmiana struktury grupy kapitałowej (transakcje z podmiotami niekontrolującymi)	-	-	-	-	-	(27 353)	2 605	(24 748)	102 519	77 771
Inne korekty	-	-	-	-	(1)	(2)	(37)	(40)	-	(40)
Reklasyfikacja pozycji kapitałowych powstałych na utracie kontroli	-	-	-	-	-	(22 105)	22 105	-	-	-
Przekazanie wyniku finansowego na kapitał	-	-	-	-	-	32 166	(32 166)	-	-	-
Razem transakcje z właścicielami	-	-	-	-	(1)	(17 294)	(7 493)	(24 788)	102 519	77 731
Strata netto za okres od 01.01 do 31.12.2015 roku	-	-	-	-	-	-	(177 575)	(177 575)	(23 529)	(201 104)
Inne całkowite dochody po opodatkowaniu za okres od 01.01 do 31.12.2015 roku	-	-	-	(119)	(11 572)	(150)	-	(11 841)	(129)	(11 970)
Razem całkowite dochody	-	-	-	(119)	(11 572)	(150)	(177 575)	(189 416)	(23 658)	(213 074)
Przeniesienie do zysków zatrzymanych (sprzedaż przeszacowanych środków trwałych)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo na dzień 31.12.2015 roku	14 295	-	733 348	(861)	(15 338)	506 631	(2 397 229)	(1 159 154)	351 054	(808 100)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2016 ROKU

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
<i>Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej</i>		
Zysk (strata) netto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	803 247	(192 144)
Strata netto przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej		(66)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	803 247	(192 210)
Korekty:		
Amortyzacja i odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	19 272	42 669
Amortyzacja i odpisy aktualizujące wartości niematerialne	2 591	3 218
Zmiana wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych	(4 273)	19 539
Zmiana wartości godziwej inwestycji długoterminowych	3 000	-
Środki pieniężne wspólnego przedsięwzięcia na dzień utraty współkontroli	(91 708)	-
Zmiana wartości godziwej aktywów (zobowiązań) finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat	242	222
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych przeniesione z kapitału	-	(164)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	106 852	124 070
Zysk ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	(2 394)	(980)
Zysk ze sprzedaży aktywów finansowych (innych niż instrumenty pochodne)	-	(373)
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	1 277	(27)
Koszty odsetek	7 688	6 375
Przychody z odsetek	(845)	(746)
Otrzymane dywidendy	-	(11)
Udział w zyskach (stratach) jednostek rozliczanych metodą praw własności	7 767	(2 952)
Korekty dotyczące utraty współkontroli nad wspólnym działaniem	(21 031)	-
Korekty dotyczące zawarcia układu z wierzycielami	(653 419)	-
Inne korekty	2 597	(775)
Korekty razem:	(622 384)	190 065
Zmiana stanu zapasów	36 084	8 945
Zmiana stanu należności	(296 837)	(71 800)
Zmiana stanu zobowiązań	(8 683)	295 501
Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych	(296 661)	(10 852)
Zmiana stanu z tytułu umów budowlanych	156 639	(37 658)
Zmiany w kapitale obrotowym	(409 458)	184 136
Wpływy (wydatki) z rozliczenia instrumentów pochodnych	-	(89)
Zapłacony podatek dochodowy	(23 003)	(31 625)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(251 598)	150 277
<i>Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej</i>		
Wydatki na nabycie wartości niematerialnych	(1 213)	(1 469)
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(7 621)	(26 765)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	3 941	1 973
Wydatki na nabycie nieruchomości inwestycyjnych	(3)	(3 120)
Wpływy ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	12 703	9 260
Wpływy netto ze sprzedaży jednostek zależnych	-	48 000

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Otrzymane spłaty pożyczek udzielonych	421	135
Pożyczki udzielone	(162)	20
Otrzymane odsetki	174	298
Inne wpływy	90	4
Inne wydatki inwestycyjne	(1 641)	(28 190)
Otrzymane dywidendy	-	11
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności inwestycyjnej	6 689	157
<i>Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej</i>		
Wpływy netto z tytułu emisji akcji	-	89 226
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek	42 880	5 498
Spłaty kredytów i pożyczek	(5 360)	(23 043)
Spłaty odsetek od kredytów i pożyczek	(5 297)	-
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(6 528)	(6 281)
Spłata odsetek z tytułu leasingu finansowego	(523)	-
Pozostałe odsetki zapłacone	(82)	(6 388)
Odsetki od lokat (od środków z nadwyżki finansowej)	409	457
Inne wpływy/wydatki	(1 110)	450
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	24 389	59 919
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(220 520)	210 353
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	341 746	131 742
Zmiana stanu z tytułu różnic kursowych	(117)	(349)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	121 109	341 746

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1 INFORMACJE O SPÓŁCE DOMINUJĄCEJ

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej PBG (dalej zwana „Grupą Kapitałową”, „Grupą Kapitałową PBG”, „Grupą”) jest PBG SA (dalej zwana „Spółką dominującą”, „Jednostką dominującą”) (skład Grupy Kapitałowej przedstawia nota 1.4.1). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku.

Spółka dominująca Grupy Kapitałowej została utworzona w dniu 2 stycznia 2004 roku na podstawie Aktu Notarialnego z dnia 1 grudnia 2003 roku. Spółka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000184508. Spółce dominującej nadano numer statystyczny REGON 631048917. Akcje Spółki dominującej są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Siedziba Spółki dominującej mieści się przy ulicy Skórzewskiej 35 w Wysogotowie k/Poznania, 62-081 Przeźmierowo.

Czas trwania Spółki dominującej oraz Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

1.2 SKŁAD ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ SPÓŁKI DOMINUJĄCEJ

Skład Zarządu Spółki dominującej oraz Rady Nadzorczej Spółki dominującej na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawia poniższa tabela:

Na dzień 31.12.2016 roku	
Skład Zarządu Spółki dominującej	Skład Rady Nadzorczej Spółki dominującej
Jerzy Wiśniewski - Prezes Zarządu	Helena Fic – Przewodnicząca Rady Nadzorczej
Mariusz Łożyński - Wiceprezes Zarządu	Małgorzata Wiśniewska - Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej
Dariusz Szymański – Wiceprezes Zarządu	Andrzej Stefan Gradowski – Sekretarz Rady Nadzorczej
Kinga Banaszak – Filipiak – Członek Zarządu	Dariusz Sarnowski - Członek Rady Nadzorczej
	Maciej Stańczuk - Członek Rady Nadzorczej
	Przemysław Lech Figarski – Członek Rady Nadzorczej
	Faustyn Wiśniewski – Członek Rady Nadzorczej

W okresie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji, w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki zaszły zaprezentowane poniżej zmiany:

- w dniu 11 listopada 2016 roku wskutek śmierci wygasł mandat Przewodniczącego Rady Nadzorczej Pana Macieja Bednarkiewicza,
- w dniu 14 listopada 2016 roku wygasły mandaty dotychczasowych członków Rady Nadzorczej Spółki,

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- w dniu 17 listopada 2016 roku w skład Rady Nadzorczej Spółki zostali powołani:
 - Pani Helena Fic, pełniąca funkcję Przewodniczącej Rady Nadzorczej
 - Pan Dariusz Sarnowski,

- w dniu 18 listopada 2016 roku w skład Rady Nadzorczej Spółki zostali powołani:
 - Pani Małgorzata Wiśniewska, pełniąca funkcję Wiceprzewodniczącej Rady Nadzorczej
 - Pan Andrzej Stefan Gradowski, pełniący funkcję Sekretarza Rady Nadzorczej
 - Pan Jacek Krzyżaniak
 - Pan Roman Wenski
 - Pan Faustyn Wiśniewski,

- w dniu 19 listopada 2016 roku wygasły mandaty i skrócona została bieżąca kadencja dotychczasowych członków Zarządu Spółki,

- w dniu 20 listopada 2016 roku w skład Zarządu Spółki zostali powołani:
 - Pan Jerzy Wiśniewski, pełniący funkcję Prezesa Zarządu
 - Pan Mariusz Łożyński, pełniący funkcję Wiceprezesa Zarządu
 - Pan Dariusz Szymański, pełniący funkcję Wiceprezesa Zarządu
 - Pani Kinga Banaszak – Filipiak, pełniąca funkcję Członka Zarządu

- w dniu 20 grudnia 2016 roku Pan Jacek Krzyżaniak i Pan Roman Wenski złożyli rezygnację z zasiadania w Radzie Nadzorczej Spółki,

- w dniu 20 grudnia 2016 roku w skład Rady Nadzorczej zostali powołani:
 - Pan Maciej Stańczuk,
 - Pan Przemysław Lech Figarski.

1.3 CHARAKTER DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki dominującej jest działalność w zakresie inżynierii z obszaru gazu ziemnego, ropy naftowej oraz paliw i związane z nią doradztwo techniczne (PKD 71.12 Z).

Grupa Kapitałowa PBG świadczy usługi generalnego wykonawstwa inwestycji budowlanych w segmentach: gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw oraz energetycznym.

Opis działalności prowadzonej przez Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej został przedstawiony w tabeli zamieszczonej w nocie 1.4.1 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

1.4 INFORMACJA O GRUPIE KAPITAŁOWEJ

1.4.1 SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ

Grupę Kapitałową PBG tworzą Spółka dominująca oraz następujące Spółki:

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Nazwa Spółki	Siedziba	Zakres działalności (wg PKD – 2007)	Procentowy udział w kapitale	
			31.12.2016	31.12.2015
PBG Avatia Sp. z o.o. (1)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Reprodukcja zapisanych nośników informacji PKD 18.20.Z	100,00%	100,00%
Brokam Sp. z o.o. (2)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Wydobywanie kamieni ozdobnych oraz kamienia dla potrzeb budownictwa, skał wapiennych, gipsu , kredy i tępków PKD 08.11.Z	100,00%	100,00%
PBG Dom Sp. z o.o. (3)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi PKD 68.20.Z	100,00%	100,00%
PBG Erigo Sp. z o.o. (4)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Działalność firm centralnych (Head Offices) i holdingów, z wyłączeniem holdingów finansowych PKD 70.10.Z	100,00%	100,00%
Górecka Projekt Sp. z o.o. (5)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków PKD 41.10. Z Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi PKD 68.20.Z	100,00%	100,00%

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Nazwa Spółki	Siedziba	Zakres działalności (wg PKD – 2007)	Procentowy udział w kapitale	
			31.12.2016	31.12.2015
PBG Dom Invest Limited (6)	4 Afentrikas, Afentrika Court Office 2 P.C. 6018 Larnaka Cypr	Posiadanie aktywów inwestycyjnych	100,00%	100,00%
Galeria Kujawska Nova Sp. z o.o. (7)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z	100,00%	100,00%
Erigo IV Sp. z o.o. (8)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z	100,00%	100,00%
Erigo V Sp. z o.o. (9)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z	100,00%	100,00%
Erigo IV Sp. z o.o. SKA (dawniej: SMIP Investment Sp. z o.o. w organizacji SKA) (10)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z	100,00%	100,00%
City Development Sp. z o.o. (11)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budyneków PKD 41.10.Z	100,00%	100,00%
PBG Erigo Projekt Sp. z o.o. Ecoria II SKA (12)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budyneków PKD 41.10.Z	100,00%	100,00%

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Nazwa Spółki	Siedziba	Zakres działalności (wg PKD – 2007)	Procentowy udział w kapitale	
			31.12.2016	31.12.2015
PBG Dom Invest X Sp. z o.o. Invest I SKA (13)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi PKD 68.20.Z	100,00%	100,00%
PBG Dom Invest X Sp. z o.o. Złotowska 51 SKA (14)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z	100,00%	100,00%
PBG Erigo Projekt Sp. z o.o. Quadro House SKA (15)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków PKD 41.10.Z	100,00%	100,00%
PBG Erigo Projekt Sp. z o.o. Strzeszyn SKA (16)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków PKD 41.10.Z	100,00%	100,00%
PBG Dom Invest X Sp. z o.o. (17)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z	100,00%	100,00%
PBG Erigo Projekt Sp. z o.o. (18)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z	100,00%	100,00%
PBG Erigo Projekt Sp. z o.o. Platan Hotel SKA (19)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Hotele i podobne obiekty zakwaterowania PKD 55.10.Z	100,00%	100,00%
PBG Erigo Projekt Sp. z o.o. Malta Hotel SKA (20)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Hotele i podobne obiekty zakwaterowania PKD 55.10.Z	100,00%	100,00%
Ecoria Sp. z o.o. (21)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z	100,00%	100,00%

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Nazwa Spółki	Siedziba	Zakres działalności (wg PKD – 2007)	Procentowy udział w kapitale	
			31.12.2016	31.12.2015
Wschodni Invest Sp. z o.o. (22)	ul. Mazowiecka 42, 60 – 623 Poznań POLSKA	Pozostałe pośrednictwo pieniężne PKD 64.19.Z	100,00%	100,00%
PBG Ukraina LLC (23)	ul. Kondratiuka 1, 04201 Kijów UKRAINA	Budownictwo budynków i innych budowli, montaż i instalacja konstrukcji prefabrykowanych, montaż konstrukcji metalowych, organizacja budownictwa obiektów nieruchomości w celu sprzedaży i wynajmu; działalność w sferze inżynieringu.	100,00%	100,00%
PBG Operator Sp. z o.o. (24)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Pozostałe formy udzielania kredytów PKD 64.92.Z	100,00%	100,00%
PBG oil and gas Sp. z o.o. (25)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane PKD 43.99.Z	100,00%	25,00%
Bathinex Sp. z o.o. (26)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Wydobywanie kamieni ozdobnych oraz kamienia dla potrzeb budownictwa, skał wapiennych, gipsu, kredy i łupków PKD 08.11.Z	100,00%	100,00%
Multaros Trading Company Limited (27)	Vasili Michalidi 9, 3026 Limassol CYPR	Posiadanie papierów wartościowych	100,00%	100,00%
SPV2 PL Sp. z o.o. (28)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne PKD 71.12.Z	100,00%	98,50%
RAFAKO SA (29)	ul. Łąkowa 33, 47-400 Racibórz, POLSKA	Produkcja generatorów pary z wyjątkiem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą PKD 25.30.Z	50,000001%	50,000001%
PGL – DOM Sp. z o.o. (30)	ul. Bukowa 1, 47-400 Racibórz, POLSKA	Obsługa nieruchomości na własny rachunek PKD 68.32.Z	50,000001%	50,000001%
RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o. (31)	ul. Łąkowa 33, 47-400 Racibórz, POLSKA	Działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego, technologicznego PKD 71.12.Z	74,48%	37,76%

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Nazwa Spółki	Siedziba	Zakres działalności (wg PKD – 2007)	Procentowy udział w kapitale	
			31.12.2016	31.12.2015
ENERGOTECHNIKA Engineering Sp. z o.o. (32)	ul. Bojkowska 43C, 44-100 Gliwice POLSKA	Działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego, technologicznego PKD 71.12.Z	51,53%	36,84%
RAFAKO ENGINEERING SOLUTION Sp. z o.o. (33)	Belgrad SERBIA	Działalność w zakresie projektowania technologicznego łącznie z doradztwem i sprawowaniem nadzoru dla budownictwa, przemysłu i ochrony środowiska PKD 74.20.A	38,50%	38,50%
RAFAKO Hungary Kft. (34)	Budapeszt, WĘGRY	Montaż urządzeń w przemyśle energetycznym i chemicznym	50,000001%	50,000001%
E001RK Sp. z o.o. (35)	ul. Łąkowa 33, 47-400 Racibórz, POLSKA	Realizacja projektów budowlanych oraz związanych z budową dróg i autostrad, dróg szynowych i kolei podziemnej, mostów i tuneli, działalność w zakresie inżynierii i doradztwa technicznego i naukowego, produkcja, naprawa i konserwacja maszyn i urządzeń, wytwarzanie, przesyłanie i handel energią elektryczną.	50,000001%	50,000001%
E003B7 Sp. z o.o. (36)	ul. Łąkowa 33, 47-400 Racibórz, POLSKA	Realizacja projektów budowlanych, działalność w zakresie doradztwa i projektowania budowlanego, inżynierskiego i technologicznego	50,000001%	50,000001%
RENG-Nano Sp. z o.o. (37)	ul. Łąkowa 33, 47-400 Racibórz, POLSKA	Produkcja konstrukcji metalowych i ich części PKD 25.11.Z	44,69%	-

Wartości w powyższej tabeli prezentują udział Spółki dominującej w kapitałach poszczególnych Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej.

Procentowy udział w kapitale Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej został zaprezentowany w postaci procentu złożonego (iloczynu procentowego udziału Spółki dominującej w kapitale danej Spółki i procentowego udziału tej Spółki w kapitale jej Spółki zależnej).

Liczba posiadanych akcji/udziałów jest równa ilości głosów posiadanych przez Spółkę dominującą w Spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej. Wyjątek stanowi Spółka z Grupy Kapitałowej RAFAKO - Energotechnika Engineering Sp. z o.o., w której udział w kapitale posiadają Spółki:

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

- RAFAKO Engineering Sp. z o. o. posiadająca 40,00% udziałów w kapitale zakładowym Spółki Energotechnika Engineering Sp. z o.o., które uprawniają do 57,14% praw głosu na Walnym Zgromadzeniu Wspólników Spółki Energotechnika Engineering Sp. z o.o.,
- PGL-DOM Sp. z o. o. posiadająca 47,83% udziałów w kapitale zakładowym Spółki Energotechnika Engineering Sp. z o.o., które uprawniają do 34,16% praw głosu na Walnym Zgromadzeniu Wspólników Spółki Energotechnika Engineering Sp. z o.o..

Grupa Kapitałowa posiada 58,09% praw głosu na Walnym Zgromadzeniu Wspólników Spółki Energotechnika Engineering Sp. z o.o..

Jednostka dominująca posiada udział pośredni nieprzekraczający 50% w RAFAKO Engineering Solution Sp. z o. o. oraz RENG-Nano Sp. z o.o. Spółka dominująca kwalifikuje ww. podmioty jako jednostki zależne z uwagi na fakt, iż charakter wzajemnych relacji wskazuje na sprawowanie kontroli, zgodnie z definicją kontroli zawartą w MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdanie finansowe”. Jednostka dominująca uznaje, iż w sposób pośredni, poprzez jednostkę zależną RAFAKO S.A. podlega ekspozycji na zmienne zwroty z inwestycji w ww. podmioty oraz posiada zdolność do wpływania na wysokość tych zwrotów.

Jednostka dominująca posiada również udział przekraczający 50% w Spółkach:

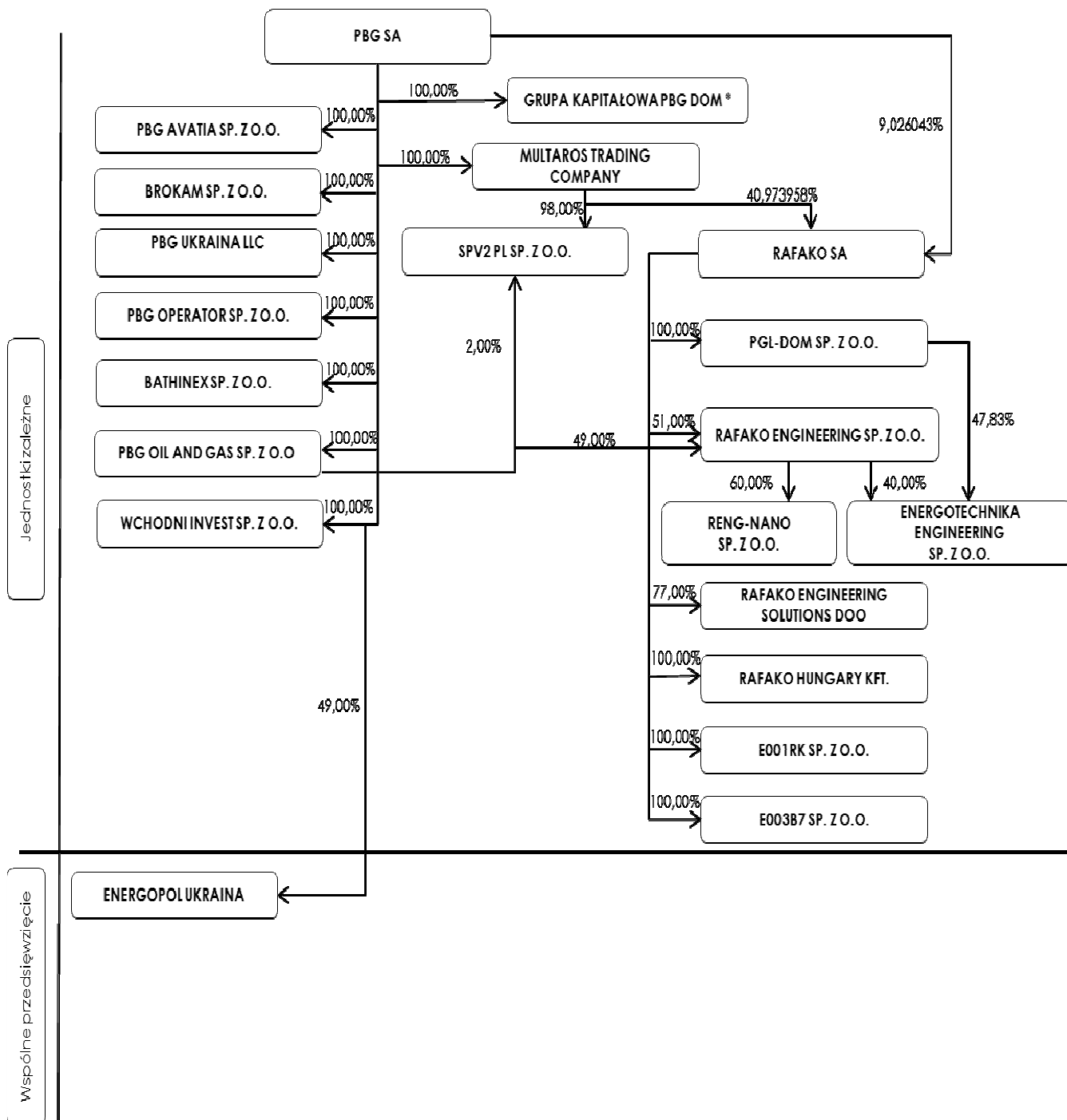
- Strateg Capital Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej,
- Aprivia SA w upadłości likwidacyjnej,
- PBG Technologia Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej,
- Energomontaż Południe SA w upadłości likwidacyjnej,
- KWG SA w upadłości likwidacyjnej.

Z datą postanowienia sądu, o postawieniu wyżej opisanych spółek zależnych w stan upadłości likwidacyjnej, Spółka dominująca utraciła kontrolę nad wyżej wymienionymi podmiotami, jednostki zależne znalazły się bowiem pod kontrolą organów postępowania upadłościowego.

Nabycie przez Jednostkę dominującą pozostałych 75% udziałów w spółce zależnej PBG oil and gas Sp. z o.o. przyczyniło się pośrednio do zwiększenia udziału procentowego Spółki dominującej w spółce RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o. do 74,48% oraz w spółce ENERGETECHNIKA Engineering Sp. z o.o. do 51,53%.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

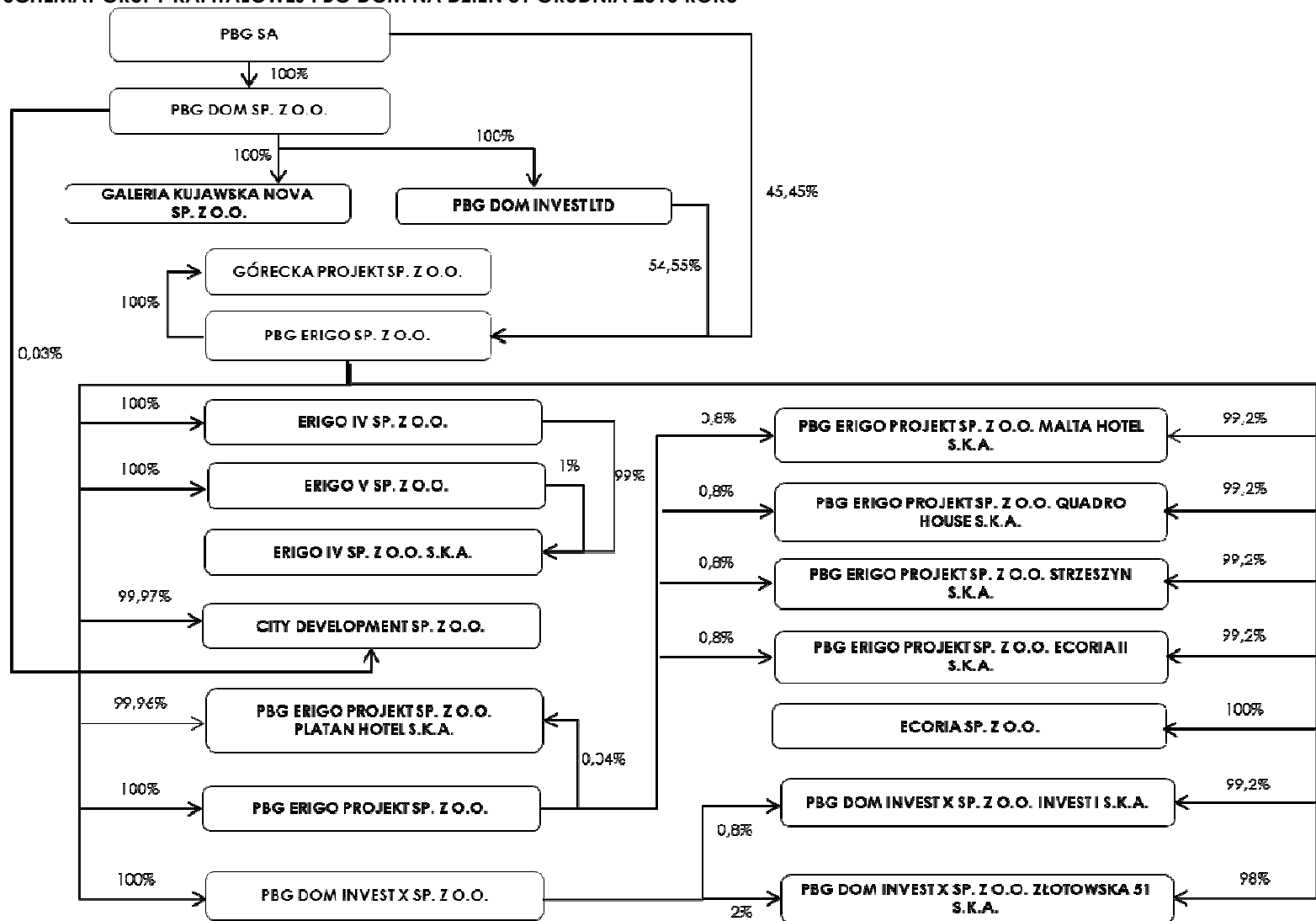
1.4.2 SCHEMAT GRUPY KAPITAŁOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016 ROKU

* Strukturę Grupy Kapitałowej PBG Dom przedstawiono na schemacie poniżej

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SCHEMAT GRUPY KAPITAŁOWEJ PBG DOM NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016 ROKU

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenia:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

1.4.3 ZMIANY W GRUPIE KAPITAŁOWEJ W 2016 ROKU

W 2016 roku miały miejsce następujące transakcje, które wpłynęły na reorganizację Grupy Kapitałowej PBG:

Podniesienie kapitału zakładowego w spółce zależnej RAFAKO Engineering Sp. z o.o.

Dnia 29 kwietnia 2016 roku został podniesiony kapitał podstawowy spółki zależnej z kwoty 1.959 tys. PLN do kwoty 3.555,5 tys. PLN tj. o 1.596,5 tys. PLN poprzez utworzenie 3.193 nowych udziałów o wartości 500 PLN każdy udział. Nowopowstałe udziały zostały objęte przez dotychczasowych wspólników w ilości proporcjonalnej do posiadanych przez nich udziałów.

Transakcja powyższa była elementem kontynuacji realizacji strategii stworzenia własnych struktur przedsiębiorstwa serwisowego w spółce RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o. w ramach Grupy Kapitałowej PBG.

Zwiększenie zaangażowania Grupy w inwestycję w ENERGOTECHNIKA ENGINEERING Sp. z o.o.

W dniu 30 czerwca 2016 roku spółka zależna PGL DOM Sp. z o.o. nabyła od udziałowca mniejszościowego 100 udziałów w spółce zależnej ENERGOTECHNIKA ENGINEERING Sp. z o.o. za kwotę 137 tys. PLN, zwiększając tym samym udział procentowy w kapitale Spółki do 34,16%.

Zwiększenie zaangażowania Grupy w inwestycję w PBG oil and gas Sp. z o.o.

Na skutek uprawomocnienia się w dniu 13 czerwca 2016 roku Postanowienia Sądu Upadłościowego z dnia 8 października 2015 roku w przedmiocie zatwierdzenia Układu zawartego przez Spółkę dominującą z Wierzycielami, Spółka dominująca skutecznie nabyła 75% udziałów w spółce zależnej PBG oil and gas Sp. z o.o. Warunki transakcji określono w umowie sprzedaży 3 sierpnia 2015 roku, której realizacja uzależniona była od ziszczenia się warunku zawieszającego, tj. prawomocnego zawarcia Układu. Transakcja ta wpłynęła również na zwiększenie udziału Grupy w spółce SPV2 PL Sp. z o.o. do 100% (patrz nota 1.4.1).

Utworzenie spółki zależnej RENG-Nano Sp. z o.o.

W dniu 13 września 2016 roku na mocy podpisanego aktu notarialnego utworzona została nowa spółka zależna RENG-Nano Sp. z o.o.. Wartość kapitału podstawowego spółki wynosi 1.000 tys. PLN i dzieli się na 10.000 udziałów o wartości nominalnej po 100 PLN każdy. Udziały w kapitale zakładowym objęte zostały za wkłady pieniężne, z czego 60% udziałów objęła spółka zależna RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o..

2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO, WALUTA SPRAWOZDAWCZA ORAZ ZASTOSOWANY POZIOM ZAOKRĄGLEŃ

2.1 PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane według wartości godziwej. Wartość bilansowa

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

ujętych zabezpieczanych aktywów i zobowiązań jest korygowana o zmiany wartości godziwej, które można przypisać ryzyku, przed którym te aktywa i zobowiązania są zabezpieczone.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PBG, obejmujące Spółkę dominującą oraz Spółki zależne, zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”) obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2016 roku. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania MSSF, MSSF mające zastosowanie do tego sprawozdania finansowego nie różnią się od MSSF UE.

Grupa skorzystała z możliwości, występującej w przypadku stosowania MSSF UE, zastosowania KIMSF 21 dopiero od okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku, natomiast zmian do MSR 19 oraz Zmian wynikających z przeglądu MSSF - Cykl 2010-2012 od okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

Niektóre Spółki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określoną przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („krajowe standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych Spółek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

2.2 WALUTA FUNKCJONALNA, WALUTA SPRAWOZDAWCZA ORAZ ZASTOSOWANY POZIOM ZAOKRĄGLEŃ

Walutą sprawozdawczą (walutą prezentacji) niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski, który stanowi walutę funkcjonalną Spółki dominującej, a wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej).

Dla każdej ze Spółek zależnych ustalana jest waluta funkcjonalna i aktywa oraz zobowiązania danej jednostki mierzone są w tej walucie funkcjonalnej. Walutą funkcjonalną zagranicznych jednostek zależnych jest hrywna ukraińska („UAH”), dinar serbski („RSD”) oraz forint węgierski („HUF”).

Sprawozdania finansowe jednostek zagranicznych dla celów konsolidacji przeliczane są na walutę polską w następujący sposób:

- aktywa i pasywa każdego prezentowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (bilansu) po kursie zamknięcia na dany dzień bilansowy,
- odpowiednie pozycje rachunku zysków i strat po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca okresu sprawozdawczego. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym jako różnice kursowe z konsolidacji.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

2.3 ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI

Możliwość kontynuowania działalności przez Grupę uzależniona jest od kontynuowania działalności przez Spółkę dominującą oraz GK RAFAKO, a także zakładany rozwój działalności operacyjnej jednostki zależnej PBG oil and gas Sp. z o.o..

Założenia kontynuacji działalności Spółki dominującej

Aktualna sytuacja finansowa Spółki dominującej wskazuje na istotne zagrożenie możliwości kontynuowania przez nią działalności. Na dzień 31 grudnia 2016 roku zobowiązania krótkoterminowe Spółki dominującej, wykazane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym, przewyższały aktywa obrotowe oraz aktywa zakwalifikowane jako przeznaczone do sprzedaży o około 17 mln PLN. Jednakże, podobnie jak jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki dominującej, zaprezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2016 zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę dominującą oraz jej jednostki zależne w dającej przewidzieć się przyszłości, obejmującej okres co najmniej 12 kolejnych miesięcy od daty zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji. Założenie takie przyjęto z uwagi na uprawomocnienie się postanowienia w przedmiocie zatwierdzenia Układu, rozpoczęcie realizacji postanowień z niego wynikających oraz zakończenie rozmów z największymi wierzycielami Spółki dominującej, które miały na celu między innymi ustalenie nowego harmonogramu wykupu obligacji. O zakończeniu rozmów z największymi wierzycielami Spółka dominująca poinformowała w listopadzie ubiegłego roku w raporcie bieżącym RB PBG 34/2016, uzupełnionym następnie raportem bieżącym RB PBG 35/2016. Ponadto, plany Zarządu Jednostki dominującej dotyczące pokrycia ujemnego kapitału obrotowego netto zostały zaprezentowane w dalszej części niniejszej noty.

Szczegółowa informacja dotycząca postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia Układu została przedstawiona w sprawozdaniach finansowych za poprzednie okresy sprawozdawcze, w tym w szczególności w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej PBG za rok 2015 oraz Sprawozdaniu Finansowym PBG za rok 2015.

Założenia kontynuacji działalności spółek operacyjnych (GK RAFAKO, PBG oil and gas Sp. z o.o.)

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej RAFAKO zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności obejmującej okres co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Okoliczności wpływające na istnienie zagrożeń kontynuacji działalności Grupy Kapitałowej RAFAKO zostały opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku opublikowanym w dniu 21 marca 2017 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd Spółki dominującej rozważył okoliczności wpływające na ocenę kontynuacji działalności spółki zależnej PBG oil and gas Sp. z o.o. Kontynuacja działalności PBG oil and gas Sp. z o.o. w perspektywie 12 miesięcy od dnia bilansowego, a także w kolejnych latach, uzależniona jest od skutecznego pozyskiwania rentownych kontraktów budowlanych, głównie w podstawowych obszarach działalności Grupy PBG, tj. segmencie gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw oraz segmencie energetycznym. Po zakończeniu postępowania

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

upadłościowego, Zarząd spółki zależnej przy współpracy ze spółkami z Grupy PBG zintensyfikował działania, mające na celu pozyskanie nowych kontraktów.

Opis sytuacji formalno-prawnej Spółki dominującej

W dniu 13 czerwca 2016 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu, X Wydział Gospodarczy Odwoławczy wydał orzeczenia w sprawie oddalenia zażaleń jakie zostały złożone przez dwóch Wierzycieli Spółki dominującej na postanowienie Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu, XI Wydział Gospodarczy do Spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych (dalej: Sąd Upadłościowy) w przedmiocie zatwierdzenia Układu zawartego przez Spółkę dominującą z jej Wierzycielami w dniach 3 – 5 sierpnia 2015 roku (raport bieżący RB PBG 11/2016). Oznacza to, iż postanowienie Sądu Upadłościowego o zatwierdzeniu Układu zawartego przez Spółkę dominującą stało się prawomocne w dniu 13 czerwca 2016 roku. Następnie, to jest w dniu 20 lipca 2016 roku, Sąd Upadłościowy wydał postanowienie w przedmiocie zakończenia postępowania upadłościowego, które to postanowienie zostało doręczone Spółce dominującej w dniu 29 lipca 2016 roku (raport bieżący PB PBG 18/2016). O uprawomocnieniu się postanowienia w sprawie zakończenia postępowania upadłościowego Spółka dominująca poinformowała w dniu 16 września 2016 roku (raport bieżący RB PBG 28/2016). Od tej daty Spółka dominująca funkcjonuje w obrocie gospodarczym pod firmą „PBG Spółka Akcyjna”. W dniu 12 września 2016 roku Spółka dominująca złożyła w Sądzie Rejonowym Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wniosek o wpis zmian w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego dotyczący podwyższenia kapitału zakładowego w związku z emisją akcji serii H, obejmowanych przez wierzycieli Spółki dominującej (zaspokajanych w ramach Układu zgodnie z warunkami dla Grupy 5, Grupy 6 oraz Grupy 7) w wyniku konwersji części wierzytelności układowych na podstawie prawomocnie zatwierdzonego Układu. W dniu 14 listopada 2016 roku, Zarząd Spółki dominującej powziął informację o rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego w związku z emisją akcji serii H oraz o rejestracji zmian Statutu Spółki dominującej zgodnie ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą nr 2 oraz 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 31 lipca 2015 roku (raport bieżący RB 39/2016). W dniu 25 stycznia 2017 roku Spółka dominująca poinformowała, iż w wykonaniu uchwały nr 2 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 31 lipca 2015 roku, zmienionej następnie uchwałą nr 2 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 16 stycznia 2017 roku, Główny Akcjonariusz Spółki dominującej, to jest p. Jerzy Wiśniewski dokonał objęcia 45.000.000 Warrantów Subskrypcyjnych i w dniu 25 stycznia 2017 roku w oparciu o postanowienia Uchwały nr 2 i Uchwały Zmieniającej wykonał prawo z 6.459.105 Warrantów Subskrypcyjnych obejmując w dniu 25 stycznia 2017 roku 6.459.105 Akcji Serii I (raport bieżący RB PBG 3/2017).

Opis sytuacji finansowej Spółki dominującej

Mając na uwadze uprawomocnienie się w dniu 13 czerwca 2016 roku postanowienia Sądu Upadłościowego w sprawie zatwierdzenia Układu z dnia 8 października 2015 roku, Zarząd Spółki dominującej przystąpił do negocjacji z wierzycielami zaspokajanymi zgodnie z Układem w ramach Grupy 5 i 6, będącymi stroną Umowy Restrukturyzacyjnej z dnia 31 lipca 2015 roku, w sprawie uzgodnienia zmiany treści Umowy Restrukturyzacyjnej oraz Umowy Emisyjnej i Agencyjnej oraz o Współfinansowanie z dnia 31

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

lipca 2015 roku (dalej: Wierzyciele Finansowi). Podjęte przez Spółkę dominującą negocjacje, o których Spółka dominująca poinformowała w raporcie bieżącym RB PBG 15/2016 dotyczyły w szczególności ustalonego pierwotnie harmonogramu wykupu obligacji, które Spółka dominująca zobowiązała się emitować zgodnie z warunkami emisji obligacji dla każdej z serii wyemitowanych obligacji. W ramach prowadzonych negocjacji Spółka dominująca uzgodniła pierwotnie prolongatę terminu spłaty raty układowej do części wierzycieli układowych, której termin przypadał na dzień 30 czerwca 2016 roku do dnia 29 lipca 2016 roku (raport bieżący RB PBG 15/2016), następnie do dnia 30 września 2016 roku (raport bieżący RB PBG 26/2016), a następnie do dnia 21 października 2016 roku (raport bieżący RB PBG 30/2016). Podjęcie przez Spółkę dominującą rozmów z Wierzycielami Finansowymi wynikało przede wszystkim z: (i) długotrwałej procedury uprawomocnienia się postanowienia o zatwierdzeniu Układu, co istotnie wpłynęło na możliwość wygenerowania środków pieniężnych niezbędnych do obsługi Układu oraz wykupu obligacji w ustalonych pierwotnie terminach spłat oraz (ii) utrudnień w realizacji procesu dezinwestycji, w tym także w zakresie dezinwestycji zagranicznych, co spowodowane jest między innymi trwającą od ponad dwóch lat trudną sytuacją polityczną na Ukrainie (Spółka dominująca podpisała kolejny aneks wydłużający termin dopuszczalnej płatności do dnia 28 lutego 2018 roku). O zakończeniu rozmów z Wierzycielami Finansowymi Spółka dominująca poinformowała w raporcie bieżącym RB PBG 34/2016, uzupełnionym następnie raportem bieżącym RB PBG 35/2016. W związku z zakończeniem rozmów z Wierzycielami Finansowymi Spółka dominująca (a także jej wybrane spółki zależne) zawarły w dniu 8 listopada 2016 roku: (i) Porozumienie Dodatkowe do Umowy Restrukturyzacyjnej z dnia 31 lipca 2016 roku; (ii) Aneks nr 1 do Umowy Emisyjnej i Agencyjnej oraz o Współfinansowanie z dnia 31 lipca 2015 roku oraz (iii) uzgodnione zmienione wzorcowe warunki emisji obligacji.

Na podstawie Układu Spółka dominująca zobowiązała się przedstawić wierzycielom zaspokajającym w ramach Grupy 1, 3, 4, 5 oraz Grupy 6 propozycje nabycia obligacji. Obowiązek przeprowadzenia emisji Obligacji, które refinansują wiarytelności układowe na nowy dług Spółki dominującej, wynikał również z podpisanej przez Spółkę dominującą dokumentacji restrukturyzacyjnej, w tym w szczególności, z Umowy Restrukturyzacyjnej a następnie zmienionej Porozumieniem Dodatkowym z dnia 8 listopada 2016 roku. Na dzień publikacji niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za rok 2016 Spółka dominująca wyemitowała Obligacje Pierwszej Emisji serii: A, B, C, D, E, F, G, H, I (raport bieżący RB PBG 54/2016) oraz Obligacje Drugiej Emisji serii: B1, C1, D1, E1, F1, G1, H1, I1 (raport bieżący RB PBG 6/2017). W ramach Pierwszej Emisji Obligacji, w dniu 28 listopada 2016 roku, przydzielone zostało 3.887.950 Obligacji, po cenie równej 100 PLN za jedną Obligację. W ramach Drugiej Emisji Obligacji, w dniu 9 lutego 2017 roku, przydzielone zostało 852.910 Obligacji, po cenie równej 100 PLN za jedną Obligację. Obligacje wyemitowane przez Spółkę dominującą podlegają obowiązkowi wprowadzenia do obrotu giełdowego. Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Obligacje PBG SA serii B, C, D, E, F, G, H, I są notowane na Catalist w ramach Alternatywnego Systemu Obrotu prowadzonego przez GPW SA (raport bieżący RB PBG 10/2017 oraz RB PBG 12/2017). Ponadto na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Spółka dominująca złożyła wniosek o wprowadzenie Obligacji wyemitowanych w ramach Drugiej Emisji (tj. od serii C1 do I1) do Alternatywnego Systemu Obrotu GPW SA.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu Spółki dominującej harmonogram spłat rat układowych oraz wykupu obligacji, zawierający również spłaty zobowiązań wobec spółek zależnych, przedstawia się następująco (dane zaokrąglone do pełnych zł):

Spłaty:	1H 2017	2H 2017	2018	2019	1H 2020	Razem
Raty układowe oraz obligacje wyemitowane w związku z Układem ogółem, w tym:	59 515 469	28 822 261	96 881 380	134 351 278	299 529 393	619 099 781
- wierzyciele obejmujący obligacje:	44 816 300	23 997 900	65 280 600	106 744 600	231 613 900	472 453 300

Spółka dominująca utworzyła rezerwę na spłatę zobowiązań układowych o charakterze warunkowym i spornym w łącznej wysokości 26.584.436 PLN. W ramach powyższej kwoty Zarząd Spółki dominującej zakłada, że w okresie realizacji układu zmaterializują się i zostaną spłacone zobowiązania o charakterze warunkowym w kwocie 13.549.429 PLN (wartość uwzględniona w powyższej tabeli) natomiast zobowiązania sporne w wysokości 13.035.007 PLN zostaną spłacone po rozstrzygnięciu się sporu, w terminie który na dzień sporządzenia sprawozdania nie jest możliwy do określenia, dlatego też spłatę przewiduje się na koniec okresu wykonywania Układu.

Kwota spłaconych zobowiązań	
Zobowiązania spłacone do dnia publikacji sprawozdania w tym:	36 963 196
raty układowe	35 324 796
wykup Obligacji	1 638 400

Zarząd Spółki dominującej planuje zrealizować następujące wpływy w okresie realizacji Układu, w tym przede wszystkim w perspektywie 12 najbliższych miesięcy z następujących źródeł (dane zaokrąglone do pełnych zł):

Planowane wpływy środków pieniężnych z:	1H 2017	2H 2017	2018	2019	1H 2020	Razem
Sprzedaż nieruchomości i innych aktywów oraz spływ pożyczek:	72 753 316	54 832 789	59 775 800	11 620 000	-	198 981 905
Certyfikaty Dialog plus/Ministerski Projekt:	-	-	25 000 000	82 500 000	-	107 500 000
Przepływy z działalności operacyjnej PBG oraz PBG oil and gas	-8 529 646	1 407 270	25 940 150	58 905 681	19 472 553	97 196 007
Rata balonowa	-	-	-	-	280 000 000	280 000 000
Razem	64 223 669	56 240 059	110 715 950	153 025 681	299 472 553	683 677 912

Podstawowym źródłem finansowania w/w zobowiązań w okresie najbliższych 12 miesięcy będą środki pozyskane w ramach procesu dezinvestycji. Spółka dominująca oraz jej spółki zależne planują pozyskać z tego tytułu w pierwszym półroczu 2017 roku kwotę: 72,8 mln PLN a w drugim półroczu 2017 roku kwotę 54,8 mln PLN.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W ramach finansowania bieżącej działalności oraz kosztów funkcjonowania Spółki dominującej planowane są wpływy z następujących źródeł przychodów:

- realizacja umów holdingowych, w tym udostępnianie referencji oraz know-how,
- z tytułu wsparcia świadczonego na rzecz spółek zależnych,
- z tytułu wynajmu powierzchni,
- realizacja kontraktów.

Zgodnie z planem Zarządu Spółki dominującej wpływy z powyższych źródeł docelowo będą pokrywać koszty bieżącej działalności, w tym koszty ogólnego zarządu.

Omówienie sposobu pokrycia ujemnego kapitału obrotowego netto wykazanego w sprawozdaniu jednostkowym Spółki dominującej

Zaprezentowana w jednostkowym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość aktywów obrotowych oraz aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży wynosi 97,15 mln PLN wobec zobowiązań krótkoterminowych, które na dzień bilansowy wynosiły 114,1 mln PLN, co oznacza wystąpienie ujemnego kapitału obrotowego netto na poziomie 16,95 mln PLN. Mając na uwadze powyższe, Zarząd Spółki dominującej dokonał szczegółowej analizy sposobu pokrycia ujemnego kapitału obrotowego netto, której wyniki wskazują, na możliwość wygenerowania w okresie najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego nadwyżki środków pieniężnych ponad kwotę wymagalnych w tym okresie zobowiązań, w kwocie około 31,6 mln PLN.

Przeprowadzenie szczegółowej analizy aktywów obrotowych, których wartość na dzień bilansowy wynosiła 97,15 mln PLN, wskazuje na możliwość uwolnienia w okresie 12 miesięcy od dnia bilansowego środków pieniężnych w kwocie 144,9 mln PLN, a rozbieżność pomiędzy wskazanymi powyżej kwotami wynika przede wszystkim z następujących założeń:

- na podstawie szacunków dotyczących procesu dezinwestycji realizowanego przez spółki z Grupy Kapitałowej PBG, można stwierdzić, że w okresie 12 miesięcy od dnia bilansowego nastąpi spłata pożyczek udzielonych w łącznej kwocie około 75,15 mln PLN tj. o około 15,4 mln PLN więcej niż wykazano w sprawozdaniu sporządzonym w oparciu o MSR. Wyższa kwota wpływu wynika ze spłaty pożyczek od jednostek powiązanych, których źródłem finansowania są historycznie zrealizowane dezinwestycje.
- Zarząd Spółki dominującej zwiększył o 30,9 mln PLN kwotę możliwą do pozyskania z tytułu aktywów trwałych możliwych do sprzedaży w perspektywie krótkoterminowej. Wynika to przede wszystkim z realizacji procesu dezinwestycji majątku nieoperacyjnego Spółki dominującej w tym m.in. planowanemu pozyskaniu środków z umowy leasingu zwrotnego części nieruchomości biurowych, jak również dezinwestycji dotyczących posiadanych udziałów w innych jednostkach.
- Zarząd Spółki dominującej zakłada możliwość odzyskania należności, które zgodnie z MSR zostały objęte odpisem aktualizującym w łącznej kwocie około 1,9 mln PLN.

Wartość zobowiązań krótkoterminowych wykazana w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 114,1 mln PLN, jednakże w efekcie przeprowadzonych przez Zarząd Spółki dominującej analizy

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

wynika, że wymagalne w terminie 12 miesięcy od dnia bilansowego będzie około 113,3 mln PLN, co wynika z zakończenia Drugiej Emisji Obligacji, która nastąpiła 10 lutego 2017 roku, tj. po dacie bilansowej i zgodnie z MSR nie może być uwzględniona w sprawozdaniu.

Omówienie zakładanych przez Spółkę dominującą źródeł finansowania Układu oraz wykupu Obligacji

Realizacja Układu oraz wykup Obligacji w 2017 roku oraz kolejnych latach (tj. 2018, 2019 oraz I półrocze 2020), opierać się będzie na czterech głównych źródłach:

- zoptymalizowane w czasie przyszłe wpływy ze sprzedaży majątku nieoperacyjnego Spółki dominującej - planowana kwota w okresie realizacji Układu - 53,7 mln PLN;
- spływ należności wynikających z udzielonych pożyczek wewnątrzgrupowych oraz od jednostek pozostałych - planowana kwota w okresie realizacji Układu - 252,8 mln PLN;
- finansowanie zewnętrzne zaciągnięte na koniec okresu realizacji Układu, które do Wierzcicieli wypłacone zostanie w formie ostatniej raty układowej w czerwcu 2020 roku - planowana kwota 280 mln PLN;
- pozostała brakująca kwota zostanie pokryta ze środków pieniężnych wypracowanych z podstawowej działalności operacyjnej realizowanej w oparciu o współpracę z podmiotami z Grupy Kapitałowej PBG, w tym zyski z aktualnie realizowanych kontraktów oraz zyski z kontraktów planowanych do pozyskania, w tym w szczególności z kontraktów z rynku energetycznego, których realizacja planowana jest w ścisłej współpracy ze spółką zależną RAFAKO S.A., jak i pozostałej poza operacyjnej działalności Spółki dominującej oraz spółki zależnej PBG oil and gas Sp. z o.o..

Spółka dominująca zakłada pozyskanie wyżej wskazanych środków pieniężnych z poszczególnych źródeł w kwotach i terminach umożliwiających zapłatę rat układowych wobec poszczególnych wierzycieli zgodnie z zawartym Układem lub wykup Obligacji, w terminach określonych w warunkach emisji obligacji dla poszczególnych ich serii, które zgodnie z Układem zostały wyemitowane przez Spółkę dominującą, a następnie objęte przez uprawnionych wierzycieli Spółki dominującej, w tym w szczególności wierzycieli finansowych, którzy podpisali lub przystąpili do Umowy Restrukturyzacyjnej. Głównie źródło finansowania Układu, jakim są dezinwestycje majątku nieoperacyjnego polegać będzie na sprzedaży poszczególnych nieruchomości będących własnością Spółki dominującej oraz nieruchomości należących do podmiotów zależnych od Spółki dominującej lub samych spółek zależnych. Wpływy ze sprzedaży nieruchomości należących do spółek zależnych zostaną przekazane Spółce dominującej tytułem spłaty udzielonych tym podmiotom pożyczek na sfinansowanie działalności deweloperskiej i inwestycyjnej jeszcze przed dniem ogłoszenia upadłości z możliwością zawarcia układu.

Spółka dominująca planuje częściowe finansowanie wykonania Układu ze środków pochodzących z finansowania zewnętrznego. Przyjęcie założenia o możliwości refinansowania ostatniej raty układowej innym finansowaniem zewnętrznym wynika z oceny Spółki dominującej, że zawarcie układu umożliwi odzyskanie zdolności kredytowej przez Spółkę dominującą oraz odbudowanie pozycji rynkowej, w szczególności w segmencie gaz ziemny, ropa naftowa. W okresie wykonywania Układu i spłaty zobowiązań z tytułu obligacji zdolność kredytowa Spółki dominującej i jej spółek zależnych powinna rosnąć i zostać w

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenia:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

pełni odbudowana do zakończenia okresu spłat rat układowych lub wykupu obligacji. Nie posiadając w tym okresie żadnych innych obciążeń finansowych poza ostatnią ratą układową oraz ostatnimi pozostającymi do wykupu seriami Obligacji, Spółka dominująca powinna być w stanie sfinansować spłatę ostatniej raty układowej oraz wykup ostatnich serii Obligacji za pomocą środków kredytowych uzyskanych na warunkach rynkowych, w oparciu o bieżące przychody oraz przychody przyszłych okresów i majątek Spółki dominującej istniejący na dzień zakończenia spłaty rat układowych oraz wykupu ostatnich serii Obligacji.

Opis zagrożeń, których realizacja może ograniczyć zdolność Spółki dominującej do realizacji postanowień Układu

Mając na uwadze zakładany okres realizacji postanowień Układu, zgodnie z którym Spółka dominująca zobligowana będzie do zapłaty wobec wierzycieli ostatniej raty do dnia 30 czerwca 2020 roku, Spółka dominująca wskazuje na możliwe zagrożenia jakie mogą pojawić się w wskazanym okresie, a których materializacja może istotnie ograniczyć zdolność Spółki dominującej do wykonania postanowień Układu lub wykupu obligacji jakie wyemitowała. Spółka dominująca planuje, zgodnie z powyższym, oprzeć realizację Układu (w tym umożliwić wykup wyemitowanych obligacji) w znacznej części na środkach jakie pozyska lub jej spółki zależne pozyskają z procesu dezinvestycji obejmującego nieruchomości Spółki dominującej, nieruchomości spółek zależnych lub projekty deweloperskie, w jakie zaangażowała się Spółka dominująca przed dniem ogłoszenia upadłości z możliwością zawarcia układu. Oznacza to, iż ewentualne a niespodziewane załamanie na rynku nieruchomości może w istotny sposób przełożyć się na możliwość pozyskania przez Spółkę dominującą środków pieniężnych jakie Spółka dominująca będzie musiała przeznaczyć na spłatę wierzytelności zgodnie z Układem lub wykup obligacji. W szczególności ryzyko takie jest związane z projektem deweloperskim na Ukrainie, w ramach którego planowane wpływy środków, jakie Spółka dominująca zamierza przeznaczyć na realizację postanowień Układu lub wykup obligacji wynosi 107,5 mln PLN w latach 2018/2019. W ramach tego projektu Spółka dominująca dostrzega istotne ryzyko polegające na zmianie lub zaostreniu sytuacji politycznej na Ukrainie. Innego rodzaju zagrożenie dla możliwości realizacji postanowień Układu lub wykupu obligacji stanowić mogą trudności w pozyskaniu lub odmowa udzielenia finansowania zewnętrznego, które to finansowanie postużyć ma sfinansowaniu tak zwanej raty balonowej w wysokości 280 mln PLN, przeznaczonego na zapłatę ostatniej raty zgodnie z Układem i wykup obligacji. Potencjalne zagrożenie dla realizacji postanowień Układu lub ograniczające zdolność finansową Spółki dominującej do wykupu wyemitowanych obligacji, może także stanowić niższe niż zakładane pozyskanie środków finansowych z działalności operacyjnej prowadzonej przez Spółkę dominującą oraz spółkę PBG oil and gas Sp. z o.o., wynikające przede wszystkim z niekorzystnego rozstrzygnięcia ofert przetargowych, w ramach których Spółka dominująca oraz spółka zależna PBG oil and gas Sp. z o.o. zamierza pozyskać zlecenia realizowane w okresie wykonywania postanowień Układu. Ewentualna zwłoka lub zaprzestanie obsługi zobowiązań układowych przez Spółkę dominującą mogłoby w konsekwencji doprowadzić do złożenia przez wierzycieli wniosku o uchylenie Układu na podstawie art. 302 Prawa upadłościowego i naprawczego (w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 roku, które ma zastosowanie do postępowania prowadzonego wobec Spółki dominującej), zgodnie z którym na wniosek wierzyciela sąd uchyla układ w sytuacji, gdy upadły nie

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenia:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

wykonuje postanowień układu albo jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany. W takim przypadku, zgodnie z art. 304 wskazanej ustawy, nastąpić mogłoby ponowne otwarcie postępowania upadłościowego wobec Spółki dominującej i zmiana sposobu prowadzenia postępowania na postępowanie obejmujące likwidację majątku Spółki dominującej. Ponadto zgodnie z warunkami emisji Obligacji, obligatariusze są uprawnieni do żądania natychmiastowego lub wcześniejszego wykupu Obligacji w razie zaistnienia odpowiednich podstaw natychmiastowego lub wcześniejszego wykupu, przewidzianych szczegółowo w warunkach emisji Obligacji poszczególnych serii. Tym samym mając także na uwadze zabezpieczenie Obligacji na aktywach Spółki dominującej oraz jej wybranych spółek zależnych, w przypadku braku możliwości terminowego wykupu Obligacji, które to zdarzenie będzie stanowiło jedną z podstaw ich natychmiastowego wykupu, Spółka dominująca wskazuje na ryzyko wszczęcia egzekucji wobec aktywów Spółki dominującej oraz jej wybranych spółek zależnych przez działającego w imieniu obligatariuszy agenta zabezpieczeń. Lista ustawionych zabezpieczeń Obligacji została w szczególności opisana w raporcie bieżącym RB PBG 26/2015, raporcie bieżącym RB PBG 34/2016 oraz raporcie bieżącym RB PBG 54/2016.

W odniesieniu do zidentyfikowanych niepewności opisanych powyżej, wykup obligacji zgodnie z ustalonym harmonogramem, a także spłaty pozostałych zobowiązań objętych układem, w oparciu o sporządzony przez Spółkę dominującą szacunek finansowy, są zdaniem Zarządu Spółki dominującej realne i w związku z tym przyjęte założenie o kontynuacji działalności przez Spółkę dominującą w dającej się przewidzieć przyszłości jest uzasadnione.

Założenie kontynuacji działalności GK RAFAKO

Kluczową kwestią z perspektywy możliwości kontynuowania działalności Grupy RAFAKO jest zapewnienie odpowiedniego portfela zamówień oraz utrzymanie płynności finansowej, w tym przede wszystkim zapewnienie wystarczających źródeł ich finansowania.

Analizując sytuację finansową Grupy RAFAKO należy zwrócić uwagę na następujące elementy: w roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku jednostka zależna RAFAKO S.A. rozpoznała 738 mln PLN przychodów ze sprzedaży oraz 62 mln PLN straty netto, dodatkowo na dzień 31 grudnia 2016 roku jednostka zależna prezentuje 101 mln PLN aktywów obrotowych netto, w tym 66 mln PLN środków pieniężnych. Stosunkowo niższy poziom przychodów w 2016 roku w porównaniu do roku 2015 został spowodowany w istotnej części z powodu przesunięcia kilku mniejszych projektów na rok 2017 oraz niewielkiego zaawansowania kontraktu zdobytego w II półroczu 2016 roku (budowa bloku kogeneracyjnego opalanego biopaliwem, składającego się z kotłów ze złożem fluidalnym, instalacji składowania i podawania biopaliwa oraz systemu oczyszczania spalin dla JSC Vilnius Kogeneracine Jėgaine o wartości 150 mln EUR netto). Poziom marży operacyjnej za 2016 rok jest również niższy, niemniej jednak jest to związane głównie z rozpoznanem istotnych strat na trzech spośród realizowanych kontraktów, z których jeden został zakończony w 2016 roku, natomiast na pozostałych dwóch kontraktach w wyniku weryfikacji założeń odnośnie przyszłych przychodów i kosztów związanych z tymi kontraktami dokonano korekt w wycenie tych kontraktów co spowodowało spadek marży operacyjnej.

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

W okresie 12 miesięcy 2016 roku jednostka zależna RAFAKO S.A., zgodnie z założeniami, doprowadziła do podpisania w dniu 30 czerwca 2016 roku z PKO BP S.A. aneksu wydłużającego okres spłaty kredytu bankowego w kwocie 150 mln PLN do dnia 30 czerwca 2017 roku, podpisania umowy z mBank dotyczącej udzielenia przez ten bank gwarancji związanych z realizacją projektu Jaworzno, a także podpisała aneks z TAURON Wytwarzanie S.A. dotyczący przyspieszenia kamieni milowych na tym projekcie. Działania te zostały zrealizowane zgodnie z założeniami Zarządu jednostki zależnej RAFAKO S.A. i pozytywnie wpłynęły na sytuację płynnościową Grupy RAFAKO.

Istotnym elementem analizy jednostki zależnej RAFAKO S.A. jest przygotowana, przez jej Zarząd, prognoza rachunku wyników i przepływów pieniężnych na rok 2017 (oraz na kolejne okresy). Spośród założeń prognozy na rok 2017 kluczowe odnoszą się do:

- wzrostu przychodów - założenie to oparte jest na posiadanym portfelu zamówień (który w znaczący sposób wypełnia założenia poziomu przychodów) oraz zdobyciu istotnego poziomu nowych kontraktów. Dodatkowo jednostka zależna RAFAKO S.A. przeprowadziła analizę wrażliwości, która wykazała, iż w przypadku niespełnienia budżetowanego poziomu przychodów o 20%, nie będzie to miało negatywnego wpływu na płynność finansową jednostki, w szczególności mając na uwadze fakt, iż nowe kontrakty często w pierwszej fazie ich realizacji wymagają istotnego zaangażowania w ich finansowanie, a także mając na uwadze poziom posiadanych środków pieniężnych na początek 2017 roku. Zarząd jednostki zależnej RAFAKO S.A. prowadzi działania zmierzające do osiągnięcia w 2017 roku dodatniej rentowności oraz dalszej poprawy sytuacji płynnościowej. Plany oparte są na przewidywanej realizacji podpisanych kontraktów, które zabezpieczają znaczącą część prognozowanej sprzedaży oraz na zamówieniach, jakie spółka zależna musi pozyskać w ciągu 2017 roku, aby zrealizować w pełni budżet przychodowy,
- terminowej realizacji kontraktów, które jednostka zależna RAFAKO S.A. posiada w swoim portfelu, w szczególności terminowej realizacji przepływów finansowych związanych z realizacją tych kontraktów,
- realizacji kontraktów, które jednostka zależna posiada w swoim portfelu na poziomie zakładanej obecnie marży, w szczególności brak pogłębiania się strat już rozpoznanych na niektórych kontraktach,
- kontynuacji działań zmierzających do utrzymania oraz zwiększenia portfela zamówień,
- zakładanego elastycznego poziomu nakładów inwestycyjnych, który jest możliwy do ograniczenia w istotnym zakresie,
- braku istotnych ograniczeń ze strony instytucji finansowych w dostępie jednostki zależnej do niezbędnych gwarancji finansowych wymaganych w procesie zdobywania zamówień i ich realizacji, oraz przedłużenia finansowania działalności spółki zależnej RAFAKO S.A. w formie kredytu bankowego po dniu 30 czerwca 2017 roku.

Pomimo niższego niż wcześniej zakładano poziomu sprzedaży i wyniku finansowego za 2016 rok, mając na uwadze strukturę aktywów obrotowych netto jednostki zależnej, lepsze wykonanie zakładanych przepływów pieniężnych, posiadany stan środków pieniężnych, jak również stan portfela zamówień, a także przygotowany na 2017 rok rachunek przepływów pieniężnych, Zarząd jednostki zależnej nie stwierdza, na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, istotnych zagrożeń w zakresie możliwości kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. W związku z powyższym

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę RAFAKO w dającej się przewidzieć przyszłości.

Ocenę sytuacji jednostki zależnej RAFAKO S.A., pomimo ograniczeń określonych powyżej, należy także uzupełnić o bardzo dobrą sytuację finansową spółki zależnej E003B7 sp. z o.o. (która realizuje około 88,7% projektu Jaworzno 910MW o wartości około 4,5 mld PLN i która osiągnęła przychody ze sprzedaży za 2016 rok w wysokości 1,1 mld PLN, przy wyniku netto 68 mln PLN i aktywach obrotowych netto w wysokości 103 mln PLN, oraz braku istotnych ryzyk związanych z realizacją tego projektu). W tym miejscu należy również zwrócić uwagę, iż po dniu 31 grudnia 2016 roku spółka zależna zawarła aneks z TAURON Wytwarzanie S.A. dotyczący realizacji projektu Jaworzno, na mocy którego m.in. cena kontraktowa zostanie zwiększona o kwotę 71 mln PLN oraz termin realizacji projektu zostanie wydłużony o 8 miesięcy.

2.4. WPŁYW ZAWARCIA UKŁADU Z WIERZYCIELAMI NA SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Na skutek uprawomocnienia się w dniu 13 czerwca 2016 roku Postanowienia Sądu Upadłościowego z dnia 8 października 2015 roku w przedmiocie zatwierdzenia Układu zawartego przez Spółkę dominującą z Wierzycielami (patrz RB PBG 11/2016, RB PBG 24/2016 oraz nota 2.3), Spółka dominująca, na dzień uprawomocnienia się ww. postanowienia, ujęła w księgach rachunkowych skutki redukcji zadłużenia, określone w Układzie oraz porozumieniach zawartych z niektórymi Wierzycielami Układowymi. Kierując się zapisami MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” dokonano wyceny nowego oraz pierwotnego zobowiązania finansowego. Pierwotne zobowiązanie finansowe w kwocie 1.600.595 tys. PLN, jako zasadniczo różne od zobowiązania zrestrukturyzowanego, uznane zostało za wygasłe i tym samym zostało wyłączone z ksiąg rachunkowych Spółki dominującej w wynik okresu. Kwota pierwotnego zobowiązania finansowego Spółki dominującej, po wyeliminowaniu zobowiązań wobec spółek zależnych wyniosła 1.438.554 tys. PLN.

Jednocześnie ujęte zostało nowe zobowiązanie finansowe, zgodnie z treścią zatwierdzonego przez Sąd Układu. Wierzycieli Układowych podzielono na 7 grup, w zależności od rodzaju i wartości wierzytelności oraz cech podmiotowych wierzyciela, o czym Spółka dominująca informowała w RB PBG 34/2015.

Spółka dominująca ujęła w księgach rachunkowych nowe zobowiązanie finansowe w kwocie 625.355 tys. PLN, w tym:

- 344.631 tys. PLN – ujęte w wyniku okresu zrestrukturyzowane zobowiązanie zaciągnięte bezpośrednio przez Spółkę dominującą, które zgodnie z postanowieniami Układu uregulowane zostanie w drodze płatności pieniężnych, w tym 311.447 tys. PLN wobec podmiotów spoza Grupy,
- 9.856 tys. PLN – ujęte w wyniku okresu zrestrukturyzowane zobowiązanie zaciągnięte bezpośrednio przez Spółkę dominującą, które zgodnie z postanowieniami Układu jest przedmiotem konwersji na akcje Spółki dominującej,
- 265.596 tys. PLN – ujęte jako wykorzystanie rezerwy zrestrukturyzowane zobowiązanie wynikające z odpowiedzialności solidarnej Spółki dominującej, które zgodnie z postanowieniami Układu uregulowane zostanie w drodze płatności pieniężnych, w tym 259.013 tys. PLN wobec podmiotów spoza Grupy,

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

- 5.272 tys. PLN – ujęte jako wykorzystanie rezerwy zrestrukturyzowane zobowiązanie wynikające z odpowiedzialności solidarnej Spółki dominującej, które zgodnie z postanowieniami Układu jest przedmiotem konwersji na akcje Spółki dominującej.

Kwota nowego zobowiązania finansowego, pomniejszonego o zobowiązania Spółki dominującej wobec spółek zależnych wyniosła 585.588 tys. PLN.

Zgodnie z warunkami Układu zawartego z wierzycielami, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa zaprezentowała efekt konwersji części zadłużenia układowego, w kwocie 15.539 tys. PLN (w tym 15.128 tys. PLN na dzień zawarcia Układu z wierzycielami oraz 411 tys. PLN w wyniku ziszczenia się warunku odnośnie wiarygodności warunkowej, zaspakajanej na warunkach określonych przez Układ dla Grupy 6, patrz RB PBG 8/2017), na instrumenty kapitałowe Spółki dominującej (akcje zwykłe imienne serii H o wartości nominalnej 0,02 PLN). Konwersję przeprowadzono w oparciu o wycenę wartości godziwej walorów Spółki dominującej przygotowaną przez niezależny, uznany na rynku podmiot zajmujący się w sposób profesjonalny wyceną wartości przedsiębiorstw. Zarząd Spółki dominującej uznał niezależną wycenę zewnętrzną za najbardziej wiarygodny sposób na określenie wartości godziwej akcji własnych. Wycenę 100% kapitałów własnych Spółki dominującej sporządzono na dzień 13 czerwca 2016 roku przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF), jako metody wiodącej, uwzględniając specyfikę działalności Spółki dominującej oraz składników jej majątku. Poniżej wymienione zostały główne założenia wyceny:

- oddzielne ujęcie wartości aktywów finansowych i inwestycyjnych, wolne przepływy Spółki dominującej obejmują jedynie aktualną działalność operacyjną,
- obliczenia uwzględniają warunki Układu z wierzycielami, prawomocnie zatwierdzonego przez sąd oraz status uzgodnień z największymi wierzycielami Spółki dominującej w zakresie renegotiacji harmonogramu wykupu obligacji,
- w kalkulacji nie ujęto dyskonta za brak płynności akcji Spółki dominującej, gdyż jest ona notowana na GPW,
- do kalkulacji wartości wolnych przepływów z działalności operacyjnej Spółki dominującej wykorzystano WACC w ujęciu realnym (8,31%) natomiast do kalkulacji wartości przepływów związanych ze sprzedażą nieruchomości wykorzystano WACC w ujęciu nominalnym (8,92%),
- wszelkie przepływy pieniężne dotyczące spłaty zadłużenia układowego zostały zdyskontowane z zastosowaniem kosztu długu w wysokości 5,25% (WIBOR 6M powiększony o górne widełki przedziału marży tj. 3,5%), co obrazuje poziom ryzyka strony finansującej,
- zarówno podstawowa działalność operacyjna Spółki dominującej, jak i wartość udziałów w spółce zależnej PBG oil and gas Sp. z o.o. zostały oszacowane metodą DCF przy użyciu WACC dla spółek z sektora budowlanego,
- akcje RAFAKO S.A. stanowią zabezpieczenie w ramach Układu i Spółka dominująca ma ograniczone możliwości sprzedaży tych akcji. W związku z tym, przyjęto założenie, że akcje te mogłyby zostać hipotetycznie sprzedane w drodze wezwania na akcje. Wartość akcji w RAFAKO S.A. przyjęto zatem jako wartość kapitalizacji spółki skalkulowaną na podstawie średniej ważonej ceny rynkowej z okresu 3 miesięcy poprzedzających Dzień Wyceny, w czasie których dokonywany był obrót akcjami na GPW,

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

- wartość obciążenia podatkowego z tytułu CIT, zarówno dla Spółki dominującej jak i jednostki zależnej PBG oil and gas Sp. z o.o., ustalono na łącznym znormalizowanym przepływie pieniężnym,
- do kalkulacji wartości rezydualnej przyjęto założenie braku realnego wzrostu działalności oraz założenie braku zmiany zapotrzebowania na kapitał obrotowy,
- zarówno wartość udziałów w spółkach zależnych GK PBG Dom, jak i przepływy związane ze sprzedażą nieruchomości inwestycyjnych (a także środków trwałych o charakterze nieruchomościowym) zostały oszacowane uproszczoną metodą DCF przy użyciu WACC dla spółek z sektora deweloperskiego,
- wartość udziałów w spółkach zależnych PBG Avatia Sp. z o.o., Brokam Sp. z o.o. i Bathinex Sp. z o.o. została przyjęta zgodnie z ich wartością bilansową z ksiąg Spółki dominującej,
- wartość udziałów w spółkach zależnych PBG Ukraina Publiczna Spółka Akcyjna oraz PBG Operator Sp. z o.o. została przyjęta po wartości bilansowej kapitałów własnych tych spółek,
- wartość udziałów w spółkach zależnych Multaros Trading Company Limited oraz SPV2 PL Sp. z o.o., ze względu na brak prowadzenia działalności operacyjnej, przyjęto w kwocie 0 PLN,
- posiadane przez Spółkę dominującą przeterminowane, bądź wątpliwe aktywa finansowe przyjęto zgodnie z ich wartością bilansową (dotyczące pożyczki udzielonej spółce Poner Sp. z o.o. przyjęto w wysokości 118 tys. PLN natomiast dotyczące obligacji wyemitowanych przez spółkę Herodot Sp. z o.o. w wysokości 0 PLN),
- certyfikaty inwestycyjne w funduszu Dialog Plus przyjęto w wartości bilansowej 38.300 tys. PLN,
- wartość inwestycji w dzieła sztuki przyjęto w wartości ceny rynkowej możliwej do uzyskania tj. 5.300 tys. PLN,
- pożyczki udzielone spółce zależnej Multaros Trading Company Limited oraz osobie fizycznej przyjęto po ich wartości bilansowej tj., odpowiednio 24 tys. PLN oraz 6 tys. PLN.

Przy uwzględnieniu powyższych założeń, wartość rynkowa 100% kapitałów własnych Spółki dominującej na dzień 13 czerwca 2016 roku została oszacowana na poziomie 318.220 tys. PLN, tj. 0,3854 PLN za jeden walor. Powyższa wartość uwzględnia efekty emisji akcji serii H i I, które miały miejsce w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku oraz które, zgodnie z szacunkami Spółki dominującej zostaną zrealizowane w przyszłości, na warunkach przewidzianych w Układzie (patrz nota 5.2.10).

W wyniku dokonania dnia 14 listopada 2016 roku wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego o podwyższeniu kapitału podstawowego Spółki dominującej z jego jednoczesnym obniżeniem, zgodnie z zapisami uchwały nr 22 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki dominującej z dnia 22 maja 2015 roku, wierzyciele układowi otrzymali 756.410.820 nowych akcji, których wartość godziwa, zgodnie z przygotowaną przez niezależnego rzeczoznawcę wyceną, na dzień uprawomocnienia się postanowienia o zawarciu Układu z Wierzycielami wynosiła łącznie 291.521 tys. PLN. W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym efekt emisji ujęto w kapitałach podstawowym oraz z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej.

W wyniku kolejnych emisji akcji serii H i I, wierzyciele układowi, w tym większościowy akcjonariusz, objęli akcje Spółki dominującej o wartości godziwej 12.851 tys. PLN. Do dnia 31 grudnia 2016 roku ww. emisje nie zostały zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym, stąd ich efekt ujęto w pozycji pozostałe kapitały.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Z kolei oszacowany przez Spółkę dominującą efekt kolejnych emisji akcji serii H i I, będących następstwem ziszczenia się warunków odnośnie wiarytelności warunkowych określonych dla wierzycieli układowych Grupy 6, w kwocie 8.331 tys. PLN, ujęto jako zwiększenie rezerwy na zobowiązania wynikające z poręczeń i gwarancji.

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa prezentuje zobowiązania układowe w kwocie 152.935 tys. PLN, w tym 120.986 tys. PLN jako zdyskontowane zobowiązania długoterminowe oraz 25.796 tys. PLN jako zobowiązania krótkoterminowe (patrz nota 30).

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku Grupa dokonała spłaty zobowiązań układowych:

- w kwocie 34.509 tys. PLN w formie płatności pieniężnych,
- w kwocie 388.795 tys. PLN poprzez wyemitowanie obligacji Pierwszej Emisji (patrz nota 36.3), z czego Spółka dominująca wykupiła w terminie Obligacje serii A w kwocie 1.638 tys. PLN.

Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Grupa dokonała spłaty zobowiązań układowych:

- w kwocie 34.543 tys. PLN w formie płatności pieniężnych;
- w kwocie 388.795 tys. PLN poprzez wyemitowanie obligacji Pierwszej Emisji (patrz nota 36.3), z czego Spółka dominująca wykupiła w terminie Obligacje serii A w kwocie 1.638 tys. PLN;
- w kwocie 46.442 tys. PLN poprzez wyemitowanie obligacji Drugiej Emisji (patrz nota 36.3).

W wyniku opisanych powyżej zdarzeń Grupa w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w rachunku zysków i strat, w pozycji „Zysk na zawarciu układu z wierzycielami” ujęła zysk w kwocie 925.747 tys. PLN.

3. ZMIANY STANDARDÓW LUB INTERPRETACJI

3.1 ZMIANY STANDARDÓW LUB INTERPRETACJI OBOWIĄZUJĄCE I ZASTOSOWANE PRZEZ GRUPĘ OD 1 STYCZNIA 2016 ROKU

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku za wyjątkiem przedstawionych poniżej. Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe, nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę lub Grupa zdecydowała o niekorzystaniu z nowych opcji wyceny:

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012 obejmujące zmiany do MSSF 2 Płatności w formie akcji, zmiany do MSSF 3 Połączenie przedsięwzięć, zmiany do MSSF 8 Segmenty operacyjne, zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe oraz MSR 38 Aktywa niematerialne, zmiany do MSSF 13 Wycena do wartości godziwej oraz zmiany do MSR 24 Ujawnienie informacji o podmiotach powiązanych, zmiany do MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji oraz zmiany do MSR 19 Świadczenia pracownicze

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 obejmujące zmiany do MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana, zmiany do MSR 34 Śródroczna sprawozdawczość finansowa
- Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji
- Zmiany do MSR 1 Ujawnienia
- Zmiany do MSR 27 Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne
- Zmiany do MSSF 11 Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności
- Zmiany do MSR 19 Programy określonych świadczeń: składki pracownicze oraz
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyłączenia z konsolidacji

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane, lecz dotychczas nie weszły w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

3.2 OPUBLIKOWANE STANDARDY I INTERPRETACJE, KTÓRE NIE WESZŁY W ŻYCIE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016 ROKU I ICH WPŁYW NA SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły w życie:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 4 Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano 12 września 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,

- Zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Zmiany do MSR 7 Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – Zmiany do MSSF 12 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później, natomiast Zmiany do MSSF 1 oraz MSR 28 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później.
- Interpretacja KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później.
- Zmiany do MSR 40: Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

Analiza Zarządu Jednostki dominującej i wstępna ocena wpływu nowych lub zmienionych standardów na stosowane przez Grupę zasady (polityki) rachunkowości oraz przyszłe sprawozdania finansowe obejmowała w szczególności wpływ nowych standardów MSSF 9, 15 oraz 16:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe - nowy standard MSSF 9 usuwa obecnie występujące w MSR 39 kategorie instrumentów finansowych i klasyfikuje instrumenty jako wyceniane w wartości godziwej (przez wynik finansowy bądź przez pozostałe dochody całkowite) lub jako wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Standard ten wprowadza nowe podejście do szacowania utraty wartości, które bazuje na wyznaczaniu oczekiwanych strat (z ang. expected loss), ponadto zawiera nowe wytyczne dotyczące rachunkowości zabezpieczeń, mające na celu uproszczenie bieżących rozwiązań oraz lepsze odzwierciedlenie zasad zarządzania ryzykiem.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Zarząd Jednostki dominującej jest w trakcie oceny wpływu nowych regulacji na sprawozdanie finansowe. Obecnie Zarząd prowadzi analizę wpływu wdrożenia MSSF 9 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy. W związku brakiem możliwości wiarygodnego oszacowania pełnego efektu zmian na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, Zarząd Spółki dominującej nie ujawnia ilościowego wpływu standardu na wyniki finansowe Grupy.

- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami - standard MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami, który zastępuje standardy MSR 18 i MSR 11, a także powiązane z nimi interpretacje, ustanawia i systematyzuje zasady ujęcia przychodów z kontraktów z klientami. Standard wprowadza między innymi jeden, pięciostopniowy model ujmowania przychodów, który będzie miał zastosowanie do wszystkich umów z klientami i będzie oparty o identyfikację odrębnych obowiązków świadczenia oraz alokację przychodów z transakcji do poszczególnych obowiązków świadczenia. Standard doprecyzowuje również zasady szacowania wynagrodzenia zmiennego, ustalania kiedy umowa zawiera czynnik finansowania oraz rozróżnia ujęcie obowiązków wykonania świadczenia wynikające z umowy jako spełnianych w czasie lub w określonym momencie.

Zarząd Spółki dominującej jest w trakcie oceny wpływu nowych regulacji na skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Obecnie Zarząd Jednostki dominującej prowadzi analizę wpływu wdrożenia MSSF 15 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy. W związku brakiem możliwości wiarygodnego oszacowania pełnego efektu zmian na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, Zarząd Spółki dominującej nie ujawnia ilościowego wpływu standardu na wyniki finansowe Grupy.

- MSSF 16 Leasing - nowy standard MSSF 16 „Leasing” ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących umów leasingu. Standard ten zniesie klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego, obowiązującą zgodnie z MSR 17 i wprowadzi jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę.

Zarząd Jednostki dominującej jest w trakcie oceny wpływu nowych regulacji na skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Obecnie Zarząd Spółki dominującej prowadzi analizę wpływu wdrożenia MSSF 16 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy. W związku brakiem możliwości wiarygodnego oszacowania pełnego efektu zmian na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, Zarząd Spółki dominującej nie ujawnia ilościowego wpływu standardu na wyniki finansowe Grupy.

4. KOREKTY BŁĘDU LAT POPRZEDNICH

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie dokonano zmian zasad polityki i nie korygowano błędów.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

5. PROFESJONALNY OSĄD, NIEPEWNOŚĆ SZACUNKÓW I ZAŁOŻEŃ ORAZ ZMIANY SZACUNKÓW

5.1 PROFESJONALNY OSĄD

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Zarząd Spółki dominującej dokonał następujących osądów, które mają największy wpływ na przedstawiane wartości bilansowe aktywów i zobowiązań, przychodów i kosztów oraz powiązane z nimi noty.

Określanie stopnia zaawansowania kontraktu

Wartości przychodów na dzień bilansowy ustalana jest w oparciu o poniesione koszty. W kosztach poniesionych na dzień bilansowy ujmuje się zakupione materiały, usługi, urządzenia oraz inne koszty dedykowane dla danego kontraktu. Koszty te stanowią następnie podstawę oszacowania stopnia zaawansowania kontraktu dla ustalenia wysokości przychodu na dzień bilansowy.

Kalkulacja rezerwy na zobowiązania wynikające z poręczeń i gwarancji

Szacując wartość rezerwy na potencjalne zobowiązania zw. z odpowiedzialnością solidarną za udzielone poręczenia i gwarancje Zarząd Spółki dominującej dokonuje oceny prawdopodobieństwa wystąpienia w przyszłości roszczeń z ww. tytułu. Ocena dokonywana jest w oparciu o najlepszą wiedzę Zarządu Spółki dominującej na temat statusu tych wierzytelności, której kompletność na dzień bilansowy potwierdzana jest z odpowiednimi instytucjami rynku finansowego.

Kalkulacja stopy dyskonta zobowiązań układowych oraz obligacji

Wartość stopy dyskonta zobowiązań układowych oszacowano na poziomie oczekiwanego dla Spółki dominującej kosztu zadłużenia. Zarząd Spółki dominującej dokonał stosownej oceny na podstawie informacji pozyskanych od instytucji finansowych zajmujących się udzielaniem kredytowania. Zobowiązania układowe oraz wyemitowane przez Spółkę dominującą obligacje zostały zdyskontowane przy użyciu stopy dyskontowej o wartości 5,31%.

Wzrost stopy dyskonta o 1% spowodowałby spadek wartości zobowiązań układowych o 2.632 tys. PLN, spadek stopy dyskonta o 1% spowodowałby wzrost wartości zobowiązań układowych o 2.768 tys. PLN.

Wzrost stopy dyskonta o 1% spowodowałby spadek wartości obligacji o 7.074 tys. PLN, spadek stopy dyskonta o 1% spowodowałby wzrost wartości obligacji o 7.461 tys. PLN.

Utrata wartości aktywów trwałych

Grupa Kapitałowa ocenia, czy wystąpiły obiektywne przesłanki wskazujące na utratę wartości składników majątku trwałego. Poprzez przesłanki utraty wartości rozumie się zdarzenia wskazujące, iż mogło nastąpić obniżenie przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych ze składnika aktywów. W momencie rozpoznania przesłanek utraty wartości dokonuje się oszacowania odpisów z tytułu utraty wartości.

Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Dokonując reklasyfikacji aktywów do kategorii aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży Spółka dominująca ocenia stopień prawdopodobieństwa sprzedaży tych składników w okresie jednego roku od dnia reklasyfikacji. Reklasyfikacji dokonuje się jedynie w przypadkach, gdy sprzedaż jest wysoce prawdopodobna. Spółka dominująca sporządza plany sprzedaży własnego majątku nieoperacyjnego.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wycena nieruchomości inwestycyjnych

Grupa Kapitałowa określa wartość godziwą nieruchomości inwestycyjnych w oparciu o posiadane wyceny sporządzone przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych oraz własną ocenę sytuacji rynkowej i innych parametrów mogących w istotny sposób wpływać na wartość nieruchomości inwestycyjnych.

Umowy konsorcjalne

Każdorazowo, po podpisaniu umowy o usługę budowlaną realizowanej w ramach konsorcjum, Spółka dominująca dokonuje oceny charakteru umowy w celu określenia sposobu ujmowania przychodów i kosztów kontraktowych

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa Kapitałowa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Klasyfikacja udziałów w innych jednostkach

Grupa Kapitałowa dokonuje klasyfikacji udziałów posiadanych w innych jednostkach w oparciu o ocenę charakteru wzajemnych powiązań i relacji, oraz stopnia w jakim podlega ekspozycji na zmienność zwrotu z wyników innej jednostki. Ocena oparta jest m.in. o analizę przysługujących Grupie uprawnień wynikających z zapisów umownych, obejmującą swym zakresem również potencjalne prawa głosu posiadane przez Grupę oraz inne podmioty.

5.2 NIEPEWNOŚĆ SZACUNKÓW I ZAŁOŻEŃ

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Grupa przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek przyszłych wydarzeń wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Grupy. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

5.2.1 REZERWY

Rezerwa na zobowiązania wynikające z poręczeń i gwarancji związana jest z ciężącą na Spółce dominującej odpowiedzialnością z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji oraz odpowiedzialnością solidarną wobec podwykonawców na kontraktach realizowanych w ramach umów konsorcjum. W związku z uprawomocnieniem się Postanowienia Sądu Upadłościowego z dnia 8 października 2015 roku w przedmiocie zatwierdzenia Układu zawartego przez Spółkę dominującą z wierzycielami rezerwa została w dużej części wykorzystana i obecnie jej wartość wynosi 34.913 tys. PLN (w całości rezerwa długoterminowa) (patrz nota 29). Na poziom rezerwy istotny wpływ ma szacowane przez Zarząd Spółki dominującej

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

prawdopodobieństwo zmaterializowania się zobowiązań warunkowych tj. wypłaty z gwarancji należytego wykonania oraz usunięcia wad i usterek. Zarząd Spółki dominującej dokonując oszacowania poziomu rezerwy analizuje każdą gwarancję i poręczenie oceniając czy prawdopodobieństwo wypłaty roszczenia jest większe czy mniejsze a następnie przypisuje poszczególnym gwarancjom wskaźnik prawdopodobieństwa materializacji tego roszczenia w przedziale od 0% do 100%, zgodny z najlepszą wiedzą i przewidywaniami. Rezerwa została skalkulowana w oparciu o warunki Układu, tj. jej wartość wyznaczono na poziomie planowanych spłat potencjalnych zobowiązań układowych stanowiących 21% całkowitej ich wartości. Ponadto skalkulowana została wartość godziwa akcji, które zgodnie z postanowieniami Układu będą przekazane wierzycielom z grupy 6 i 7. W związku z przekazanymi warrantami subskrypcyjnymi udział głównego akcjonariuszowi w kapitale podstawowym Spółki dominującej zapewniony został na poziomie 23,61%.

Rezerwy na naprawy gwarancyjne szacuje się na podstawie określonego przez Zarządy Spółek Grupy Kapitałowej stopnia prawdopodobieństwa wystąpienia w przyszłości zobowiązania na podstawie realizowanych umów o usługę budowlaną. Utrzymywane są w danym stopniu istnienia prawdopodobieństwa wystąpienia do dnia wygaśnięcia prawa do realizacji gwarancji lub roszczeń naprawczych. Na dzień 31 grudnia 2016 roku kwota utworzonych rezerw na naprawy gwarancyjne wynosiła 50.495 tys. PLN (2015 rok: 40.071 tys. PLN).

Szczegóły dotyczące rezerw na naprawy gwarancyjne przedstawia nota 29.

Rezerwa na restrukturyzację została utworzona przez Spółkę dominującą w 2012 roku i w dacie utworzenia oszacowana na poziomie 32.023 tys. PLN. Spółka dominująca w 2016 roku wykorzystwała 7.684 tys. PLN (2015 rok: 9.698 tys. PLN), utworzonej rezerwy. Z tytułu aktualizacji szacunków w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym kwotę rezerwy zwiększono o 3.852 tys. PLN (2015 rok: 8.354 tys. PLN). Wartość rezerwy do wykorzystania na dzień 31 grudnia 2016 roku to kwota 13.468 tys. PLN (w tym 6.155 jako rezerwa długoterminowa i 7.313 jako rezerwa krótkoterminowa) (2015 rok: 17.300 tys. PLN) (patrz nota 29).

Rezerwy na planowane straty tworzone są w przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty umowy przewyższą łączne przychody z tytułu umowy, a przewidywaną stratę ujmuje się bezzwłocznie jako koszt. Wysokość straty ustalana jest niezależnie od faktu rozpoczęcia prac wynikających z umowy, stanu zaawansowania prac wynikających z umowy, wysokości przewidywanych zysków z tytułu innych umów, które nie są pojedynczymi umowami o usługę budowlaną. Wartość zmiany rezerw na planowane straty zwiększa lub zmniejsza koszt własny umowy budowlanej, której rezerwa ta dotyczy. Na dzień bilansowy wartość utworzonych rezerw na planowane straty wynosi 19.116 tys. PLN (2015 rok: 31.276 tys. PLN).

Szczegóły dotyczące rezerw na planowane straty przedstawia nota 29.

Rezerwy na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe na każdy dzień bilansowy jest szacowana przez profesjonalną firmę aktuarialną. Wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym kwota odpraw emerytalnych oraz nagród jubileuszowych wynosi 20.253 tys. PLN (2015 rok: 22.138 tys. PLN).

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Główne założenia przyjęte przez aktuarusza na dzień 31 grudnia 2016 roku kształtują się następująco:

- stopa dyskontowa - 3,1% (2015 rok: 2,8%),
- wskaźnik rotacji pracowników – 5 (2015 rok: 5),
- przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń – 2,81% (2015 rok: 2%)

Wzrost przyjętej stopy dyskontowej o pół punktu procentowego przełożyłby się na spadek wartości rezerwy o kwotę 1.087 tys. PLN (2015 rok: 1.121 tys. PLN). Spadek przyjętej stopy dyskontowej o pół punktu procentowego przełożyłby się na wzrost wartości rezerwy o kwotę 1.180 tys. PLN (2015 rok: 1.336 tys. PLN). Szczegóły dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze zostały przedstawione w nocie 28.

5.2.2 UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH (W TYM WARTOŚCI FIRMY)

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa dokonała oceny obiektywnych przesłanek utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania, w przypadku których zaistniały przesłanki trwałej utraty wartości. Szczegółowy opis zastosowanych metod i technik oraz ich wpływ na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe został opisany w notach 14, 15 i 16.

W celu określenia wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa dokonała oceny ich wartości na podstawie operatów szacunkowych przygotowanych przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego oraz w oparciu o własną ocenę sytuacji rynkowej. Operaty szacunkowe zostały przygotowane w oparciu o aktualne plany odnoszące się do możliwych do uzyskania korzyści. Szczegółowy opis zastosowanych metod i technik wyceny oraz ich wpływ na korektę wartości godziwej zaprezentowano w nocie 19.

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa przeprowadza test na utratę wartości wartości firmy. Wymaga to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne i polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne oraz ustaleniu stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów. Wartości odpisów aktualizujących wartość firmy na koniec roku obrotowego zostały przedstawione w nocie 13 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

5.2.3 PRZYCHODY Z UMÓW O USŁUGĘ BUDOWLANĄ

Na kwotę przychodów oraz należności z umów o usługę budowlaną, ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wpływają szacunki Zarządów poszczególnych spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PBG dotyczące stopnia zaawansowania kontraktów budowlanych oraz marży, jaką planuje się osiągnąć na poszczególnych kontraktach. Budżetowane koszty pozostające do poniesienia w związku z realizacją poszczególnych zadań są na bieżąco monitorowane przez kadrę kierowniczą nadzorującą postęp prac budowlanych, w efekcie czego budżety poszczególnych kontraktów podlegają aktualizacji przynajmniej w okresach miesięcznych. Jednakże pozostające do poniesienia koszty oraz oszacowana w ten sposób rentowność na poszczególnych realizowanych kontraktach obarczona jest pewnym stopniem niepewności, zwłaszcza w przypadku zadań budowlanych o dużym stopniu złożoności,

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

prorowadzonych w okresach kilkuletnich. W obecnej sytuacji na te szacunki nakładają się dodatkowe ryzyka, które mogą mieć wpływ w przyszłości na ich ewentualną korektę. Do ryzyk tych zaliczyć można przede wszystkim aktualną ograniczoną płynność Spółki dominującej i niektórych Spółek zależnych, co może przełożyć się na wolniejsze tempo i wydłużenie okresu realizowanych prac na kontraktach. Efektem takiego stanu rzeczy może być wzrost kosztów stałych budowy, ograniczone możliwości negocjacyjne z podwykonawcami i dostawcami materiałów, a w skrajnym przypadku przekroczenie umownego terminu zakończenia prac i groźba kar. Innym rodzajem ryzyka mającym wpływ na tempo prac są warunki atmosferyczne, które przekładają się na sezonowość rynku usług budowlano-montażowych. W przypadku niektórych Spółek zależnych potęgowane jest to cyklem pracy sektora energetycznego, gdzie poza projektami inwestycyjnymi, prace remontowe i modernizacyjne odbywają się głównie w sezonie letnim. Grupa w pewnym stopniu narażona jest na ryzyko dekonstrukcji na rynku nieruchomości. Zniżające systematycznie ceny na tym rynku mogą pogarszać rentowność realizowanych projektów deweloperskich. Konieczność dostosowania się do warunków rynkowych może przyczynić się do obniżki cen sprzedaży, a tym samym zmniejszyć planowane przychody. Spółki zależne z uwagi na prowadzony przez nie rodzaj działalności identyfikują ponadto ryzyka czysto technologiczne, wynikające z implementacji skomplikowanych, nowatorskich procesów technologicznych i procedur jakościowych, ryzyka niedotrzymania gwarantowanych parametrów technicznych montowanych urządzeń czy dostarczanych technologii. Elementy te mogą mieć w przyszłości wpływ na zmianę planowanych kosztów i przychodów, a tym samym założonych obecnie marż.

Gdyby szacunek łącznych kosztów pozostałych do poniesienia, dotyczących realizowanych kontraktów, wzrósł o 10% w stosunku do aktualnie oszacowanych kosztów na wszystkich kontraktach Grupy będących w trakcie realizacji na dzień bilansowy, kwota przychodu uległaby zmniejszeniu na ten dzień o 35,7 mln PLN, rezerwa na planowane straty wzrosłaby o 19,4 mln PLN, a wynik finansowy zmniejszyłby się łącznie o 55,1 mln PLN.

Szczegóły dotyczące kontraktów długoterminowych zostały przedstawione w notce 33.

5.2.4 KLASYFIKACJA AKTYWÓW FINANSOWYCH

Stosując się do wytycznych MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena w zakresie klasyfikacji instrumentów finansowych niebędących instrumentami pochodnymi, posiadającymi ustalony termin płatności lub dające się ustalić terminy wymagalności dokonuje się klasyfikacji takich aktywów do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Dokonując takiego osądu ocenia się intencje i możliwość utrzymywania takich inwestycji do terminu wymagalności. Jeżeli Spółki Grupy Kapitałowej nie dotrzymują warunków utrzymywania do terminu wymagalności, oprócz sytuacji przewidzianych w MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena, będą zmuszone do przeklasyfikowania wszystkich aktywów ujętych w tej grupie do aktywów dostępnych do sprzedaży. W takiej sytuacji przeklasyfikowane inwestycje będą wyceniane w wartości godziwej, a nie według skorygowanej ceny nabycia.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

5.2.5 OKRESY EKONOMICZNEJ UŻYTECZNOŚCI ŚRODKÓW TRWAŁYCH I WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH

Grupa Kapitałowa dokonuje corocznej weryfikacji okresów ekonomicznej użyteczności aktywów trwałych podlegających amortyzacji na podstawie bieżących szacunków. Szacunkom takim towarzyszy niepewność, co do przyszłych warunków prowadzenia działalności gospodarczej wynikająca z faktu ogłoszenia upadłości przez Spółkę dominującą. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa ocenia, że okresy użyteczności aktywów przyjęte dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez te aktywa w przyszłości. Wartość bilansowa aktywów trwałych podlegających amortyzacji prezentowana jest w nocie 14 i 15.

5.2.6 AKTYWA NA PODATEK ODROZCZONY

Grupa Kapitałowa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Ze względu na brak pewności wykorzystania powstałych strat podatkowych, Zarząd Spółki dominującej oraz Zarządy niektórych spółek zależnych podjęły decyzję o nie tworzeniu aktywa z tytułu podatku odroczonego na straty podatkowe i nie tworzeniu aktywa z tytułu podatku odroczonego na ujemne różnice przejściowe w kwocie przekraczającej rezerwę na podatek odroczonego.

5.2.7 NIEPEWNOŚĆ ZWIĄZANA Z ROZLICZENIAMI PODATKOWYMI

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii)

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przestanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągnane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja Grupy.

5.2.8 ODPIS AKTUALIZUJĄCY WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI I POŻYCZEK

Na każdy dzień bilansowy Zarząd Spółki dominującej oraz Zarządy spółek zależnych dokonują weryfikacji sald posiadanych należności. Znaczące salda należności podlegają indywidualnej ocenie, w przypadku dłużników zalegających z zapłatą lub gdy uzyskano obiektywne dowody, że dłużnik może nie uiścić należności (np. trudna sytuacja finansowa dłużnika, proces sądowy przeciwko dłużnikowi, niekorzystne dla dłużnika zmiany otoczenia gospodarczego). Odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych szacowane są w sytuacji, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Szczegóły dotyczące bieżących i zaległych należności Grupy oraz dokonanych odpisów aktualizujących ich wartość zawarto w nocie 24.

Opisane powyżej zasady stosowane są również w odniesieniu do udzielonych przez Grupę pożyczek. W okresie rocznym zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku Grupa utworzyła odpisy aktualizujące wartość udzielonych pożyczek w kwocie 2.935 tys. PLN (2015 rok: 3.911 tys. PLN).

5.2.9 WARTOŚĆ GODZIWA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 21.8.

5.2.10 OSZACOWANIE WARUNKÓW PRZYSZŁYCH EMISJI AKCJI SERII H I I

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa dokonała oszacowania liczby akcji serii H, które zostaną wyemitowane przez Spółkę dominującą na warunkach określonych w Układzie w ramach konwersji przyszłych zobowiązań układowych na kapitał, kiedy zobowiązania te staną się wymagalne na skutek ziszczenia się warunków zawieszających. Szacunek oparto na założeniach tożsamy, jakie Grupa zastosowała wyznaczając wartość rezerwy na zobowiązania wynikające z poręczeń i gwarancji (patrz nota 5.2.1). Każda emisja akcji imiennych serii H inicjować będzie emisję akcji imiennych serii I, utrzymującą określony w Układzie poziom zaangażowania większościowego akcjonariusza.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

5.3 ZMIANY SZACUNKÓW

W roku zakończonym 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa dokonała weryfikacji i aktualizacji szacunków głównie w obszarach kalkulacji wartości rezerwy na zobowiązania wynikające z poręczeń i gwarancji, odpisu aktualizującego wartość wartości firmy GK RAFAKO oraz kalkulacji przychodu z umów o usługę budowlaną (patrz nota 5.2).

6. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

6.1 SEGMENTY OPERACYJNE

Przy wyodrębnianiu segmentów operacyjnych Zarząd Spółki dominującej kieruje się liniami produktowymi i usługami w danej branży, które reprezentują główne usługi oraz wyroby dostarczane przez Grupę. Każdy z segmentów jest zarządzany odrębnie w ramach danej linii produktowej, z uwagi na specyfikę świadczonych usług oraz wytwarzanych wyrobów wymagających odmiennych technologii, zasobów oraz podejścia do realizacji.

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia segmentów sprawozdawczych.

Przychody i koszty, które nie kwalifikują się do usług rozróżnianych w ramach głównych segmentów Grupa Kapitałowa PBG ujmuje w pozycji „Inne”, w której prezentowane są wyniki działalności ogólnobudowlanej, deweloperskiej, hotelarskiej oraz wynajmu powierzchni biurowych.

Zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne wyniki segmentów operacyjnych wynikają z wewnętrznych raportów weryfikowanych okresowo przez Zarząd Spółki dominującej (główny organ decyzyjny w Grupie Kapitałowej) w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, ocen skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Zarząd Spółki dominującej analizuje wyniki segmentów operacyjnych na poziomie zysku (straty) z działalności operacyjnej. Pomiar wyników segmentów operacyjnych stosowany w kalkulacjach zarządczych zbieżny jest z zasadami rachunkowości zastosowanymi przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa PBG prezentuje przychody ze sprzedaży, koszt własny sprzedaży oraz wynik na sprzedaży (marżę brutto) w podziale na segmenty, nie prezentuje natomiast aktywów i zobowiązań w podziale na segmenty z działalności z uwagi na to, że część aktywów trwałych oraz obrotowych jest wykorzystywana do produkcji zaliczanej do różnych segmentów. Grupa zatem nie ma możliwości przypisania w sposób racjonalny wszystkich składników zapasów, środków trwałych, zobowiązań z tytułu dostaw i usług do poszczególnych segmentów operacyjnych. Finansowanie Grupy, przychody i koszty finansowe, przychody i koszty pozostałej działalności operacyjnej, koszty sprzedaży, ogólnego zarządu oraz koszty restrukturyzacji, udział w zyskach jednostek rozliczanych metodą praw własności, a także podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie następuje ich alokacja do segmentów operacyjnych.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązаныmi.

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrągleń:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

6.2 ZASADY KONSOLIDACJI

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Spółki dominującej oraz sprawozdania finansowe kontrolowanych przez Spółkę dominującą Spółek zależnych sporządzone na dzień 31 grudnia 2016 roku. Spółki zależne podlegają konsolidacji od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę Kapitałową, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Spółka kontroluje jednostki, w których dokonano inwestycji, wtedy i tylko wtedy, gdy jednocześnie:

- posiada władzę nad jednostką, w której dokonano inwestycji,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonano inwestycji oraz
- posiada możliwość wykorzystywania władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na kwotę zwrotów Spółki.

Spółka weryfikuje swoją kontrolę nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

Jeżeli Spółka posiada mniej niż większość praw głosu w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu wystarczają do umożliwienia jej jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, znaczy to, że sprawuje nad nią władzę. Przy ocenie, czy prawa głosu w danej jednostce wystarczają dla zapewnienia władzy, Spółka analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców,
- potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych akcjonariuszy/udziałowców lub inne strony,
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym wzorce głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach akcjonariuszy/udziałowców.

Sprawozdania finansowe Spółki dominującej oraz Spółek zależnych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym sporządza się na ten sam dzień bilansowy, tj. każdorazowo na 31 grudnia przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości zastosowanych dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty, aby doprowadzić do ujednoczenia stosowanych polityk rachunkowości.

Wyłączeniu z obowiązku konsolidacji mogą podlegać Spółki, których sprawozdania finansowe są nieistotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej

Konsolidacja polega na łączeniu sprawozdań finansowych Spółki dominującej oraz Spółek zależnych poprzez zsumowanie, w pełnej wartości, poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów oraz kosztów. W celu zaprezentowania Grupy Kapitałowej w taki sposób, jak gdyby stanowiła ona pojedynczą jednostkę gospodarczą dokonuje się następujących wyłączeń bądź korekt konsolidacyjnych:

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- na moment nabycia kontroli nad Spółką zależną ujmowana jest wartość firmy lub zysk z okazijnego nabycia zgodnie z MSSF 3 *Połączenia jednostek gospodarczych*,
- wyłączeniu podlegają udziały w Spółkach zależnych z odpowiadającymi im pozycjami kapitałów własnych,
- określane są i prezentowane oddzielnie udziały niekontrolujące,
- salda rozliczeń między Spółkami Grupy Kapitałowej i transakcje (przychody, koszty, dywidendy) wyłączone są w całości,
- wyłączeniu podlegają zyski i straty z tytułu transakcji zawieranych wewnątrz Grupy Kapitałowej, które są ujęte w wartości bilansowej aktywów, takich jak zapasy i środki trwałe. Niezrealizowane straty z tytułu transakcji wewnątrz Grupy są również wyłączone, chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości składnika aktywów,
- ujmuje się podatek odroczony z tytułu różnic przejściowych wynikających z wyłączenia niezrealizowanych zysków i strat osiągniętych na transakcjach zawartych wewnątrz Grupy Kapitałowej.

Udziały niekontrolujące wykazywane są w odrębnej pozycji kapitałów własnych i reprezentują tą część dochodów całkowitych oraz aktywów netto Spółek zależnych, które przypadają na podmioty inne niż Spółki Grupy Kapitałowej. Grupa alokuje dochody całkowite Spółek zależnych pomiędzy akcjonariuszy Spółki dominującej oraz podmioty niekontrolujące na podstawie ich udziału we własności.

Zmiany w udziale własnościowym Spółki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad Spółką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane Spółce dominującej.

6.3 POŁĄCZENIE JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH I WARTOŚĆ FIRMY

Transakcje połączenia jednostek gospodarczych, wchodzące w zakres MSSF 3 *Połączenia jednostek gospodarczych*, rozliczane są metodą przejścia. Na dzień objęcia kontroli aktywa i zobowiązania jednostki przejmowanej są wyceniane według wartości godziwej oraz zgodnie z MSSF 3 *Połączenia jednostek gospodarczych* identyfikowane są aktywa i zobowiązania, wraz z zobowiązaniami warunkowymi, bez względu na to, czy były one ujawniane w sprawozdaniu finansowym jednostki przejmowanej przed przejściem.

Wynagrodzenie przekazane w zamian za kontrolę obejmuje wydane aktywa, zaciągnięte zobowiązania oraz wyemitowane instrumenty kapitałowe wycenione w wartości godziwej na dzień przejścia. Elementem wynagrodzenia jest również warunkowe wynagrodzenie wyceniane w wartości godziwej na dzień przejścia. Dodatkowe koszty przeprowadzenia połączenia (doradztwo, wyceny itp.) nie stanowią wynagrodzenia za przejście, lecz ujmowane są w dacie poniesienia jako koszt.

Wartość firmy z tytułu przejścia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki:

- sumy:
 - o przekazanej zapłaty,

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenia:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

- o kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
- o w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejścia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej;
- nad kwotą netto ustalonej na dzień przejścia wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejścia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze, oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 *Segmenty operacyjne*.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

W przypadku, gdy suma przekazanej zapłaty, kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej na dzień przejścia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej (w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami) jest niższa od kwoty netto ustalonej na dzień przejścia wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań rozpoznawany jest zysk z okazynego nabycia. Stanowi on różnicę między wartościami wskazanymi powyżej i podlega niezwłocznie ujęciu w skonsolidowanym rachunku zysków i strat. Grupa ujmuje zysk z okazynego nabycia w pozycji „pozostałych przychodów operacyjnych”.

W przypadku połączeń jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą, Grupa rozlicza takie transakcje metodą łączenia udziałów w następujący sposób:

- aktywa i pasywa jednostki przejmowanej ujmowane są w wartości bilansowej. Za wartość bilansową uznaje się raczej tę wartość, która określona została pierwotnie przez podmiot kontrolujący, niż wartości wynikające z jednostkowego sprawozdania finansowego jednostki przejmowanej,
- wartości niematerialne oraz zobowiązania warunkowe ujmowane są na zasadach stosowanych przez jednostkę przed połączeniem, zgodnie z właściwymi MSSF,

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- nie powstaje wartość firmy - różnica pomiędzy kosztem połączenia a nabytym udziałem aktywów netto jednostki kontrolowanej ujmowana jest bezpośrednio w kapitale, w pozycji „pozostałe kapitały”,
- udziały niekontrolujące wyceniane są w proporcji do wartości bilansowej aktywów netto kontrolowanej jednostki,
- dokonywane jest przekształcenie danych porównawczych w taki sposób, jakby połączenie miało miejsce na początek okresu porównawczego. Jeżeli data powstania stosunku podporządkowania nad jednostką jest późniejsza niż początek okresu porównawczego, dane porównawcze prezentowane są od momentu, kiedy po raz pierwszy powstał stosunek podporządkowania.

6.4 INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH

Jednostki stowarzyszone to takie jednostki, nad którymi Spółka dominująca nie sprawuje kontroli, ale na które wywiera znaczący wpływ (bezpośrednio lub poprzez Spółki zależne) uczestnicząc w ustalaniu polityki finansowej, jak i operacyjnej jednostek stowarzyszonych. Jednostek stowarzyszonych nie stanowią ani jednostki zależne, ani wspólne przedsięwzięcia.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane początkowo w cenie nabycia, a następnie wyceniane z zastosowaniem metody praw własności. Na moment powstania znaczącego wpływu ustalana jest wartość firmy jako różnica pomiędzy wartością godziwą zapłaconej ceny, a udziałem znaczącego inwestora w wartości godziwej aktywów netto jednostki stowarzyszonej. Wartość firmy ujmowana jest w wartości bilansowej inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia, różnica ujmowana jest jako zysk w rachunku zysków i strat okresu, w którym nastąpiło nabycie.

Podstawą wyceny posiadanych przez Spółkę dominującą inwestycji w jednostki stowarzyszone są sprawozdania finansowe jednostek stowarzyszonych. Jeśli jednostki stowarzyszone nie stosują MSSF, przed obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Wartość bilansowa inwestycji w jednostkach stowarzyszonych jest korygowana o:

- udział Spółki dominującej w zyskach lub stratach jednostki stowarzyszonej,
- udział Spółki dominującej w innych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej, wynikających m.in. z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych oraz z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych,
- zyski i straty wynikające z transakcji pomiędzy Grupą a jednostką stowarzyszoną, które podlegają wyłączeniom konsolidacyjnym do poziomu posiadanego udziału,
- otrzymane wypłaty z zysku wypracowanego przez jednostkę stowarzyszoną, które obniżają wartość bilansową inwestycji,
- ewentualny odpis z tytułu utraty wartości inwestycji.

Sprawozdania finansowe Spółki dominującej oraz Spółek stowarzyszonych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności sporządza się na ten sam dzień bilansowy, tj. każdorazowo na 31 grudnia.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Spółka dominująca dokonuje oceny inwestycji w jednostki stowarzyszone pod kątem utraty wartości, gdy wystąpią przesłanki wskazujące na to, że nastąpiła utrata wartości lub odpis z tytułu utraty wartości dokonany w latach poprzednich już nie jest wymagany.

Grupa przestaje stosować metodę praw własności w dniu, kiedy dana inwestycja przestaje być jej jednostką stowarzyszoną oraz w sytuacji, gdy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Różnicę między wartością bilansową jednostki stowarzyszonej na dzień zaprzestania stosowania metody praw własności a wartością godziwą zatrzymanych udziałów i wpływów ze zbycia części udziałów w tym podmiocie uwzględnia się przy obliczaniu zysku lub straty ze zbycia danej jednostki stowarzyszonej. Jeżeli Grupa zmniejsza udział w jednostce, ale nadal rozlicza go metodą praw własności, przenosi na wynik finansowy część zysku lub straty uprzednio ujmowaną w pozostałych całkowitych dochodach, odpowiadającą zmniejszeniu udziału, jeżeli ten zysk lub strata podlega reklasyfikacji na wynik finansowy w chwili zbycia związanych z nim aktywów lub zobowiązań.

6.5 INWESTYCJE WE WSPÓLNE USTALENIA UMOWNE

Wspólne ustalenie umowne obejmują:

- wspólne działania,
- wspólne przedsięwzięcia.

Wspólne działanie jest wspólnym ustaleniem umownym, w którym strony sprawujące współkontrolę nad ustaleniem umownym mają prawa do składników aktywów oraz obowiązki z tytułu zobowiązań dotyczących ustalenia umownego. Strony te są nazywane wspólnikami wspólnego działania.

W związku z udziałami we wspólnym działaniu wspólnik wspólnego działania ujmuje:

- swoje aktywa, w tym udział w aktywach posiadanych wspólnie,
- swoje zobowiązania, w tym udział w zobowiązaniach zaciągniętych wspólnie,
- przychody ze sprzedaży swojego udziału produkcji w wynikach wspólnego działania,
- swoją część przychodów ze sprzedaży produkcji w ramach wspólnego działania,
- swoje koszty, w tym udział we wspólnie poniesionych kosztach.

W związku z tym, że aktywa, zobowiązania, przychody i koszty związane ze wspólnym działaniem są wykazane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym wspólnika przedsięwzięcia, nie dokonuje się korekt oraz nie stosuje się innych procedur konsolidacyjnych w odniesieniu do tych pozycji podczas sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego przez wspólnika wspólnego działania.

Wspólne przedsięwzięcie to wspólne ustalenie umowne, w ramach którego strony sprawujące współkontrolę mają prawa do aktywów netto tego ustalenia. Strony te są nazywane wspólnikami wspólnego przedsięwzięcia.

Wspólnik wspólnego przedsięwzięcia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujmuje swój udział we wspólnym przedsięwzięciu jako inwestycję i rozlicza tę inwestycję przy użyciu metody praw własności zgodnie z MSR 28 (szczegóły tej metody zostały opisane w polityce rachunkowości dla jednostek stowarzyszonych w nocie 6.4), chyba że jednostka jest zwolniona ze stosowania metody praw własności zgodnie z tym standardem.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

6.6 WYCENA DO WARTOŚCI GODZIWEJ

Grupa wycenia następujące instrumenty finansowe w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy:

- instrumenty dostępne do sprzedaży,
- instrumenty pochodne.

Ponadto również niektóre aktywa niefinansowe, takie jak np. nieruchomości inwestycyjne.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny, jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy. Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest materialny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Zarząd Spółki dominującej określa zasady i procedury dotyczące systematycznego wyceniania do wartości godziwej, np. nieruchomości inwestycyjnych oraz nienotowanych aktywów finansowych.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Niezależni rzeczoznawcy lub pracownicy Grupy Kapitałowej przy pomocy analiz wewnętrznych dokonują wyceny znaczących aktywów, takich jak nieruchomości, czy aktywa dostępne do sprzedaży, z uwzględnieniem ich lokalizacji, charakteru składnika aktywów oraz aktualnych warunków rynkowych.

Na potrzeby ujawnienia wyników wyceny do wartości godziwej Grupa ustala klasy aktywów i zobowiązań na podstawie rodzaju, cech i ryzyka związanego z poszczególnymi składnikami aktywów i zobowiązań oraz poziom w hierarchii wartości godziwej, jak opisano powyżej.

6.7 TRANSAKCJE W WALUTACH OBCYCH

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (PLN), który jest również walutą funkcjonalną Spółki dominującej.

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji (kurs spot).

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub w pozycji przychodów (kosztów) operacyjnych, a w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, z noty 6.8 poniżej, kapitalizowane w wartości aktywów (stanowiące korektę kosztów odsetek).

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Wyszczególnienie	Kurs średni z dnia 31.12.2016	Kurs średni z dnia 31.12.2015
EUR	4,4240	4,2615
USD	4,1793	3,9011
CHF	4,1173	3,9394
CAD	3,0995	2,8102
GBP	5,1445	5,7862
SEK	0,4619	0,4646
TRY	1,1867	1,3330

Niepieniężne pozycje bilansowe wyrażone w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z przeliczenia aktywów i zobowiązań niepieniężnych ujmowanych w wartości godziwej są ujmowane zgodnie z ujęciem zysku lub straty z tytułu zmiany wartości godziwej (czyli odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w zysku lub stracie w zależności od tego, gdzie ujmowana jest zmiana wartości godziwej).

Różnice kursowe powstałe z rozliczenia transakcji lub przeliczenia pozycji pieniężnych innych niż instrumenty pochodne, ujmowane są odpowiednio w pozycji pozostałych przychodów lub kosztów operacyjnych w kwocie netto.

Różnice kursowe powstałe z rozliczenia transakcji lub przeliczenia pozycji pieniężnych związanych z finansowaniem działalności Grupy prezentowane są w kwocie netto w pozycji kosztów finansowych.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Różnice kursowe z wyceny instrumentów pochodnych wyrażonych w walucie obcej ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, o ile nie stanowią zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy pieniężne ujmowane są zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń (patrz nota 6.16.3).

Na dzień bilansowy przeliczenie pozycji sprawozdań finansowych zagranicznych spółek zależnych na walutę prezentacji Grupy (PLN) odbywa się przy zastosowaniu poniższych zasad:

- aktywa i zobowiązania Spółki zależnej o innej walucie funkcjonalnej niż polski złoty przeliczane są na walutę prezentacji Grupy po średnim kursie Narodowego Banku Polskiego („NBP”) na dany dzień bilansowy,
- kapitały własne tych Spółek są przeliczone według ich stanu na dzień objęcia kontroli przez Spółkę dominującą według kursu średniego ogłoszonego przez NBP na ten dzień. W przypadku nowej emisji dodatkowych udziałów/akcji do ich przeliczenia stosuje się średni kurs ogłoszony dla danej waluty przez NBP na dzień wpisu podwyższenia kapitału do rejestru,
- sprawozdania z całkowitych dochodów tych spółek są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca okresu sprawozdawczego.

Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego jako „różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych”.

W momencie zbycia podmiotu zagranicznego odroczone różnice kursowe zakumulowane w kapitale własnym dotyczące danego podmiotu są reklasyfikowane do skonsolidowanego rachunku zysków i strat i ujmowane jako korekta zysku lub straty ze zbycia jednostki zagranicznej.

Wartość firmy powstała z przejęcia kontroli nad jednostką zagraniczną oraz wszelkie korekty z tytułu wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań powstałych na takim nabyciu są traktowane jako aktywa i zobowiązania jednostki zagranicznej i przeliczane po kursie zamknięcia obowiązującym na dzień bilansowy, tj. po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Wyszczególnienie	Średni kurs NBP na dzień bilansowy		Średnia kursów NBP za okres sprawozdawczy	
	Na dzień 31.12.2016	Na dzień 31.12.2015	Za 2016 rok	Za 2015 rok
UAH	0,1542	0,1622	0,1543	0,1722
RSD	0,0358	0,0349	0,0355	0,0346
HUF	1,4224	1,3601	1,4034	1,3529

W przypadku znacznych wahań kursów, dla transakcji ujętych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat stosowany jest kurs wymiany z dnia zawarcia transakcji.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

6.8 KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem, budową lub wytworzeniem składników aktywów, wymagających znacznego okresu czasu do przygotowania ich do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tych składników aktywów.

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia, budowy lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Powyższe zasady kapitalizacji nie są stosowane do:

- ✓ składników aktywów wycenianych według wartości godziwej oraz
- ✓ zapasów.

Koszty finansowania zewnętrznego mogą składać się z:

- ✓ kosztów odsetek wyliczonych przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej,
- ✓ obciążeń finansowych z tytułu umów leasingu finansowego,
- ✓ różnic kursowych powstających w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

Wartość kosztów finansowania zewnętrznego od środków pożyczonych bez ściśle określonego celu, oblicza się przy zastosowaniu stopy kapitalizacji do nakładów poniesionych na ten składnik aktywów. Stopa kapitalizacji stanowi średnią ważoną wszystkich kosztów finansowania zewnętrznego dotyczących pozycji finansowania zewnętrznego stanowiących zobowiązania Grupy w danym okresie, innych niż finansowanie zewnętrzne zaciągnięte w celu pozyskania określonego dostosowywanego składnika aktywów.

6.9 WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartości niematerialne obejmują znaki towarowe, patenty i licencje, oprogramowanie komputerowe, koszty prac rozwojowych oraz pozostałe wartości niematerialne, które spełniają kryteria ujęcia określone w MSR 38 *Wartości niematerialne*. W pozycji tej wykazywane są również wartości niematerialne, które nie zostały jeszcze oddane do użytkowania (wartości niematerialne w trakcie wytwarzania) oraz zaliczki na zakup wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Wartości niematerialne na dzień bilansowy wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania amortyzowane są metodą liniową przez okres ich ekonomicznej użyteczności oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okresy użytkowania i metoda amortyzacji poszczególnych wartości niematerialnych poddawane są corocznej weryfikacji, a w

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

razie konieczności korygowane od początku następnego roku obrotowego. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Przewidywany okres użytkowania dla poszczególnych grup wartości niematerialnych wynosi:

Grupa	okres
Znaki towarowe	2-5 lat
Patenty i licencje	2-10 lat
Oprogramowanie komputerowe	2-10 lat
Pozostałe wartości niematerialne	2-5 lat

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, nie są amortyzowane, lecz corocznie są poddawane testom na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Koszty związane z utrzymaniem oprogramowania, ponoszone w okresach późniejszych, ujmowane są jako koszt okresu w momencie ich poniesienia. Koszty prac badawczych są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Nakłady bezpośrednio związane z pracami rozwojowymi ujmowane są jako wartości niematerialne tylko wtedy, gdy spełnione są następujące kryteria:

- ukończenie składnika wartości niematerialnych jest wykonalne z technicznego punktu widzenia tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- Grupa zamierza ukończyć składnik oraz użytkować go lub sprzedać,
- Grupa jest zdolna do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- składnik wartości niematerialnych będzie przynosił korzyści ekonomiczne, a Grupa potrafi tę korzyść udowodnić, m.in. poprzez istnienie rynku lub użyteczność składnika dla potrzeb Grupy,
- Grupa dysponuje środkami technicznymi, finansowymi i innymi niezbędnymi do ukończenia prac rozwojowych w celu sprzedaży lub użytkowania składnika,
- nakłady poniesione w trakcie prac rozwojowych można wiarygodnie wycenić i przyporządkować do danego składnika wartości niematerialnych.

Nakłady ponoszone na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Ocena przyszłych korzyści odbywa się na podstawie zasad określonych w MSR 36 *Utrata wartości aktywów*.

Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe stosuje się model kosztu historycznego, zgodnie z którym składniki aktywów są ujmowane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Zakończone prace rozwojowe są amortyzowane liniowo przez przewidywany okres uzyskiwania korzyści ekonomicznych. Zyski lub straty wynikłe ze zbycia wartości niematerialnych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych wartości niematerialnych i są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Zasady dokonywania odpisów z tytułu utraty wartości przedstawiono szczegółowo w nocie 5.2.5.

Zaliczki przekazane na zakup wartości niematerialnych prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy w pozycji „wartości niematerialne” skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

6.10 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Rzeczowe aktywa trwałe to aktywa:

- które są utrzymywane przez Grupę w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług lub w celach administracyjnych,
- które będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku do których istnieje prawdopodobieństwo, iż Grupa uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym,
- których wartość można określić w sposób wiarygodny.

Rzeczowe aktywa trwałe początkowo ujmowane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Cenę nabycia zwiększają wszystkie koszty związane bezpośrednio z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do użytkowania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie ich poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Po początkowym ujęciu rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania. W przypadku trwałego zaniechania dokonywania nakładów na środki trwałe w budowie, ogół poniesionych kosztów związanych z wykonywanymi dotychczas pracami obciąża koszty okresu. Dopuszcza się zawieszenie inwestycji w przypadku, jeżeli istnieje uzasadniony zamiar kontynuowania tej inwestycji w okresach następnych. Zawieszenia inwestycji dokonuje się na podstawie decyzji Zarządu Spółki.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany ekonomiczny okres użytkowania danego składnika aktywów, który dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynosi:

Grupa	Okres
Grunty (prawa wieczystego użytkowania)	nie są amortyzowane
Budynki i budowle	40-67 lat
Maszyny i urządzenia	2-20 lat
Środki transportu	2-10 lat
Pozostałe środki trwałe	2,5 – 10 lat

Rozpoczęcie amortyzacji następuje w miesiącu, w którym środek trwały jest dostępny do użytkowania. Ekonomiczne okresy użyteczności, metody amortyzacji oraz wartość końcowa są weryfikowane raz w roku,

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

powodując ewentualną korektę odpisów amortyzacyjnych od początku kolejnego okresu sprawozdawczego.

Środki trwałe mogą być dzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów oraz istotne części zamienne i wyposażenie, jeżeli będą wykorzystywane przez okres dłuższy niż rok.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży, likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych w momencie wystąpienia transakcji gospodarczej.

Zaliczki przekazane na zakup rzeczowych aktywów trwałych prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PBG w pozycji „rzeczowe aktywa trwałe” w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Zgodnie z polityką Grupy Kapitałowej prawo wieczystego użytkowania gruntów nabyte w drodze decyzji administracyjnej wprowadzane jest do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej w wartości godziwej. Za wartość godziwą prawa przyjmuje się jedną z dwóch wartości:

- wartość rynkową tego prawa, jeśli Grupa dysponuje takimi informacjami lub
- wartość ustaloną przez rzeczoznawcę.

Nadwyżkę ustalonej w ten sposób wartości godziwej ponad kwotę kosztów poniesionych na nabycie prawa wieczystego użytkowania gruntów w drodze decyzji administracyjnej wykazuje się drugostronnie w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „zysk z lat ubiegłych”.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów nabyte na rynku wtórnym jest wyceniane według ceny nabycia i nie podlega przeszacowaniu.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu nie jest amortyzowane.

6.11 AKTYWA W LEASINGU – GRUPA JAKO LEASINGOBIORCA

Umowy leasingu finansowego, na mocy której następuje przeniesienie na Grupę zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia okresu leasingu według niższej z następujących dwóch wartości:

- wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub
- wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Minimalne opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane w kosztach okresu, w którym je poniesiono. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie, chyba że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego amortyzowane są według takich samych zasad, jak stosowane do własnych aktywów Grupy. W sytuacji jednak, gdy występuje brak wystarczającej pewności, że Grupa uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, wówczas dany składnik jest amortyzowany przez krótszy z dwóch okresów:

- szacowany okres użytkowania środka trwałego, lub
- okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

6.12 NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU – GRUPA JAKO LEASINGODAWCA

Aktywa oddane w leasing finansowy prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Przychody finansowe z tytułu leasingu finansowego są ujmowane w kolejnych okresach przy uwzględnieniu stałej stopy zwrotu z wartości netto inwestycji z tytułu leasingu. Przychody z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane w rachunku zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej przez okres leasingu, chyba, że zastosowanie innej metody lepiej odzwierciedla sposób rozłożenia w czasie zmniejszania się korzyści czerpanych z oddanego w leasing składnika aktywów.

6.13 UTRATA WARTOŚCI NIEFINANSOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH

Corocznemu testowi na utratę wartości podlegają następujące składniki aktywów:

- wartość firmy, przy czym po raz pierwszy test na utratę wartości przeprowadza się do końca okresu, w którym miało miejsce połączenie,
- wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania,
- wartości niematerialne, które jeszcze nie są użytkowane.

W odniesieniu do pozostałych składników wartości niematerialnych, rzeczowych aktywów trwałych oraz innych niefinansowych aktywów trwałych dokonywana jest coroczna ocena, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Podstawowe przesłanki pochodzące z zewnętrznych źródeł informacji świadczące o możliwości zaistnienia utraty wartości posiadanych niefinansowych aktywów trwałych to: znacznie większa utrata wartości rynkowej danego składnika aktywów odnotowana w ciągu okresu, aniżeli można było się spodziewać w wyniku upływu czasu zwykłego użytkowania, czy też gdy wartość bilansowa aktywów netto jednostki sporządzającej skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest wyższa od ich rynkowej kapitalizacji. Ponadto do najistotniejszych przesłanek zalicza się wystąpienie niekorzystnych zmian o charakterze technologicznym, rynkowym czy gospodarczym w otoczeniu, w którym Spółki Grupy prowadzą działalność.

Przesłanki pochodzące z wewnętrznych źródeł informacji, które powinny być brane pod uwagę przy ocenie wystąpienia utraty wartości posiadanych niefinansowych aktywów trwałych to przede wszystkim

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

znaczny spadek rzeczywistych przepływów pieniężnych netto w stosunku do przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej przyjętych w budżecie czy też fakt, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie.

W razie stwierdzenia, że dane zdarzenia lub okoliczności mogą wskazywać na trudność w odzyskaniu wartości bilansowej danego składnika aktywów, przeprowadzany jest test na utratę wartości.

Dla potrzeb przeprowadzenia testu na utratę wartości aktywa grupowane są na najniższym poziomie, na jakim generują przepływy pieniężne niezależnie od innych aktywów lub grup aktywów (tzw. ośrodki wypracowujące przepływy pieniężne). Składniki aktywów samodzielnie generujące przepływy pieniężne testowane są indywidualnie. Wartość firmy jest alokowana do tych ośrodków wypracowujących środki pieniężne, z których oczekuje się korzyści synergii wynikających z połączenia jednostek gospodarczych, przy czym ośrodkami wypracowującymi przepływy pieniężne są co najmniej segmenty operacyjne.

Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada:

- wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne lub
- jego wartości użytkowej,

zależnie od tego, która z nich jest wyższa.

Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów.

Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów.

Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości w pierwszej kolejności przypisywany jest do wartości firmy. Pozostała kwota odpisu obniża proporcjonalnie wartość bilansową aktywów wchodzących do ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „pozostałe koszty operacyjne”.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące wartość firmy nie podlegają odwróceniu w kolejnych okresach. Odwrócenie odpisu dla innych składników aktywów ujmowane jest w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „pozostałe przychody operacyjne”. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

6.14 NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Nieruchomość inwestycyjna jest utrzymywana w posiadaniu ze względu na przychody z czynszów oraz/ lub przyrost jej wartości i jest wyceniana w oparciu o model wartości godziwej.

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnej następuje według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów przeprowadzenia transakcji. Wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości. Na kolejne dni bilansowe nieruchomość inwestycyjna jest wyceniana w wartości godziwej określonej przez niezależnego rzeczoznawcę lub przy pomocy analiz wewnętrznych, z uwzględnieniem lokalizacji, charakteru nieruchomości oraz aktualnych warunków rynkowych.

Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w okresie, w którym wystąpiły zmiany, w pozycji pozostałych przychodów lub kosztów operacyjnych.

W momencie zmiany sposobu użytkowania Grupa dokonuje przeniesienia aktywów do pozycji nieruchomości inwestycyjne. Dla celów sporządzenia sprawozdania zgodnego z MSSF/MSR, wycena nieruchomości przekwalifikowanych do inwestycyjnych odbywa się na moment ich przeniesienia w oparciu o model wartości godziwej lub model ceny nabycia, chyba, że składniki majątku zostaną przeznaczone do sprzedaży (jako grupa do zbycia) wtedy wycena składnika następuje w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia (MSSF 5).

Na podstawie MSR 40 par. 57 przeniesienia poszczególnych nieruchomości do lub z nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez:

- rozpoczęcie użytkowania nieruchomości przez właściciela - w przypadku przeniesienia z nieruchomości inwestycyjnych do nieruchomości zajmowanej przez właściciela;
- rozpoczęcie dostosowywania nieruchomości do sprzedaży – w przypadku przeniesienia z nieruchomości inwestycyjnych do zapasów;
- zakończenie użytkowania nieruchomości przez jej właściciela – w przypadku przeniesienia nieruchomości zajmowanej przez właściciela do nieruchomości inwestycyjnych;
- oddanie nieruchomości stronie trzeciej w leasing operacyjny – w przypadku przeniesienia z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych.

Paragraf 57b MSR 40 zobowiązuje jednostkę do przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do zapasów tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu użytkowania danej nieruchomości, udowodniona przez

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

rozpoczęcie dostosowywanie nieruchomości do sprzedaży. W przypadku, gdy jednostka zdecyduje się na sprzedaż nieruchomości, która nie zostanie poprzedzona jej dostosowywaniem, jednostka traktuje tę nieruchomość jako nieruchomość inwestycyjną aż do czasu usunięcia jej z ksiąg (wyeliminowania z bilansu), a więc nie zalicza jej do zapasów. Analogiczna sytuacja ma miejsce w przypadku, gdy jednostka rozpoczyna modernizację istniejącej już nieruchomości inwestycyjnej, którą zamierza dalej wykorzystywać jako nieruchomość inwestycyjną, nieruchomość ta pozostaje nią dalej i nie jest przeklasyfikowana do nieruchomości zajmowanych przez właściciela na czas prowadzenia modernizacji.

Zgodnie z paragrafem 60 MSR 40 w momencie przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej wykazywanej w wartości godziwej do nieruchomości zajmowanych przez właściciela lub do zapasów, zakładany koszt tej nieruchomości, który zostanie przyjęty dla celów jej ujęcia zgodnie z MSR 16 lub MSR 2, równy jest wartości godziwej tej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany sposobu jej użytkowania. Należy podkreślić, iż na dzień przekwalifikowania nieruchomości z nieruchomości inwestycyjnych do zapasów, konieczna jest jej wycena do wartości godziwej.

Nieruchomość inwestycyjną usuwa się ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie jej zbycia lub trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści ekonomicznych z tytułu jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Zaliczki przekazane na zakup nieruchomości inwestycyjnej lub gruntowej prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy w pozycji „nieruchomości inwestycyjne” skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

6.15 NIEODNAWIALNE ZASOBY NATURALNE

Nieodnawialne zasoby naturalne początkowo ujmowane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Cenę nabycia zwiększają wszystkie koszty związane bezpośrednio z zakupem lub przystosowywaniem tego aktywa do użytkowania.

Koszty poniesione po dacie przyjęcia nieodnawialnych zasobów naturalnych do użytkowania ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Po początkowym ujęciu nieodnawialne zasoby naturalne wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Amortyzacja naliczana jest zgodnie z metodą naturalną.

Jeżeli przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaistniały okoliczności, które wskazują na to, że wartość bilansowa nieodnawialnych zasobów naturalnych może nie być możliwa do odzyskania, dokonywany jest przegląd tego aktywa pod kątem ewentualnej utraty wartości. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „pozostałe koszty operacyjne”.

Dana pozycja nieodnawialnych zasobów naturalnych może zostać usunięta ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania nieodnawialnych zasobów naturalnych

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych aktywów i są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w momencie dokonania transakcji gospodarczej.

6.16 INSTRUMENTY FINANSOWE

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która skutkuje powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i jednocześnie zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron. Składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe jest wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy Grupa staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych ujmuje się na dzień zawarcia transakcji.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych wyłącza się ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej w przypadku, gdy wynikające z zawartej umowy prawa do korzyści ekonomicznych i ryzyka z niej wynikające zostały zrealizowane, wygasły lub Grupa się ich zrzekła.

Grupa wyłącza ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypłacony, umorzony lub wygasł.

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe Grupa wycenia w wartości godziwej, czyli najczęściej według wartości godziwej uiszczonej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub otrzymanej kwoty w przypadku zobowiązania. Koszty transakcji Grupa włącza do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych, poza kategorią aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

Na dzień bilansowy aktywa oraz zobowiązania finansowe wyceniane są według zasad przedstawionych poniżej.

6.16.1 AKTYWA FINANSOWE

Dla celów wyceny po początkowym ujęciu, aktywa finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, Grupa klasyfikuje z podziałem na:

- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Kategorie te określają zasady wyceny na dzień bilansowy oraz ujęcie zysków lub strat z wyceny w skonsolidowanym rachunku zysków i strat lub w innych całkowitych dochodach.

W sytuacji, gdy Grupa:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

Wszystkie aktywa finansowe, za wyjątkiem wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, podlegają ocenie na każdy dzień bilansowy ze względu na wystąpienie przesłanek utraty ich wartości. Składnik aktywów finansowych podlega odpisom aktualizującym, jeżeli istnieją obiektywne dowody świadczące o utracie jego wartości. Przesłanki utraty wartości analizowane są na każdy dzień bilansowy dla każdej kategorii aktywów finansowych odrębnie, co zostało zaprezentowane poniżej.

Pożyczki i należności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, o ustalonych lub możliwych do określenia płatnościach, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Wycena krótkoterminowych należności odbywa się w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta.

Odpisy na należności wątpliwe szacowane są, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Znaczące salda należności podlegają indywidualnej ocenie w przypadku dłużników zalegających z zapłatą lub gdy uzyskano obiektywne dowody, że dłużnik może nie uiścić należności (np. trudna sytuacja finansowa dłużnika, proces sądowy przeciwko dłużnikowi, niekorzystne dla dłużnika zmiany otoczenia gospodarczego). Dla należności nie podlegających indywidualnej ocenie, przesłanki utraty wartości analizowane są w ramach poszczególnych klas aktywów określonych ze względu na ryzyko kredytowe (wynikające np. z branży, regionu lub struktury odbiorców). Wskaźnik odpisów aktualizujących dla poszczególnych klas oparty jest zatem na zaobserwowanych w niedawnej przeszłości trendach dotyczących trudności w spłacie należności przez dłużników.

Aktywa finansowe kwalifikowane do kategorii pożyczek i należności wykazywane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:

- aktywa długoterminowe w pozycjach „należności długoterminowe” oraz „pożyczki”, jeśli termin ich wymagalności przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego,
- aktywa krótkoterminowe w pozycjach „pożyczki”, „należności z tytułu dostaw i usług, pozostałe należności” oraz „środki pieniężne”, jeśli termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat obejmują aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu lub wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ze względu na spełnienie kryteriów określonych w MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*.

Składnik aktywów finansowych zalicza się do jako składnik przeznaczony do obrotu, jeżeli:

- został nabyty przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- stanowi część portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie lub
- stanowi instrument pochodny, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych.

Składnik aktywów finansowych może być przez Grupę zaklasyfikowany na moment jego początkowego ujęcia jako wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywo lub zobowiązanie finansowe może zostać wyznaczone przez Grupę na moment początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat tylko wówczas, gdy:

- kwalifikacja taka eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania, która powstawałaby, gdyby przyjęto inny sposób wyceny tych instrumentów finansowych lub inny sposób ujęcia związanych z nimi zysków lub strat,
- grupa instrumentów finansowych jest odpowiednio zarządzana, a wyniki tej grupy oceniane są w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną.

Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument byłby najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych określone są przez zmianę wartości godziwej ustalonej na podstawie bieżących na dzień bilansowy cen pochodzących z aktywnego rynku lub na podstawie technik wyceny, jeżeli aktywny rynek nie istnieje. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat jako przychody (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej).

Do tej kategorii zaliczane są wszystkie instrumenty pochodne wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji „pozostałe aktywa finansowe”, za wyjątkiem pochodnych instrumentów zabezpieczających ujmowanych zgodnie z rachunkowością zabezpieczeń.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których Grupa ma zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, z wyłączeniem:

- aktywów zaklasyfikowanych do pożyczek i należności,
- aktywów finansowych wyznaczonych przy początkowym ujęciu jako wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- aktywów finansowych wyznaczonych jako dostępnych do sprzedaży.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Jeżeli istnieją dowody wskazujące na możliwość

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

wystąpienia utraty wartości inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności (np. ocena zdolności kredytowej Spółek emitujących obligacje), aktywa wyceniane są w wartości bieżącej szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości bilansowej inwestycji, łącznie z odpisami aktualizującymi z tytułu utraty wartości, ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

W tej kategorii Grupa ujmuje obligacje i inne papiery dłużne utrzymywane do terminu wymagalności, wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „pozostałe aktywa finansowe”.

Aktywa finansowe kwalifikowane do kategorii inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wykazywane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:

- aktywa długoterminowe, jeśli termin ich wymagalności przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego,
- aktywa krótkoterminowe, jeśli termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie kwalifikują się do żadnej z powyższych kategorii aktywów finansowych.

Akcje Spółek nienotowanych wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości, ze względu na brak możliwości wiarygodnego oszacowania ich wartości godziwej. Odpisy aktualizujące ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Wszystkie inne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. Zyski i straty z wyceny ujmowane są jako inne całkowite dochody i kumulowane w kapitale z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, za wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych od aktywów pieniężnych, które ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat. W skonsolidowanym rachunku zysków i strat ujmowane są również odsetki, które byłyby rozpoznane przy wycenie tych składników aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Odwrocenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmowane jest w innych całkowitych dochodach, za wyjątkiem odpisów aktualizujących wartość instrumentów dłużnych, których odwrócenie ujmowane jest w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, jeżeli wzrost wartości instrumentu może być obiektywnie łączyony ze zdarzeniem następującym po rozpoznaniu utraty wartości.

W momencie wyłączenia składnika aktywów ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, skumulowane zyski i straty, ujęte poprzednio w innych całkowitych dochodach, przenoszone są z kapitału własnego do skonsolidowanego rachunku zysków i strat oraz prezentowane są w innych całkowitych dochodach jako reklasyfikacja z tytułu przeniesienia do wyniku finansowego.

W tej kategorii Grupa ujmuje notowane obligacje nieutrzymywane do terminów wymagalności oraz akcje Spółek innych niż Spółki zależne lub stowarzyszone. Aktywa te w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wykazywane są w pozycji „pozostałe aktywa finansowe”.

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

6.16.2 UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

6.16.2.1 AKTYWA FINANSOWE UJMOWANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu). Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

6.16.2.2 AKTYWA FINANSOWE WYKAZYWANE WEDŁUG KOSZTU

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

6.16.2.3 AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączyony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

6.16.3 POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE I RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ

Zgodnie z przyjętą w Grupie Kapitałowej PBG korporacyjną „strategią zarządzania ryzykiem” wszystkie Spółki Grupy, które realizują długoterminowe kontrakty budowlane rozliczane w walutach obcych, mają obowiązek w celu maksymalnego ograniczenia wpływu ryzyka finansowego na wynik operacyjny, stosować rachunkowość zabezpieczeń. Strategia zabezpieczenia zakłada zabezpieczanie pojedynczego kontraktu, z którego przyszłe wpływy będą realizowane w walucie obcej lub będą denominowane w walucie obcej. Podstawą strategii jest dopasowanie instrumentów zabezpieczających do planowanych transakcji z kontraktu zabezpieczanego, zawsze jednak z uwzględnieniem faktycznej ekspozycji netto, biorąc pod uwagę wyznaczony zgodnie z definicją kurs budżetowy, ewentualne wydatki walutowe, horyzont czasowy i rozkład ilościowy przepływów waluty w kwartalach.

Do podstawowych narzędzi zarządzania ryzykiem finansowym (zgodnie z przyjętą strategią) zaliczane są transakcje terminowe typu forward oraz transakcje IRS (kontrakty na zamianę stóp procentowych). Strategia dopuszcza także możliwość nabywania opcji walutowych i na stopę procentową.

Grupa stosuje określone zasady rachunkowości dla instrumentów pochodnych stanowiących zabezpieczenie przepływów pieniężnych. Zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń wymaga spełnienia przez Grupę warunków określonych w MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena* dotyczących udokumentowania polityki zabezpieczeń, prawdopodobieństwa wystąpienia transakcji zabezpieczanej oraz efektywności zabezpieczenia. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłoby wpływać na zysk lub stratę. Dokumentacja rachunkowości zabezpieczeń zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywna we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupa wyznaczyła określone kontrakty forward jako zabezpieczające przepływy pieniężne. Kontrakty forward zostały zawarte przez Grupę w celu zarządzania ryzykiem walutowym w związku z prawnie wiążącymi transakcjami sprzedaży oraz zakupu realizowanymi w walutach obcych.

Wszystkie pochodne instrumenty zabezpieczające wyceniane są w wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna. W części, w jakiej dany instrument zabezpieczający stanowi efektywne zabezpieczenie, zmiana wartości godziwej instrumentu ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i kumulowana w kapitale z wyceny transakcji zabezpieczających przepływy. Nieefektywną część zabezpieczenia ujmuje się niezwłocznie w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Jeśli zabezpieczana transakcja skutkuje ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym przenosi się do skonsolidowanego rachunku zysków i strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę. Reklasyfikacja prezentowana jest w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych - kwoty przeniesione do wyniku finansowego”.

Jeżeli transakcja zabezpieczana skutkuje ujęciem niefinansowych aktywów lub zobowiązań, zyski i straty z wyceny pochodnych instrumentów zabezpieczających, ujęte uprzednio w innych całkowitych dochodach, przenoszone są z kapitału własnego i uwzględniane w wycenie wartości początkowej (cenie nabycia) pozycji zabezpieczanej.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygaś lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Grupa przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas zakumulowany w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone do zysku lub straty netto za bieżący okres.

6.16.4 WBUDOWANE INSTRUMENTY POCHODNE

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są ujmowane w zysku lub stracie.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena* cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

6.16.5 ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, wykazywane są w następujących pozycjach skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej:

- kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne,
- leasing finansowy,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania,
- pochodne instrumenty finansowe.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu lub wyznaczonych jako wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat Grupa zalicza instrumenty pochodne inne niż instrumenty zabezpieczające. Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług wyceniane są w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta.

Zyski i straty z wyceny zobowiązań finansowych ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w działalności operacyjnej.

6.17 ZAPASY

Do zapasów zalicza się:

- materiały,
- półfabrykaty i produkcję w toku,
- wyroby gotowe,
- towary,
- zaliczki na zakup materiałów lub towarów zaliczanych do kategorii zapasów.

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia oraz wartości sprzedaży netto możliwej do uzyskania. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia składają się koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Koszt wytworzenia wyrobów gotowych i produkcji w toku obejmuje koszty bezpośrednie (głównie materiały i robociznę) powiększone o narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych.

Rozchód wyrobów gotowych ujmowany jest z zastosowaniem metody średniej ważonej rzeczywistego kosztu wytworzenia. Rozchód materiałów i towarów ustala się z zastosowaniem metody „pierwsze weszło - pierwsze wyszło” (FIFO).

Wartość netto możliwa do uzyskania jest to szacowana cena sprzedaży ustalana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

W przypadku działalności deweloperskiej wszystkie nakłady związane z realizacją zadania aktywowane są w zapasach jako produkcja w toku.

Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych związane z utratą ich wartości lub wyceną do wartości sprzedaży netto na dzień bilansowy obciążają pozostałe koszty operacyjne. W przypadku ustania przyczyny dokonania odpisu aktualizującego wartość rzeczowych składników obrotowych odwrócenie odpisu jest odnoszone na dobro pozostałych przychodów operacyjnych.

Okoliczności wskazujące na konieczność dokonania odpisu aktualizującego wartość zapasów to w szczególności:

- utrata wartości użytkowej zapasów (zniszczenie, przeterminowanie zapasów),
- stan zapasów przekracza zapotrzebowanie i możliwości zbycia przez Grupę Kapitałową,
- niska rotacja zapasów,
- utrata wartości rynkowej na skutek stosowania przez konkurencję niższych cen sprzedaży.

W przypadku, gdy cena nabycia lub koszt wytworzenia zapasów nie są możliwe do odzyskania, Grupa dokonuje odpisów aktualizujących ich wartość do wartości netto możliwej do uzyskania. Kwotę odpisów wartości zapasów do poziomu ich wartości netto możliwej do uzyskania oraz wszystkie straty w zapasach są ujmowane jako koszt okresu, w którym odpis lub strata miały miejsce.

Zaliczki przekazane na zakup zapasów prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w pozycji „zapasy” skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

6.18 NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako pozostałe przychody operacyjne.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Pozostałe należności obejmują w szczególności kaucje zatrzymane, należności ze sprzedaży środków trwałych, należności budżetowe oraz przedpłaty i zaliczki. Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych stanowią w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej odrębną pozycję.

Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

6.19 ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują gotówkę w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty płatne na żądanie oraz krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności (do 3 miesięcy), łatwo wymienialne na gotówkę, dla których ryzyko zmiany wartości jest nieznaczące.

6.20 AKTYWA TRWAŁE I GRUPY AKTYWÓW NETTO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

Aktywa trwałe (grupy aktywów trwałych) są klasyfikowane przez Grupę jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w wyniku transakcji sprzedaży, a nie poprzez dalsze użytkowanie. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy składnik aktywów (grupa aktywów) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży, z zachowaniem normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków sprzedaży, a wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Niektóre aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, takie jak aktywa finansowe, wyceniane są według tych samych zasad rachunkowości, jakie były stosowane przez Grupę przed zaklasyfikowaniem do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży nie podlegają amortyzacji.

6.21 KAPITAŁ WŁASNY

Kapitał podstawowy wykazywany jest w wartości nominalnej wyemitowanych akcji, zgodnie ze statutem Spółki dominującej oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Akcje Spółki dominującej nabyte i zatrzymane przez Spółkę dominującą lub konsolidowane Spółki zależne pomniejszają kapitał własny. Akcje własne wyceniane są w cenie nabycia.

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej powstaje z nadwyżki ceny emisyjnej ponad wartość nominalną akcji, pomniejszonej o koszty emisji.

Pozostałe kapitały obejmują:

- kapitał z tytułu ujęcia wyceny programów płatności akcjami,
- kapitał z kumulacji innych całkowitych dochodów obejmujących:
 - o przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej (patrz nota 6.10)
 - o wycenę aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (patrz nota 6.16.2.3),
 - o wycenę instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne (patrz nota 6.16.3),
 - o różnice kursowe z przeliczenia zagranicznych jednostek zależnych (patrz nota 6.7),

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- o udział w dochodach całkowitych jednostek wycenianych metodą praw własności (patrz nota 6.4 i 6.5).

W zyskach (stratach) zatrzymanych wykazywane są wyniki z lat ubiegłych (również te przekazane na kapitał uchwałami akcjonariuszy) oraz wynik finansowy bieżącego roku.

Wszystkie transakcje z właścicielami Spółki dominującej prezentowane są osobno w skonsolidowanym zestawieniu zmian w kapitale własnym.

6.22 ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania i rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują następujące tytuły:

- rezerwy na niewykorzystane urlopy,
- rezerwy na krótkoterminowe świadczenia pracownicze,
- inne długoterminowe świadczenia pracownicze, do których Grupa zalicza nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalne.

6.22.1 KRÓTKOTERMINOWE ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Wartość zobowiązań z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych ustala się bez dyskonta i wykazuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie wymaganej zapłaty.

6.22.2 REZERWY NA NIWYKORZYSTANE URLOPY

Grupa tworzy rezerwę na koszty kumulowanych płatnych nieobecności, które będzie musiała ponieść w wyniku niewykorzystanego przez pracowników uprawnienia, a które to uprawnienie narodziło się na dzień bilansowy.

Rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów wyliczane są na podstawie faktycznej ilości dni niewykorzystanych urlopów w bieżącym okresie oraz powiększone o ilość dni niewykorzystanych urlopów z okresów poprzednich. Rezerwę na koszty kumulowanych płatnych nieobecności ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako krótkoterminowe świadczenia pracownicze po potrąceniu wszelkich kwot już zapłaconych. Rezerwa na koszty kumulowanych płatnych nieobecności stanowi rezerwę krótkoterminową i nie podlega dyskontowaniu.

6.22.3 ODPRAWY EMERYTALNE I NAGRODY JUBILEUSZOWE

Zgodnie z systemami wynagradzania obowiązującymi w Grupie pracownicy Spółek Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów nabywania uprawnień przez pracowników.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Według MSR 19 Świadczenia pracownicze nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Wartość bieżąca rezerw na każdy dzień bilansowy jest szacowana przez niezależnego aktuarusza lub wewnętrznie przez Spółkę. Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia, i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są na danych historycznych.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Grupa rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, kosztów przeszłego zatrudnienia),
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

6.23 REZERWY, ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Termin poniesienia oraz kwota wymagająca uregulowania może być niepewna.

Rezerwy tworzy się m.in. na następujące tytuły:

- udzielone gwarancje obsługi posprzedażowej produktów i wykonanych usług,
- toczące się postępowania sądowe oraz sprawy sporne,
- straty z umów budowlanych ujmowane zgodnie z MSR 11 Umowy o usługę budowlaną,
- restrukturyzacja, tylko jeżeli na podstawie odrębnych przepisów Grupa jest zobowiązana do jej przeprowadzenia lub zawarto w tej sprawie wiążące umowy.

Rezerwy ujmuje się w wartości szacowanych nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku, na podstawie najbardziej wiarygodnych dowodów dostępnych na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w tym dotyczących ryzyka oraz stopnia niepewności. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako pozostały koszt operacyjny.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Rezerwy na udzielone gwarancje powstają z obowiązku wykonania (związanych z bieżącą działalnością), przyszłych świadczeń wobec nieznanymi osobami, których kwotę można oszacować, mimo że data powstania zobowiązania nie jest jeszcze znana. Rezerwy szacuje się na podstawie określonego przez Zarząd stopnia prawdopodobieństwa wystąpienia zobowiązania w przyszłości na podstawie analizy kosztów napraw gwarancyjnych realizowanych umów o usługę budowlaną. Rezerwy na udzielone gwarancje są tworzone w ciężar kosztu własnego kontraktu długoterminowego na podstawie stopnia zaawansowania kosztów bezpośrednich. Koszty związane z naliczaniem rezerw na udzielone gwarancje nie zwiększają podstawy stopnia zaawansowania realizacji umowy. W Grupie Kapitałowej rezerwy na udzielone gwarancje tworzy się w podziale na poszczególne umowy o usługę budowlaną. Utrzymywane są w danym stopniu istnienia prawdopodobieństwa wystąpienia do dnia wygaśnięcia prawa do realizacji gwarancji lub roszczeń naprawczych. W przypadku niewykorzystania utworzonej wartości rezerwy (po okresie obowiązywania gwarancji) rozwiązuje się ją w pozostałe przychody operacyjne. W zależności od terminu do kiedy są utrzymywane, prezentuje się je jako rezerwy długoterminowe lub rezerwy krótkoterminowe w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Rezerwy na straty z umów budowlanych tworzy się w przypadku kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty umowy przewyższają łączne przychody z tytułu umowy o usługę budowlaną. Przewidywaną stratę ujmuje się bezzwłocznie jako koszt w skonsolidowanym rachunku zysków i strat. Wysokość straty ustala się niezależnie od faktu rozpoczęcia prac wynikających z umowy, stanu zaawansowania prac wynikających z umowy, wysokości przewidywanych zysków z tytułu umów, które nie są pojedynczymi umowami o usługę budowlaną. Wartość zmiany rezerw na planowane straty zwiększa lub zmniejsza koszty działalności operacyjnej.

Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Jednakże wartość tego aktywa nie może przewyższyć kwoty rezerwy. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne. Powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę powoduje wykorzystanie rezerwy.

W przypadku, gdy wydatkowanie środków w celu wypełnienia obecnego obowiązku nie jest prawdopodobne, kwoty zobowiązania warunkowego nie ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, za wyjątkiem zobowiązań warunkowych identyfikowanych w procesie połączenia jednostek gospodarczych w ramach alokacji kosztu połączenia zgodnie z MSSF 3 *Połączenia jednostek gospodarczych* (patrz nota 6.3).

Informację o zobowiązaniach warunkowych ujawnia się w części opisowej skonsolidowanego sprawozdania finansowego w notce 40. Grupa prezentuje również informację o warunkowych zobowiązaniach z tytułu opłat leasingowych wynikających z umów leasingu operacyjnego (nota 6.11).

Możliwe wpływy zawierające korzyści ekonomiczne dla Grupy, które nie spełniają jeszcze kryteriów ujęcia jako aktywa, stanowią aktywa warunkowe, których nie ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

6.24 OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

6.25 ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

6.26 ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

Grupa wykazuje w aktywach skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej w pozycji „rozliczenia międzyokresowe” opłacone z góry koszty dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych, w tym przede wszystkim: czynsz z tytułu najmu, czy też wydatki związane z pozyskaniem umów budowlanych (jeżeli prawdopodobieństwo pozyskania tej umowy jest wysokie).

W pozycji „rozliczenia międzyokresowe” prezentowanej w pasywach skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej ujmowane są przychody przyszłych okresów, w tym również środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie środków trwałych, które rozliczane są zgodnie z MSR 20 Dotacje rządowe. Rozliczenia międzyokresowe kosztów wykazywane są w ramach rozliczeń międzyokresowych długoterminowych i krótkoterminowych w zależności od przewidywanego terminu ich realizacji.

Dotacje ujmowane są wyłącznie wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że Grupa spełni warunki związane z daną dotacją oraz że dana dotacja zostanie faktycznie otrzymana. Dotacje są wówczas ujmowane według ich wartości godziwej.

Dotacja dotycząca danej pozycji kosztowej jest ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Dotacja finansująca składnik aktywów jest stopniowo ujmowana w skonsolidowanym rachunku zysków i strat jako przychód na przestrzeni okresów proporcjonalnie do odpisów amortyzacyjnych dokonywanych od tego składnika aktywów. Grupa Kapitałowa dla celów prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie odejmuje dotacji od wartości bilansowej aktywów, lecz wykazuje dotacje jako przychody przyszłych okresów w pozycji „rozliczenia międzyokresowe”.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

6.27 PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, podatek od towarów i usług oraz inne podatki związane ze sprzedażą (podatek akcyzowy). Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

6.27.1 SPRZEDAŻ TOWARÓW I PRODUKTÓW

Przychody ze sprzedaży towarów i produktów ujmowane są, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

- Grupa przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do dóbr. Warunek uznaje się za spełniony z chwilą bezspornego dostarczenia towarów lub produktów do odbiorcy,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

6.27.2 SPRZEDAŻ USŁUG

Przychody z tytułu najmu nieruchomości

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu wynikający z zawartych umów.

Przychody z tytułu umów o usługę budowlaną

Grupa zawiera umowy o usługę budowlaną w cenach stałych, które wchodzą w zakres MSR 11 Umowy o usługę budowlaną.

Jeżeli wynik z wykonania kontraktów budowlanych można oszacować w wiarygodny sposób, przychody z tytułu świadczenia usług budowlanych są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji. Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek kosztów poniesionych do dnia bilansowego do ogółu szacowanych kosztów wykonania danego kontraktu. Na koniec każdego miesiąca, nie rzadziej jednak niż na koniec kwartału, ustala się przychody z wykonania każdej niezakończonych umowy budowlanej i koszty osiągnięcia tych przychodów. Zarówno przychody, jak i koszty ich osiągnięcia ustala się za okres od rozpoczęcia danej umowy do dnia bilansowego.

Jeżeli wyniku świadczonej usługi nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskane z tytułu tego kontraktu są ujmowane do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa spodziewa się uzyskać.

Metodę stopnia zaawansowania stosuje się narastająco w każdym okresie w stosunku do bieżących szacunków przychodów i kosztów umowy. Dlatego skutki zmian szacunków przychodów lub kosztów umowy oraz skutki zmian szacunków wyników umowy ujmuje się jako zmianę wartości szacunkowej (MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów). Zmienione

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

szacunki stosuje się do określenia wysokości przychodów i kosztów ujętych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w okresie sprawozdawczym, w którym nastąpiły zmiany oraz w okresach następnych.

Przy ustalaniu łącznego przychodu na koniec okresu (na dzień bilansowy) uwzględnia się tylko takie składniki przychodu, których wartość można wiarygodnie ustalić oraz istnieje prawdopodobieństwo, że przychód ten zostanie opłacony przez zamawiającego.

Przy ustalaniu przychodu nie uwzględnia się sum zatrzymanych.

Wartość należnych przychodów z umów budowlanych zawartych w dewizach dotycząca części niezafakturowanej na dzień bilansowy wyceniana jest według kursu średniego NBP. W przypadku otrzymania zaliczki związanej z umową o roboty budowlane wyrażonej w walucie obcej, należne przychody z tytułu umowy o usługę budowlaną na dzień bilansowy wycenia się z uwzględnieniem wartości otrzymanej zaliczki.

Niezafakturowana część przychodów jaka wystąpi z tytułu oszacowania wartości przychodu ujętego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostaje zaprezentowana jako osobna pozycja w aktywach skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej pod nazwą „należności z tytułu umów o usługę budowlaną”.

Wartość przychodów z umów budowlanych dotycząca części nadfakturowanej (wykazywanej w zobowiązaniach) na dzień bilansowy wyceniana jest według kursu z dnia fakturowania stosując metodę FIFO.

Nadfakturowana część przychodów, jaka wystąpi z tytułu oszacowania wartości przychodu ujętego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jest prezentowana jako osobna pozycja w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej pod nazwą „zobowiązania z tytułu umowy o usługę budowlaną”.

W przypadku umów budowlanych zawieranych w walucie obcej Grupa PBG zobowiązana jest do stosowania „Polityki zabezpieczeń”, w celu zapewnienia przyszłego poziomu przepływów pieniężnych oraz ograniczenia negatywnego wpływu zmian kursów walut na prowadzoną przez Spółki działalność operacyjną, tj. zabezpieczenie marży operacyjnej skalkulowanej w budżecie kontraktu. Podstawą strategii jest dopasowanie instrumentów zabezpieczających do planowanych transakcji zabezpieczanego kontraktu z uwzględnieniem ekspozycji netto, kursu ofertowego, horyzontu czasowego, rozkładu ilościowego przychodów walutowych w kwartałach. Przyjmując podejście maksymalnego ograniczenia wpływu ryzyka kursowego na wynik operacyjny Spółek przyjęto, iż stosować się będzie transakcje terminowe typu forward. Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że łączne koszty umowy przekroczą łączne przychody z danego kontraktu, przewidywaną stratę ujmuje się bezzwłocznie jako koszt.

Jeżeli Grupa realizuje umowę o usługę budowlaną i zgodnie z zapisami MSSF 11, kwalifikuje ją jako wspólne ustalenia umowne i prezentuje zgodnie z zasadami opisanymi szczegółowo w nocie 6.5.

6.28 DYWIDENDY, POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE I PRZYCHODY FINANSOWE

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Przychodami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na wynik finansowy okresu są:

- **pozostałe przychody operacyjne**, pośrednio związane z prowadzoną działalnością, w tym w szczególności:
 - o przychody oraz zyski z inwestycji finansowych,

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- o przychody z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych,
- o zyski z tytułu różnic kursowych, za wyjątkiem różnic kursowych powstających na zobowiązaniach stanowiących źródła finansowania działalności Grupy Kapitałowej,
- o odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek,
- o odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości niematerialnych, rzeczowych aktywów trwałych, zapasów, należności, udzielonych pożyczek,
- o rozwiązanie niewykorzystanych rezerw, utworzonych uprzednio w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych,
- o zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i nieruchomości inwestycyjnych,
- o przychody netto z tytułu wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej;
- **przychody finansowe**, stanowiące przede wszystkim przychody związane z finansowaniem działalności Grupy Kapitałowej, w tym:
 - o zyski z tytułu różnic kursowych netto powstające wyłącznie na zobowiązaniach pochodzących ze źródeł finansowania działalności Grupy Kapitałowej (pożyczki, kredyty, obligacje, leasing finansowy itp.),
 - o zyski z realizacji oraz wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających zobowiązania finansujące działalność Grupy Kapitałowej.

Przychody oraz koszty finansowe związane z pozyskaniem finansowania prezentowane są w działalności finansowej po dokonaniu wzajemnego nettowania.

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

6.29 KOSZTY

Koszt własny sprzedaży na dzień bilansowy koryguje się o zmianę wartości godziwej instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne, w przypadku gdy transakcja przestaje być efektywna oraz w przypadku zrealizowania się pozycji zabezpieczanej.

Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie miejsc powstawania kosztów oraz w układzie rodzajowym, przy czym za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów w skonsolidowanym rachunku zysków i strat przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

Całkowity koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów stanowi:

- koszt wytworzenia sprzedanych produktów,
- koszt wytworzenia sprzedanych usług,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów,
- koszty ogólnego zarządu.

Ponadto, kosztami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na wynik finansowy są:

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- **pozostałe koszty operacyjne**, związane pośrednio z działalnością operacyjną, w tym w szczególności:
 - o strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i nieruchomości inwestycyjnych,
 - o przekazane darowizny,
 - o utworzone rezerwy na sprawy sporne, kary i odszkodowania i inne koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną,
 - o odsetki od środków na rachunku bankowym zastrzeżonym dla działalności operacyjnej związanej z utrzymywaniem zaliczek otrzymanych na realizację kontraktów,
 - o wynik netto z inwestycji finansowych,
 - o wynik na instrumentach pochodnych dotyczących działalności operacyjnej,
 - o różnice kursowe netto na działalności operacyjnej, z wyjątkiem różnic kursowych powstających na zobowiązaniach stanowiących źródła finansowania działalności GK,
 - o odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i innych inwestycji,
 - o odpisy z tytułu utraty wartości wartości niematerialnych, wartości firmy, rzeczowych aktywów trwałych, zapasów, należności, udzielonych pożyczek,
 - o koszty netto z tytułu wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej;
- **koszty finansowe** związane z finansowaniem działalności Grupy Kapitałowej, w tym w szczególności:
 - o odsetki od kredytu bankowego w rachunku bieżącym,
 - o odsetki od krótkoterminowych i długoterminowych kredytów, pożyczek i innych źródeł finansowania, w tym dyskonto zobowiązań,
 - o odsetki od środków na rachunku bankowym bieżącym
 - o straty z tytułu różnic kursowych netto powstające na zobowiązaniach będących źródłem finansowania GK.
 - o wycena instrumentów zabezpieczających związana z zabezpieczeniem kosztów finansowania.

6.30 PODATEK DOCHODOWY (BIEŻĄCY I ODROZCZONY)

Na podatek dochodowy w skonsolidowanym rachunku zysków i strat składają się: podatek dochodowy bieżący oraz odroczony, który nie został ujęty w innych dochodach całkowitych lub bezpośrednio w kapitale.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa jest różna niż księgowy zysk (strata) brutto w wyniku czasowego przesunięcia przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów do innych okresów oraz wyłączeniem pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania (metoda zobowiązań bilansowych).

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową; oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową; oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych (i przepisów podatkowych), które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub rezerwa rozliczona, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą; w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwość wyegzekwowania tytułu prawnego do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

6.31 PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej; oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

6.32 OCENA NIEPEWNOŚCI CO DO ROZLICZEŃ PODATKOWYCH

Jeżeli w ocenie Grupy jest prawdopodobne, że podejście do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych będzie zaakceptowane przez organ podatkowy, Grupa określa dochód do opodatkowania (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe z uwzględnieniem podejścia do opodatkowania planowanego lub zastosowanego w swoim zeznaniu podatkowym.

Jeżeli Grupa stwierdzi, że nie jest prawdopodobne, że organ podatkowy zaakceptuje podejście Grupy do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych, wówczas Grupa odzwierciedla wpływ niepewności przy ustalaniu dochodu do opodatkowania (straty podatkowej), niewykorzystanych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych lub stawek podatkowych. Grupa odzwierciedla ten efekt za pomocą następującej metody:

- Grupa określa najbardziej prawdopodobny scenariusz – jest to pojedyncza kwota spośród możliwych wyników,

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- Grupa ujmuje wartość oczekiwaną - jest to suma kwot ważonych prawdopodobieństwem spośród możliwych wyników,
- Grupa stosuje podejście „all-or-nothing”.

6.33 ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk na jedną akcję obliczany jest poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przysługujący akcjonariuszom Jednostki dominującej akcji zwykłych przez średnią ważoną ilość akcji występujących w danym okresie.

Rozwodniony zysk na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres skorygowanego o ewentualne zmiany zysku wynikające ze zmiany potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe przez skorygowaną średnią ważoną liczbę akcji zwykłych. Grupa nie prezentuje rozwodnionego zysku/ straty na akcję, ponieważ nie występują rozwadniające potencjalne akcje zwykłe.

7. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Zarządzanie kapitałem w Grupie Kapitałowej ma na celu zachowanie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem planowanych inwestycji tak, aby Grupa mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przyrost korzyści pozostałym inwestorom.

Zgodnie z praktyką rynkową efektywne wykorzystanie kapitału monitorowane jest między innymi na podstawie:

- wskaźnika kapitału własnego (kapitalizacja) obliczanego jako stosunek wartości kapitału własnego do sumy bilansowej,
- wskaźnika debt/EBITDA stanowiącego stosunek zadłużenia oprocentowanego pomniejszonego o środki pieniężne w stosunku do EBITDA (EBITDA liczona za ostatnie 12 miesięcy jako zysk netto powiększony o podatek i odsetki (z kosztów finansowych) oraz amortyzację).

8. SEGMENTY OPERACYJNE

Grupa wyróżnia następujące segmenty operacyjne, w ramach których prowadzi swoją działalność:

- **Gaz ziemny, ropa naftowa i paliwa** (strategiczny segment działalności),
- **Budownictwo energetyczne** (strategiczny segment działalności),

W ramach poszczególnych segmentów wyróżnia się następujące zakresy usług:

- **Gaz ziemny, ropa naftowa i paliwa to:**
 - instalacje naziemne do wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego,
 - instalacje do skraplania gazu ziemnego, magazynowania i regazyfikacji LNG,
 - stacje separacji i magazynowania LPG, C5+,
 - stacje magazynowania i odparowania LNG,
 - podziemne magazyny gazu,
 - instalacje odsiarczania,
 - instalacje naziemne podziemnych magazynów gazu ziemnego,
 - zbiorniki ropy naftowej,

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- systemy przesyłu gazu ziemnego i ropy naftowej, w tym: stacje redukcyjno-pomiarowe i pomiarowo-rozliczeniowe, mieszalnie, węzły rozdzielcze, tłocznie itp.,
- magazyny paliw.
- **Budownictwo energetyczne to:**
 - montaż, modernizacja, remonty urządzeń oraz instalacji energetycznych i przemysłowych.

Przychody stanowią przychody od klientów zewnętrznych. W bieżącym roku nie miały miejsca żadne transakcje sprzedaży między segmentami (podobnie jak w roku 2015).

Przychody i koszty, które nie kwalifikują się do usług rozróżnianych w ramach głównych segmentów Grupa Kapitałowa PBG ujmuje w pozycji „Inne”.

Zysk (strata) segmentów to zysk (strata) wygenerowana przez poszczególne segmenty bez alokacji kosztów sprzedaży i ogólnego zarządu, pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, kosztów restrukturyzacji, zysku na zawarciu Układu z wierzycielami, przychodów i kosztów finansowych, udziału w zyskach jednostek rozliczanych metodą praw własności oraz podatku dochodowego. Szczegółowe zasady prezentacji omówiono w nocie 6.1 niniejszego sprawozdania.

Informacje o poszczególnych segmentach operacyjnych zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

SEGMENTY OPERACYJNE - DANE ZA OKRES OD 01.01. DO 31.12.2016 ROKU (BADANE)

Wyszczególnienie	Segmenty		Inne	Wartość skonsolidowana
	gaz ziemny, ropa naftowa i paliwa	budownictwo energetyczne		
<i>Wyniki finansowe segmentów operacyjnych za okres od 01.01 do 31.12.2016 roku (badane)</i>				
Przychody ogółem	62 310	1 873 387	51 317	1 987 014
Sprzedaż na zewnątrz	62 310	1 873 387	51 317	1 987 014
Koszty ogółem	(62 223)	(1 746 045)	(57 590)	(1 865 858)
Wynik segmentu	87	127 342	(6 273)	121 156
Zysk na utracie współkontroli nad wspólnym działaniem	24 239	-	-	24 239
Koszty sprzedaży/koszty ogólnego zarządu	x	x	x	(113 452)
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	x	x	x	(133 447)
Koszty restrukturyzacji	x	x	x	(3 852)
Zysk na zawarciu Układu z wierzycielami	x	x	x	925 747
Zysk z działalności operacyjnej	x	x	x	820 391
Koszty finansowe	x	x	x	(9 377)
Udział w zyskach jednostek rozliczanych metodą praw własności	x	x	x	(7 767)
Zysk przed opodatkowaniem	x	x	x	803 247
Podatek dochodowy	x	x	x	(14 499)
Zysk netto z działalności kontynuowanej	x	x	x	788 747

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SEGMENTY OPERACYJNE - DANE ZA OKRES OD 01.01. DO 31.12.2015 ROKU (BADANE)

Wyszczególnienie	Segmenty		Inne	Wartość skonsolidowana
	gaz ziemny, ropa naftowa i paliwa	budownictwo energetyczne		
<i>Wyniki finansowe segmentów operacyjnych za okres od 01.01 do 31.12.2015 roku (badane)</i>				
Przychody ogółem	222 964	1 552 389	23 462	1 798 815
Sprzedaż na zewnątrz	222 964	1 552 389	23 462	1 798 815
Koszty ogółem	(226 757)	(1 424 025)	(30 380)	(1 681 163)
Wynik segmentu	(3 793)	128 364	(6 918)	117 652
Koszty sprzedaży/koszty ogólnego zarządu	x	x	x	(111 890)
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	x	x	x	(188 047)
Koszty restrukturyzacji	x	x	x	(8 354)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	x	x	x	(190 638)
Koszty finansowe	x	x	x	(4 458)
Udział w zyskach jednostek rozliczanych metodą praw własności	x	x	x	2 952
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	x	x	x	(192 144)
Podatek dochodowy	x	x	x	(8 903)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	x	x	x	(201 047)

Informacje geograficzne

Głównym obszarem działalności Grupy Kapitałowej jest Polska, będąca krajem siedziby Spółki dominującej.

Poniżej przedstawiono przychody Grupy Kapitałowej od klientów zewnętrznych w rozbiciu na obszary geograficzne. Grupa klasyfikuje przychody pochodzące od klientów zagranicznych do danego kraju stosując kryterium siedziby klienta. W roku 2016, podobnie jak w 2015, przychody ze sprzedaży osiągnięte od klientów mających siedzibę w jednym kraju, innym niż Polska, nie przekroczyły wartości 10% przychodów ze sprzedaży ogółem.

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
- odbiorcy krajowi	1 808 245	1 670 172
- odbiorcy zagraniczni	178 769	128 643
Przychody ze sprzedaży ogółem	1 987 014	1 798 815

Informacje o wiodących klientach

Za klientów wiodących Grupa Kapitałowa uznaje podmioty, od których osiągnęła przychody ze sprzedaży przekraczające 10% przychodów ze sprzedaży ogółem. W roku 2016 przychody ze sprzedaży uzyskane od kluczowych klientów Grupy wyniosły 1.274.246 tys. PLN i w całości dotyczyły segmentu budownictwa energetycznego (2015 rok: 679.571 tys. PLN w segmencie budownictwa energetycznego).

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

9. PRZEJĘCIA ORAZ ZBYCIA JEDNOSTEK ZALEŻNYCH

9.1 PRZEJĘCIA JEDNOSTEK ZALEŻNYCH

Transakcje przejęć przeprowadzone przez Grupę Kapitałową w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku, w efekcie których Grupa Kapitałowa nabyła kontrolę nad jednostkami gospodarczymi, zostały opisane w nocie 1.4.3. Wpływ tych przejęć na skonsolidowane sprawozdanie finansowe był nieistotny.

9.2 ZBYCIA JEDNOSTEK ZALEŻNYCH

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku nie zaistniały zdarzenia skutkujące utratą kontroli nad spółkami zależnymi.

10. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH

Informacje dotyczące jednostek zależnych zawarte zostały w nocie 1.4 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Nota ta, zawiera również opis zmian w strukturze Grupy w okresie sprawozdawczym.

Informacje na temat jednostek zależnych posiadających istotne udziały niekontrolujące zawiera poniższa tabela.

Jednostka zależna	Miejsce siedziby i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez udziałowców niekontrolujących		Zysk/Strata zalokowane na udziały niekontrolujące		Skumulowana wartość udziałów niekontrolujących	
		31.12.2016 (badane)	31.12.2015 (badane)	od 01.01. do 31.12.2016 (badane)	od 01.01. do 31.12.2015 (badane)	31.12.2016 (badane)	31.12.2015 (badane)
PBG oil and gas	Polska	0,00%	75,00%	(1 121)	961	-	7 696
GK RAFAKO	Polska	49,9999988%	49,9999988%	(48 863)	(24 490)	294 276	343 358

Poniżej przedstawiono wybrane informacje finansowe w odniesieniu do wszystkich jednostek zależnych, w których istnieją istotne udziały niekontrolujące. Zawarte poniżej kwoty nie zostały skorygowane o efekty transakcji między jednostkami w Grupie.

Wyszczególnienie	31.12.2016 (badane) PBG oil and gas	31.12.2016 (badane) GK RAFAKO	31.12.2015 (badane) PBG oil and gas	31.12.2015 (badane) GK RAFAKO
Aktywa Obrotowe	52 597	1 116 760	156 706	925 434
Aktywa Trwałe	20 160	373 156	6 352	378 791
Zobowiązania krótkoterminowe	80 289	830 409	150 510	653 669
Zobowiązania długoterminowe	857	215 269	1 208	220 790
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	-	149 961	2 835	214 883
Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	-	294 276	8 505	214 883

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wyszczególnienie	od 01.01. do 13.06.2016 (badane) PBG oil and gas	od 01.01. do 31.12.2016 (badane) GK RAFAKO	od 01.01. do 31.12.2015 (badane) PBG oil and gas	od 01.01. do 31.12.2015 (badane) GK RAFAKO
Przychody ze sprzedaży	52 284	1 875 312	142 937	1 550 294
Koszty własny sprzedaży (-)	(48 559)	(1 752 782)	(134 490)	(1 420 809)
Zysk przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	(374)	5 256	388	19 622
Zysk przypisany akcjonariuszom niekontrolującym	(1 121)	5 684	1 163	14 327
Zysk za rok obrotowy	(1 495)	10 940	1 551	33 949
Pozostałe całkowite dochody przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej	-	(346)	-	(356)
Pozostałe całkowite dochody przypisane akcjonariuszom niekontrolującym	-	(346)	-	(129)
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	-	(692)	-	(485)
Całkowite dochody razem przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej	(374)	4 910	388	19 266
Całkowite dochody razem przypisane akcjonariuszom niekontrolującym	(1 121)	5 337	1 163	14 198
Całkowite dochody razem za rok obrotowy	(1 495)	10 248	1 551	33 464

11. UDZIAŁ WE WSPÓLNYM PRZEDSIĘWZIĘCIU

Grupa posiada udział we wspólnym przedsięwzięciu wykazywanym metodą praw własności - Energopol Ukraina SA. Energopol Ukraina SA jest spółką prawa ukraińskiego z siedzibą w Kijowie. Przedmiotem jej działalności jest prowadzenie robót budowlano-montażowych. Spółka realizuje projekt deweloperski zlokalizowany w Kijowie, częściowo finansowany pożyczkami pozyskanymi od Spółki dominującej. Akcje spółki nie są notowane na aktywnym rynku. Obecnie Grupa posiada 49% udziału w kapitale oraz w prawach do głosu. Inwestycja w Energopol Ukraina jest jedynym wspólnym przedsięwzięciem współkontrolowanym przez Grupę i nie ma charakteru strategicznego. Poniższe tabele zawierają wybrane dane finansowe zaprezentowane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Energopol Ukraina SA, przygotowanym według MSSF, doprowadzonym do zgodności z polityką rachunkowości Grupy.

Wyszczególnienie	31.12.2016	31.12.2015
Wartość inwestycji we wspólne przedsięwzięcie ustalona metodą praw własności	28 474	34 579
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	187 294	236 156
Aktywa trwałe (długoterminowe)	5 643	7 978
Zobowiązania krótkoterminowe	133 256	264 660
- w tym zobowiązania finansowe bez zobowiązań z tytułu dostaw i usług, pozostałych zobowiązań i rezerw	32 157	133 595
Zobowiązania długoterminowe	93 850	-
- w tym zobowiązania finansowe bez zobowiązań z tytułu dostaw i usług, pozostałych zobowiązań i rezerw	64 865	-

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wyszczególnienie	od 01.01. do 31.12.2016	od 01.01. do 31.12.2015
Przychody ze sprzedaży	3 279	39 014
Koszt amortyzacji (-)	(286)	(281)
Przychody finansowe	19	-
Koszty finansowe (-)	(1 145)	(20 893)
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego (-)	(1 949)	3 099
Strata netto z działalności kontynuowanej	(14 741)	(22 450)
Strata netto z działalności zaniechanej	-	-
Strata za rok obrotowy	(14 741)	(22 450)
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	-	-
Całkowite dochody razem za rok obrotowy	(14 741)	(22 450)
Otrzymane dywidendy od wspólnego przedsięwzięcia	-	-

12. UDZIAŁ WE WSPÓLNYM DZIAŁANIU

Spółka dominująca w latach 2010-2016 realizowała kontrakt pod nazwą: opracowanie projektu wykonawczego oraz wybudowanie i przekazanie do użytkowania terminalu regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu. Kontrakt ten Grupa w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujmowała i prezentowała jako wspólne działanie podlegające pod MSSF 11.

W dniu 15 kwietnia 2016 roku Spółka dominująca zawarła z pozostałymi członkami konsorcjum tj. spółkami SAIPEM S.p.A., SAIPEM S.A., SAIPEM CANADA INC (wcześniej SNAMPROGETTI CANADA INC), TECHINT - Compagnia Tecnica Internazionale S.p.A. oraz EGBP Management sp. z o.o. w upadłości układowej (wcześniej PBG Export sp. z o.o.), aneksu do Umowy wykonawczej o współpracy określającej zasady współpracy konsorcjantów przy realizacji na zlecenie Polskiego LNG S.A. kontraktu z dnia 15 lipca 2010 roku pn "Opracowanie projektu wykonawczego oraz wybudowanie i przekazanie do użytkowania Terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu".

Spółka dominująca w wyniku podpisanego aneksu utraciła, zgodnie z MSSF 11, współkontrolę nad projektem zdefiniowanym jako wspólne działanie. Na mocy powołanego aneksu, Spółka dominująca ograniczyła swoją ekspozycję na ewentualne negatywne ryzyka kontraktowe, w tym:

- została zwolniona z obowiązku bieżącego finansowania realizacji kontraktu w ramach konsorcjum,
- ograniczyła swój udział w potencjalnej stracie do kwoty 483.000 tys. PLN (do tego poziomu wszystkie straty rozdzielone zostaną pomiędzy Grupą Saipem a Techint w proporcji 50-50%, Spółka dominująca odpowiadać będzie w dotychczasowej proporcji za stratę przekraczającą powyższą kwotę).

Na bazie szacowanych budżetów opracowywanych przez konsorcjum, Spółka dominująca jest przekonana że wyżej opisany parametr nie zostanie przekroczony.

Strony uzgodniły, że po podpisaniu aneksu pozostali konsorcjanci przejmą bezpośrednie zarządzanie kontraktem, przy czym Spółka dominująca zapewni udział odpowiedniego personelu oraz pozostawi wystawioną gwarancję, stanowiącą zabezpieczenie prawidłowego wykonania kontraktu, zgodnie z jego

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

postanowieniami. W chwili obecnej zgodnie z warunkami kontraktu trwa 12-to miesięczny okres asysty technicznej (do 31 maja 2017 roku), w ramach którego spółka dominująca zapewnia udział kilkuosobowego personelu wg potrzeb Konsorcjum.

Wynik z utraty kontroli ujęty w niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym to zysk w kwocie 24.239 tys. PLN, w tym:

- 31.835 tys. PLN – zysk z tytułu wyjścia Spółki dominującej z realizacji kontraktu,
- (6.708) tys. PLN – kwota utworzonego odpisu aktualizującego należności,
- (888) tys. PLN – kwota rezerwy na potencjalne zobowiązania.

Poniższa tabela prezentuje wpływ utraty współkontroli nad wspólnym działaniem na poszczególne pozycje aktywów i zobowiązań.

Aktywa	
Rzeczowe aktywa trwałe	(1 527)
Należności z tytułu umów o usługę budowlaną	(40 686)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	(6 169)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(91 708)
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	(40)
Aktywa razem	(140 130)
Zobowiązania	
Pozostałe rezerwy długoterminowe	(1 665)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(170 259)
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	(42)
Zobowiązania razem	(171 966)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

13. WARTOŚĆ FIRMY

Sposób ustalenia wartości firmy został szczegółowo przedstawiony w nocie 6.3 dotyczącym przejęć jednostek gospodarczych. Zmiany wartości bilansowej wartości firmy w okresach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym prezentuje tabela:

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Wartość brutto		
Saldo na początek okresu	399 441	399 441
Wartość brutto na koniec okresu	399 441	399 441
Odpisy z tytułu utraty wartości		
Saldo na początek okresu	108 704	17 755
Odpisy ujęte jako koszt w okresie	104 157	90 949
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	212 861	108 704
Wartość firmy - wartość bilansowa na koniec okresu	186 580	290 737

Wartość firmy zaprezentowana w aktywach skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej dotyczy przejęć następujących Spółek zależnych:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Brokam Sp. z o.o.	283	283
GK RAFAKO	185 921	290 078
Spółki należące do GK RAFAKO:		
Wyrskie Zakłady Urządzeń Przemysłowych „NOMA INDUSTRY” Sp. z o.o. w upadłości	376	376
Wartość firmy (netto)	186 580	290 737

Przyporządkowanie wartości firmy do poszczególnych segmentów operacyjnych przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Budownictwo energetyczne	186 297	290 454
Inne	283	283
Razem wartość firmy (netto)	186 580	290 737

Zgodnie z MSR 36 *Utrata wartości aktywów* oraz polityką rachunkowości Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2016 roku zostały przeprowadzone testy na utratę wartości dla wyżej wskazanych wartości firmy.

W celu przeprowadzenia corocznego testu na utratę wartości, wartość firmy jest alokowana do ośrodków generujących środki pieniężne, będących jednocześnie odrębnymi segmentami operacyjnymi.

Wartość odzyskiwalna ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których przypisana jest wartość firmy została ustalona na podstawie ich wartości użytkowej, przy wykorzystaniu modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W wyliczeniach dotyczących testu na utratę wartości wartości firmy GK RAFAKO przyjęto następujące założenia:

- Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych przygotowano w oparciu o 4,5 – letni horyzont prognozy.
- Prognozą objęty został okres 4Q 2016 - 2020. Projekcja przygotowana została przez Zarząd spółki zależnej RAFAKO S.A. i uwzględnia rachunek zysków i strat, bilans oraz sporządzony na ich podstawie rachunek przepływów pieniężnych. Prognoza dotyczy skonsolidowanego wyniku spółek zależnych RAFAKO S.A. oraz E0003B7 realizującej kontrakt na budowę bloków energetycznych w Jaworznie.
- Na bazie ekstrapolacji wyników osiągniętych w roku 2020 wyliczona została wartość rezydualna spółki zależnej RAFAKO S.A.. Założono 1% stopę wzrostu po okresie szczegółowej prognozy.
- W poszczególnych okresach oszacowano prognozy wolnych przepływów pieniężnych FCF (Free Cash Flow), które zdyskontowano odpowiednią stopą dyskontową skorygowaną („oczyszczoną”) o inflację, tj. (0,9)%.
- Stopa dyskontowa została oszacowana na podstawie średnioważonego kosztu kapitału i jest zgodna z modelem WACC (Weighted Average Cost of Capital). Średnioważony koszt kapitału w poszczególnych latach prognozy oszacowano na poziomie od 10,11% do 10,66% (31 grudnia 2015 roku – 11,76%).
- Koszt kapitału własnego (10,69% - 12,63%) został wyznaczony na podstawie oczekiwanej stopy zwrotu portfela zgodnie z modelem CAPM (Capital Assets Pricing Model), według następującej formuły:

$$k_w = ((1+r_w)/(1+CPI)-1) + \beta * r \quad ,gdzie:$$

k_w – koszt kapitału własnego firmy

r_w – stopa zwrotu z aktywów wolnych od ryzyka (5 - letnich obligacji Skarbu Państwa)

CPI – stopa inflacji

r – premia za ryzyko inwestowania w danym kraju

β – miara reakcji stopy zwrotu z danej akcji na zmiany zachodzące na rynku papierów wartościowych zlewarowana długiem jednostki przy zastosowaniu następujących założeń:

- Na dzień bilansowy 31 grudnia 2016 roku do wyliczenia stopy zwrotu wolnej od ryzyka przyjęto wartość aktualnej rentowności 5-letnich obligacji skarbowych, która na dzień sporządzania wyceny wynosiła 2,33 % w stosunku rocznym (zgodnie ze średnią ceną na ostatniej aukcji z dnia 28 lipca 2016 roku). W kolejnych latach rentowność obligacji skarbowych nie ulega zmianom.
- Rentowność 5-letnich obligacji skarbowych skorygowana została o poziom wskaźnika inflacji CPI, której wartość w całym okresie prognozy przyjęto na aktualnym poziomie - 0,9 %,.
- Po skorygowaniu rentowności 5 - letnich obligacji o poziom wskaźnika inflacji otrzymano następujące wartości stopy wolnej od ryzyka.

	2017	2018	2019	2020	2020+
Stopa zwrotu wolna od ryzyka	3,26%	3,26%	3,26%	3,26%	3,26%

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- Premię za ryzyko, w całym okresie prognozy przyjęto na poziomie 7,26%¹. Wartość premii przyjęto na podstawie wyników badań opublikowanych przez Aswath'a Damodarana w styczniu 2016 roku, jako premia za ryzyko dla Polski (Total Equity Risk Premium),
- Współczynnik ryzyka β (Unlevered Beta) na poziomie 1,02 przyjęto na podstawie aktualnych tablic opracowanych przez A. Damodarana dla spółek działających w branży „machinery” na rynku europejskim (Europe)². Współczynnik ten został zalewarowany długiem spółki zależnej RAFAKO S.A. przez co w pierwszym roku osiągnął wartość 1,29. W kolejnych latach wartość wskaźnika spada do poziomu 1,02 w związku z zakładaną przez spółkę zależną RAFAKO S.A. spłatą zadłużenia oprocentowanego.
- Koszt kapitału obcego przyjęto na poziomie oprocentowania ustalonego w aktualnych umowach kredytowych spółki zależnej RAFAKO S.A., tj. 2,95%.

Tabela: Analiza wrażliwości wartości godziwej 100,00 % spółki zależnej RAFAKO S.A. (tys. PLN)

Zmiana WACC	Stopa wzrostu FCF po okresie szczegółowej prognozy				
	-1,00%	-0,50%	0,00%	0,50%	1,00%
-1,00%	658 348	672 868	689 062	707 242	727 796
-0,50%	631 376	644 064	658 138	673 838	691 462
0,00%	606 712	617 718	630 158	643 802	659 022
0,50%	584 056	593 892	604 698	616 620	629 846
1,00%	563 156	571 872	581 408	591 880	603 438

Na podstawie uzyskanych wyników, Grupa oszacowała, że na dzień bilansowy 31 grudnia 2016 roku wartość użytkowa GK RAFAKO wynosi 630.158 tys. PLN. Ujęta w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wartość aktywów netto GK RAFAKO wynosi 444.237 tys. PLN. Na podstawie przeprowadzonego testu na utratę wartości oszacowano wartość użytkową wartości firmy GK RAFAKO na poziomie 185.921 tys. PLN, co skutkowało utworzeniem dodatkowego odpisu w 2016 roku w kwocie 104.157 tys. PLN obciążając pozostałe koszty operacyjne (na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość wartości firmy GK RAFAKO wynosiła 290.078 tys. PLN w tym (90.949) tys. PLN skumulowanego odpisu aktualizującego). Na dzień 31 grudnia 2016 roku skumulowany odpis aktualizujący wartość wartości firmy GK RAFAKO wynosi 195.106 tys. PLN.

¹ źródło: <http://people.stern.nyu.edu/adamodar/> [Stan na: 01. 2017 r.]

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągłeń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

14. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Patenty i licencje	3 790	4 366
Oprogramowanie komputerowe	4 605	5 578
Koszty prac rozwojowych	192	240
Pozostałe wartości niematerialne	11	17
Wartość bilansowa netto	8 598	10 201
Wartości niematerialne w toku wytwarzania	370	-
Wartości niematerialne ogółem	8 968	10 201
Wartości niematerialne	8 968	10 201

² źródło: <http://people.stern.nyu.edu/adamodar/> [Stan na: 01. 2017 r.]

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH W 2016 ROKU (BADANE)

Wyszczególnienie	Znaki towarowe	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w trakcie wytwarzania	Zaliczki na wartości niematerialne	RAZEM
za okres od 01.01. do 31.12.2016 roku (badane)								
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2016	-	4 366	5 578	240	17	-	-	10 201
Zwiększenia stanu z tytułu nabycia	-	-	987	-	-	370	-	1 357
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia (-)	-	(2)	-	-	-	-	-	(2)
Amortyzacja (-)	-	(573)	(1 961)	(48)	(8)	-	-	(2 591)
Pozostałe zmiany	-	-	1	-	2	-	-	3
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016	-	3 790	4 605	192	11	370	-	8 968

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH W 2015 ROKU (BADANE)

Wyszczególnienie	Znaki towarowe	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w trakcie wytwarzania	Zaliczki na wartości niematerialne	RAZEM
za okres od 01.01. do 31.12.2015 roku (badane)								
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2015	-	5 504	5 656	-	36	149	-	11 345
Zwiększenia stanu z tytułu nabycia	-	32	1 592	240	-	-	-	1 864
Zwiększenia stanu z tytułu reklasyfikacji z innej kategorii aktywa	-	-	149	-	-	-	-	149
Zmniejszenia stanu z tytułu sprzedaży spółki zależnej (-)	-	-	6	-	-	-	-	6
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia (-)	-	(13)	-	-	-	-	-	(13)
Zmniejszenia stanu z tytułu reklasyfikacji do innej kategorii aktywa z wyłączeniem reklasyfikacji do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (-)	-	-	-	-	-	(149)	-	(149)
Odwrócenie odpisów aktualizujących	-	-	265	-	-	-	-	265
Amortyzacja (-)	-	(1 112)	(2 086)	-	(20)	-	-	(3 218)
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	-	-	2	-	-	2
Pozostałe zmiany	-	(45)	(4)	-	(1)	-	-	(50)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015	-	4 366	5 578	240	17	-	-	10 201

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W skład wartości niematerialnych wchodzi patenty, licencje i oprogramowanie. Największe pozycje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy stanowią:

- licencja na koszty nadkrytyczne typu BENSON, której wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 3.222 tys. PLN (31 grudnia 2015 roku: 3.337 tys. PLN); pozostały od dnia 31 grudnia 2016 roku okres amortyzacji licencji wynosi 8 lat;
- licencja na katalityczne odazotowanie spalin, której wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 540 tys. PLN (31 grudnia 2015 roku: 716 tys. PLN); pozostały od dnia 31 grudnia 2016 roku okres amortyzacji licencji wynosi 3 lata.

Amortyzacja wartości niematerialnych została ujęta w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w następujących pozycjach:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Koszt własny sprzedaży	1 576	1 719
Koszty ogólnego zarządu	928	1 421
Koszty sprzedaży	87	78
Amortyzacja wartości niematerialnych razem	2 591	3 218

W roku obrotowym 2016 Grupa Kapitałowa nie rozpoznała utraty wartości w odniesieniu do wartości niematerialnych. W związku z tym na dzień bilansowy nie dokonano odpisów aktualizujących wartość wartości niematerialnych podobnie jak w roku 2015.

Grupa Kapitałowa nie wykorzystuje w działalności składników wartości niematerialnych, których okres użytkowania jest nieokreślony (patrz nota 6.9).

Na dzień bilansowy Grupa Kapitałowa nie zawarła istotnych umów inwestycyjnych, na mocy których zobowiązała się nabyć w przyszłości składniki wartości niematerialnych.

W 2016 roku, podobnie jak w 2015 roku, Grupa nie ujmowała w wartości wartości niematerialnych kosztów finansowania zewnętrznego.

Grupa posiada wartości niematerialne stanowiące zabezpieczenie zobowiązań (patrz nota 21.6).

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

15. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Grunty	28 334	28 375
Budynki i budowle	122 988	128 825
Maszyny i urządzenia	55 053	60 337
Środki transportu	9 484	9 029
Pozostałe środki trwałe	4 719	7 136
Wartość bilansowa netto	220 578	233 702
Rzeczowe aktywa trwałe w toku wytwarzania	2 398	3 142
Rzeczowe aktywa trwałe ogółem	222 976	236 844

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZMIANY RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH W 2016 ROKU (BADANE)

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w toku wytwarzania	Zaliczki na środki trwałe	Razem
za okres od 01.01. do 31.12.2016 roku (badane)								
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2016	28 375	128 825	60 337	9 029	7 136	3 142	-	236 844
Zwiększenia stanu z tytułu nabycia	-	18	2 085	385	255	4 789	-	7 532
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu	-	-	-	1 909	-	-	-	1 909
Zwiększenie stanu z tytułu reklasyfikacji z innej kategorii aktywa	-	471	3 244	1 933	-	(5 499)	-	149
Zmniejszenie stanu z tytułu utraty współkontroli – wspólne działanie (-)	-	(1 417)	(57)	-	(57)	-	-	(1 531)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia (-)	(38)	(805)	(146)	(591)	(13)	-	-	(1 593)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji (-)	-	-	(251)	(792)	(40)	-	-	(1 083)
Zmniejszenia stanu z tytułu reklasyfikacji do innej kategorii aktywa z wyłączeniem reklasyfikacji do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (-)	-	-	-	-	-	(23)	-	(23)
Zmniejszenie stanu z tytułu reklasyfikacji do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (-)	(3)	(67)	-	-	-	-	-	(70)
Zmniejszenia stanu z tytułu wypowiedzenia umów leasingu (-)	-	-	-	(2)	-	-	-	(2)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (-)	-	-	(2 568)	-	(1 639)	-	-	(4 207)
Odwrócenie odpisów aktualizujących	-	-	26	12	1	-	-	39
Amortyzacja (-)	-	(4 037)	(7 692)	(2 461)	(914)	-	-	(15 104)
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	-	-	35	-	-	35
Pozostałe zmiany	-	-	75	62	(45)	(11)	-	81
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016	28 334	122 988	55 053	9 484	4 719	2 398	-	222 976

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZMIANY RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH W 2015 ROKU (BADANE)

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w toku wytwarzania	Zaliczki na środki trwałe	Razem
za okres od 01.01. do 31.12.2015 roku (badane)								
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2015	28 969	154 994	51 698	7 594	7 733	7 250	-	258 238
Zwiększenia stanu z tytułu nabycia	54	731	3 202	166	717	19 110	-	23 980
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu	-	-	559	2 596	-	-	-	3 155
Zwiększenie stanu z tytułu reklasyfikacji z innej kategorii aktywa	21	4 937	14 131	864	-	-	-	19 953
Zmniejszenia stanu z tytułu sprzedaży spółki zależnej (-)	-	(410)	(111)	(33)	-	-	-	(554)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia (-)	(19)	(78)	(525)	(669)	(73)	-	-	(1 364)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji (-)	-	(93)	(34)	(57)	(164)	-	-	(348)
Zmniejszenia stanu z tytułu reklasyfikacji do innej kategorii aktywa z wyłączeniem reklasyfikacji do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (-)	-	-	-	-	-	(23 028)	-	(23 028)
Zmniejszenie stanu z tytułu reklasyfikacji do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (-)	(3)	(110)	(82)	227	-	(193)	-	(161)
Zmniejszenia stanu z tytułu wypowiedzenia umów leasingu (-)	-	-	-	(2)	-	-	-	(2)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (-)	(647)	(25 736)	(799)	-	-	-	-	(27 182)
Odwrocenie odpisów aktualizujących	-	-	3	41	-	-	-	44
Amortyzacja (-)	-	(5 410)	(7 642)	(1 683)	(1 060)	-	-	(15 795)
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	(2)	(1)	-	-	-	(3)
Pozostałe zmiany	-	-	(61)	(14)	(17)	3	-	(89)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015	28 375	128 825	60 337	9 029	7 136	3 142	-	236 844

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Na dzień 31 grudnia 2016 roku, Zarząd Spółki dominującej kierując się generowanymi przez Grupę ujemnymi przepływami pieniężnymi na poziomie działalności operacyjnej, podjął decyzję o przeprowadzeniu oceny posiadanych składników rzeczowych aktywów trwałych pod kątem utraty ich wartości:

- posiadane przez Spółkę dominującą nieruchomości ocenione zostały na podstawie wycen niezależnych rzeczoznawców majątkowych oraz własnego osądu Spółki dominującej, na tej podstawie podjęto decyzję o niedokonywaniu odpisów aktualizujących;
- Grupa rozpoznała odpis aktualizujący w kwocie 1.639 tys. PLN na pozycji dzieła sztuki sklasyfikowane jako rzeczowe aktywa trwałe. Podstawą do dokonania odpisu była wycena niezależnego rzeczoznawcy majątkowego zajmującego się wykonywaniem ekspertyz oraz wycen dzieł sztuki;
- ponadto Grupa rozpoznała odpis aktualizujący w wysokości 2.568 tys. PLN na wiertnicy, sklasyfikowanej w pozycji maszyny i urządzenia. Grupa przygotowała wycenę wiertnicy w oparciu o 10-letnią prognozę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Do sporządzenia prognozy przyjęto następujące założenia:
 - ✓ Prognozą objęte zostały lata 2017 - 2026. Projekcja przychodów oraz kosztów przygotowana została na bazie danych finansowych za rok 2016.
 - ✓ W każdy kolejny roku rozpoczynając od 2018 w prognozie zaplanowano konieczność ponoszenia nakładów naprawczo-renowacyjnych w kwocie 100 tys. PLN.
 - ✓ W poszczególnych okresach oszacowano prognozy wolnych przepływów pieniężnych FCF (Free Cash Flow), które zdyskontowano odpowiednią stopą dyskontową skorygowaną („oczyszczoną”) o inflację.
 - ✓ Stopę dyskontową przyjęto na poziomie kosztu kapitału własnego (11,16%), który oszacowany została na podstawie oczekiwanej stopy zwrotu portfela zgodnie z modelem CAPM (Capital Assets Pricing Model), według następującej formuły:

$$k_w = ((1+r_w)/(1+CPI)-1) + \beta*r \quad ,gdzie:$$

k_w – koszt kapitału własnego firmy

r_w – stopa zwrotu z aktywów wolnych od ryzyka (5 - letnich obligacji Skarbu Państwa)

CPI – stopa inflacji

r – premia za ryzyko inwestowania w danym kraju

β – miara reakcji stopy zwrotu z danej akcji na zmiany zachodzące na rynku papierów wartościowych zalewarowana długiem jednostki

przy zastosowaniu następujących założeń:

- o W 2017 roku do wyliczenia stopy zwrotu wolnej od ryzyka przyjęto wartość aktualnej rentowności 10-letnich obligacji skarbowych, która na dzień sporządzania wyceny wynosiła 3,02 % w stosunku rocznym (zgodnie ze średnią ceną na ostatniej aukcji z dnia 2 lutego 2017 roku). W kolejnych latach rentowność obligacji skarbowych nie ulega zmianom.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- o Rentowność 10-letnich obligacji skarbowych skorygowana została o poziom wskaźnika inflacji CPI, której wartość w całym okresie prognozy przyjęto na aktualnym poziomie -0,6 %, ³
- o Po skorygowaniu rentowności 10-letnich obligacji o poziom wskaźnika inflacji otrzymano następujące wartości stopy wolnej od ryzyka.

	2017	2018	2019	2020	2020+
Stoпа zwrotu wolna od ryzyka	4,44%	4,44%	4,44%	4,44%	4,44%

- o Premię za ryzyko, w całym okresie prognozy przyjęto na poziomie 6,90% ⁴. Wartość premii przyjęto na podstawie wyników badań opublikowanych przez Aswath'a Damodarana w styczniu 2017 roku, jako premia za ryzyko dla Polski (Total Equity Risk Premium),
- o Współczynnik ryzyka β (Unlevered Beta) na poziomie 1,09 przyjęto na podstawie aktualnych tablic opracowanych przez A. Damodarana dla spółek działających w branży „Engineering” na rynku europejskim (Europe) ⁵.

Na podstawie uzyskanych wyników oszacowano, że na dzień bilansowy 31 grudnia 2016 roku wartość godziwa wiertnicy wynosi 784 tys. PLN.

Wyżej wymienione odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe ujęte zostały w pozycji pozostałych kosztów operacyjnych, nota 34.4

W porównywalnym okresie zakończonym 31 grudnia 2015 roku Grupa rozpoznała odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych na kwotę 27.182 tys. PLN.

Wartość brutto wszystkich w pełni zamortyzowanych rzeczowych aktywów trwałych będących nadal w użytkowaniu Spółek z Grupy Kapitałowej PBG wynosiła:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Wartość brutto wszystkich w pełni zamortyzowanych środków trwałych będących nadal w użytkowaniu	28 585	28 749
Środki trwałe w pełni zamortyzowane razem	28 585	28 749

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych została ujęta w następujących pozycjach skonsolidowanego rachunku zysków i strat:

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Koszt własny sprzedaży	11 545	10 724
Koszty ogólnego zarządu	2 978	4 539
Koszty sprzedaży	581	532
Razem amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	15 104	15 795

³ <http://stat.gov.pl/sygnalne/komunikaty-i-obwieszczenia/lista-komunikatow-i-obwieszczen/komunikat-w-sprawie-sredniorocznego-wskaznika-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-ogolem-w-2016-r-,50,4.html>

⁴ źródło: <http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/> [Stan na: 01. 2017 r.]

⁵ źródło: <http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/> [Stan na: 01. 2017 r.]

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W 2016 roku, podobnie jak w 2015 roku Spółki z Grupy Kapitałowej nie zawarły istotnych umów inwestycyjnych, na mocy których zobowiązałyby się do nabycia w przyszłości rzeczowych aktywów trwałych.

Ponadto Grupa wynajmuje oraz dzierżawi środki trwałe, głównie nieruchomości wykorzystywane w działalności operacyjnej, takie jak: zaplecza budów, lokale biurowe, lokale mieszkalne dla pracowników realizujących kontrakty budowlane w miejscach odległych od miejsca zamieszkania, nieruchomości gruntowe do składowania sprzętu, materiałów itp. Koszty korzystania z tych aktywów są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Grupa posiada rzeczowe aktywa trwałe stanowiące zabezpieczenie zobowiązań (patrz nota 21.6).

16. AKTYWA W LEASINGU

Grupa Kapitałowa jako leasingobiorca użytkuje rzeczowe aktywa trwałe na podstawie umów leasingu finansowego.

Pozostające do spłaty przyszłe minimalne opłaty leasingowe według stanu na dzień bilansowy wynoszą:

Wyszczególnienie	Opłaty z tytułu umów leasingu finansowego płatne w okresie:			
	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
Stan na 31.12.2016 (badane)				
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe	3 375	7 981	-	11 356
Koszty finansowe (-)	(291)	(346)	-	(637)
Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych	3 084	7 635	-	10 719
Stan na 31.12.2015 (badane)				
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe	3 388	10 858	638	14 884
Koszty finansowe (-)	(450)	(733)	(9)	(1 192)
Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych	2 938	10 125	629	13 692

Do najistotniejszych umów leasingu finansowego należy leasing wiertnicy o wartości początkowej przedmiotu leasingu 7.058 tys. PLN. Umowa leasingu została zawarta we wrześniu 2011 roku na okres 10 lat, po upływie których Grupa ma prawo nabyć przedmiot leasingu na własność. Raty leasingu oprocentowane są zmienną stopą procentową kalkulowaną w oparciu o WIBOR 1M. Zabezpieczeniem spłaty rat leasingu jest weksel in blanco.

Spółki z Grupy są również stronami umów leasingowych, na mocy których Grupa ujmuje w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w pozycji aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, lokale mieszkalne o łącznej wycenie wg wartości godziwej 4.423 tys. PLN (2015 rok: 12.060 tys. PLN w pozycji nieruchomości inwestycyjne). Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłaty z tytułu ww. umów wynosi 1.316 tys. PLN (2015 rok: 3.724 tys. PLN).

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie ujęto żadnych kosztów z tytułu warunkowych opłat leasingowych.

Grupa Kapitałowa jako leasingobiorca użytkuje również rzeczowe aktywa trwałe na podstawie umów leasingu operacyjnego. Są to samochody osobowe wykorzystywane w działalności operacyjnej Spółek

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Grupy. Umowy leasingu operacyjnego dotyczą podobnych pod względem wartości jednostkowej aktywów, dlatego nie można wyróżnić tych najbardziej znaczących.

17. GRUPA JAKO LEASINGODAWCA

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, Grupa Kapitałowa nie występuje jako leasingodawca.

18. NIEODNAWIALNE ZASOBY NATURALNE

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Wartość na początek okresu	6 000	36 782
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(1 714)
Kwota netto zysków lub strat wynikających z korekt wyceny wartości godziwej	-	(29 068)
Reklasyfikacja do aktywów zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	(6 000)	-
Wartość na koniec okresu	-	6 000

W 2016 roku Grupa dokonała zbycia części gruntów sklasyfikowanych jako nieodnawialne zasoby naturalne. Przedmiotem sprzedaży były działki jedynie sąsiadujące z posiadanymi przez Grupę złożami kruszywa. Zasoby złóż nie uległy uszczupleniu w wyniku wspomnianych powyżej transakcji.

Z uwagi na zawartą przedwstępną umowę zbycia posiadanych przez Grupę złóż kruszywa dokonano ich reklasyfikacji do pozycji Aktywa zakwalifikowane jako przeznaczone do sprzedaży (patrz nota 26).

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

19. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Zmiany wartości bilansowej w okresie sprawozdawczym przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Wartość na początek okresu	189 439	213 783
Zwiększenia stanu z tytułu nabycia nieruchomości	-	2 702
Zwiększenia wynikające z aktywowanych późniejszych nakładów	3	668
Zwiększenia stanu z tytułu reklasyfikacji z innej kategorii aktywa :	997	235
- z rzeczowych aktywów trwałych w toku wytwarzania	-	235
- z aktywów obrotowych (towary)	997	-
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia nieruchomości (-)	(10 749)	(8 410)
Zmniejszenia stanu z tytułu reklasyfikacji do innej kategorii aktywa :	(54 255)	-
- do aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	(54 255)	-
Kwota netto zysków lub strat wynikających z korekt wyceny wartości godziwej	4 273	(19 539)
Inne zmiany	1 635	-
Wartość na koniec okresu	131 343	189 439

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku Grupa dokonała reklasyfikacji nieruchomości inwestycyjnych o wartości 54.255 tys. PLN do pozycji aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży (patrz nota 25).

W pozycji bilansowej „nieruchomości inwestycyjne” Grupa prezentuje wyłącznie budynki i budowle oraz nieruchomości gruntowe nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z tytułu przyrostu wartości lub innych pożytków, np. osiągnięcie przychodów z czynszów dzierżawnych.

Do najistotniejszych nieruchomości inwestycyjnych Grupa zalicza :

- **Skalar Office Center – 106.304 tys. PLN** – wartość godziwą biurowca oszacowano stosując metodę dochodową, z uwzględnieniem powierzchni wynajmu zgodnych z zawartymi umowami najmu (tj. 73,8% łącznej powierzchni przeznaczonej pod wynajem). Dla potrzeb wyceny czynsz rynkowy oszacowano na bazie informacji o czynszach w umów zawartych w wycenianej nieruchomości. Dla potrzeb niniejszej wyceny przyjęto stopę kapitalizacji na poziomie 8%. Niewielki wzrost zastosowanej stopy kapitalizacji spowodowałby znaczny spadek wartości godziwej nieruchomości.
- **Budynek K – 4.720 tys. PLN** – wartość godziwą przedmiotu wyceny rzeczoznawca oszacował przy pomocy podejścia dochodowego, metody inwestycyjnej na podstawie obowiązującej umowy najmu oraz warunków rynkowych,
- **Budynek H – 5.870 tys. PLN** - wartość godziwą przedmiotu wyceny rzeczoznawca oszacował przy pomocy podejścia dochodowego, metody inwestycyjnej, techniki kapitalizacji prostej, na podstawie obowiązujących umów najmu oraz warunków rynkowych,

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- **Budynek J – 6.500 tys.** - wartość godziwą przedmiotu wyceny rzeczoznawca oszacował przy pomocy podejścia dochodowego, metody inwestycyjnej, techniki kapitalizacji prostej, na podstawie obowiązujących umów najmu.
- **Lokale mieszkalne – 3.702 tys. PLN** - umiejscowione w Świnoujściu w kwartale ulic Wojska Polskiego, Chełmońskiego, 11 Listopada i Malczewskiego. Wartość godziwą oszacowano przy zastosowaniu podejścia porównawczego. Przyjętą cenę za m² lokalu mieszkalnego zróżnicowano przy zastosowaniu odpowiednich współczynników korygujących w zależności od standardu wykończenia, funkcjonalności oraz powierzchni. Cenę minimalną przyjęto na poziomie 4.691,20 PLN/m², cenę maksymalną 5.476,76 PLN/m². Cenę jednego miejsca postojowego oszacowano na poziomie 12.007,00 PLN/szt.

Wartość godziwa wszystkich nieruchomości inwestycyjnych z portfela Grupy określona została na podstawie operatów szacunkowych sporządzonych w okresie sprawozdawczym przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego, dodatkowo zaktualizowanych na dzień bilansowy w oparciu o własną ocenę sytuacji rynkowej. Podmiot, któremu zlecono przygotowanie wycen posiada wieloletnie doświadczenie związane z rynkiem nieruchomości oraz stosuje standardy zawodowe zatwierdzone przez:

- Polską Federację Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych,
- Europejską Grupę Rzeczoznawców Majątkowych (TEGoVA),
- Królewski Instytut Rzeczoznawców Majątkowych w Wielkiej Brytanii (RICS).

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych w całości została oszacowana na podstawie nieobserwowalnych danych wejściowych (poziom 3 hierarchii wartości godziwej wg MSSF 13 Wycena według wartości godziwej).

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów kwoty:		
- dochodów z czynszu nieruchomości inwestycyjnej	12 787	12 816
- bezpośrednich kosztów operacyjnych (wraz z kosztami napraw i utrzymania) dotyczących nieruchomości inwestycyjnej, która w danym okresie przynosiła dochody z czynszu	(4 396)	(5 287)
Razem	8 391	7 529

W 2016 roku, podobnie jak w 2015 roku, Grupa Kapitałowa nie zawarła umów inwestycyjnych, na mocy których zobowiązała się nabyć w przyszłości nieruchomości inwestycyjne.

Zabezpieczenia ustanowione na nieruchomościach inwestycyjnych Grupy przedstawiono w nocie 21.6

20. INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE

W pozycji tej Grupa prezentuje dzieła sztuki i antyki, o wartości 4.577 tys. PLN (rok 2015: 7.577 tys. PLN).

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku, na podstawie wyceny przygotowanej przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego zajmującego się wykonywaniem ekspertyz oraz ocen wartości dzieł sztuki, Grupa rozpoznała skutki wyceny inwestycji w posiadane dzieła sztuki sklasyfikowane jako

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

„Inwestycje długoterminowe”. Wartość inwestycji uległa obniżeniu o kwotę 3.000 tys. PLN, w ciężar „Pozostałych kosztów operacyjnych” (w 2015 roku Grupa nie ujmowała skutków wyceny „Inwestycji długoterminowych”).

21. AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

21.1 KATEGORIE AKTYWÓW ORAZ ZOBOWIĄZAŃ

Wartość aktywów finansowych prezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej odnosi się do następujących kategorii instrumentów finansowych określonych w MSR 39:

- 1 – pożyczki i należności (PiN)
- 2 - aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - przeznaczone do obrotu (AWG-O)
- 3 - aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej (AWG-W)
- 4 - inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (IUTW)
- 5 - aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (ADS)
- 6 - instrumenty pochodne zabezpieczające (IPZ)
- 7 - aktywa poza zakresem MSR 39 (Poza MSR39)

Wartość zobowiązań finansowych prezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej odnosi się do następujących kategorii instrumentów finansowych określonych w MSR 39:

- 1 - zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - przeznaczone do obrotu (ZWG-O)
- 2 - zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej (ZWG-W)
- 3 - zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu (ZZK)
- 4 - instrumenty pochodne zabezpieczające (IPZ)
- 5 - zobowiązania poza zakresem MSR 39 (Poza MSR39) – w jej pozycji ujęto m. in. zobowiązania, które powstały do dnia postanowienia Sądu o ogłoszeniu upadłości jednostki dominującej (13 czerwca 2012 rok). Nie są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu lecz w wartości z uwzględnieniem odsetek naliczonych wyłącznie do dnia poprzedzającego dzień ogłoszenia upadłości.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

AKTYWA FINANSOWE W PODZIALE NA KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH WG MSR 39 (BADANE)

Wyszczególnienie	*Kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39							Razem
	PiN	AWG-O	AWG-W	IUTW	ADS	IPZ	Poza MSR39	
Stan na 31.12.2016 (badane)								
Aktywa trwałe:								
Należności długoterminowe	78 828	-	-	-	-	-	-	78 828
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	-	-	-	-	1 482	-	-	1 482
Aktywa obrotowe:								
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	695 918	-	-	-	-	-	-	695 918
Pożyczki krótkoterminowe	363	-	-	-	-	-	-	363
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	-	-	-	-	74	-	-	74
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	121 109	-	-	-	-	-	-	121 109
Kategoria aktywów finansowych razem	896 218	-	-	-	1 556	-	-	897 774
Stan na 31.12.2015 (badane)								
Aktywa trwałe:								
Należności długoterminowe	39 957	-	-	-	-	-	-	39 957
Pożyczki długoterminowe	118	-	-	-	-	-	-	118
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	-	-	-	-	1 484	-	-	1 484
Aktywa obrotowe:								
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	531 610	-	-	-	-	-	336	531 946
Pożyczki krótkoterminowe	260	-	-	-	-	-	-	260
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	-	-	-	70	-	-	-	70
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	341 746	-	-	-	-	-	-	341 746
Kategoria aktywów finansowych razem	913 691	-	-	70	1 484	-	336	915 581

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE W PODZIALE NA KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH WG MSR 39 (BADANE)

Wyszczególnienie	*Kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39					Razem
	ZWG-O	ZWG-W	ZZK	IPZ	Poza MSR39	
Stan na 31.12.2016 (badane)						
Zobowiązania długoterminowe:						
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	-	-	356 886	-	-	356 886
Leasing finansowy	-	-	-	-	7 635	7 635
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	1 218	-	1 218
Pozostałe zobowiązania	-	-	200 532	-	-	200 532
Zobowiązania krótkoterminowe:						
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-	-	530 938	-	-	530 938
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	-	-	208 177	-	-	208 177
Leasing finansowy	-	-	-	-	3 084	3 084
Kategoria zobowiązań finansowych razem	-	-	1 296 533	1 218	10 719	1 308 470
Stan na 31.12.2015 (badane)						
Zobowiązania długoterminowe:						
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	-	-	49 186	-	-	49 186
Leasing finansowy	-	-	-	-	10 754	10 754
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	1 063	-	1 063
Pozostałe zobowiązania	-	-	35 825	-	-	35 825
Zobowiązania krótkoterminowe:						
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-	-	476 998	-	353 005	830 003
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	-	-	127 271	-	1 204 635	1 331 906
Leasing finansowy	-	-	-	-	2 938	2 938
Kategoria zobowiązań finansowych razem	-	-	689 280	1 063	1 571 332	2 261 675

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

POZYCJE PRZYCHODÓW, KOSZTÓW, ZYSKÓW I STRAT UJĘTE W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT W PODZIALE NA KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH (BADANE)

Wyszczególnienie	Kategorie zgodnie z MSR 39	Przychody (+) i koszty (-) z tytułu odsetek	Zyski (+) i straty (-) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie (+) i utworzenie (-) odpisów aktualizujących	Zyski (+) i straty (-) z tytułu wyceny	Zyski (+) i straty (-) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
od 01.01 do 31.12.2015 roku (badane)								
Aktywa trwałe:								
Należności	PiN	-	-	2 631	155	-	469	3 255
Pożyczki udzielone	PiN	-	-	(2 707)	-	-	-	(2 707)
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	DDS	-	-	-	(877)	-	-	(877)
Aktywa obrotowe:								
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	2 278	(79)	(20 323)	194	-	-	(17 930)
Pożyczki udzielone	PiN	229	-	-	-	-	-	229
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	DDS	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	PiN	1 868	(370)	-	3	-	-	1 501
Razem		4 375	(449)	(20 399)	(525)	-	469	(16 529)
od 01.01 do 31.12.2015 roku (badane)								
Aktywa trwałe:								
Należności	PiN	-	-	(2 643)	177	-	-	(2 466)
Pożyczki udzielone	PiN	3	2	-	-	-	-	5
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	DDS	-	-	-	-	-	11	11
Aktywa obrotowe:								
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	5 157	83	(24 245)	(4 241)	-	108	(23 138)
Pożyczki udzielone	PiN	284	-	93	-	-	-	377
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	DDS	7	84	-	-	-	-	91
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	PiN	1 491	647	-	-	-	-	2 138
Razem		6 942	816	(26 795)	(4 064)	-	119	(22 982)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

POZYCJE PRZYCHODÓW, KOSZTÓW, ZYSKÓW I STRAT UJĘTE W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT W PODZIALE NA KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH C.D.

Wyszczególnienie	Kategorie zgodnie z MSR 39	Przychody (+) i koszty (-) z tytułu odsetek	Zyski (+) i straty (-) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie (+) i utworzenie (-) odpisów aktualizujących	Zyski (+) i straty (-) z tytułu wyceny	Zyski (+) i straty (-) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
od 01.01 do 31.12.2015 roku (badane)								
Zobowiązania długoterminowe:								
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	PZFwgZK	(2 365)	-	-	-	-	-	(2 365)
Leasing finansowy	PZFwgZK	(7)	-	-	-	-	-	(7)
Pochodne instrumenty finansowe	WwWGp WF	(450)	-	-	-	-	-	(450)
Pozostałe zobowiązania	PZFwgZK	5	-	-	(3)	-	1 010	1 012
Zobowiązania krótkoterminowe:								
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	PZFwgZK	752	(234)	-	(854)	-	-	(336)
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	PZFwgZK	(4 021)	-	-	-	-	(876)	(4 897)
Leasing finansowy	PZFwgZK	(593)	-	-	-	-	-	(593)
Razem		(6 679)	(234)	-	(857)	-	134	(7 636)
od 01.01 do 31.12.2014 roku (badane)								
Zobowiązania długoterminowe:								
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	PZFwgZK	(3)	187	-	-	-	-	184
Leasing finansowy	PZFwgZK	(389)	-	-	-	-	-	(389)
Pochodne instrumenty finansowe	WwWGp WF	107	-	-	-	-	-	107
Pozostałe zobowiązania	PZFwgZK	(219)	(1)	-	(10)	-	-	(230)
Zobowiązania krótkoterminowe:								
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	PZFwgZK	(1 542)	838	-	1 343	-	(81)	558
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	PZFwgZK	(5 497)	(231)	-	-	-	(907)	(6 635)
Leasing finansowy	PZFwgZK	(460)	-	-	-	-	-	(460)
Razem		(8 003)	793	-	1 333	-	(988)	(6 865)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

21.2 POŻYCZKI UDZIELONE

NALEŻNOŚCI I POŻYCZKI

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Pożyczki długoterminowe	-	118
Pożyczki krótkoterminowe	363	260
Udzielone pożyczki razem:	363	378

Udzielone pożyczki wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansowa pożyczek oprocentowanych zmienną stopą uważana jest za rozsądne przybliżenie wartości godziwej.

21.3 POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

Wszystkie instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej ustalonej na podstawie danych pochodzących z rynku (kursy walut, stopy procentowe).

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Zobowiązania długoterminowe:		
Instrumenty pochodne zabezpieczające, w tym:	1 218	1 063
- zabezpieczające przepływy pieniężne	1 218	1 063
Instrumenty pochodne długoterminowe	1 218	1 063

INSTRUMENTY POCHODNE

CHARAKTERYSTYKA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIECZAJĄCYCH PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE (RYZYKA)

	Nominał transakcji w walucie (w tys.)	Wartość bilansowa instrumentów*		Termin realizacji		Wpływ na wynik w okresie	
		Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe	od	do	od	do
Stan na 31.12.2016 (badane)							
Instrumenty finansowe typu IRS	13 850 EUR	-	1 218	2014-11-27	2019-11-05	2014-11-27	2019-11-05
Instrumenty pochodne zabezpieczające razem		-	1 218	-	-	-	-
Stan na 31.12.2015 (badane)							
Instrumenty finansowe typu IRS	13 850 EUR	-	1 063	2014-11-27	2019-11-05	2014-11-27	2019-11-05
Instrumenty pochodne zabezpieczające razem		-	1 063	-	-	-	-

* wartość godziwa

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WPLYW INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIECZAJĄCYCH RYZYKO WALUTOWE NA WYNIKI OSIĄGANE PRZEZ GRUPĘ KAPITAŁOWĄ PBG

Na dzień 31 grudnia 2016 roku GK PBG nie posiadała instrumentów pochodnych zabezpieczających ryzyko walutowe.

WPLYW INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIECZAJĄCYCH STOPĘ PROCENTOWĄ NA WYNIKI OSIĄGANE PRZEZ GRUPĘ KAPITAŁOWĄ PBG

W celu zabezpieczenia ryzyka związanego ze zmienną stopą procentową, Spółka zależna od PBG SA stosuje instrumenty zabezpieczające typu IRS.

Zgodnie z wymogami umowy kredytowej Spółka zależna była zobowiązana do ograniczenia ryzyka stopy procentowej. Spełniając wymogi Banku, w dniu 27 listopada 2014 roku Spółka zależna zawarła z Bankiem transakcję swapa odsetkowego (IRS) na kwotę kapitału 13.850 tys. EUR podlegającą amortyzacji z terminem zapadalności do 5 listopada 2019 roku.

Za rok 2016 wynik na instrumentach pochodnych zabezpieczających stopę procentową ujęty w skonsolidowanym rachunku zysków i strat na dzień 31 grudnia 2016 roku ukształtował się na poziomie następującym:

Wpływ na wynik instrumentów pochodnych związanych z ryzykiem stopy procentowej		
Wyszczególnienie	31.12.2016 (badane) w tys. PLN	31.12..2015 (badane) w tys. PLN
Koszty finansowe	(261)	164
Razem koszty	(261)	164
Wpływ na wynik	(261)	164

Na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość godziwa otwartych pozycji zabezpieczających stopę procentową wyniosła minus 1.218 tys. PLN (2015 rok: minus 1.063 tys. PLN) i dotyczyła instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

21.4 POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE

AKTYWA DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Akcje i udziały	1 482	1 484
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	1 482	1 484
- długoterminowe	1 482	1 484
- krótkoterminowe	-	-

Wśród aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży Grupa Kapitałowa PBG posiada akcje spółek publicznych oraz akcje i udziały spółek niepublicznych.

Do najistotniejszych pozycji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w portfelu Grupa należy m.in.:

- udział 7,5% w kapitale Spółki AI Watanyiah United Engineering & Contracting Co. LLC o wartości bilansowej 1.254 tys. PLN (2015 rok: 1.254 tys. PLN).

21.5 KREDYTY, POŻYCZKI I INNE INSTRUMENTY DŁUŻNE

Wartość kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym prezentują poniższe tabele:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Kredyty	199 429	526 548
Pożyczki	23 430	11 593
Kredyty w rachunku bieżącym (wycena zamkniętych transakcji forward)	-	4 179
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	342 204	838 772
Razem zobowiązania finansowe	565 063	1 381 092
- długoterminowe	356 886	49 186
- krótkoterminowe	208 177	1 331 906

Grupa Kapitałowa nie zalicza żadnych instrumentów z klasy kredytów i pożyczek do zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Kredyty, pożyczki i inne instrumenty dłużne wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem dyskontowanych zerokuponowych obligacji wyemitowanych przez Spółkę dominującą celem spłaty zobowiązań układowych (patrz nota 5.1).

Kredyty zaciągnięte przez Spółki Grupy były oprocentowane na bazie zmiennych stóp procentowych. Przeważało oprocentowanie oparte na stopie referencyjnej WIBOR 1M lub EURIBOR 3M powiększonej o marżę banku.

Według zawartych umów całkowita wartość przyznaných linii kredytowych w rachunku bieżącym na dzień 31 grudnia 2016 roku osiągnęła poziom 100.000 tys. PLN, wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku 150.500

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

tys. PLN. Z tego na dzień 31 grudnia 2016 roku wykorzystano 99.394 tys. PLN, wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku – wykorzystano: 110.507 tys. PLN.

Kredyty w rachunkach bieżących w ramach przyznanych limitów bankowych są odnawiane w okresach rocznych.

Emisję obligacji wyemitowanych przez Spółkę dominującą celem spłaty części zobowiązań układowych omówiono w nocie 36.3.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2016 ROKU (BADANE)

Nazwa oraz siedziba jednostki	Kwota pożyczki wg umowy		Termin spłaty	Oprocentowanie	Kwota pożyczki pozostała do spłaty					
	Waluta	PLN			część długoterminowa			część krótkoterminowa		
					Waluta	Kurs waluty	PLN	Waluta	Kurs waluty	PLN
Pożyczka otrzymana od osoby fizycznej	PLN	10 500	2021-03-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	10 717	PLN	x	-
Pożyczka otrzymana od: S-SERVICE ARGO	PLN	302	2016-12-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	65
Pożyczka otrzymana od: SŁOWIAN SP. Z O.O.	PLN	50	2017-06-30	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	51
Pożyczka otrzymana od: Słowian Invest Sp. z o.o.	PLN	13	2015-12-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	14
Pożyczka otrzymana od osoby fizycznej	PLN	42	2016-12-31	stałe - 10%	PLN	x	-	PLN	x	67
Pożyczka otrzymana od osoby fizycznej	PLN	8	2016-12-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	8
Pożyczka otrzymana od osoby fizycznej	PLN	10 549	2020-06-30	WIBOR 3M+marża	PLN	x	10 707	PLN	x	-
Pożyczka otrzymana od: Zameł Industry SA	PLN	1 800	2017-03-31	WIBOR 1M+marża	PLN	x	-	PLN	x	1 801
Razem	x	x	x	x	x	x	21 424	x	x	2 006

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2015 ROKU (BADANE)

Nazwa oraz siedziba jednostki	Kwota pożyczki wg umowy		Termin spłaty	Oprocentowanie	Kwota pożyczki pozostała do spłaty					
	Waluta	PLN			część długoterminowa			część krótkoterminowa		
					Waluta	Kurs waluty	PLN	Waluta	Kurs waluty	PLN
Pożyczka otrzymana od: EGBP Management Sp. z o.o. (dawniej: PBG Energia Sp. z o.o.)	PLN	1 500	2015-12-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	1 549
Pożyczka otrzymana od: S-SERVICE ARGO	PLN	302	2015-12-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	64
Mierzeja Development - um. z dn. 02.09.2015	PLN	3	2015-12-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	3
Pożyczka otrzymana od: Słowian Invest Sp. z o.o.	PLN	13	2015-12-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	14
Pożyczka otrzymana od osoby fizycznej	PLN	36	2015-12-31	stałe - 10%	PLN	x	-	PLN	x	56
Pożyczka otrzymana od osoby fizycznej	PLN	8	2015-12-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	8
Pożyczka otrzymana od osoby fizycznej	PLN	4 409	2015-11-26	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	4 409
Pożyczka otrzymana od osoby fizycznej	PLN	5 490	2016-02-16	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	5 490
Razem	x	x	x	x	x	x	x	x	x	11 593

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

KREDYTY NA DZIEŃ 31.12.2016 ROKU (BADANE)

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy					
		część długoterminowa			część krótkoterminowa		
		Waluta	Kurs waluty*	PLN	Waluta	Kurs waluty*	PLN
EUR	zmienna*	9 627 €	4,4240	49 647	605 €	4,4240	2 675
PLN	zmienna*	x	x	-	x	x	147 107
Kredyty w rachunku kredytowym		x	x	-	x	x	-
Karty kredytowe		x	x	-	x	x	-
Odsetki naliczone		x	x	-	x	x	-
Debet w rachunku bieżącym		x	x	-	x	x	-
Korekta wg efektywnej stopy procentowej		x	x	-	x	x	-
Razem		x	x	49 647	x	x	149 782

KREDYTY NA DZIEŃ 31.12.2015 ROKU (BADANE)

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy					
		część długoterminowa			część krótkoterminowa		
		Waluta	Kurs waluty*	PLN	Waluta	Kurs waluty*	PLN
EUR	zmienna*	12 006 €	4,2615	49 690	901 €	4,2615	3 840
PLN	zmienna*	x	x	-	x	x	109 208
Kredyty w rachunku kredytowym		X	x	-	PLN	x	361 614
Karty kredytowe		X	x	-	PLN	x	4
Odsetki naliczone		x	x	-	PLN	x	1 363
Debet w rachunku bieżącym		x	x	-	PLN	x	1 300
Korekta wg efektywnej stopy procentowej		PLN	x	(504)	PLN	x	33
Razem		x	x	49 186	x	x	477 362

* Większość kredytów zaciągniętych przez Spółki z Grupy Kapitałowej oprocentowana jest na bazie zmiennych stóp procentowych. W przypadku kredytów w złotych przeważa oprocentowanie oparte na stopie referencyjnej WIBOR 1M powiększone o marżę kredytową Banku, uzależnioną od wiarygodności kredytowej jednostki uzyskującej finansowanie. Oprocentowanie kredytów wyrażonych w EUR przeważnie oparte jest na stopie referencyjnej EURIBOR powiększonej o marżę kredytową Banku.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

21.6 ZABEZPIECZENIE SPŁATY ZOBOWIĄZAŃ

Następujące aktywa Grupy Kapitałowej (w wartości bilansowej) stanowiły zabezpieczenie spłaty zobowiązań:

Wyszczególnienie	Tytuł zobowiązania / ograniczenia w dysponowaniu	Typ obciążenia	Przedmiot obciążenia	Wartość bilansowa	
				na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Wartości niematerialne	- z tytułu zawartej z PKO BP Umowy Limitu Kredytowego Wielocelowego -w celu zabezpieczenia wiarytelności BGK, PKO BP i PZU wobec RAFAKO na podstawie Umowy Poręczenia zawartej w celu zabezpieczenia zobowiązań E003B7 powstałych w związku z Umową o Udzielenie Gwarancji wystawionych na rzecz TAURON Wytwarzanie S.A. w związku z realizacją Projektu Jaworzno III 910 MW	zastaw rejestrowy	patenty i licencje i oprogramowanie komputerowe i wartość firmy	6.779	9 675
Rzeczowe aktywa trwałe, w tym w leasingu		hipoteka	Grunty	9 258	9 273
		hipoteka	Budynki i budowle	80 924	82 952
		zastaw rejestrowy	maszyny, urządzenia, środki transportu	48 935	53 566
Zapasy		zastaw rejestrowy	materiały	13 039	18 726
Należności z tytułu dostaw i usług i inne		cesja	należności handlowe	-	26 137
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	Obligatariusze firmy Piecobiogaz *	hipoteka	grunt	14 000	-
Nieruchomości inwestycyjne i inne inwestycje długoterminowe	Kredyt w m Banku SA	hipoteka	budynek	106 304	101 424
	Obligatariusze firmy Piecobiogaz *	hipoteka	grunt	-	12 900
Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie razem				283 148	314 653

* Spółka dominująca dokonała spłaty Obligatariuszy zabezpieczonych na nieruchomości Łeba w kwocie 1.635 tys. PLN oraz otrzymała od Obligatariuszy zgodę na wykreślenie obciążonej hipoteki w wysokości 400 tys. PLN.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Poza wartościami przedstawionymi w powyższej tabeli opisany poniżej majątek Grupy zabezpiecza obligacje wyemitowane przez Spółkę dominującą celem spłaty zobowiązań układowych..

Zgodnie z zapisami Umowy Agencyjnej i Emisyjnej, o której mowa w nocie 36.3, Obligacje emitowane przez Spółkę dominującą stanowią obligacje zabezpieczone oraz nieoprocentowane. Emisja obligacji jest zabezpieczona do maksymalnej kwoty wynoszącej 1.065.000 tys. PLN (tj. 150% maksymalnej wartości programu emisji obligacji). Zabezpieczenia obejmują majątek Spółki oraz Spółek Zobowiązanych. Zabezpieczenie, przede wszystkim stanowią:

- poręczenia cywilne udzielone przez wybrane spółki zależne do kwoty 1.065.000 tys. zł (tj. 150% maksymalnej wartości programu emisji obligacji);
- zastawy rejestrowe na akcjach i udziałach Spółki dominującej w wybranych spółkach zależnych;
- zastawy na majątku przedsiębiorstwa Spółki dominującej majątku przedsiębiorstw wybranych spółek zależnych;
- hipoteki na większości nieruchomości należących do Spółki dominującej i do spółek zależnych;
- przelewy na zabezpieczenie wierzytelności przysługujących Spółce dominującej oraz wybranym spółkom zależnym a wynikających z: (a) umów ubezpieczenia nieruchomości obciążanych hipotekami, (b) umów pożyczek udzielonych przez Spółkę dominującą lub Spółki Zobowiązane spółkom zależnym, (c) umów pożyczek udzielonych przez Spółkę dominującą spółce zależnej PBG oil and gas Sp. z o.o. (POG); (d) wewnątrzgrupowych umów o świadczenie usług oraz o podwykonawstwo w zakresie kontraktów budowlanych zawartych przez POG i Spółkę dominującą oraz umów o podwykonawstwo w zakresie kontraktów budowlanych;
- zastawy rejestrowe na wierzytelnościach z umowy o prowadzenie Rachunku Dezinwestycji Spółki dominującej oraz z rachunków bankowych wybranych spółek zależnych;
- oświadczenia o poddaniu się egzekucji wystawione przez Spółkę dominującą oraz wybrane spółki zależne.

Ponadto PBG oil and gas Sp. z o.o. poręczyła na rzecz Agenta Zabezpieczeń wykorzystane przez Spółkę dominującą środki z Rachunku Dezinwestycji do kwoty stanowiącej w każdym czasie nie więcej niż 150% wartości tych środków, ale łącznie nie wyższej niż 120.000 tys. PLN, w zależności od tego która z tych wartości będzie niższa.

21.7 POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Wartość godziwa i bilansowa aktywów i zobowiązań finansowych nie jest istotnie różna. Wartość godziwa definiowana jest jako kwota, za jaką na warunkach rynkowych dany składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi, zainteresowanymi i niepowiązаныmi stronami. W przypadku instrumentów finansowych, dla których istnieje aktywny rynek, ich wartość godziwą ustala się na podstawie parametrów pochodzących z aktywnego rynku (ceny sprzedaży i zakupu). W przypadku instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek, wartość godziwa ustalana jest na podstawie technik wyceny, przy czym jako dane wejściowe modelu w maksymalnym stopniu wykorzystywane są zmienne pochodzące z aktywnych rynków (kursy walutowe, stopy procentowe itd.).

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wartość godziwą aktywów oraz zobowiązań finansowych, które zgodnie z polityką rachunkowości Grupa ujmuje w bilansie według zamortyzowanego kosztu, a dla których nie istnieje aktywny rynek, ustalono na potrzeby sporządzenia noty jako wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych rynkową stopą procentową. Wartość godziwa w całości została oszacowana na podstawie nieobserwowalnych danych wejściowych (poziom 3 hierarchii wartości godziwej wg MSSF 13 Wycena według wartości godziwej).

W związku z uprawomocnieniem się Postanowienia Sądu Upadłościowego z dnia 8 października 2015 roku w przedmiocie zatwierdzenia Układu zawartego przez Spółkę dominującą z Wierzycielami pierwotne układowe zobowiązania finansowe zostały wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej Spółki oraz zastąpione nowym zobowiązaniem finansowym uwzględniającym efekt restrukturyzacji długu Spółki wobec jej wierzycieli układowych (patrz nota 2.4).

21.8 UJAWNIEŃ DOTYCZĄCE METOD WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ

Tabela poniżej przedstawia aktywa oraz zobowiązania finansowe wyceniane przez Grupę w wartości godziwej zakwalifikowane do określonego poziomu w hierarchii wartości godziwej:

- poziom 1 – notowane ceny (bez dokonywania korekt) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów oraz zobowiązań,
- poziom 2 – dane wejściowe do wyceny aktywów i zobowiązań, inne niż notowane ceny ujęte w ramach poziomu 1, obserwowalne na podstawie zmiennych pochodzących z aktywnych rynków,
- poziom 3 – dane wejściowe do wyceny aktywów i zobowiązań, nieustalone w oparciu o zmienne pochodzące z aktywnych rynków.

Klasa instrumentu finansowego	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem wartość godziwa
Stan na 31.12.2016 (badane)				
Aktywa:				
Akcje spółek notowanych	227	-	-	227
Aktywa razem	227	-	-	227
Zobowiązania:				
Instrumenty pochodne zabezpieczające (-)	-	(1 218)	-	(1 218)
Zobowiązania razem (-)	-	(1 218)	-	(1 218)
Wartość godziwa netto	227	(1 218)	-	(991)
Stan na 31.12.2015 (badane)				
Aktywa:				
Akcje spółek notowanych	230	-	-	230
Aktywa razem	230	-	-	230
Zobowiązania:				
Instrumenty pochodne zabezpieczające (-)	-	(1 063)	-	(1 063)
Zobowiązania razem (-)	-	(1 063)	-	(1 063)
Wartość godziwa netto	230	(1 063)	-	(833)

* Pozycja nie obejmuje udziałów i akcji wycenianych w cenie nabycia, ze względu na brak możliwości wiarygodnego określenia wartości godziwej

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy poziomem 1 oraz poziomem 2 wartości godziwej instrumentów, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty do/z poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

Na dzień bilansowy Grupa Kapitałowa nie dokonała przekwalifikowania składników aktywów finansowych, które spowodowałyby zmianę zasad wyceny tych aktywów pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia lub metodą zamortyzowanego kosztu.

Na dzień bilansowy Grupa Kapitałowa nie posiadała aktywów finansowych, których przeniesienia kwalifikują się do wyłączenia ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

22. ZAPASY

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ujęte są następujące pozycje zapasów:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Materiały	14 731	19 205
Półprodukty i produkcja w toku	239	219
Wyroby gotowe	-	2 019
- wartość w koszcie wytworzenia	-	2 019
Towary	525	31 613
Zaliczki na dostawy	1 585	89
Wartość bilansowa zapasów razem	17 080	53 145

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku Grupa Kapitałowa odnotowała istotne zmniejszenie stanu na pozycji „zapasy”. Istotny spadek wartości nieruchomości zakwalifikowanych jako zapas wynikał niemal w całości z realizacji przez spółki zależne z Grupy Kapitałowej PBG Dom strategii dezinvestycji, polegającej na sprzedaży nieoperacyjnego majątku nieruchomego Grupy.

W związku z tym Grupa dokonała:

- reklasyfikacji części nieruchomości prezentowanych poprzednio w pozycji „zapasy” do aktywów trwałych zaklasyfikowanych do sprzedaży – kwota 1.208 tys. PLN
- sprzedaży majątku prezentowanego w pozycji zapasy – kwota 31.127 tys. PLN

Na każdy dzień bilansowy Grupa Kapitałowa dokonuje analizy przesłanek mogących spowodować utratę wartości zapasów.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ODPISY AKTUALIZUJĄCE ZAPASY

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Stan na początek okresu	23 409	20 902
Odpisy ujęte jako koszt w okresie, w pozycji:	6 437	2 790
<i>Pozostałe koszty operacyjne</i>	6 437	2 790
Odpisy odwrócone ujęte jako przychód w okresie (-), w pozycji:	(3 481)	(283)
<i>Pozostałe przychody operacyjne(-)</i>	(3 481)	(283)
Stan na koniec okresu	26 365	23 409

W trakcie 2016 roku Grupa dokonała odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości na kwotę 6.437 tys. PLN (2015 rok: 2.790 tys. PLN), w tym 1.698 PLN z tytułu przekwalifikowania materiałów pełnowartościowych na nieprzydatne do produkcji oraz 4.739 tys. PLN w związku z porozumieniem o rozwiązaniu umowy zawartym przez spółkę zależną z Gaz-System S.A. (zamawiający) (RB PBG 53/2016). Odpisy aktualizujące zostały ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „pozostałe koszty operacyjne” (patrz nota 34.4).

W trakcie roku 2016 Grupa rozwiązała odpisy aktualizujące wartość posiadanych zapasów na kwotę 3.481 tys. PLN z uwagi na upłynnienie części materiałów objętych wcześniej odpisem.

W trakcie 2016 roku, podobnie jak w roku 2015, Grupa nie ujmowała w wartości zapasów kosztów finansowania zewnętrznego.

Grupa posiada składniki zapasów stanowiące zabezpieczenie zobowiązań (patrz nota 21.6).

23. DŁUGOTERMINOWE KONTRAKTOWE NALEŻNOŚCI, ZOBOWIĄZANIA I REZERWY

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa prezentuje w osobnej pozycji w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa i pasywa Spółki dominującej, które dotyczą rozliczeń związanych z kontraktem na budowę Podziemnego Magazynu Gazu Wierzchowice (dalej PMGW) oraz z kontraktem Projekt LMG – ośrodek centralny, strefy przyodwiertowe, rurociągi i inne (dalej LMG).

W aktywach, w pozycji „Długoterminowe kontraktowe należności oraz należności długoterminowe z tytułu umowy o usługę budowlaną” w kwocie 39.150 tys. PLN Grupa prezentuje poniższe tytuły:

- należności wynikające z wykonanych a nierozliczonych prac na kontrakcie PMGW – kwota 11.637 tys. PLN (w związku z powyższym zmniejszeniu uległa pozycja aktywów „należności z tytułu umów o usługi budowlane” gdzie dotychczas kwota 11.637 tys. PLN była prezentowana);
- wymagalna kwota kaucji, która stanowiła zabezpieczenie roszczeń gwarancyjnych w ramach kontraktu LMG- kwota 20.051 tys. PLN;
- pozostałe należności od współkonsorcjantów na kontrakcie PMGW – kwota 7.461 tys. PLN.

Z kolei wartość prezentowana w pasywach z tytułu zobowiązań wobec współkonsorcjantów w kwocie 21.718 tys. PLN oraz rezerw związanych z kontraktem na budowę PMGW w kwocie 16.968 tys. PLN (patrz nota 29), łącznie 38.686 tys. PLN (Długoterminowe kontraktowe zobowiązania i rezerwy), to pozycje które,

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenia:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

podobnie jak należności od współkonsorcjantów w kwocie 7.461 tys. PLN, zgodnie z ustaleniami Zarządu Spółki dominującej z konsorcjantami nie będą rozliczane do momentu zakończenia sporu z PGNiG.

Spółka dominująca nie utworzyła odpisu aktualizującego na powyższe aktywa ponieważ uważa za bezzasadne roszczenia PGNiG zgłaszane w ramach kontraktu PMGW a tym samym uznaje za bezskuteczne rozliczenie dotyczące braku zwrotu przez PGNiG wymagalnej kwoty kaucji w kwocie 20.051 tys. PLN stanowiącej zabezpieczenie roszczeń gwarancyjnych w ramach kontraktu LMG oraz działania PGNiG prowadzące do rozliczenia kwoty należnej Spółce dominującej ze spornymi wierzytelnościami PGNiG dotyczącymi kontraktu PMGW.

W dniu 2 kwietnia 2014 roku wpłynęło do Spółki dominującej oświadczenie spółki PGNiG o odstąpieniu od Kontraktu PMGW oraz naliczeniu wobec Konsorcjum związanej z tym kary umownej w wysokości 133,4 mln PLN, tj. 10% wynagrodzenia brutto należnego Wykonawcy, wobec przyjęcia przez Zamawiającego, że odstąpienie od Umowy nastąpiło z przyczyn, za jakie odpowiedzialność ponosi Wykonawca.

Konsorcjum, w tym Spółka dominująca jako jego lider, uznaje za bezskuteczne oświadczenie Inwestora o odstąpieniu od Kontraktu, a tym samym za bezskuteczne uważa naliczoną przez Zamawiającego karę umowną. Stanowisko Konsorcjum zostało przedstawione Zamawiającemu w piśmie z dnia 7 kwietnia 2014 roku oraz w dniu 18 kwietnia 2014 roku. Zdaniem Konsorcjum, w tym Spółki dominującej do dnia 2 kwietnia 2014 roku Inwestycja została wykonana niemal w 100%, co przyznał sam Inwestor w raporcie bieżącym oraz co wykazuje również raport ze stanu zaawansowania prac objętych Kontraktem na koniec marca 2014 roku. Poza tym do dnia 2 kwietnia 2014 roku Inwestor potwierdził w toku przeprowadzonych czynności pełną sprawność instalacji magazynu PMG Wierzchowice, jak również jego zakładaną funkcjonalność. Z kolei wymagane pozwolenia na użytkowanie obiektu PMG Wierzchowice zostały uzyskane do grudnia 2013 roku, natomiast stosowne dopuszczenia poszczególnych urządzeń do eksploatacji do marca 2014 roku.

Wobec powyższego stanowiska, kwestionując zasadność naliczenia kary umownej, Spółka dominująca nie uznaje również żadnych odsetek naliczanych przez Zamawiającego, a noty je obejmujące nie są ujmowane w księgach Spółki dominującej i odsyłane Zamawiającemu jako bezzasadne.

Od daty otrzymania oświadczenia, Konsorcjum podejmowało szereg prób związanych z uzgodnieniem wspólnego stanowiska z Zamawiającym w sprawie uzgodnień dotyczących rozliczenia kontraktu, przy czym do dnia sporządzania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, żadne uzgodnienia nie zakończyły się rozstrzygnięciem sporu (w tym m.in. postępowanie sądowe o zawiązanie do próby ugodowej z wniosku Zamawiającego, zostało zakończone bez rozstrzygnięcia w postaci zawarcia ugody). Nadto, w dniu 9 maja 2016 roku Spółka złożyła również wniosek o zawiązanie do próby ugodowej wobec PGNiG, w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego zakończenia i rozliczenia Kontraktu LMG oraz Kontraktu PMGW, w którym to wniosku wartość przedmiotu sporu określono na kwotę 288.235.489 PLN składającą się z sumy roszczenia Spółki dominującej z tytułu Zabezpieczenia LMG (20.051 tys. PLN, powiększonej o oprocentowanie) oraz z wynagrodzenia konsorcjum realizującego Kontrakt PMGW jak również z wartości kar naliczanych przez PGNiG (nie doszło do zawarcia ugody).

Tym samym Spółka dominująca podtrzymuje swoje stanowisko w sprawie naliczenia kary umownej oraz rozliczenia Kontraktu PMGW, wyrażone w raportach bieżących RB PBG 7/2014 z dnia 2 kwietnia 2014 roku oraz RB PBG 8/2014 z dnia 8 kwietnia 2014 roku oraz RB PBG 6/2016 z 10 maja 2016 roku i utrzymuje takie stanowisko w rozmowach w przedmiocie zawarcia porozumienia z Zamawiającym.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

24. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności ujmowane przez Grupę Kapitałową przedstawiają się następująco:

NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Aktywa finansowe		
Należności finansowe	39 678	39 957
Należności z tytułu dostaw i usług	696	6 092
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług (-)	-	(1)
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	696	6 091
Należności ze sprzedaży środków trwałych	636	751
Kwoty zatrzymane (kaucje)	38 373	35 464
Inne należności finansowe	22	330
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności (-)	(49)	(2 679)
Pozostałe należności finansowe (netto)	38 982	33 866
Aktywa niefinansowe		
Należności niefinansowe	294	843
Inne należności niefinansowe	294	843
Razem należności długoterminowe	39 972	40 800

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Aktywa finansowe		
Należności finansowe	695 918	531 946
Należności z tytułu dostaw i usług	718 538	489 242
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług (-)	(107 510)	(104 106)
Należności z tytułu dostaw i usług netto	611 028	385 136
Należności ze sprzedaży środków trwałych	751	1 284
Kwoty zatrzymane (kaucje)	73 531	146 305
Należności z tytułu leasingu finansowego	-	336
Należności dochodzone na drodze sądowej	13 944	300
Należności z tytułu sprzedaży udziałów	1 557	1 564
Inne należności finansowe	23 556	24 415
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności (-)	(28 449)	(27 394)
Pozostałe należności finansowe netto	84 890	146 810

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Należności niefinansowe	173 201	90 972
Należności z tytułu podatku od towarów i usług	32 701	24 272
Należności z tytułu podatków, ceł i dotacji	106	1 275
Przedpłaty i zaliczki	128 538	33 823
Rozrachunki z pracownikami	324	618
Pozostałe należności niefinansowe	53 375	55 715
Inne należności niefinansowe	-	57
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności (-)	(41 843)	(24 788)
Razem należności	869 119	622 918

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2016 roku Grupa odnotowała przyrost wartości na pozycji należności krótkoterminowe, szczególnie na poniższych tytułach:

- należności z tytułu dostaw i usług – przyrost wartości na poziomie ponad 58%;
- przedpłaty i zaliczki – przyrost wartości na poziomie 280%.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane. Grupa Kapitałowa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem Zarządu jednostki dominującej, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym. Na każdy dzień bilansowy należności podlegają weryfikacji. Znaczące salda należności podlegają indywidualnej ocenie w przypadku dłużników zalegających z zapłatą lub gdy uzyskano obiektywne dowody, że dłużnik może nie uiścić należności (np. trudna sytuacja finansowa dłużnika, proces sądowy przeciwko dłużnikowi, niekorzystne dla dłużnika zmiany otoczenia gospodarczego).

Istotny tytuł w pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej stanowią kwoty zatrzymane. Kaucje krótkoterminowe wykazane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu to kwota 73.531 tys. PLN i dotyczą głównie projektów realizowanych w obszarach segmentu budownictwa energetycznego, w tym :

- budowa bloku elektrociepłowni opalanego biopaliwem - kwota 14.865 tys. PLN,
- Instalacja katalitycznego odazotowania spalin – kwota 8.139 tys. PLN,
- wymiana części prostej komory paleniskowej kotła – kwota 7.411 tys. PLN,
- instalacji odazotowania spalin – kwota 3.359 tys. PLN.

Zmiany odpisów aktualizujących wartość należności w okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym prezentują poniższe tabele:

ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWYCH

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Stan na początek okresu	2 680	91
Odpisy aktualizujące ujęte jako koszt w okresie sprawozdawczym	18	2 643
Odpisy aktualizujące odwrócone jako przychód w okresie sprawozdawczym (-)	(2 649)	(54)
Stan na koniec okresu	49	2 680

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Stan na początek okresu	156 288	149 592
Odpisy aktualizujące ujęte jako koszt w okresie sprawozdawczym	25 913	34 499
Odpisy aktualizujące odwrócone jako przychód w okresie sprawozdawczym (-)	(5 590)	(13 013)
Odpisy aktualizujące wykorzystane w okresie sprawozdawczym (-)	(495)	(14 790)
Inne zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)	1 686	-
Stan na koniec okresu	177 802	156 288

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku Grupa dokonała odwrócenia odpisów aktualizujących wartość zarówno należności krótkoterminowych jak i długoterminowych łącznie w kwocie 8.239 tys. PLN (w roku 2015: 13.067 tys. PLN). Do najistotniejszych można zaliczyć:

- odwrócenie odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu rozstrzygniętego na korzyść Spółki dominującej sporu przeciwko Skarbowi Państwa - Regionalnemu Zarządowi Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w upadłości o zapłatę w kwocie 4.092 tys. PLN,

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku Grupa utworzyła odpisy aktualizujące wartości należności krótkoterminowych w kwocie 25.931 tys. PLN (w roku 2015: 34.499 tys. PLN). Do najistotniejszych pozycji należały:

- odpis aktualizujący należności Spółki dominującej od pozostałych członków konsorcjum związanych z kontraktem LNG Świnoujście - kwota 6.708 tys. PLN. Kwotę odpisu ujęto w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „Zysk na utracie współkontroli nad wspólnym działaniem”,
- odpis aktualizujący wartość zasądzonej na rzecz Spółki dominującej należności przekazanej przez Gminę Wrocław liderowi konsorcjum- kwota 3.129 tys. PLN. Kwotę odpisu ujęto w skonsolidowanym rachunku zysków i strat jako umniejszenie przychodu powstałego z ujęcia zasądzonej kwoty,
- odpis aktualizujący w kwocie 15.534 tys. PLN utworzony przez spółkę zależną na kwoty sporne określone w zawartym z Gaz-System S.A. (zamawiający) porozumieniu o rozwiązaniu umowy (RB PBG 53/2016). Kwotę ujęto w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji pozostałych kosztów operacyjnych.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Informację o bieżących i zaległych należnościach finansowych Grupy, a także wysokości utworzonych odpisów aktualizujących te należności zaprezentowano w poniższej tabeli.

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE - STRUKTURA PRZETERMINOWANIA

Wyszczególnienie	31.12.2016 (badane)		31.12.2015 (badane)	
	Bieżące	Zaległe	Bieżące	Zaległe
Należności krótkoterminowe:				
Należności z tytułu dostaw i usług	582 003	136 535	382 455	106 787
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług (-)	221	(107 731)	(7 782)	(96 324)
Należności z tytułu dostaw i usług netto	582 224	28 804	374 673	10 463
Pozostałe należności finansowe	83 582	29 757	150 096	24 108
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności (-)	(19 571)	(8 878)	(8 516)	(18 878)
Pozostałe należności finansowe netto	64 011	20 879	141 580	5 230
Należności finansowe	646 235	49 683	516 253	15 693

ANALIZA WIEKOWA ZALEGŁYCH KRÓTKOTERMINOWYCH NALEŻNOŚCI FINANSOWYCH

Wyszczególnienie	Należności z tytułu dostaw i usług		Pozostałe należności finansowe	
	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Należności krótkoterminowe zaległe:				
do 1 miesiąca	19 943	5 369	31	-
od 1 do 6 miesięcy	7 198	3 030	20 488	4 466
od 6 do 12 miesięcy	1 017	956	360	107
powyżej roku	645	1 108	-	657
Zaległe należności finansowe	28 804	10 463	20 879	5 230

Grupa posiada składniki należności stanowiące zabezpieczenie spłaty zobowiązań (patrz nota 21.6).

25. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Środki pieniężne na rachunkach bankowych prowadzonych w PLN	88 080	222 256
Środki pieniężne na rachunkach bankowych walutowych	26 298	18 800
Środki pieniężne w kasie w PLN	317	375
Środki pieniężne w kasie w walutach obcych	41	67
Depozyty krótkoterminowe w PLN	5 508	98 000
Inne w PLN	865	2 248
Razem	121 109	341 746

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Środki pieniężne w kasie oraz depozyty krótkoterminowe występujące zarówno w PLN, jak i w walutach obcych, na dzień bilansowy prezentowane są łącznie po przeliczeniu zgodnie z kursem wyceny.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są to środki pieniężne w banku i w kasie oraz krótkoterminowe aktywa finansowe o terminie zapadalności do 3 miesięcy. Wartość księgowa tych aktywów odpowiada ich wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku środki pieniężne o wartości bilansowej 91.500 tys. PLN (2015 rok: 123.112 tys. PLN) podlegały ograniczeniom w dysponowaniu. Są to w całości środki pieniężne jednostki zależnej E003B7 Sp. z o.o. przeznaczone na realizację kontraktu Jaworzno, które z punktu widzenia Grupy mają ograniczoną możliwość dysponowania ze względu na formalne uzgodnienia w tym zakresie z instytucjami finansującymi kontrakt.

26. AKTYWA ZAKLASYFIKOWANE JAKO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku Grupa nie prowadziła działalności zakwalifikowanej jako zaniechana.

Grupa posiada aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży o wartości godziwej 60.986 tys. PLN (2015 rok: 2.055 tys. PLN). Grupa prezentuje w tej pozycji sprawozdania aktywa, które zgodnie z zapisami MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”, planuje sprzedać w okresie 12 najbliższych miesięcy. W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku wartość pozycji aktywa trwałe zakwalifikowane do sprzedaży wzrosła w sposób znaczący w wyniku reklasyfikacji do tej grupy aktywów z pozycji: nieodnawialne zasoby naturalne (patrz nota 18) oraz nieruchomości inwestycyjne (patrz nota 19).

Reklasyfikacja dotyczyła nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Łeba, której sprzedaż zaplanowano do 30 czerwca 2017 roku. Skutki wyceny do wartości 14.000 tys. PLN, określonej na podstawie ofert z rynku, tj. stratę w kwocie 535 tys. PLN ujęto w pozostałych kosztach operacyjnych.

Ponadto przekwalifikowano następujące nieruchomości:

- nieruchomości zabudowana w Modzerowie o wartości godziwej 895 tys. PLN,
- nieruchomości zabudowane położone w Wysogotowie k. Poznania o łącznej wartości godziwej 666 tys. PLN.
- nieruchomości gruntowych oraz lokali mieszkalnych zlokalizowanych w Poznaniu o wartości godziwej 25.254 tys. PLN,
- lokali mieszkalnych zlokalizowanych w Świnoujściu o wartości godziwej 12.028 tys. PLN,
- nieruchomości gruntowej położonej we Włocławku o wartości godziwej 364 tys. PLN,
- nieruchomości gruntowej zlokalizowanej w Gdańsku o wartości godziwej 844 tys. PLN,
- nieruchomości i inne aktywa związane z prawem własności do złóż kruszyw o łącznej wartości bilansowej na 31 grudnia 2016 roku 6.000 tys. PLN.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku Grupa dokonała sprzedaży środków transportu i urządzeń zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży o wartości bilansowej 992 tys. PLN, realizując stratę w kwocie 569 tys. PLN.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

27. KAPITAŁ WŁASNY

27.1 KAPITAŁ PODSTAWOWY

Na dzień 31 grudnia 2016 roku kapitał podstawowy Spółki dominującej wynosił 15.414 tys. PLN (2015 rok: 14.295 tys. PLN) i dzielił się na 770.705.820 akcji (2015 rok: 14.295.000 akcji) o wartości nominalnej 0,02 PLN każda (2015 rok: 1,00 PLN każda). Wszystkie akcje zostały w pełni opłacone.

Struktura kapitału podstawowego na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiała się następująco:

Seria / emisja	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału
seria A	brak	brak	3 740 000	75	aport rzeczowy
seria A	brak	brak	1 960 000	39	gotówka
seria B	brak	brak	1 500 000	30	gotówka
seria C	brak	brak	3 000 000	60	gotówka
seria D	brak	brak	330 000	7	gotówka
seria E	brak	brak	1 500 000	30	gotówka
seria F	brak	brak	1 400 000	28	gotówka
seria G	brak	brak	865 000	17	gotówka
seria H	brak	brak	756 410 820	15 128	konwersja zobowiązań
				15 414	

Struktura kapitału podstawowego na dzień 31 grudnia 2015 roku przedstawiała się następująco:

Seria / emisja	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału
seria A	co do głosu 2:1	brak	3 740 000	3 740	aport rzeczowy
seria A	brak	brak	1 960 000	1 960	gotówka
seria B	brak	brak	1 500 000	1 500	gotówka
seria C	brak	brak	3 000 000	3 000	gotówka
seria D	brak	brak	330 000	330	gotówka
seria E	brak	brak	1 500 000	1 500	gotówka
seria F	brak	brak	1 400 000	1 400	gotówka
seria G	brak	brak	865 000	865	gotówka
				14 295	

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYKAZ AKCJONARIUSZY POSIADAJĄCYCH CO NAJMNIEJ 5% OGÓLNEJ LICZBY GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU AKCJONARIUSZY SPÓŁKI DOMINUJĄCEJ NA DZIEŃ ZATWIERDZENIA SPRAWOZDANIA SKONSOLIDOWANEGO DO PUBLIKACJI

Akcjonariusz	Ilość akcji	Udział w kapitale i w głosach
Jerzy Wiśniewski	183 488 639	23,6100%*
BZ WBK SA	61 339 097	7,8927%
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA	53 060 500	6,8274%
Bank Polska Kasa Opieki SA	62 848 380	8,0869%
Jefferies International Limited, w tym Union Investment Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. 6,77%	149 206 649	19,1988%

*Na dzień 31 grudnia 2016 roku główny akcjonariusz posiadał udział w kapitale podstawowym Spółki dominującej na poziomie 22,97%.

ZMIANY W STRUKTURZE PAKIETÓW AKCJI W OKRESIE OBJĘTYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM

W wyniku zdarzeń opisanych w nocy 2.4, dnia 13 czerwca 2016 roku w życie weszła Uchwała nr 22 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki dominującej z dnia 22 maja 2015 roku. W myśl uchwały, w dacie uprawomocnienia się postanowienia sądu o zatwierdzeniu układu, Wierzyciele układowi w wyniku konwersji części wierzytelności na akcje otrzymali 756.410.820 nowych akcji zwykłych imiennych serii H Spółki dominującej o wartości nominalnej 0,02 PLN każda i po cenie emisyjnej 0,02 PLN za akcję (patrz RB PBG 16/2015). Jednocześnie obniżony został kapitał podstawowy Spółki dominującej o kwotę 14.009 tys. PLN poprzez zmniejszenie wartości nominalnej dotychczasowych akcji z 1,00 PLN do 0,02 PLN tj. do kwoty 285,9 tys. PLN. W związku z obniżeniem kapitału podstawowego nie zwrócono akcjonariuszom wniesionych przez nich wkładów na akcje. Równocześnie z obniżeniem kapitału podstawowego Spółki dominującej nastąpiło jego podwyższenie do kwoty nie niższej niż 14.295 tys. PLN, (na podstawie opisanej powyżej konwersji części wierzytelności układowych na akcje serii H). Jednocześnie z chwilą wejścia w życie ww. Uchwały nr 22, w życie weszła Uchwała nr 23 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki dominującej z dnia 22 maja 2015 roku, znosząc uprzywilejowanie co do prawa głosu 3.740 tys. akcji imiennych serii A. Przewidziane w uchwale obniżenie kapitału podstawowego z równoczesnym jego podwyższeniem oraz zniesienie uprzywilejowania co do prawa głosu ww. akcji doszły do skutku z chwilą wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału Spółki na podstawie Układu, tj. dnia 14 listopada 2016 roku.

ZMIANY W STRUKTURZE WŁASNOŚCI PAKIETÓW AKCJI PO 31 GRUDNIA 2016 ROKU

Dnia 25 stycznia 2017 roku w wykonaniu uchwały nr 2 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 31 lipca 2015 roku główny akcjonariusz Jerzy Wiśniewski objął 45 mln Warrantów Subskrypcyjnych i w dniu 25 stycznia 2017 roku w oparciu o postanowienia Uchwały nr 2 i Uchwały Zmieniającej wykonał prawo z 6.459.105 Warrantów Subskrypcyjnych obejmując w dniu 25 stycznia 2017 roku 6.459.105 Akcji serii I. Tym samym główny akcjonariusz Jerzy Wiśniewski, zgodnie z ustaleniami wynikającymi z Układu, osiągnął poziom zaangażowania w kapitał zakładowy Spółki dominującej na poziomie 23,61% (patrz RB PBG 3/2017).

Dnia 13 lutego 2017 roku w wyniku konwersji wierzytelności Spółki dominującej na akcje serii H, w wykonaniu postanowień Układu, objęte zostało kolejne 20.537.960 akcji zwykłych imiennych serii H, o wartości nominalnej 0,02 zł każda, a więc objęty i należycie pokryty został kapitał zakładowy w wysokości 410.759,20

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

PLN. Objęcie akcji nastąpiło w związku ze ziszczeniem się warunku odnośnie wierzytelności warunkowej, zaspakajanej na warunkach określonych dla Grupy 6 przez Układ (tj. konwersja wierzytelności na akcje serii H).

W związku z faktem, iż ww. emisje nie zostały zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym do końca okresu objętego niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, ich efekt ujęty został w pozycji Pozostałe kapitały, w której ujęto również efekt emisji akcji serii I (będącej następstwem przytoczonej w powyższym paragrafie emisji serii H), w wyniku której główny akcjonariusz objął 6.347.706 akcji serii I.

Z kolei oszacowany przez Spółkę dominującą efekt kolejnych emisji akcji serii H w ilości 16.512.500 oraz I w ilości 5.103.565, będących następstwem ziszczenia się w przyszłości warunków odnośnie wierzytelności warunkowych określonych dla wierzycieli układowych Grupy 6, w kwocie 8.331 tys. PLN, ujęto jako zwiększenie rezerwy na zobowiązania wynikające z poręczeń i gwarancji (patrz noty 2.4 i 29).

W związku z powyższymi zdarzeniami łączna liczba akcji, które zostaną wyemitowane w związku z realizacją Układu, zgodnie z szacunkami Spółki dominującej wyniesie 811.371.656 akcji.

27.2 KAPITAŁ Z EMISJI AKCJI POWYŻEJ ICH WARTOŚCI NOMINALNEJ

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej wynika z nadwyżki ceny emisyjnej akcji oraz wartości godziwej akcji konwertowanych za dług nad ich wartością nominalną przy emisji akcji serii B, C, D, E, F, G i H, która została pomniejszona o koszty emisji akcji ujęte jako zmniejszenie kapitału i wynosi na dzień 31 grudnia 2016 roku 1.009.665 tys. PLN (2015 rok: 733.348 tys. PLN).

27.3 KAPITAŁ Z WYCENY TRANSAKCJI ZABEZPIECZAJĄCYCH ORAZ RÓŻNICE KURSOWE Z PRZELICZENIA JEDNOSTEK ZAGRANICZNYCH

Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających oraz różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych przedstawiały się następująco:

- salda z wyceny instrumentów pochodnych spełniających wymogi rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, czyli skuteczna część zabezpieczenia na dzień 31 grudnia 2016 roku - kwota minus 986 tys. PLN (2015 rok: minus 861 tys. PLN);
- różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych na dzień 31 grudnia 2016 roku – kwota minus 10.862 tys. PLN (2015 rok: minus 15.338 tys. PLN). Na dzień 31 grudnia 2016 roku pozycja kapitałowa powstała z przeliczenia następujących jednostek zagranicznych:
 - PBG Ukraina SA,
 - Energopol Ukraina SA
 - PBG Dom Invest Ltd,
 - RAFAKO Hungary KFT,
 - RAFAKO Engineering Solution.

27.4 POZOSTAŁE KAPITAŁY

Zobowiązanie wobec głównego Akcjonariusza, z tytułu otrzymanej pożyczki w wysokości 35.790 tys. PLN plus naliczone odsetki, zgodnie z postanowieniami Układu zawartego z wierzycielami zostało wyłączone ze

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

sprawozdania z sytuacji finansowej Spółki dominującej. Zobowiązanie zrestrukturyzowane ujęto zgodnie z zasadami właściwymi dla wierzycieli Grupy 7 (patrz nota 2.4).

Ponadto w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa dokonała oszacowania i ujęła w pozycji "Pozostałe kapitały" konwersję warunkowych zobowiązań układowych na akcje Spółki dominującej (patrz noty 2.4. i 27.1).

27.5 ZYSKI / STRATY ZATRZYMANE ORAZ OGRANICZENIA W WYPŁACIE DYWIDENDY

Zysk niepodzielony obejmuje również kwoty, które nie podlegają podziałowi, to znaczy nie mogą zostać wypłacone w formie dywidendy.

Dywidenda może być wypłacona w oparciu o zysk ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym przygotowanym dla celów statutowych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Spółka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu Spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego Spółki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

27.6 PROGRAMY PŁATNOŚCI OPARTE O AKCJE

Na dzień bilansowy w Grupie Kapitałowej nie występują programy płatności oparte o opcje na akcje i inne instrumenty kapitałowe.

27.7 UDZIAŁY NIEKONTROLUJĄCE

Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących obejmuje część aktywów netto podmiotów zależnych, która nie jest w sposób bezpośredni lub pośredni własnością akcjonariuszy Spółki dominującej.

Prezentowane w kapitale własnym Grupy udziały niekontrolujące odnoszą się do następujących jednostek zależnych:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Grupa Kapitałowa RAFAKO	294 276	343 358
PBG oil & gas	-	7 696
Udziały niekontrolujące razem	294 276	351 054

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym wartość udziałów niekontrolujących uległa zmianie z tytułu transakcji wpływających na strukturę Grupy oraz z tytułu rozliczenia dochodów całkowitych w części przypadającej na udziały niekontrolujące, co prezentuje poniższa tabela:

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Saldo na początek okresu	351 054	272 193
Zmiana struktury Grupy (transakcje z podmiotami niekontrolującymi):		
Połączenie jednostek gospodarczych - początkowe ustalenie udziałów niedających kontroli (+)	400	-
Nabycie przez Grupę udziałów niedających kontroli (-)	(6 766)	(11 452)
Sprzedaż przez Grupę kapitałów jednostek zależnych na rzecz podmiotów niekontrolujących, bez utraty kontroli (+)	-	113 975
Dochody całkowite:		
Zysk (strata) netto za okres (+/-)	(49 984)	(23 529)
Inne całkowite dochody za okres (po opodatkowaniu) (+/-)	(374)	(133)
Inne zmiany	(54)	-
Saldo udziałów niekontrolujących na koniec okresu	294 276	351 054

Informacje na temat znaczących udziałów niekontrolujących zawarte są w nocie 10.

28. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Szczegółowe zasady naliczania rezerw na świadczenia pracownicze opisane zostały w nocie 5.2.1.

ZMIANY REZERW NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Wyszczególnienie	Rezerwa na odprawy emerytalne	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Rezerwa na niewykorzystane urlopy	Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze*	Razem
za okres od 01.01 do 31.12.2016 roku (badane)					
Stan rezerw na dzień 01.01.2016 roku	6 643	15 495	4 308	14 404	40 850
Zwiększenia rezerw ujęte jako koszt w okresie (rezerwy nowoutworzone)	-	-	1 661	18 717	20 378
Rozwiązanie rezerw ujęte jako przychód w okresie (-)	-	-	(685)	(10 400)	(11 085)
Koszty odsetek	178	434	-	102	714
Koszty bieżącego zatrudnienia	179	306	-	41	526
Zyski/straty aktuarialne	40	113	-	311	464
Koszty wypłaconych świadczeń	(363)	(2 772)	(6)	(271)	(3 412)
Stan rezerw na dzień 31.12.2016 roku, w tym:	6 677	13 576	5 278	22 904	48 435
- rezerwy długoterminowe	6 447	11 972	-	5 617	24 036
- rezerwy krótkoterminowe	230	1 604	5 278	17 287	24 399

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wyszczególnienie	Rezerwa na odprawy emerytalne	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Rezerwa na niewykorzystane urlopy	Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze	Razem
za okres od 01.01 do 31.12.2015 roku (badane)					
Stan rezerw na dzień 01.01.2015 roku	7 041	16 244	4 577	12 873	40 735
Zwiększenia rezerw ujęte jako koszt w okresie (rezerwy nowoutworzone)	-	-	535	11 044	11 579
Rozwiązanie rezerw ujęte jako przychód w okresie (-)	-	-	(800)	(9 396)	(10 196)
Koszty odsetek	170	406	-	94	670
Koszty bieżącego zatrudnienia	203	246	-	33	482
Zyski/straty aktuarialne	(491)	869	-	(75)	303
Koszty wypłaconych świadczeń	(280)	(2 270)	(4)	(169)	(2 723)
Stan rezerw na dzień 31.12.2015 roku, w tym:	6 643	15 495	4 308	14 404	40 850
- rezerwy długoterminowe	6 205	14 124	-	3 751	24 080
- rezerwy krótkoterminowe	438	1 371	4 308	10 653	16 770

REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Wyszczególnienie	Zobowiązania i rezerwy długoterminowe		Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	
	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	-	-	10 602	10 048
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	-	-	10 546	9 765
Pozostałe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	-	-	47	898
Razem zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	-	-	21 195	20 711
Rezerwy na odprawy emerytalne	6 447	6 205	230	438
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	11 972	14 124	1 604	1 371
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	-	-	5 278	4 308
Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze	5 617	3 751	17 287	10 653
Razem rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	24 036	24 080	24 399	16 770
Zobowiązania i rezerwy w tytule świadczeń pracowniczych razem	24 036	24 080	45 594	37 481

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

KOSZTY ŚWIADCZEN PRACOWNICZYCH

Wyszczególnienie	za okres od 01.01 do 31.12.2016 (badane)	za okres od 01.01 do 31.12.2015 (badane)
Koszty wynagrodzeń	188 916	177 632
Koszty ubezpieczeń społecznych	39 366	37 844
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	1 571	535
Rezerwa na PDO*	7 109	-
Inne koszty dotyczące świadczeń pracowniczych	(1 171)	6 074
Koszty świadczeń pracowniczych razem, w tym:	235 791	222 085
- ujęte w koszcie własnym sprzedaży	179 749	166 341
- ujęte w kosztach sprzedaży	10 628	10 485
- ujęte w kosztach ogólnego zarządu	45 414	45 259

* Zarząd jednostki zależnej RAFAKO S.A. w dniu 15 listopada 2016 roku podjął decyzję o uruchomieniu Programu Dobrowolnych Odejść (PDO) dla swoich pracowników. Czas trwania programu ustalono na okres od 1 grudnia 2016 roku do 31 stycznia 2017 roku.

Celem Programu Dobrowolnych Odejść było dostosowanie poziomu, struktury i kosztów zatrudnienia w spółce zależnej do sytuacji rynkowej w obszarze działania jednostki bez konieczności uruchamiania procedury zwolnień grupowych. Docelowo, programem mogło być objętych do 200 pracowników. Program adresowany był w szczególności do:

- pracowników w wieku emerytalnym,
- pracowników korzystających z uprawnień ochrony przedemerytalnej,
- pozostałych pracowników, spełniających określone w regulaminie programu warunki.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

29. POZOSTAŁE REZERWY

Wartość rezerw ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz ich zmiany w poszczególnych okresach przedstawiały się następująco:

ZMIANY POZOSTAŁYCH REZERW NA ZOBOWIĄZANIA

Wyszczególnienie	Rezerwa na udzielone gwarancje	Rezerwy na straty z tytułu umów o usługę budowlaną	Pozostałe rezerwy na zobowiązania	Rezerwa na restrukturyzację	Rezerwa na zobowiązania wynikające z poręczeń i gwarancji	Razem
za okres od 01.01 do 31.12.2016 (badane)						
Stan rezerw na dzień 01.01.2016 roku	40 071	31 276	8 693	17 300	337 282	434 622
Zwiększenia rezerw ujęte jako koszt w okresie (rezerwy nowoutworzone)	16 569	10 820	13 331	-	-	40 720
Zwiększenia rezerw z tytułu aktualizacji szacunków	12 155	-	10 606	3 852	-	26 613
Rozwiązanie rezerw ujęte jako przychód w okresie (-)	(10 597)	(21 403)	(10 391)	-	(30 203)	(72 594)
Wykorzystanie rezerw (-)	(6 070)	-	(3 243)	(7 684)	(280 497)	(297 494)
Zmniejszenia rezerw z tytułu aktualizacji szacunków	-	(433)	-	-	-	(433)
Pozostałe zmiany stanu rezerw	(15 290)*	(1 144)	(3 311)*	-	8 331**	(11 414)
Stan rezerw na dzień 31.12.2016 roku, w tym:	36 838	19 116	15 685	13 468	34 913	120 020
- rezerwy długoterminowe	12 708	-	5 083	6 155	34 913	58 859
- rezerwy krótkoterminowe	24 130	19 116	10 602	7 313	-	61 161

* Zmniejszenie rezerwy na:

- udzielone gwarancje w kwocie 13.657 tys. PLN,
- pozostałe zobowiązania w kwocie 3.311 tys. PLN

wynika z faktu zaprezentowania ich w pozycji Długoterminowe kontraktowe zobowiązania i rezerwy (patrz nota 23).

** Zwiększenie wynika z oszacowanego przez Spółkę dominującą efektu kolejnych emisji akcji serii H i I, będących następstwem ziszczenia się warunków odnośnie wierzytelności warunkowych określonych dla wierzycieli układowych Grupy 6 (patrz nota 2.4)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wyszczególnienie	Rezerwa na udzielone gwarancje	Rezerwy na straty z tytułu umów o usługę budowlaną	Pozostałe rezerwy na zobowiązania	Rezerwa na restrukturyzację	Rezerwa na zobowiązania wynikające z poręczeń i gwarancji	Razem
za okres od 01.01 do 31.12.2015 (badane)						
Stan rezerw na dzień 01.01.2015 roku	25 909	40 597	28 100	18 644	347 527	460 777
Zwiększenia rezerw ujęte jako koszt w okresie (rezerwy nowoutworzone)	10 434	17 969	34	-	-	28 437
Zwiększenia rezerw z tytułu aktualizacji szacunków	20 319	-	-	8 354	-	28 673
Zmniejszenia rezerw - wyjście (sprzedaż) spółek z GK	(528)	(42)	-	-	-	(570)
Rozwiązanie rezerw ujęte jako przychód w okresie (-)	(10 933)	(18 605)	(2 719)	-	(7 686)	(39 943)
Wykorzystanie rezerw (-)	(5 129)	(68)	(16)	(9 698)	(2 559)	(17 470)
Zmniejszenia rezerw z tytułu aktualizacji szacunków	-	(8 575)	(16 706)	-	-	(25 281)
Pozostałe zmiany stanu rezerw (różnice kursowe netto z przeliczenia)	(1)	-	-	-	-	(1)
Stan rezerw na dzień 31.12.2015 roku, w tym:	40 071	31 276	8 693	17 300	337 282	434 622
- rezerwy długoterminowe	25 645	-	-	-	337 282	362 927
- rezerwy krótkoterminowe	14 426	31 276	8 693	17 300	-	71 695

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

POZOSTAŁE REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA

Wyszczególnienie	Rezerwy długoterminowe		Rezerwy krótkoterminowe	
	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Rezerwy na udzielone gwarancje	12 708	25 645	24 130	14 426
Rezerwy na straty z tytułu umów o usługę budowlaną	-	-	19 116	31 276
Pozostałe rezerwy na zobowiązania	5 083	-	10 602	8 693
Rezerwa na restrukturyzację	6 155	-	7 313	17 300
Rezerwa na zobowiązania wynikające z poręczeń i gwarancji	34 913	337 282	-	-
Pozostałe rezerwy na zobowiązania razem, w tym:	58 859	362 927	61 162	71 695

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku bardzo istotnie obniżył się poziom rezerw. Największe zmniejszenie Grupa odnotowała na pozycji – rezerwy na zobowiązania związane z ciężącą na Spółce dominującej odpowiedzialnością z tytułu udzielonych poręczeń, gwarancji czy też odpowiedzialności solidarnej wobec podwykonawców na kontraktach realizowanych w ramach umów konsorcjum (patrz nota 5.2.3.4.).

Istotny tytuł w pozycji „rezerwy” stanowią w niniejszym sprawozdaniu Grupy rezerwy na przyszłe wydatki z tytułu odpowiedzialności gwarancyjnej (patrz nota 5.2.1). W ramach realizacji umów o usługę budowlaną Spółki Grupy ponoszą odpowiedzialność za wady i usterki zgłoszone przez zleceniodawcę po zakończeniu realizacji inwestycji z tytułu rękojmi i gwarancji. Grupa tworzy rezerwę na serwis gwarancyjny w ciężar kosztów kontraktu proporcjonalnie do stopnia zaawansowania kontraktu. Kalkulując poziomy rezerw dla każdego kontraktu Grupa posługuje się szacunkami uwzględniając dane historyczne o poziomie kosztów robót poprawkowych, wielkość kontraktu, specyfikę kontraktu i poziom ryzyka wystąpienia wad i usterek. Kalkulacja rezerwy polega na pomnożeniu poniesionych kosztów zmiennych na kontrakcie i wskaźnika procentowego rezerwy. Zastosowane wskaźniki rezerwy zawierają się w przedziale od 0,1% do 1,2%. Wartość rezerwy na naprawy gwarancyjne na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 50.495 tys. PLN, w tym w wartości 36.838 tys. PLN zaprezentowana jako rezerwa na naprawy gwarancyjne i 16.968 tys. PLN jako Długoterminowe kontraktowe zobowiązania i rezerwy (patrz nota 23) (2015 rok: 40.071 tys. PLN).

Grupa posiada także rezerwę, która była historycznie utworzona na koszty restrukturyzacji Spółki dominującej (patrz nota 5.2.1).

Grupa tworzy rezerwy na przewidywane przyszłe straty na kontraktach budowlanych w przypadkach, gdy łączne koszty umowy przewyższają łączne przychody umowy. Rezerwy te są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w momencie ich ujawnienia (patrz nota 5.2.3.3.).

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

30. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania przedstawiają się następująco:

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Zobowiązania finansowe	161 846	35 825
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	11 783	20 647
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	149	852
Kwoty zatrzymane (kaucje)	28 928	14 326
Inne zobowiązania finansowe*	120 986	-
Zobowiązania niefinansowe	78 411	90 290
Zaliczki otrzymane na usługi budowlane	78 376	90 183
Inne zobowiązania niefinansowe	35	107
Razem zobowiązania	240 257	126 115

Ze względu na odległe terminy płatności przekraczające w niektórych wypadkach 5 lat, zobowiązania długoterminowe zostały zdyskontowane. Zobowiązania długoterminowe są dyskutowane w oparciu o stopę WIBOR 1M + 1 punkt procentowy, za wyjątkiem zobowiązań układowych Spółki dominującej zaprezentowanych w pozycji Inne zobowiązania finansowe, które zostały zdyskontowane z zastosowaniem stopy 5,31% (patrz nota 5.1). Do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji zobowiązania układowe w kwocie 46.442 tys. PLN zostały spłacone w ramach Drugiej Emisji Obligacji (patrz nota 36.3).

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Zobowiązania finansowe	530 938	830 003
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	492 934	802 501
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	1 609	5 038
Zobowiązania z tytułu zakupów inwestycyjnych	26	26
Zobowiązania z tytułu zakupu wierzytelności	-	12 378
Zobowiązania z tytułu zakupu udziałów	-	135
Kwoty zatrzymane (kaucje)	10 570	9 864
Inne zobowiązania finansowe*	25 799	61
Zobowiązania niefinansowe	50 997	91 712
Zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług	25 114	6 677
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł i dotacji	3 319	3 532
Przedpłaty i zaliczki otrzymane na dostawy	12 272	12 664
Zaliczki otrzymane na usługi budowlane	1 828	96
Inne zobowiązania niefinansowe	8 464	68 743
Razem zobowiązania	581 935	921 715

Na zmianę stanu zobowiązań miały wpływ następujące zdarzenia:

- rozliczenia utraty współkontroli nad wspólnym działaniem, spadek w kwocie 170.259 tys. PLN (patrz nota 12)
- reklasyfikacja zobowiązań krótkoterminowych związanych z kontraktem na budowę PMGW w kwocie 21.716 tys. PLN do pozycji – Długoterminowe kontraktowe zobowiązania i rezerwy (patrz nota 23).
- * zaprezentowania pozycji Inne zobowiązania finansowe zobowiązań układowych w kwocie 152.935 tys. PLN, w tym 120.986 tys. PLN jako zdyskontowane zobowiązania długoterminowe oraz 25.796 tys. PLN jako zobowiązania krótkoterminowe (patrz nota 2.4).

ANALIZA WIEKOWA ZALEGŁYCH KRÓTKOTERMINOWYCH ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)		na dzień 31.12.2015 (badane)	
	Bieżące	Zaległe	Bieżące	Zaległe
Zobowiązania krótkoterminowe:				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	395 503	97 431	561 933	240 568
Pozostałe zobowiązania finansowe	35 096	2 908	6 645	20 857
Zobowiązania finansowe	430 599	100 339	568 578	261 425

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

31. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE – AKTYWA I PASYWA

Wyszczególnienie	Rozliczenia długoterminowe		Rozliczenia krótkoterminowe	
	31.12.2016 (badane)	31.12.2015 (badane)	31.12.2016 (badane)	31.12.2015 (badane)
Aktywa - rozliczenia międzyokresowe				
- polisy ubezpieczeniowe	2 824	3 796	3 611	3 874
- gwarancje	502	89	1 693	24
- koszty dot. przełomu okresów sprawozdawczych	-	-	218	6
- koszty poniesione przed zawarciem umowy budowlanej	-	-	23 889	32 999
- koszty dotyczące przyszłych nabyć spółek	-	-	7	-
- prenumeraty, szkolenia	-	-	912	55
- koszty nowych uruchomień - wspólne przedsięwzięcia	-	-	-	116
- inne rozliczenia	42	42	1 143	2 005
Aktywa - rozliczenia międzyokresowe, razem	3 368	3 927	31 473	39 079
Pasywa - rozliczenia międzyokresowe				
- dotacje otrzymane	-	-	-	1 875
- rezerwa na badanie bilansu	-	-	303	354
- przychody przyszłych okresów	1 161	1 028	10 732	4 419
- inne rozliczenia	-	-	93	-
Pasywa - rozliczenia międzyokresowe, razem	1 161	1 028	11 128	6 648

W pozycji „Koszty poniesione przed zawarciem umowy budowlanej” Grupa ujmuje rozliczenia międzyokresowe kosztów pozyskania kontraktów oraz kosztów gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych związanych z realizacją kontraktów.

32. MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego i odpisu dla emerytów i rencistów. Fundusz nie posiada aktywów trwałych. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie spełniają definicji aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 297 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 296 tys. PLN).

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu:

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Pożyczki udzielone pracownikom	1 368	1 457
Środki pieniężne	4 055	3 825
Zobowiązania z tytułu funduszu (-)	(5 126)	(4 986)
Saldo po skompensowaniu	297	296
Odpisy za ZFŚS w okresie	2 929	2 883

33. SPRZEDAŻ USŁUG

Kwoty ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej dotyczą umów o usługę budowlaną będących w trakcie realizacji na dzień bilansowy. Kwoty należności (zobowiązań) z tytułu umów o usługę budowlaną zostały ustalone jako suma poniesionych kosztów z tytułu kontraktów budowlanych powiększona o zysk (lub pomniejszona o poniesione straty) oraz pomniejszona o faktury częściowe (patrz nota dotyczący zasad rachunkowości – nota 6.27.2). Wartość należności oraz zobowiązań z tytułu umów o usługę budowlaną prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Kwota przychodów z umowy początkowo ustalona w umowie	8 762 420	8 949 937
Zmiany	(61 049)	(27 799)
Łączna kwota przychodów z umowy	8 701 371	8 922 138
Koszty poniesione do dnia bilansowego	4 453 885	4 068 934
Koszty pozostające do realizacji umowy	3 675 215	4 326 793
Szacunkowe łączne koszty umowy	8 129 100	8 395 727
Szacunkowe zyski	572 271	526 411
Stan zaawansowania na dzień bilansowy	54,79%	48,46%
Stan otrzymanych zaliczek na dzień bilansowy	224 436	165 202
Kwota zaliczek możliwa do kompensaty z należnościami z tytułu umów o usługę budowlaną	139 165	58 817
Kwota sum zatrzymanych	72 272	75 718
Koszty poniesione do dnia bilansowego w związku z realizacją umowy	4 474 141	4 161 279
Wynik ujęty do dnia bilansowego	175 164	61 923
Przychody szacowane na dzień bilansowy	4 649 305	4 223 202
Kwoty zafakturowane do dnia bilansowego	4 471 390	3 980 635
Należności z tytułu umowy na dzień bilansowy	264 827	292 492
Należności z tytułu umowy na dzień bilansowy razem z konsorcjantami umniejszone o zaliczkę możliwą do kompensaty	125 662*	233 675
Zobowiązania z tytułu umowy na dzień bilansowy	86 912	49 925

*z czego w kwocie 11.639 prezentowana jest w pozycji Długoterminowe kontraktowe należności oraz należności długoterminowe z tytułu umowy o usługę budowlaną

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

Grupa, z uwagi na tajemnicę handlową, ujawnia informacje wymagane przez MSR 11 Umowy o usługę budowlaną w kwotach łącznych, bez podziału na poszczególne kontrakty.

W zaprezentowanych wartościach przychodów z umów ujęte zostały nalożone lub rozpoznane potencjalne kary z tytułu przekroczenia umownego terminu realizacji. Zaprezentowana nota zawiera także ujęte przez Grupę w wyniku finansowym kwoty zawiązanych rezerw na szacowane straty na realizowanych kontraktach, których stan na dzień bilansowy wynosi 20,3 mln PLN (patrz nota: 29).

Zaliczki otrzymane od zamawiających z tytułu umów o usługę budowlaną zostały ujęte w zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług i na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniosły 85,3 mln PLN (31 grudnia 2015 roku: 106,4 mln PLN).

Kwoty zatrzymane z tytułu umów o usługę budowlaną wynoszą na dzień 31 grudnia 2016 roku 72,3 mln PLN (31 grudnia 2015 roku: 75,7 mln PLN) i zostały zaprezentowane w pozycji należności. Kwoty zatrzymane zostaną uregulowane przez zamawiających po końcowym zaakceptowaniu wykonanych prac.

Grupa w okresie 2016 roku odnotowała spadek należności z tytułu umów o usługę budowlaną z poziomu 233,7 mln PLN na koniec 2015 roku do kwoty 125,7 mln PLN na koniec roku 2016. Głównym powodem, który wpłynął na obniżenie poziomu należności z tytułu umów o usługę budowlaną był efekt osiągnięcia w ciągu 2016 roku na kilku największych kontraktach kolejnych kamieni milowych umożliwiających fakturowanie istotnych zakresów wcześniej wykonanych prac. Dotyczyło to m/innymi: SCR Połaniec (kwota 37,1 mln PLN), Instalacji Odsiarczania Spalin na czterech kontraktach dla EDF Polska (kwota 28,5 mln PLN), SCR Kozienice (kwota 19,6 mln PLN).

Spadek ten miał miejsce również na kontrakcie TLNG Świnoujście (kwota 24,5 mln PLN) i związany był z faktem utraty kontroli na tym projekcie w efekcie podpisanego aneksu do umowy Konsorcjum z dnia 15 kwietnia 2016 roku. Spowodowało to rozliczenie dotychczasowych należności na tym projekcie oraz zakończenie ujmowania przez Grupę w sprawozdaniu finansowym dalszych przychodów i kosztów związanych z tym projektem.

Informacje związane z kontraktem PMGW zostały opisane w nocie 23.

Informacje dotyczące kluczowych kontraktów realizowanych przez Grupę Kapitałową RAFAKO

Projekt Opole

W lutym 2012 roku Spółka zależna RAFAKO SA jako lider Konsorcjum (RAFAKO SA, Polimex-Mostostal SA, Mostostal Warszawa SA) podpisała umowę z formą PGE Elektrownia Opole SA (obecnie PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna SA – „Zamawiający”), o wartości 9,4 mld złotych, której przedmiotem jest zaprojektowanie, dostawa, wykonanie prac budowlanych, montaż, uruchomienie i wszystkie związane z tym procesem usługi, wykonane na zasadzie „pod klucz”, obiektu składającego się z bloku energetycznego nr 5 oraz nr 6 w Elektrowni Opole wraz z urządzeniami i wyposażeniem, jak również związanymi z nimi budynkami oraz budowlami.

W dniu 11 października 2013 roku Konsorcjum zawarło z Zamawiającym aneks do Umowy, w którym do listy podwykonawców dopisana została spółka Alstom.

Spółka zależna RAFAKO SA zleciła swojej spółce zależnej tj. E001RK Sp. z o.o. („SPV-RAFAKO”) jako podwykonawcy realizację 100% zakresu prac i usług związanych z budową bloków w Elektrowni Opole. Wynagrodzenie SPV-RAFAKO na realizację prac i usług zostało określone na poziomie PLN 3,96 mld PLN.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SPV-RAFAKO zawarła z Alstom umowę podwykonawczą na mocy której SPV-RAFAKO powierzyła Alstom 100% zakresu prac i usług wchodzących w zakres prac Spółki w ramach Projektu Opole. Alstom przejął wszelką odpowiedzialność za realizację kontraktu wobec Zamawiającego.

Do dnia 31 grudnia 2015 roku doszło do podpisania z Alstom jednej umowy z jednostką zależną ENERGETECNIKA ENGINEERING Sp. z o.o. na wykonanie określonego zakresu dokumentacji.

Zasady rozliczania kontraktu Opole:

Prezentacja przychodów i kosztów wynikających z tego kontraktu nie ma wpływu na wartości wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat a wartość rozrachunków wynikających z tego kontraktu nie ma wpływu na wartości zaprezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy.

Płatności wynikające z kontraktu, po spełnieniu warunków płatności są dokonywane przez Klienta bezpośrednio na rzecz Alstom.

Wpływ realizacji Projektu Opole na wyniki Grupy może mieć miejsce w sytuacji, gdy spółka zależna RAFAKO SA stanie się podwykonawcą Alstom w zakresie zaprojektowania i budowy tzw. wyspy kotłowej obejmującej kocioł, odsiarczanie, odpylanie, odazotowanie i wszelkie urządzenia związane z pracą tych obiektów.

Projekt Jaworzno

W dniu 24 stycznia 2013 roku spółka zależna RAFAKO S.A. otrzymała zawiadomienie od Zamawiającego firmy TAURON Wytwarzanie SA o wyborze oferty złożonej przez Konsorcjum firm: RAFAKO S.A. (Lider Konsorcjum) i MOSTOSTAL WARSZAWA SA w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonym w trybie negocjacji z ogłoszeniem na „Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w TAURON Wytwarzanie SA – Budowę bloku energetycznego o mocy 800 – 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II – w zakresie: kocioł parowy, turbozespół, budynek główny, część elektryczna i AKPiA bloku”. Cena oferty wynosi około 5,4 mld PLN brutto. W dniu 4 sierpnia 2013 roku dokonano zmiany umowy konsorcjum realizującego Projekt Jaworzno – główna zmiana dotyczyła przejęcia przez spółkę zależną RAFAKO S.A. 99,99% prac w ramach Projektu (Mostostal Warszawa 0,01%) i tym samym zmiany podziału wynagrodzenia należnego każdemu z partnerów konsorcjum odpowiednio do udziału w realizowanych pracach. W związku z zawarciem Zmienionej Umowy Konsorcjum strony zawarły także w dniu 4 sierpnia 2013 roku umowę dodatkową, która określa warunki handlowe, na jakich strony uzgodniły nowe zasady współpracy na Projekcie Jaworzno, w tym wynagrodzenie należne Mostostal Warszawa za zmniejszenie jego udziału w wynagrodzeniu i zakresie prac na Projekcie Jaworzno.

Zasady rozliczania Projektu Jaworzno:

Na potrzeby realizacji Projektu została utworzona spółka celowa (E003B7 Sp. z o.o.), której spółka zależna RAFAKO S.A. podzleciła około 88,5% zakresu prac Projektu; pozostałe 11,5% pozostaje w bezpośredniej realizacji spółki zależnej RAFAKO S.A. (o wartości około 506 milionów złotych; w tym zaprojektowanie tzw. wyspy kotłowej oraz dostawa części ciśnieniowych kotła i instalacji odpylania). Spółki zależne RAFAKO S.A. oraz E003B7 Sp. z o.o. na potrzeby realizacji Projektu zawarły umowy z podmiotami finansowymi, na mocy których otrzymały gwarancje bankowe/ubezpieczeniowe o łącznej wartości 689 mln PLN niezbędne do realizacji tego projektu, jednocześnie ustanowione zostały zabezpieczenia na majątku obu podmiotów jako zabezpieczenie dla tych instrumentów. W wyniku uzgodnień z instytucjami finansowymi, które udzieliły

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

gwarancji związanych z kontraktem Jaworzno, Grupa nie przewiduje wypłaty dywidendy ze spółki zależnej E003B7 sp. z o. o. do czasu trwania umów gwarancyjnych, tj. do kwietnia 2020 roku, ponieważ mogłoby to skutkować negatywnymi konsekwencjami ze strony instytucji gwarantujących. Spółka zależna RAFAKO S.A. jako lider Konsorcjum wystawia faktury na pełny zakres prac na rzecz Zamawiającego; płatności z tytułu realizacji kontraktu są przekazywane bezpośrednio na rzecz Spółki celowej oraz kluczowych podwykonawców i poddostawców. Zapłata za zakres prac zrealizowany przez spółkę zależną RAFAKO S.A. jest dokonywana przez spółkę celową. Grupa w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujmuje całkowite przychody i koszty związane z Projektem Jaworzno. Wycena kontraktu jest dokonywana na całym projekcie łącznie, tj. przy ustaleniu jednej marży i stopnia zaawansowania realizacji dla całego kontraktu.

Grupa w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym eliminuje przychody i koszty oraz rozrachunki dotyczące realizacji Projektu powstałe pomiędzy RAFAKO S.A. a spółką celową.

34. PRZYCHODY I KOSZTY

34.1 KOSZTY WEDŁUG RODZAJU

Wyszczególnienie	za okres od 01.01. do 31.12.2016 (badane)	za okres od 01.01. do 31.12.2015 (badane)
Amortyzacja	17 658	19 013
Zużycie materiałów i energii	456 104	525 393
Usługi obce	1 245 425	957 622
Podatki i opłaty	10 308	10 735
Świadczenia pracownicze	226 980	234 395
Pozostałe koszty rodzajowe	19 899	42 802
Koszty według rodzaju razem	1 976 374	1 789 960
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	31 474	5 985
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (-)	(27 514)	(1 104)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki (-)	(1 024)	(1 789)
Koszt własny sprzedaży	1 865 858	1 681 163
Koszty sprzedaży	21 076	21 935
Koszty ogólnego zarządu	92 376	89 955
Razem koszt własny sprzedaży, koszty sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu	1 979 310	1 793 053

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

34.2 KOSZTY AMORTYZACJI, ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH, RÓŻNIC KURSOWYCH ORAZ ZAPASÓW UJĘTE W ZYSKU LUB STRACIE

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	43 057	32 263
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	11 545	10 724
Amortyzacja wartości niematerialnych	1 576	1 719
Koszty rezerw na gwarancje	28 724	19 820
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:	668	610
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	581	532
Amortyzacja wartości niematerialnych	87	78
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	3 609	5 960
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	2 978	4 539
Amortyzacja wartości niematerialnych	928	1 421

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

34.3 POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	2 322	980
Wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	4 273	-
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartości składników aktywów:		
- rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	13	28
- należności	8 238	7 800
- zapasów	3 481	283
- pożyczek udzielonych	228	-
Odsutki związane z działalnością operacyjną:		
- od środków na rachunkach bankowych	1 413	861
- od udzielonych pożyczek	229	285
- inne odsutki	2 116	5 055
Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw	330	1 468
Otrzymane kary i odszkodowania	391	1 043
Otrzymane dotacje	534	1 593
Przychody z tytułu najmu, dzierżawy	2 549	2 151
Sprzedaż wierzytelności	-	900
Zysk ze sprzedaży posiadanych akcji i udziałów	-	370
Różnice kursowe dotyczące działalności operacyjnej	-	566
Dyskonto dotyczące rozrachunków długoterminowych	2 187	86
Pozostałe przychody, w tym:		
- rozwiązanie rezerwy na zobowiązania wynikające z poręczeń i gwarancji	-	7 686
- zwrot kosztów sądowych	246	39
- odpisane przedawnione zobowiązania	5	5
- inne przychody	3 280	755
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	31 835	31 954

W roku 2016 wartość pozostałych przychodów operacyjnych ukształtowała się na poziomie 31.835 tys. PLN. Poniżej przedstawiono wyszczególnienie najistotniejszych zdarzeń mających wpływ na tę pozycję:

- odwrócenie przez Spółkę dominującą odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu rozstrzygniętego na korzyść Spółki sporu przeciwko Skarbowi Państwa - Regionalnemu Zarządowi Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w upadłości o zapłatę w kwocie 4.092 tys. PLN.
- rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość posiadanych zapasów na kwotę 3.481 tys. PLN z uwagi na upłynienie części materiałów objętych wcześniej odpisem,
- efekty wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej w kwocie 4.273 tys. PLN (patrz nota 19),
- rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość zapasów w kwocie 3.481 tys. PLN (patrz nota 22).

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

34.4 POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	-	19 539
Odpisy aktualizujące wartości składników aktywów:		
- wartości firmy	104 157	90 949
- rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	4 207	27 223
- należności	16 122	34 595
- zapasów	6 437	2 790
- pożyczek udzielonych	2 935	3 911
- nieodnawialnych zasobów naturalnych	-	29 068
- innych składników aktywów	3 000	142
Odsetki związane z działalnością operacyjną:		
- od zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	1 080	1 762
Utworzenie rezerw na kary i odszkodowania	700	-
Utworzenie rezerw na zobowiązania	-	1 205
Zapłacone kary i odszkodowania	9 539	343
Przekazane darowizny	1 000	1 544
Koszty utrzymania inwestycji	192	263
Różnice kursowe dotyczące działalności operacyjnej	258	-
Pozostałe koszty, w tym:		
- koszty opłat licencyjnych	-	3 444
- koszty postępowań sądowych	733	329
- odpisane należności przedawnione, umorzona i nieściągalne	29	641
- koszty organizacji Dnia Energetyka	509	-
- koszty Związków Zawodowych	391	-
- koszty złomowania materiałów	536	-
- utworzenie rezerwy na Program Dobrowolnych Odejść	7 622	-
- inne koszty	5 835	2 253
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	165 282	220 001

W roku 2016 wartość pozostałych kosztów operacyjnych ukształtowała się na poziomie 165.282 tys. PLN. Poniżej przedstawiono wyszczególnienie najistotniejszych zdarzeń mających wpływ na tę pozycję:

- odpis aktualizujący wartość dzieł sztuki sklasyfikowanych jako rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 1.639 tys. PLN (patrz nota 15),
- odpis aktualizujący wartość wierznicy w kwocie 2.568 tys. PLN (patrz nota 15),
- skutki wyceny dzieł sztuki sklasyfikowanych jako inwestycje długoterminowe w kwocie 3.000 tys. PLN (patrz nota 20),
- odpis z tytułu utraty wartości wartości firmy GK RAFAKO - kwota 104 mln PLN (patrz nota 13),

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- odpisy aktualizujące wartość zapasów w kwocie 6.437 tys. PLN (patrz nota 22).
- utworzenie programu dobrowolnych odejść w kwocie 7.622 tys. PLN (patrz nota 28)
- odpisy aktualizujące należności w kwocie 16.122 tys. PLN (patrz nota 24, w nocie ujęto również odpisy, które zaprezentowano w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycjach innych niż pozostałe koszty operacyjne).

34.5 PRZYCHODY FINANSOWE

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
<i>Przychody z odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy:</i>		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (lokaty)	455	631
Pożyczki i należności	155	3
Inne odsetki	8	112
Przychody z odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	618	746
<i>Zyski (straty) (+/-) z tytułu różnic kursowych:</i>		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	932
Pożyczki i należności	-	(1)
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	-	126
Zyski z tytułu różnic kursowych	-	1 057
Inne przychody finansowe	7	1 704
Przychody finansowe ogółem	625	3 507

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

34.6 KOSZTY FINANSOWE

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
<i>Koszty odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy:</i>		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	601	849
Kredyty w rachunku kredytowym	1 744	1 355
Kredyty w rachunku bieżącym	4 021	4 134
Pożyczki	621	8
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	124	29
Koszty odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	7 111	6 375
<i>Straty z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:</i>		
Instrumenty pochodne zabezpieczające	261	(164)
Inne	-	222
Straty z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	261	58
<i>Straty z tytułu różnic kursowych:</i>		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	370	-
Pożyczki i należności	55	-
Straty z tytułu różnic kursowych	425	-
Odpisy aktualizujące wartość inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności	1 476	-
Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	2	131
Inne koszty finansowe	727	1 401
Koszty finansowe ogółem	10 002	7 965

35. PODATEK DOCHODOWY

35.1 OBCIĄŻENIE PODATKOWE

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Podatek bieżący:		
Rozliczenie podatku za okres sprawozdawczy	(15 682)	(12 523)
Podatek bieżący	(15 682)	(12 523)
Podatek odroczony:		
Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	1 183	3 620
Podatek odroczony	1 183	3 620
Podatek dochodowy razem	(14 499)	(8 903)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Grupa Kapitałowa PBG nie stanowi podatkowej Grupy Kapitałowej. Ze względu na to, że Spółki Grupy są odrębnymi podatnikami, podatek odroczony – aktywa oraz rezerwa na podatek odroczony są kalkulowane indywidualnie w poszczególnych Spółkach.

Informacje o podatku dochodowym ujętym w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów zaprezentowano w nocie 35.2.

35.2 ODRO CZONY PODATEK DOCHODOWY

Aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w następujący sposób wpływa na skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Saldo na początek okresu:		
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	177 871	154 000
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	123 979	103 814
Podatek odroczony per saldo na początek okresu	53 892	50 186
<i>Zmiana stanu w okresie wpływająca na:</i>		
Rachunek zysków i strat (+/-)	1 183	3 620
Inne całkowite dochody (+/-)	191	76
Zmiana struktury Grupy Kapitałowej i różnice kursowe netto z przeliczenia na walutę sprawozdawczą	103	10
Podatek odroczony per saldo na koniec okresu, w tym:	55 369	53 892
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	182 247	177 871
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	126 878	123 979

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

AKTYWA Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016 ROKU (BADANE)

Tytuły różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Zmiana stanu:				Różnice kursowe netto z przeliczenia*	Saldo na koniec okresu
		rachunek zysków i strat	inne dochody całkowite	zmiana struktury Grupy Kapitałowej	pozostałe		
Stan na 31.12.2016 (badane)							
Aktywa z tytułu podatku odroczonego							
- koszty naliczonych świadczeń emerytalnych	5 425	(323)	162	-	-	-	5 264
- koszty niewykorzystanych urlopów	786	203	-	-	-	-	989
- koszty serwisu gwarancyjnego	6 675	2 577	-	-	-	-	9 252
- rezerwa na straty na kontraktach	5 915	18 450	-	-	-	-	24 365
- koszty wynagrodzeń niewypłaconych w okresie sprawozdawczym	1 286	170	-	-	-	-	1 456
- niezapłacone składki ZUS	341	27	-	-	-	-	368
- odsetki naliczone od kredytów	18 164	1 780	-	-	-	-	19 944
- odsetki naliczone od zobowiązań	1 150	(1 150)	-	-	-	-	-
- odsetki naliczone od obligacji oraz innych papierów wartościowych	2 626	(2 617)	-	-	-	-	9
- wartość zobowiązań z tytułu kredytów wycenianych wg skorygowanej ceny nabycia (przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej)	6	(6)	-	-	-	-	-
- wycena instrumentów finansowych do wartości godziwej	202	-	29	-	-	-	231
- wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	3 761	(3 761)	-	-	-	-	-
- wycena pozostałych aktywów finansowych do wartości godziwej	1 401	76	-	-	-	-	1 477
- koszty związane z naliczonymi a niezafakturowanymi przychodami	72 927	(26 200)	-	-	-	-	46 727
- nadfakturowania	6 016	7	-	-	-	-	6 023
- odpis aktualizujący należności	10 788	12 075	-	-	-	103	22 966
- odpis aktualizujący zapasy	1 715	1 180	-	-	-	-	2 895
- odpis aktualizujący inne składniki aktywów	438	6 201	-	-	-	-	6 639
- niezrealizowane ujemne różnice kursowe	494	20	-	-	-	-	514
- rezerwa na badanie bilansu	54	6	-	-	-	-	60
- dyskonto	1 695	(13)	-	-	-	-	1 682
- strata podatkowa	5 151	16 310	-	-	-	-	21 461
- pozostałe	26 899	(20 354)	-	-	-	-	6 545
- rezerwa na restrukturyzację	3 956	(576)	-	-	-	-	3 380
Razem	177 871	4 082	191	-	-	103	182 247

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

AKTYWA Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015 ROKU (BADANE)

Tytuły różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Zmiana stanu:				Różnice kursowe netto z przeliczenia*	Saldo na koniec okresu
		rachunek zysków i strat	inne dochody całkowite	zmiana struktury Grupy Kapitałowej	pozostałe		
Stan na 31.12.2015 (badane)							
Aktywa z tytułu podatku odroczonego							
- koszty naliczonych świadczeń emerytalnych	5 677	(299)	47	-	-	-	5 425
- koszty niewykorzystanych urlopów	830	(44)	-	-	-	-	786
- koszty serwisu gwarancyjnego	3 980	2 695	-	-	-	-	6 675
- rezerwa na straty na kontraktach	6 949	(1 034)	-	-	-	-	5 915
- koszty wynagrodzeń niewypłaconych w okresie sprawozdawczym	778	508	-	-	-	-	1 286
- niezapłacone składki ZUS	293	37	-	-	-	11	341
- odsetki naliczone od kredytów	15 660	2 504	-	-	-	-	18 164
- odsetki naliczone od zobowiązań	1 039	111	-	-	-	-	1 150
- odsetki naliczone od obligacji oraz innych papierów wartościowych	2 626	-	-	-	-	-	2 626
- wartość zobowiązań z tytułu kredytów wycenianych wg skorygowanej ceny nabycia (przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej)	6	-	-	-	-	-	6
- wycena instrumentów finansowych do wartości godziwej	191	(17)	28	-	-	-	202
- wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	364	3 397	-	-	-	-	3 761
- wycena pozostałych aktywów finansowych do wartości godziwej	1 786	(385)	-	-	-	-	1 401
- koszty związane z naliczonymi a niezafakturowanymi przychodami	60 442	12 485	-	-	-	-	72 927
- nadfakturowania	8 409	(2 393)	-	-	-	-	6 016
- odpis aktualizujący należności	14 640	(3 852)	-	-	-	-	10 788
- odpis aktualizujący zapasy	1 227	488	-	-	-	-	1 715
- odpis aktualizujący inne składniki aktywów	-	438	-	-	-	-	438
- niezrealizowane ujemne różnice kursowe	500	(6)	-	-	-	-	494
- rezerwa na badanie bilansu	19	35	-	-	-	-	54
- dyskonto	752	943	-	-	-	-	1 695
- strata podatkowa	2 463	2 688	-	-	-	-	5 151
- pozostałe	21 821	5 078	-	-	-	-	26 899
- rezerwa na restrukturyzację	3 548	408	-	-	-	-	3 956
Razem	154 000	23 785	75	-	-	11	177 871

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

REZERWY Z TYTUŁU ODROZONOWANEGO PODATKU DOCHODOWEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016 ROKU (BADANE)

Tytuły różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Zmiana stanu:				Różnice kursowe netto z przeliczenia*	Saldo na koniec okresu
		rachunek zysków i strat	inne dochody całkowite	zmiana struktury Grupy Kapitałowej	pozostałe		
Stan na 31.12.2016 (badane)							
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego							
- odsetki naliczone i niezrealizowane od pożyczek	36 910	4 152	-	-	-	-	41 062
- odsetki naliczone i niezrealizowane od lokat i własnych środków pieniężnych	14	19	-	-	-	-	33
- odsetki naliczone i niezrealizowane od należności	51	(2)	-	-	-	-	49
- przychody należne naliczone na poniesionych kosztach - niezafakturowane	22 490	(1 409)	-	-	-	-	21 081
- przychody bilansowe okresu bieżącego - podatkowo następnego	33 005	32	-	-	-	-	33 037
- różnica pomiędzy wartością bilansową netto środków trwałych własnych a wartością podatkową netto majątku	20 022	545	-	-	-	-	20 567
- różnica pomiędzy wartością bilansową netto środków trwałych w leasingu a wartością podatkową netto majątku	1 700	95	-	-	-	-	1 795
- wycena instrumentów finansowych do wartości godziwej	-	5	-	-	-	-	5
- wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	3 949	25	-	-	-	-	3 974
- wycena pozostałych aktywów finansowych do wartości godziwej	9	(2)	-	-	-	-	7
- niezrealizowane dodatnie różnice kursowe	906	787	-	-	-	-	1 693
- dyskonto	2 186	(1 349)	-	-	-	-	837
- pozostałe	2 737	1	-	-	-	-	2 738
Razem	123 979	2 899	-	-	-	-	126 878

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

REZERWY Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015 ROKU (BADANE)

Tytuły różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Zmiana stanu:				Różnice kursowe netto z przeliczenia*	Saldo na koniec okresu
		rachunek zysków i strat	inne dochody całkowite	zmiana struktury Grupy Kapitałowej	pozostałe		
Stan na 31.12.2015 (badane)							
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego							
- odsetki naliczone i niezrealizowane od pożyczek	33 849	3 061	-	-	-	-	36 910
- odsetki naliczone i niezrealizowane od lokat i własnych środków pieniężnych	25	(11)	-	-	-	-	14
- odsetki naliczone i niezrealizowane od należności	73	(22)	-	-	-	-	51
- przychody należne naliczone na poniesionych kosztach - niezafakturowane	638	21 852	-	-	-	-	22 490
- przychody bilansowe okresu bieżącego - podatkowo następnego	37 720	(4 715)	-	-	-	-	33 005
- różnica pomiędzy wartością bilansową netto środków trwałych własnych a wartością podatkową netto majątku	20 444	(422)	-	-	-	-	20 022
- różnica pomiędzy wartością bilansową netto środków trwałych w leasingu a wartością podatkową netto majątku	1 061	639	-	-	-	-	1 700
- wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	5 400	(1 451)	-	-	-	-	3 949
- wycena pozostałych aktywów finansowych do wartości godziwej	9	-	-	-	-	-	9
- niezrealizowane dodatnie różnice kursowe	322	584	-	-	-	-	906
- dyskonto	2 734	(548)	-	-	-	-	2 186
- pozostałe	1 539	1 198	-	-	-	-	2 737
Razem	103 814	20 165	-	-	-	-	123 979

Jednostka dominująca oraz spółki zależne na które w największym stopniu oddziałuje sytuacja finansowa jednostki dominującej, rozpoznają aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego jedynie do wysokości rezerwy z tego tytułu.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Podatek dochodowy odnoszący się do każdej pozycji innych całkowitych dochodów przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	od 01.01 do 31.12.2016 (badane)		
	Brutto	Podatek	Netto
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków, dotyczące pozycji:-			
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych:			
- kwoty ujęte w wartości początkowej pozycji zabezpieczanych	(154)	29	(125)
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane za zyski lub straty, dotyczące pozycji:			
Zyski/straty aktuarialne	(854)	162	(692)
Razem	(1 008)	191	(817)
Wyszczególnienie	od 01.01 do 31.12.2015 (badane)		
	Brutto	Podatek	Netto
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków, dotyczące pozycji:-			
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych:			
- kwoty ujęte w wartości początkowej pozycji zabezpieczanych	(147)	28	(119)
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane za zyski lub straty, dotyczące pozycji:			
Zyski/straty aktuarialne	(250)	48	(202)
Razem	(397)	76	(321)

EFEKTYWNA STAWKA PODATKOWA

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Zysk przed opodatkowaniem (brutto)	803 247	(192 144)
Stawka podatku stosowana przez Spółkę dominującą	19%	19%
Podatek wyliczony wg stawki krajowej Spółki dominującej	152 617	(36 507)
<i>Uzgodnienie podatku dochodowego z tytułu:</i>		
- stosowania innej stawki podatkowej w spółkach Grupy (+/-)	-	(66)
- przychodów niepodlegających opodatkowaniu (-)	(371 847)	(39 826)
- kosztów trwale niestanowiących kosztów uzyskania przychodów (+)	202 869	23 964
- nierozpoznanego aktywa na podatek odroczony od ujemnych różnic przejściowych (+)	14 718	49 044
- nierozpoznanego aktywa na podatek odroczony od strat podatkowych (+)	14 530	13 868
- korekty obciążenia podatkowego za poprzednie okresy (+/-)	-	(3 077)
- inne tytuły	1 612	1 505
Podatek dochodowy	14 499	8 903
Zastosowana średnia stawka podatkowa	2%	-5%

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

STAWKI PODATKOWE STOSOWANE PRZEZ SPÓŁKI GRUPY

Wyszczególnienie	za okres od 01.01. do 31.12.2016 (badane)	za okres od 01.01. do 31.12.2015 (badane)
Polska	19%	19%
Ukraina	18%	18%
Serbia	15%	15%
Węgry	10%	10%

36. ZYSK NA AKCJĘ, DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY ORAZ EMISJE I WYKUP PAPIERÓW DŁUŻNYCH

36.1 ZYSK NA AKCJĘ

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję liczony jest według formuły zysk netto za okres przypadający akcjonariuszom Spółki dominującej podzielony przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w danym okresie.

Przy wyliczeniu zarówno podstawowego, jak i rozwodnionego zysku (straty) na akcję Grupa stosuje w liczniku kwotę zysku (straty) netto przypadającego akcjonariuszom Spółki dominującej, tzn. nie występuje efekt rozwadniający wpływający na kwotę zysku (straty).

Kalkulację podstawowego oraz rozwodnionego zysku (straty) na akcję wraz z uzgodnieniem średniej ważonej rozwodnionej liczby akcji przedstawiono poniżej.

Wyszczególnienie	od 01.01. do 31.12.2016 (badane)	od 01.01. do 31.12.2015 (badane)
Działalność kontynuowana		
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej w tys. PLN	838 731	(177 546)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	438 785 030	14 295 000
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	438 785 030	14 295 000
Podstawowy zysk (strata) na akcję z działalności kontynuowanej (PLN)	1,91	(12,42)
Rozwodniony zysk (strata) na akcję z działalności kontynuowanej (PLN)	1,91	(12,42)
Działalność zaniechana		
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	438 785 030*	14 295 000
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	438 785 030*	14 295 000
Działalność kontynuowana i zaniechana		
Zysk (strata) netto w tys. PLN	838 731	(177 575)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	438 785 030*	14 295 000
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	438 785 030*	14 295 000
Podstawowy zysk (strata) na akcję z działalności ogółem (PLN)	1,91	(12,42)
Rozwodniony zysk (strata) na akcję z działalności ogółem (PLN)	1,91	(12,42)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

* Zysk (strata) na akcję liczony jest według formuły zysk netto (strata netto) przypadający akcjonariuszom Spółki podzielony przez średnią ważoną liczbę akcji występujących w danym okresie. W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku średnio ważoną liczbę akcji wyznaczono uwzględniając efekt emisji akcji Spółki serii H i I przeznaczonych do konwersji części zobowiązań układowych (patrz noty 2.4 i 27.1).

36.2 DYWIDENDY WYPŁACONE ORAZ ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

Spółki Grupy w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku nie wypłacały dywidendy.

36.3 EMISJA I WYKUP PAPIERÓW DŁUŻNYCH

Zgodnie z opublikowanym w dniu 9 listopada 2016 roku raportem bieżącym RB PBG 34/2016, Spółka dominująca zawarta z niektórymi wierzycielami układowymi należącymi do Grupy 5 i 6, dokumenty zmieniające zawarte w dniu 31 lipca 2015 roku umowy ustalające warunki restrukturyzacji zobowiązań układowych Spółki dominującej, w tym w szczególności: (i) Umowę Emisyjną i Agencyjną oraz Współfinansowanie z dnia 31 lipca 2015 roku oraz wzorcowe Warunki Emisji Obligacji. Ponadto Spółka dominująca zgodnie z zawartym oraz prawomocnie zatwierdzonym wraz z dniem 13 czerwca 2016 roku Układem, zobowiązała się wobec wybranych wierzycieli układowych, to jest wierzycieli zaspokajanych zgodnie z Układem w ramach Grupy 1, Grupy 3, Grup 4, Grupy 5 oraz Grupy 6 do przeprowadzenia emisji obligacji („**Obligacje**”), na które to Obligacje uprawnieni wierzyciele będą mogli konwertować przysługujące im wierzytelności objęte Układem. Zgodnie z Umową Emisyjną i Agencyjną oraz o Współfinansowanie z dnia 31 lipca 2015 roku, zmienioną zgodnie z Anekssem nr 1 z dnia 8 listopada 2016 roku, o którego zawarciu Spółka dominująca poinformowała w raporcie bieżącym RB PBG 34/2016 z dnia 9 listopada 2016 roku. W dniu 29 listopada 2016 roku Zarząd Spółki powziął od Agenta Emisji, to jest Pekao Investment Banking S.A. informację o zakończeniu Pierwszej Emisji Obligacji w rozumieniu Umowy Emisyjnej i Agencyjnej oraz o Współfinansowanie, o czym Spółka dominująca poinformowała w raporcie bieżącym nr RB PBG 54/2016 z dnia 30 listopada 2016 roku. W ramach Pierwszej Emisji Obligacji wyemitowane zostały Obligacje 9 serii, to jest serii A, B, C, D, E, F, G, H, I. Subskrypcja Obligacji Pierwszej Emisji odbyła się w okresie od 15 listopada do 28 listopada 2016 roku. W ramach Pierwszej Emisji objęto subskrypcją 5.767.005 Obligacji. W dniu 28 listopada 2016 roku zostało przydzielonych 3.887.950 Obligacji po cenie objęcia równej 100 PLN za jedną Obligację. Obligacje Pierwszej Emisji zostały objęte przez 42 podmioty, w tym 41 podmiotów z grupy 5 i jeden podmiot z grupy 1 i 4. Wartość przeprowadzonej subskrypcji w ramach Pierwszej Emisji Obligacji wyniosła 388.795.000 PLN. Ponadto do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego za rok 2016, Zarząd Spółki dominującej podjął także informację o przydzieleniu przez Agenta Emisji Obligacji w ramach Drugiej Emisji Obligacji, o czym Spółka dominująca poinformowała w raporcie bieżącym nr RB PBG 6/2017 z dnia 10 lutego 2017 roku. W ramach Drugiej Emisji Obligacji wyemitowane zostały Obligacje 8 serii, to jest serii B1, C1, D1, E1, F1, G1, H1, I1. Subskrypcja Obligacji Drugiej Emisji odbyła się w okresie od 30 grudnia 2016 roku do 9 lutego 2017 roku. W ramach Drugiej Emisji objęto subskrypcją 1.180.488 Obligacji. W dniu 9 lutego 2017 roku zostało przydzielonych 852.910 Obligacji po cenie objęcia równej 100 zł za jedną Obligację. Obligacje Drugiej Emisji zostały objęte przez 6 podmiotów, w tym 3 podmiotów z grupy 5, jeden podmiot z grupy 3, jeden podmiot z grupy 1 i jeden podmiot z grupy 1 i 4. Wartość przeprowadzonej subskrypcji wyniosła 85.291.000 PLN.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wartość nominalna każdej z emitowanych Obligacji wynosi 100 PLN, a ich łączna nominalna wartość w raz kolejnymi emisjami Obligacji jakie mogą być przeprowadzone zgodnie z Umową Emisyjną i Agencyjną oraz o Współfinansowanie nie przekroczy kwoty 710.000 tys. PLN w okresie obowiązywania Programu Emisji Obligacji. Obligacje emitowane przez Spółkę dominującą stanowią obligacje zabezpieczone oraz nieoprocentowane. Informacja dotycząca zabezpieczeń Programu Emisji Obligacji została przedstawiona w rozdziale III, punkcie 1) raportu bieżącego RB PBG 26/2015 opublikowanego przez Spółkę dominującą w dniu 2 sierpnia 2015 roku, a następnie uaktualniona raportem bieżącym RB PBG 12/2016 z dnia 17 czerwca 2016 roku, raportem bieżącym RB PBG 17/2016, RB PBG 19/2016 oraz RB PBG 34/2016. Ponadto zabezpieczenie Programu Emisji Obligacji stanowią oświadczenia o dobrowolnym poddaniu się egzekucji złożone przez PBG oil and gas Sp. z o.o. oraz Multaros Trading Company Limited w trybie art. 777 Kodeksu Postępowania Cywilnego. Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania za rok 2016, Jednostka dominująca wykupiła w terminie Obligacje serii A, których Dzień Wykupu zgodnie z Warunkami Emisji Obligacji serii A przypadał w dniu 31 grudnia 2016 roku. Dzień Wykupu kolejnej serii Obligacji, to jest serii B, będzie przypadał w dniu 31 marca 2017 roku.

Wykonanie Planu Dezinwestycji w 4 kwartale 2016 rok

Mając na uwadze postanowienia warunków wyemitowanych przez Spółkę dominującą Obligacji (art. 11.5.4 Warunków Emisji Obligacji odpowiednio dla serii od A do I oraz dla serii od B1 do II), poniżej zaprezentowana została informacja o zaawansowaniu wykonania Planu Dezinwestycji w czwartym kwartale 2016 roku, to jest w okresie od dnia 1 października 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku.

L.P.	Oznaczenie sprzedającego	Lokalizacja	Adres	Cena sprzedaży netto	Wartość Zbywanej Nieruchomości - wg definicji z WEO Oczekiwany wpływ z projektu	Podstawa Przyspieszonej Spłaty
1	PBG Erigo Projekt sp. z o.o. Quadro House S.K.A.	Świnoujście	WP8A/14	235 000,00 zł	126 267,41 zł	NIE
2	Ecoria Sp. Z o.o.	Poznań	ul. Karpią 25a/57	408 333,33 zł	400 560,00 zł	NIE
3	PBG Erigo Projekt sp. z o.o. Quadro House S.K.A.	Świnoujście	WP2C/14	360 360,00 zł	155 338,33 zł	NIE
4	PBG Erigo Projekt sp. z o.o. Quadro House S.K.A.	Świnoujście	WP8D/6	372 000,00 zł	165 210,21 zł	NIE
5	PBG Erigo Projekt sp. z o.o. Quadro House S.K.A.	Świnoujście	WP8B/5	343 860,00 zł	153 205,21 zł	NIE
6	PBG Erigo Projekt sp. z o.o. Quadro House S.K.A.	Świnoujście	CH6A/7	335 000,00 zł	163 844,67 zł	NIE
7	PBG Dom Invest X sp. z o.o. Invest I S.K.A.	Świnoujście	WP2E/12	448 000,00 zł	337 560,00 zł	NIE
8	PBG Erigo Projekt sp. z o.o. Strzeszyn S.K.A.	Poznań	dz. 268	4 109 456,77 zł	4 111 632,81 zł	NIE
9	PBG DOM Sp. z o.o.	Szczyrk	ul. Sosnowa 1	499 700,00 zł	473 400,00 zł	NIE
10	PBG S.A.	Chyby	Bukowa 12	2 235 000,00 zł	2 200 000 zł	NIE

37. NARUSZENIE POSTANOWIEŃ UMOWY (KREDYTY, POŻYCZKI)

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki z Grupy spełniły wszystkie warunki wynikające z zawartych umów kredytowych.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

38. PRZEPIŁYWY PIENIĘŻNE

Grupa Kapitałowa wykazuje przepływy pieniężne z działalności operacyjnej postępując się metodą pośrednią, za pomocą której zysk lub stratę przed opodatkowaniem koryguje o skutki transakcji mających bezgotówkowy charakter, o czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe, oraz o pozycje przychodowe i kosztowe związane z przepływami pieniężnymi z działalności inwestycyjnej lub finansowej.

Poniżej przedstawiono istotne pozycje wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych.

Zmniejszenie stanu zapasów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku w kwocie 36.084 tys. PLN wynikało przede wszystkim ze zmian następujących pozycji:

<u>Pozycja</u>	<u>Zmiana stanu</u>	<u>Wpływ na przepływy pieniężne</u>
Materiały	spadek	4 474
Wyroby gotowe	spadek	2 019
Towary	spadek	31 088
Zaliczki na dostawy	wzrost	(1 496)

Zwiększenie stanu należności wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku w kwocie (296.837) tys. PLN wynikało przede wszystkim ze zmian następujących pozycji:

<u>Pozycja</u>	<u>Zmiana stanu</u>	<u>Wpływ na przepływy pieniężne</u>
Należności z tytułu dostaw i usług	wzrost	(220 493)
Kwoty zatrzymane (kaucje)	spadek	67 228
Inne należności finansowe oraz Długoterminowe kontraktowe należności oraz należności długoterminowe z tytułu umowy o usługę budowlaną	wzrost	(36 580)
Przedpłaty i zaliczki	wzrost	(93 371)
Pozostałe należności niefinansowe	spadek	20 205
Należności dochodzone na drodze sądowej	wzrost	(13 644)
Należności z tytułu podatku od towarów i usług	wzrost	(8 430)
Należności z tytułu podatków, ceł i dotacji	wzrost	(85)
Zmiana stanu należności wspólnego działania do dnia utraty współkontroli	wzrost	(5 497)
Korekta zmiany stanu z tytułu utraty współkontroli nad wspólnym działaniem	n.d.	(6 169)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Zmniejszenie stanu zobowiązań wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku w kwocie (8.683) tys. PLN wynikało przede wszystkim ze zmian następujących pozycji:

<u>Pozycja</u>	<u>Zmiana stanu</u>	<u>Wpływ na przepływy pieniężne</u>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	spadek	(318 247)
Kwoty zatrzymane (kaucje)	wzrost	15 309
Inne zobowiązania finansowe oraz Długoterminowe kontraktowe zobowiązania i rezerwy	wzrost	185 224
Przedpłaty i zaliczki otrzymane na dostawy	spadek	(392)
Zaliczki otrzymane na usługi budowlane	spadek	(10 075)
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	spadek	(60 352)
Zobowiązania z tytułu zakupu wiarytelności	spadek	(12 378)
Zobowiązania z tytułu zakupu udziałów	spadek	(135)
Zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług	wzrost	18 437
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł i dotacji	spadek	(213)
Kompensata zobowiązań z tytułu podatku dochodowego w kwocie	wzrost	9 375
Zmiana stanu zobowiązań wspólnego działania do dnia utraty		
współkontroli	spadek	(5 497)
Korekta zmiany stanu z tytułu utraty współkontroli nad wspólnym działaniem	n.d.	170 259

Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku w kwocie (296.661) tys. PLN wynikała przede wszystkim ze zmian następujących pozycji:

<u>Pozycja</u>	<u>Zmiana stanu</u>	<u>Wpływ na przepływy pieniężne</u>
Rezerwy na odprawy emerytalne	wzrost	31
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	spadek	(1 919)
Pozostałe rezerwy pracownicze	wzrost	8 988
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	wzrost	970
Rezerwy na udzielone gwarancje	spadek	(3 233)
Rezerwy na straty z tytułu umów o usługę budowlaną	spadek	(12 160)
Pozostałe rezerwy na zobowiązania	spadek	(299 209)
Rozliczenia międzyokresowe	spadek	8 164
Korekta zmiany stanu z tytułu utraty współkontroli nad wspólnym działaniem	n.d.	1 707

Zmiana stanu z tytułu umów budowlanych wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2016 roku w kwocie 156.639 tys. PLN wynikała przede wszystkim ze zmian następujących pozycji:

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

<u>Pozycja</u>	<u>Zmiana stanu</u>	<u>Wpływ na przepływy pieniężne</u>
Należności z tytułu umów o usługę budowlaną	spadek	119 652
Zobowiązania z tytułu umowy o usługę budowlaną	wzrost	36 987

Wartość nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych wykazana w kwocie 8.834 tys. PLN wynikała z poniesionych nakładów inwestycyjnych na zakup rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 7.621 tys. PLN oraz na zakup wartości niematerialnych w kwocie 1.213 tys. PLN. Powyższe nakłady dotyczyły niemal w całości inwestycji dokonanych przez GK RAFAKO.

Spłaty kredytów i pożyczek, wykazane w przepływach z działalności finansowej w kwocie 5.360 tys. PLN dotyczą głównie:

- spłaty kredytu udzielonego spółce zależnej Górecka Projekt Sp. z o.o. przez mBank S.A. w kwocie 2.757 tys. PLN.
- pożyczek udzielonych spółce zależnej PBG oil & gas Sp. z o.o. przez głównego akcjonariusza w kwocie 2.600 tys. PLN

Na wartość środków pieniężnych z działalności finansowej Grupy miały także wpływ zapłacone odsetki od ww. kredytów w kwocie 5.297 tys. PLN.

39. INFORMACJE NA TEMAT PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

Skutki transakcji przeprowadzonych między Spółkami objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym zostały wyeliminowane. Transakcje między Spółką dominującą a jej Spółkami zależnymi ujawnione zostały w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółki dominującej PBG SA.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi realizowane są na normalnych zasadach rynkowych, których charakter i warunki wynikają z bieżącej działalności operacyjnej.

Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym

Do kluczowego personelu kierowniczego Grupa zalicza członków Zarządu Spółki dominującej oraz Spółek zależnych. Wynagrodzenie kluczowego personelu w okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym wyniosło:

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Świadczenia na rzecz personelu kierowniczego		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	14 982	15 324
Świadczenia z tyt. rozwiązania stosunku pracy	73	19
Pozostałe świadczenia	31	120
Razem	15 086	15 463

Szczegółowe informacje o wynagrodzeniach Zarządu Spółki dominującej przedstawiono w notce 45.2.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Grupa Kapitałowa nie udzieliła kluczowemu personelowi kierowniczemu żadnych pożyczek w okresie objętym sprawozdaniem finansowym ani w okresach porównawczych.

Saldo pożyczek otrzymanych przez Grupę Kapitałową od kluczowego personelu na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi: 21.491 tys. PLN (31 grudnia 2015: 9.956 tys. PLN).

Saldo należności długoterminowych Grupy Kapitałowej od kluczowego personelu kierowniczego na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 0 PLN (31 grudnia 2015: 0 PLN).

Saldo zobowiązań Grupy Kapitałowej wobec kluczowego personelu wynosi na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 0 PLN (31 grudnia 2015: 0 PLN).

Transakcje z pozostałymi podmiotami powiązаныmi

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym ujęto następujące kwoty przychodów ze sprzedaży oraz należności od pozostałych podmiotów powiązanych:

NALEŻNOŚCI I PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY OD POZOSTAŁYCH PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

Wyszczególnienie	Przychody ze sprzedaży		Należności	
	od 01.01 do 31.12.2016 (badane)	od 01.01. do 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Sprzedaż do:				
Pozostałych podmiotów powiązanych	125	124	2 314	2 142
Razem	125	124	2 314	2 142

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2016 roku Grupa dokonała odpisu aktualizującego wartość należności od pozostałych podmiotów powiązanych w kwocie 14.515 tys. PLN.

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym ujęto następujące kwoty zakupów oraz zobowiązań wobec pozostałych podmiotów powiązanych:

ZOBOWIĄZANIA I ZAKUP OD POZOSTAŁYCH PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

Wyszczególnienie	Zakup (koszty, aktywa)		Zobowiązania	
	od 01.01 do 31.12.2016 (badane)	od 01.01. do 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Zakup od:				
Pozostałych podmiotów powiązanych	4 674	3 687	1 914	9 161
Razem	4 674	3 687	1 914	9 161

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

POŻYCZKI UDZIELONE POZOSTAŁYM PODMIOTOM POWIĄZANYM

Wyszczególnienie	31.12.2016 (badane)		31.12.2015 (badane)	
	Kwota wg umowy	Saldo na dzień bilansowy	Kwota wg umowy	Saldo na dzień bilansowy
Pożyczki udzielone:				
Pozostałym podmiotom powiązanych	4 812	2	4 810	-
Razem	152	2	150	-

W 2016 roku Grupa udzieliła pozostałym podmiotom powiązanych pożyczek na kwotę 4.812 tys. PLN (31 grudnia 2015 rok: 4.810 tys. PLN). Saldo pożyczek udzielonych tym podmiotom wynosiło na 31 grudnia 2016 roku wynosi 2 tys. PLN (31 grudnia 2015 roku: 0 PLN). Pożyczki mają charakter krótkoterminowy i zostaną spłacone do dnia 31 grudnia 2017 roku.

POŻYCZKI OTRZYMANE OD POZOSTAŁYCH PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

Wyszczególnienie	31.12.2016 (badane)		31.12.2015 (badane)	
	Kwota wg umowy	Saldo na dzień bilansowy	Kwota wg umowy	Saldo na dzień bilansowy
Pożyczki otrzymane od:				
Pozostałych podmiotów powiązanych	63	66	1 916	1 566
Razem	63	66	1 916	1 566

W 2016 roku Grupa otrzymała od pozostałych podmiotów powiązanych pożyczki na kwotę 63 tys. PLN (2015 rok: 1.916 tys. PLN). Saldo pożyczek otrzymanych od tych podmiotów wynosiło na 31 grudnia 2016 roku: 66 tys. PLN (31 grudnia 2015 roku: 1.566 tys. PLN).

40. AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

NALEŻNOŚCI POZABILANSOWE

Należności pozabilansowe (w tys. PLN)	31.12.2016 (badane)	31.12.2015 (badane)
Należności z tytułu gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych otrzymanych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych:	681 013	608 771
Należności z tytułu otrzymanych poręczeń, w tym:	-	7 600
Weksle otrzymane jako zabezpieczenie, w tym:	26 770	34 628
Należności pozabilansowe ogółem ,w tym:	707 783	650 999

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE

Zobowiązania pozabilansowe (w tys. PLN)	31.12.2016 (badane)	31.12.2015 (badane)
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, w tym:	212 586	330 886
Zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń, w tym:	1 531 096	2 343 779
Weksle wydane pod zabezpieczenie, w tym:	14 512	33 871
Wyłacone roszczenia z gwarancji	-	366 040
Zobowiązania pozabilansowe ogółem, w tym:	1 758 194	3 074 576

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa Kapitałowa PBG wykazuje pozabilansowo zobowiązania warunkowe na poziomie **1.758.194 tys. PLN**. Zobowiązania warunkowe dotyczą zobowiązań z tytułu poręczeń gwarancji udzielonych przez Spółki Grupy PBG za podmioty trzecie, zobowiązań z tytułu gwarancji udzielonych na zlecenie spółek z Grupy dla podmiotów trzecich oraz zobowiązań z tytułu wydanych weksli.

W dniu 13 czerwca 2016 roku Spółka dominująca powzięła informację o uprawomocnieniu się Postanowienia Sądu o zatwierdzeniu Układu zawartego przez Spółkę dominującą z Wierzycielami, a w dniu 29 lipca 2016 roku Spółka dominująca otrzymała Postanowienie w przedmiocie zakończenia postępowania upadłościowego. W związku z zaistnieniem powyższych zdarzeń zobowiązania warunkowe Spółki dominującej na dzień 31 grudnia 2016 roku prezentowane są w łącznej kwocie zobowiązań warunkowych zgodnie z warunkami realizacji Układu.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa Kapitałowa PBG wykazuje pozabilansowo należności warunkowe na poziomie **707.783 tys. PLN**. Należności warunkowe dotyczą głównie otrzymanych gwarancji należytego wykonania umów w kwocie 681.013 tys. PLN oraz weksli pod zabezpieczenie należytego wykonania umów w kwocie 26.770 tys. PLN.

W roku 2016 Grupa Kapitałowa PBG zanotowała wzrost poziomu należności warunkowych otrzymanych głównie pod zabezpieczenie wykonania umów handlowych w kwocie 54.784 tys. PLN, w tym wzrost należności z tytułu otrzymanych gwarancji w kwocie 72.242 tys. PLN oraz spadek należności z tytułu otrzymanych weksli w kwocie 7.858 tys. PLN oraz spadek należności z tytułu otrzymanych poręczeń w kwocie 7.600 tys. PLN.

Zgodnie z zapisami Umowy Agencyjnej i Emisyjnej, o której mowa w nocie 36.3, Obligacje emitowane przez Spółkę dominującą stanowią obligacje zabezpieczone oraz nieoprocentowane. Emisja obligacji jest zabezpieczona do maksymalnej kwoty wynoszącej 1.065.000 tys. PLN (tj. 150% maksymalnej wartości programu emisji obligacji). Zabezpieczenia obejmują majątek Spółki dominującej oraz Spółek Zobowiązanych. Zabezpieczenie, przede wszystkim stanowią:

- poręczenia cywilne udzielone przez wybrane spółki zależne do kwoty 1.065.000 tys. PLN (tj. 150% maksymalnej wartości programu emisji obligacji); na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego wartość zobowiązań GK PBG z tytułu emisji obligacji wynosiła 474.086 tys. PLN;
- zastawy rejestrowe na akcjach i udziałach Spółki dominującej w wybranych spółkach zależnych;

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- zastawy na majątku przedsiębiorstwa Spółki dominującej i majątku przedsiębiorstw wybranych spółek zależnych;
- hipoteki na większości nieruchomości należących do Spółki dominującej i do spółek zależnych;
- przelewy na zabezpieczenie wierzytelności przysługujących Spółce dominującej oraz wybranym spółką zależnym a wynikających z: (a) umów ubezpieczenia nieruchomości obciążanych hipotekami, (b) umów pożyczek udzielonych przez Spółkę dominującą lub Spółki Zobowiązane spółkom zależnym, (c) umów pożyczek udzielonych przez Spółkę dominującą spółce zależnej PBG oil and gas Sp. z o.o. (POG); (d) wewnątrzgrupowych umów o świadczenie usług oraz o podwykonawstwo w zakresie kontraktów budowlanych zawartych przez POG i Spółkę dominującą oraz umów o podwykonawstwo w zakresie kontraktów budowlanych;
- zastawy rejestrowe na wierzytelnościach z umowy o prowadzenie Rachunku Dezinwestycji Spółki dominującej oraz z rachunków bankowych wybranych spółek zależnych Spółki dominującej;
- oświadczenia o poddaniu się egzekucji wystawione przez Spółkę dominującą oraz wybrane spółki zależne.

Ponadto PBG oil and gas Sp. z o.o. poręczyła na rzecz Agenta Zabezpieczeń wykorzystane przez Spółkę dominującą środki z Rachunku Dezinwestycji do kwoty stanowiącej w każdym czasie nie więcej niż 150% wartości tych środków, ale łącznie nie wyższej niż 120.000 tys. PLN, w zależności od tego która z tych wartości będzie niższa.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego wykorzystanie środków z Rachunku Dezinwestycji wynosiło 0 PLN.

41. POSTĘPOWANIA SĄDOWE ORAZ INNE SPRAWY SPORNE

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego spółki z Grupy Kapitałowej są w trakcie prowadzenia spraw sądowych, w których jest zarówno pozwany jak i powodem.

- **PBG SA przeciwko Syndykowi Masy Upadłości Maxer S.A. w upadłości – IX GNc 1254/13/7**

W związku z niekorzystnym dla Spółki wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, Spółka złożyła wniosek o uzasadnienie wyroku. Prawidłowe doręczenie nastąpiło 12 kwietnia 2016 roku, skarga kasacyjna została przez Spółkę wniesiona w terminie, ponadto Spółka złożyła również wniosek o zwolnienie z kosztów. Wniosek ten został oddalony. Spółka nie opłaciła skargi. Postanowieniem z dnia 14 września 2016 roku. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną w związku z jej nieopłaceniem. Sprawa została prawomocnie zakończona.

- **SRB CE Ltd, John Sisk & Son Ltd., PBG SA, Aprivia S.A. w upadłości likwidacyjnej, Hydrobudowa Polska S.A. w upadłości likwidacyjnej przeciwko Skarbowi Państwa Generalnemu Dyrektorowi Dróg i Autostrad, sygn. akt XXV C 782/13**

Spółka dominująca przystąpiła do postępowania w sprawie o zapłatę kar umownych w kwietniu 2015 roku. Wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie wynosi 466.155 tys. PLN. Postępowanie jest w toku,

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

powodowie dochodzą zapłaty kary umownej za odstąpienie od kontraktu na budowę autostrady A1 Toruń – Stryków odcinek I Czerniewice – Odolion od km 151+900 do km 163+300 i odcinek II Odolion – Brzezie od km 163+300 do km 186+366 z winy Zamawiającego, pozwany złożył powództwo wzajemne o zapłatę kar umownych z tytułu odstąpienia od tego kontraktu przez Zamawiającego z winy powodów. Pozew wzajemny nie obejmuje Spółki dominującej. W sprawie zostali przesłuchani wszyscy wnioskowani przez strony świadkowie, a sądowi pozostała w sprawie decyzja o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego.

- **Zawezwanie do próby ugodowej z wniosku Skarbu Państwa – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad o odszkodowanie w związku z odstąpieniem od umowy z dnia 17 czerwca 2010 roku na realizację inwestycji pn.: „Budowa Autostrady A-1 Toruń-Stryków, Odcinek III Brzezie – Kowal od km 186+348 do km 215+850”**

W dniu 10 listopada 2016 roku Jednostce dominującej doręczono wniosek o zawezwanie do próby ugodowej skierowany ze strony Skarbu Państwa - Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Wniosek został skierowany przeciwko konsorcjum spółek, w którego skład wchodzi spółki SRB Civil Engineering Limited, John Sisk & Son Limited, Hydrobudowa Polska S.A. (obecnie w upadłości likwidacyjnej), APRIVIA S.A. (obecnie w upadłości likwidacyjnej) oraz Spółka dominująca, które realizowało inwestycję pn.: „Budowa Autostrady A-1 Toruń – Stryków, Odcinek III Brzezie – Kowal od km 186 + 348 do km 215 + 850”, na podstawie umowy zawartej w dniu 17 czerwca 2010 roku. Wniosek obejmuje wezwanie członków konsorcjum do zapłaty kwoty 263.791 tys. PLN, która stanowi równowartość kosztów poniesionych przez wnioskodawcę wskutek odstąpienia od ww. umowy przez wykonawcę. Spółka dominująca uznaje roszczenie objęte wnioskiem za bezzasadne. Posiedzenie odbyło się 17 stycznia 2017 roku. Nie została zawarta ugoda. Roszczenie było solidarne. Emitent uznaje roszczenie za bezzasadne, w przypadku wytoczenia powództwa o to roszczenie Emitent podejmie obronę.

- **SIAC Construction Ltd, PBG SA, Syndyk Masy Upadłości APRIVIA S.A. w upadłości likwidacyjnej., przeciwko Skarbowi Państwa Generalnemu Dyrektorowi Dróg i Autostrad, w sprawie rozliczenia zadania pn. „Budowa autostrady A-4 Tarnów-Rzeszów na odcinku od węzła Krzyż do węzła Dębica Pustynia km 502+796,97 do około 537+550”**

W dniu 3 marca 2017 roku Zarząd PBG SA poinformował, że wraz z SIAC Construction Ltd, Syndykiem Masy Upadłości APRIVIA S.A. w upadłości likwidacyjnej (dalej zwane „Powodami”) złożył w Sądzie Okręgowym w Warszawie, XXV Wydział Cywilny pozew przeciwko Skarbowi Państwa – Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad (dalej „GDDKIA”). Powodowie wnieśli o zasądzenie od GDDKIA kwoty 508.042 tys. PLN tytułem rozliczenia zadania pn. „Budowa autostrady A-4 Tarnów-Rzeszów na odcinku od węzła Krzyż do węzła Dębica Pustynia km 502+796,97 do około 537+550” (dalej „Umowa”), realizowanego przez konsorcjum, w skład którego wchodził Powodowie. Udział Spółki dominującej w objętej Pozwem kwocie roszczenia, stanowi kwotę 101.608 tys. PLN.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- **SRB CE Ltd, John Sisk & Son Ltd., PBG SA, Aprivia S.A. w upadłości likwidacyjnej, Hydrobudowa Polska S.A. w upadłości likwidacyjnej przeciwko Skarbowi Państwa Generalnemu Dyrektorowi Dróg i Autostrad, sygn. akt XXV C 911/13**

Spółka przystąpiła do postępowania w sprawie o zapłatę kar umownych w dniu 9 czerwca 2015 roku. Wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie wynosi 409.635 tys. PLN. Postępowanie jest w toku, powodowie dochodzą zapłaty kary umownej za odstąpienie od kontraktu na budowę autostrady A1 Toruń – Stryków odcinek III Brzezie – Kowal od km 186+348 do km 215+8815 z winy Zamawiającego, pozwany złożył powództwo wzajemne o zapłatę kar umownych z tytułu odstąpienia od tego kontraktu przez Zamawiającego z winy powodów. Pozew wzajemny nie obejmuje Spółki. Trwają przesłuchania świadków. Kolejny termin rozprawy wyznaczony zostanie z urzędu.

- **Dimark Sp. z o.o. przeciwko PBG SA, sygn. akt IX GC 855/14/6, IX GC 533/13/4**

W dniu 16 lutego 2016 roku Sąd Apelacyjny w Poznaniu, po rozpoznaniu dwóch połączonych do wspólnego rozpoznania spraw z powództwa Dimark Sp. z o.o. c/a PBG SA: w sprawie o sygn. akt sądu I instancji IX GC 533/13/4 Sąd Apelacyjny oddalił apelację powoda, natomiast w sprawie o sygn. akt Sądu I instancji IX GC 855/14/6 Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo w całości. Wyrok jest prawomocny. Termin na wniesienie skargi kasacyjnej przez powoda upłynął w dniu 16 maja 2016 roku. Wobec niewniesienia skargi kasacyjnej przez powoda, akta w dniu 31 maja 2016 roku zostały odesłane do Sądu Okręgowego w Poznaniu. Sprawa została zakończona.

- **PBG SA przeciwko Gmina Miasta Gdańsk, sygn. akt: IX GC 888/15**

Jednostka wniosła do Sądu pozew w dniu 4 listopada 2015 roku o ustalenie, że odstąpienie od Umowy z dnia 10 kwietnia 2009 roku zawartej pomiędzy Gminą Miasta Gdańska, w imieniu której i na rzecz działało Biuro Inwestycji Euro Gdańsk 2012 Sp. z o.o. a konsorcjum wykonawców Hydrobudowa Polska S.A., Hydrobudowa 9 S.A., Alpine Bau Deutschland AG, Alpine BAU GmbH oraz Apline Construction Polska Sp. z o.o., na „Wykonanie drugiego etapu robót budowlanych dotyczących budowy Areny Bałtyckiej – stadionu piłkarskiego w Gdańsku Letnicy”, jest bezskuteczne; roszczenie Gminy Miasta Gdańska w przedmiocie wypłaty kwoty 7.891 tys. PLN, tytułem kary umownej zastrzeżonej na wypadek odstąpienia od Umowy, objęte pismem Pozwanego z dnia 3 lipca 2013 roku, nie było zabezpieczone gwarancją bankową z dnia 26 lipca 2011 roku nr BEI/550010086; roszczenie Gminy Miasta Gdańsk o zapłatę kary umownej w wysokości 7.891 tys. PLN naliczonej tytułem odstąpienia od Umowy z dnia 10 kwietnia 2009 roku nie powstało. Pozwany złożył odpowiedź na pozew a powód replikę na odpowiedź na pozew. Pismem z dnia 7 lipca 2016 roku, Haitong Bank S.A. złożył interwencję uboczną w sprawie. Jednostka pismem z dnia 2 listopada 2016 roku na zobowiązanie Sądu ustosunkowała się do interwencji ubocznej. W dniu 21 listopada 2016 roku wpłynęła opozycja przeciwko interwencji pozwanego. W dniu 7 grudnia 2016 roku odbyła się rozprawa, Sąd zobowiązał pełnomocnika interwenienta ubocznego do ustosunkowania się do opozycji pozwanego. Rozprawa wyznaczona na dzień 17 lutego 2017 roku nie odbyła się natomiast na rozprawie w dniu 17 marca 2017 roku Sąd wydał postanowienie, w którym oddalił interwencję uboczną Haitong Bank S.A. Postanowienie nie jest prawomocne. Ponadto Sąd zamknął przewód sądowy i odroczył wydanie wyroku na dzień 31 marca 2017 roku.

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

- **Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. przeciwko PBG SA i inni, IX Co 318/15 (zawezwanie do próby ugodowej)**

W dniu 20 grudnia 2016 roku odbyło się posiedzenie w sprawie (zgodnie z informacjami uzyskanymi od Sądu było to drugie posiedzenie). Odnośnie do SRB CE, SISK, Aprivia I HBP, Sąd stwierdził, że nie doszło do zawarcia ugody. Odnośnie do PBG SA Sąd zobowiązał pełnomocnika PKO do doręczenia odpisu wniosku PBG SA. Pełnomocnik PKO oświadczył, że przedstawi dla PBG SA nową propozycję ugody. W związku z cofnięciem przez PKO wniosku przeciwko PBG SA, postępowanie zostało umorzone.

- **Przemysław Rzodkiewicz Agencja MINT z siedzibą w Warszawie c/a PBG SA, SIAC Construction Ltd., Sąd Okręgowy XX Wydział Gospodarczy w Warszawie, sygn. akt XX GC 619/13**

Dnia 17 września 2012 roku zostało wniesione powództwo o zapłatę, które z uwagi na ogłoszenie upadłości SIAC zostało. W sierpniu 2015 roku Kancelaria Spółki dominującej otrzymała postanowienie o podjęciu zawieszono postępowania. Pierwsza rozprawa odbyła się dnia 26 stycznia 2016 roku jednak została odroczone ze względu na nieprawidłowe doręczenie. W dniu 10 listopada 2016 roku odbyła się kolejna rozprawa celem przesłuchania, w drodze pomocy prawnej, świadka. Jednak ze względu na brak potwierdzenia odbioru i nieobecność pełnomocnika SIAC rozprawa została odroczone do dnia 20 grudnia. Na kolejnej rozprawie zeznawał świadek wskazując, że mobilny węzeł betoniarski był niesprawny ponieważ nie był dostosowany do warunków atmosferycznych. Termin kolejnej został ustalony na dzień 27 kwietnia 2017 roku.

- **Martifer Polska Sp. z o.o. c/a PBG SA, SRB Civil Engineering Ltd., John Sisk & Son Ltd., Skarb Państwa - Generalna Dyrekcja Dróg i Autostrad, Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny sygn. XXV C 1206/13**

W dniu 12 czerwca 2015 roku pozwany wniósł odpowiedź na pozew i rozpoczęło się postępowanie dowodowe. W trakcie rozpraw zostali przesłuchani świadkowie w sprawie. Kolejny termin wyznaczono na 3 kwietnia 2017 roku.

- **SAN-BUD Sp. z o.o. przeciwko PBG SA, sygn. akt IX GC 206/13/**

Dnia 27 kwietnia 2016 roku ogłoszony został wyrok w sprawie, na mocy którego Jednostka zobowiązana została do zapłaty na rzecz powoda kwoty 1.445. tys. PLN wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami sądowymi i procesowymi. Spółka złożyła apelację od tego wyroku wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów. Sąd wydał postanowienie o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych. Termin rozprawy apelacyjnej został wyznaczony na dzień 06 grudnia. Na rozprawie apelacyjnej sąd wyznaczył termin ogłoszenia wyroku na dzień 20 grudnia 2016 roku. Sąd, dnia 20 grudnia 2016 roku, ogłosił wyrok korzystny dla PBG SA tzn. uchylający wyrok pierwszej instancji. Sąd z urzędu sporządzi i doręczy uzasadnienie. Sprawa w toku.

- **SAN-BUD Sp. z o.o. przeciwko PBG SA, sygn. akt IX GC 616/13/**

Pozew został wniesiony dnia 22 maja 2013 roku. W sprawie wniesiono odpowiedź na pozew. W dniu 23 lipca 2014 roku odbyła się pierwsza rozprawa, na której pełnomocnik PBG ustnie wniósł o oddalenie pozwu. Termin kolejnej rozprawy został wyznaczony na dzień 9 maja 2017 roku. Sprawa w toku.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- **SAN-BUD Sp. z o.o. przeciwko PBG SA, sygn. akt IX GC 772/13/**

Pozew został doręczony spółce w dniu 9 września 2013 roku. W sprawie wniesiono odpowiedź na pozew. Pierwsza rozprawa została wyznaczona na dzień 20 października 2014 roku. Na rozprawie wniesiono o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od SAN-BUD na rzecz PBG SA zwrotu kosztów procesu. Na ostatniej rozprawie tj. 4 listopada 2015 roku, nie stawiał się nikt z imienia powoda - sąd stwierdził jednak nieprawidłowe doręczenie. Ponadto nieprawidłowe doręczenie o terminie rozprawy zostało także przez Sąd ustalone w stosunku do SIAC. Wyrokiem sądu I instancji, z dnia 25 kwietnia 2016 roku, sąd oddalił roszczenie powoda przeciwko PBG SA. Wyrok nie jest prawomocny, bo wpłynął wniosek o uzasadnienie a następnie 18 lipca 2016 apelacja. Dnia 5 grudnia 2016 roku doręczono Kancelarii postanowienie o odrzuceniu apelacji jednego z powodów. Sprawa w toku.

- **Zurich Insurance plc Niederlassung fur Deutschland z siedzibą we Frankfurcie (dalej „Zurich”) przeciwko PBG SA, znak sprawy 2-32 o 40/18**

21 marca 2016 roku wpłynęły do Spółki dominującej dokumenty z Sądu Krajowego Frankfurt nad Menem, będące informacją o pisemnym procesie wstępnym, prowadzonym w oparciu o prawo niemieckie, o zapłatę kwoty 152.479 tys. PLN Postępowanie w toku, strony składają pisma procesowe. Przedmiot roszczenia oraz stanowisko Spółki dominującej co do zasady tożsame z przedstawionym we wcześniejszym sprawozdaniu finansowym (Spółka dominująca opublikowała informację raportem bieżącym RB PBG 4/2016 z dnia 22 marca 2016 roku). Jednostka dominująca podtrzymuje ponadto stanowisko zaprezentowane w raporcie bieżącym RB PBG 47/2015, że roszczenie, o którego zaspokojenie w drodze ugody wystąpił Zurich, stanowi wiarygodność układową i jej zaspokojenie powinno nastąpić zgodnie z Propozycjami Układowymi z dnia 28 kwietnia 2015 roku. Zurich w dniu 24 listopada 2016 roku cofnął pozew, na co PBG wyraziło zgodę pismem z 23 grudnia 2016 roku.

- **Spory pomiędzy PGNiG a Spółką dominującą**

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Spółkę dominującą, spółka PGNiG złożyła do Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydział Gospodarczy pozew o zasądzenie solidarnie od spółek wchodzących w skład konsorcjum realizującego umowę z dnia 19 listopada 2008 roku na realizację inwestycji pn.: „Budowa PMG Wierzchowice etap 3,5 mld mn3, podetap 1,2 mld mn3”, tj. PBG SA, Tecnimont S.p.A., TCM FR (dawne Société Française d'Etudes et de Réalisations d'Equipements Gaziers SOFREGAZ), Plynostav Pardubice Holding a.s. oraz Plynostav – Regulace Plynu a.s., kwoty 158.610 tys PLN. Według najlepszej wiedzy Jednostki dominującej, PGNiG domaga się zapłaty wskazanej w pozwie kwoty tytułem kary umownej wraz z naliczonymi odsetkami ustawowymi za odstąpienie od umowy przez zamawiającego z przyczyn, za które wykonawca ponosi odpowiedzialność.

Na dzień publikacji pozew ten nie został doręczony Spółce dominującej, która stoi na stanowisku, że pomimo złożonego oświadczenia o odstąpieniu od umowy konsorcjum przysługiwało uprawnienie do dalszego wykonywania umowy i oddania inwestycji zamawiającemu.

W dniu 9 maja 2016 roku Jednostka dominująca złożyła wniosek o zawezwanie do próby ugodowej w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego zakończenia i rozliczenia umów zawartych pomiędzy konsorcjum a PGNiG, tj. umowy z dnia 11 sierpnia 2008 roku w sprawie realizacji inwestycji pn. „Projekt LMG

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

– Ośrodek Centralny, Strefy Przyrodziwotowe, Rurociągi i inne" oraz umowy z dnia 19 listopada 2008 roku w sprawie realizacji inwestycji pn. „Budowa PMG Wierzchowice etap 3,5 mld m3 podetap 1,2 mld m3”. Podstawą wniosku jest brak zwrotu przez zamawiającego kwoty kaucji stanowiącej zabezpieczenie roszczeń gwarancyjnych w ramach umowy z dnia 11 sierpnia 2008 roku oraz działania zamawiającego prowadzące do bezpodstawnego rozliczenia kwoty należnej Spółce dominującej ze spornymi wierzytelnościami zamawiającego dotyczącymi umowy z dnia 19 listopada 2008 roku. Wartość przedmiotu sporu Jednostka dominująca określiła na kwotę 288.235 tys. PLN. Posiedzenie odbyło się w dniu 8 grudnia 2016 roku. Nie doszło do zawarcia ugody. Emitent będzie dążyć do wytoczenia powództwa w tej sprawie.

- **Spory pomiędzy PGNiG a Spółką dominującą**

Dnia 5 sierpnia 2016 roku Spółka dominująca otrzymała wezwanie do zapłaty kwoty 184.842 tys. PLN od spółki Obrascón Huarte Lain S.A. Roszczenie związane jest z realizacją umowy na wykonanie zadania inwestycyjnego pn.: „Połączenie Portu Lotniczego z Portem Morskim Gdańsk – Trasa Słowackiego – Zadanie IV. Odcinek Węzeł Marynarki Polskiej – Węzeł Ku Ujściu” z dnia 14 października 2011 roku. zawartej pomiędzy Gminą Miasta Gdańsk a konsorcjum, w skład którego wchodzi spółki Obrascón Huarte Lain S.A., Spółka, Hydrobudowa Polska S.A., PRG sp. z .o.o. oraz APRIVIA S.A. Pozwem z dnia 30 sierpnia 2016 roku spółka Obrascón Huarte Lain S.A. wystąpiła do Sądu Okręgowego w Poznaniu, IX Wydział Gospodarczy z powództwem o zapłatę 191.518 tys. PLN wynikającą z realizacji ww. umowy. Spółka dominująca stoi na stanowisku, że żądanie powoda jest całkowicie bezzasadne i w dniu 21 grudnia 2016 roku wniosła odpowiedź na pozew. Postępowanie jest w toku.

- **Porozumienie dotyczące roszczeń zgłoszonych przez KGHM Polska Miedź S.A.**

W dniu 14 sierpnia 2015 roku Spółka dominująca otrzymała dwa wnioski o zawezwanie do prób ugodowych od spółki KGHM Polska Miedź S.A. („KGHM”). Pierwszy wniosek dotyczył umowy z dnia 30 lipca 2010 roku na „Dostawę, montaż i uruchomienie 4 kotłów odzyskowych”, realizowaną w ramach Inwestycji KGHM pn.: „Budowa bloku gazowo-parowego w Głogowie i Polkowicach”, a wskazana we wniosku wartość przedmiotu sporu wynosiła 357.371 tys. PLN oraz 176.030 tys. EUR tytułem kar umownych za opóźnienia oraz brak usunięcia wad stwierdzonych przy końcowym odbiorze technicznym. Drugi wniosek dotyczył umowy z dnia 9 lipca 2010 roku na wykonanie, dostarczenie, montaż oraz rozruch czterech kompletnych Turbozespołów Gazowych, w ramach inwestycji KGHM pn.: „Budowa bloku gazowo-parowego w Głogowie i Polkowicach”, a wskazana we wniosku wartość przedmiotu sporu wynosiła 526.283 tys. PLN tytułem kar umownych za opóźnienia oraz brak usunięcia wad stwierdzonych przy końcowym odbiorze technicznym. W dniu 5 sierpnia 2016 roku Spółka dominująca zawarła porozumienie z KGHM dotyczące roszczeń zgłoszonych przez KGHM na podstawie dokonanych zawezwań do prób ugodowych. Na mocy zawartego porozumienia uznano: (i) roszczenie KGHM z tytułu umowy z dnia 30 lipca 2010 roku na „Dostawę, montaż i uruchomienie 4 kotłów odzyskowych” do kwoty 2.632 tys. PLN; oraz (ii) roszczenie KGHM co do pokrycia przez Spółkę dominującą kosztów usunięcia wady powstałej w ramach realizacji umowy z dnia 9 lipca 2010 roku do kwoty 80 tys. EUR. Warunkiem skuteczności zawarcia porozumienia jest usunięcie wad wskazanych w pkt (ii) powyżej w terminie do dnia 31 grudnia 2016 roku. Warunki wynikające z porozumienia zostały spełnione w terminie. Rozliczenie pozostałej spornej kwoty zostało uzgodnione pomiędzy stronami w ten sposób, że zapłata kwoty 868 tys. PLN z tytułu

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

nieterminowego usunięcia usterek oraz braku usunięcia wad stwierdzonych przy końcowym odbiorze technicznym ostatecznie zamyka rozliczenia pomiędzy stronami z tytułu obydwu kontraktów.

- **Sprawa dotycząca Stadionu Narodowego.**

Spółka dominująca była członkiem konsorcjum, które wygrało przetarg na generalnego wykonawcę w związku z budową Stadionu Narodowego w Warszawie. W konsekwencji wygrania ww. przetargu konsorcjum zawarło ze spółką Narodowe Centrum Sportu Sp. z o.o. („NCS”) umowę w dniu 4 maja 2009 roku, na realizację ww. inwestycji. Na podstawie postanowień umowy konsorcjum dostarczyło NCS gwarancję ubezpieczeniową na kwotę 152.479 tys PLN, która zabezpieczała potencjalne roszczenia NCS z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Gwarancja wystawiona została przez spółkę Zurich Insurance plc. Niederlassung für Deutschland („Gwarant”). W dniu 1 czerwca 2012 roku NCS wezwało konsorcjum do zapłaty kwoty 308.832 tys. PLN tytułem kar umownych za przekroczenie terminu zakończenia budowy Stadionu Narodowego. W dniu 5 lipca 2012 roku NCS złożyło żądanie wypłaty całości gwarancji ubezpieczeniowej. Dnia 1 marca 2013 roku konsorcjum skierowało do Sądu Okręgowego w Warszawie przeciwko NCS oraz Skarbowi Państwa - Ministrowi Sportu i Turystyki pozew o (i) ustalenie, że pozwanym nie przysługuje roszczenie o zapłatę kar umownych za przekroczenie terminu zakończenia budowy Stadionu Narodowego oraz (ii) zobowiązanie pozwanych do zaniechania bezprawnego skorzystania z gwarancji. Konsorcjum wniosło również o zabezpieczenie wskazanych powyżej roszczeń poprzez zakazanie pozwanym do czasu prawomocnego zakończenia niniejszego postępowania pobierania wypłat z gwarancji wystawionej przez Gwaranta. Wniosek o zabezpieczenie został prawomocnie oddalony. Dnia 15 listopada 2016 roku została zawarta ugoda pomiędzy Gwarantem a NCS i Skarbem Państwa. Skutkiem ugody było dokonanie rozliczeń i zrzeczenie się wzajemnych roszczeń wynikających z umowy dotyczącej realizacji inwestycji Stadion Narodowy w Warszawie. Na podstawie ugody wszystkie postępowania sądowe zostaną umorzone w związku z cofnięciem powództw lub wniosków i zrzeczeniem się roszczeń. Do dnia publikacji nie wszystkie postępowania sądowe związane z budową Stadionu Narodowego do zostały zakończone, jednak strony oczekują na wydanie postanowień umarzających te postępowania.

- **Spór pomiędzy Zurich Insurance plc. Niederlassung für Deutschland z siedzibą we Frankfurcie a Spółką dominującą**

W dniu 12 czerwca 2015 roku spółka Zurich Insurance plc. Niederlassung für Deutschland z siedzibą we Frankfurcie („Zurich”) złożyła wniosek o zawezwanie do próby ugodowej w celu zawarcia ugody polegającej na zapłacie przez Spółkę dominującą na rzecz spółki Zurich kwoty 152.479 tys. PLN. Roszczenie objęte ww. wnioskiem jest roszczeniem regresowym wynikającym z umowy z dnia 11 czerwca 2010 roku o zwolnieniu z odpowiedzialności, w związku z udzieleniem przez spółkę Zurich na wniosek Spółki dominującej oraz spółki Hydrobudowa Polska S.A. (obecnie w upadłości likwidacyjnej) gwarancji należytego wykonania umowy dotyczącej budowy Stadionu Narodowego w Warszawie (spór opisany powyżej). Maksymalna kwota na koniec okresu ważności gwarancji, tj. na dzień 31 lipca 2012 roku wynosiła 152.479 tys. PLN. Zgodnie z ww. umową, gwarant (tj. Zurich) może wystąpić do Spółki dominującej oraz spółki Hydrobudowa Polska S.A. w upadłości likwidacyjnej jako dłużników solidarnych z żądaniem zapłaty kwoty gwarancji w chwili wezwania do jej realizacji przez beneficjenta gwarancji. Wezwanie to wpłynęło do Zurich w dniu 5

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

lipca 2012 roku. Spółka dominująca stoi na stanowisku, że roszczenie, o którego zaspokojenie w drodze ugody wystąpił Zurich, stanowi wiarygodność układową i jej zaspokojenie powinno nastąpić zgodnie z propozycjami układowymi z dnia 28 kwietnia 2015 roku. W dniu 21 marca 2016 roku wpłynęły do Jednostki dominującej dokumenty z Sądu Krajowego Frankfurt nad Menem, stanowiące informację o pisemnym procesie wstępnym o zapłatę kwoty 152.479 tys. PLN. W sprawie odbyła się jedna rozprawa. Pozew został cofnięty, sąd poinformował o cofnięciu pozwu pełnomocnika Spółki dominującej oraz przestał informację na temat rozliczenia kosztów postępowania związane z cofnięciem pozwu. Jeszcze nie wszystkie podmioty występujące w sprawie taką informację otrzymały.

- **Wniosek o arbitraż przeciwko Polskiemu LNG S.A.**

Dnia 15 lipca 2016 roku konsorcjum spółek, w którego skład wchodzi spółki Saipem S.p.A., Saipem S.A., SAIPEM Canada Inc. (dawniej Snamprogetti Canada Inc.), Techint Compagnia Tecnica Internazionale S.p.A., PBG SA oraz EGBP Sp. z o.o. w upadłości układowej (dawniej PBG Export Sp. z o.o.), złożyło wniosek o arbitraż przeciwko spółce Polskie LNG S.A. Wniosek złożony został w sprawie dotyczącej umowy z dnia 15 lipca 2010 roku na „Opracowanie projektu wykonawczego oraz wybudowanie i przekazanie do użytkowania Terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu”. W postępowaniu arbitrażowym konsorcjum dochodzić będzie roszczeń o zapłatę dodatkowego wynagrodzenia związanego z ww. umową w kwocie nieprzekraczającej 195.000 tys. PLN netto. Spółka dominująca ograniczyła udział w realizowanej inwestycji, co skutkuje tym, że wynik postępowania nie będzie miał wpływu na jej sytuację finansową. Postępowanie jest na etapie wyboru przewodniczącego składu arbitrażu.

- **Spór pomiędzy Spółką dominującą a Operatorem Gazociągów Przesyłowych Gaz – System S.A.**

Pozew w sprawie złożono w dniu 20 lutego 2017 roku wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów. Pozew wniesiono do Sądu Okręgowego w Warszawie Wydział XX Gospodarczy. Sprawa dotyczy roszczenia zapłaty przez pozwanego kwoty w wysokości 3.241 tys. PLN wraz z odsetkami liczonymi od dnia 14 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty. Roszczenie wynika z umowy z dnia 25 maja 2009 roku na generalną realizację inwestycji pn. „Budowa Gazociągu Goleniów”. Powód domaga się zapłaty tytułem zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy w postaci tzw. kwot zatrzymanych.

- **Porozumienie dotyczące rozwiązania oraz rozliczenia umowy z dnia 25 listopada 2014 roku o kompleksową realizację inwestycji pn.: „Rozbudowa Tłoczni Rembelszczyzna w ramach budowy gazociągu wysokiego ciśnienia DN700 MOP 8,4 MPa relacji Rembelszczyzna – Gustorzyn wraz z infrastrukturą towarzyszącą”**

W dniu 25 listopada 2016 roku konsorcjum, w skład którego wchodzi spółki PBG oil and gas, Przedsiębiorstwo Inżynierskie Ćwiertnia Sp. z o.o. oraz ELTEL Sp. z o.o., zawarło porozumienie z Operatorem Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. dotyczące rozwiązania oraz rozliczenia umowy z dnia 25 listopada 2014 roku dotyczącej realizacji inwestycji pn. „Rozbudowa Tłoczni Rembelszczyzna w ramach budowy gazociągu wysokiego ciśnienia DN700 MOP 8,4 MPa relacji Rembelszczyzna - Gustorzyn wraz z infrastrukturą towarzyszącą”. Na podstawie porozumienia zostało uzgodnione, że z dniem 25 listopada 2016 roku umowa zostaje rozwiązana bez orzekania winy, a kwestie sporne związane z częściowym wykonaniem przez konsorcjum umowy oraz wynikające z tego tytułu potencjalne roszczenia rozstrzygane będą na

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

drodze sądowej. Dodatkowo, do czasu rozstrzygnięć sądowych Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. zatrzymał kwotę 14.004 tys. PLN z wniesionego przez konsorcjum zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Spółka zależna PBG oil and gas zamierza w najbliższym możliwym terminie wnieść pozew celem rozliczenia wynagrodzenia za wykonany zakres robót oraz kosztów poniesionych na realizację zobowiązań wynikających z umowy. Jednostka zależna PBG oil and gas jest na etapie ustalania wartości przedmiotu sporu.

- **Sprawa o zapłatę pomiędzy Syndykiem Masy Upadłości Hydrobudowa Polska a spółką zależną PBG Dom**

W dniu 13 lutego 2017 roku spółce PBG Dom doręczony został odpis pozwu o zapłatę złożonego przez Syndyka Masy Upadłości Hydrobudowa Polska przed Sądem Okręgowym w Poznaniu, IX Wydział Gospodarczy, sygn. akt IX GC 9/17/8. Zgodnie z żądaniem pozwu, Syndyk Masy Upadłości Hydrobudowa Polska wniósł o zasądzenie kwoty 16.281 tys. PLN wraz z należnymi odsetkami liczonymi od dnia 31 października 2012 roku oraz kosztami procesu. Zdaniem powoda żądana kwota wynika z wzajemnych rozliczeń z porozumienia z dnia 22 czerwca 2011 roku., w którym PBG Dom uznało dług Hydrobudowa Polska. PBG Dom kwestionuje zasadność powództwa w całości i podejmie w tym zakresie obronę procesową. Poza zarządzeniem zobowiązującym PBG Dom do wniesienia odpowiedzi na pozew, w sprawie nie wydano żadnych innych zarządzeń o charakterze procesowym oraz nie został ustalony termin pierwszej rozprawy. PBG Dom złożyło odpowiedź na pozew w dniu 27 lutego 2017 roku.

Poniżej opis kluczowych spraw spornych oraz postępowań sądowych, w których stroną jest spółka zależna RAFAKO S.A.:

- **RAFAKO S.A. przeciwko firmie Donieckoblenergo z siedzibą na Ukrainie**

Istotnym postępowaniem prowadzonym przez spółkę zależną RAFAKO S.A. jest postępowanie sądowe o odszkodowanie od firmy Donieckoblenergo z siedzibą na Ukrainie z powodu ostatecznego zaniechania realizacji budowy kotła przez Klienta. W dniu 6 sierpnia 2010 roku Spółka zależna otrzymała wyrok Izby Sądowej do spraw gospodarczych Sądu Najwyższego Ukrainy, na mocy którego pozytywnie została rozpatrzona skarga kasacyjna złożona przez spółkę zależną RAFAKO S.A. w dniu 2 marca 2010 roku i postanowiono utrzymać w mocy wyrok Donieckiego Apelacyjnego Sądu Gospodarczego z dnia 23 grudnia 2008 roku, w którym to orzeczeniu została zasądzona na rzecz spółki zależnej RAFAKO S.A. tytułem odszkodowania, odsetek za zwłokę, kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego łącznie kwota 56,7 mln UAH, co w przeliczeniu stanowiło kwotę około 11,5 mln USD. Ze względu na niepewność skuteczności windykacji zasądzonej wierzytelności, Grupa nie ujęła powyższej kwoty w przychodach. Pełnomocnik spółki zależnej RAFAKO S.A. poinformował, że w lipcu 2012 roku Sąd Gospodarczy okręgu Donieckiego wznowił rozpatrywanie sprawy ze względu na żądanie Donieckoblenergo uznania umowy z dnia 16 maja 1994 roku za nieważną. Zdaniem pełnomocnika nie ma żadnych nowych argumentów i dowodów dla uznania takiego żądania. Ze względu na aktualną sytuację na Ukrainie nie wyznaczono kolejnego terminu rozprawy.

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

- **ESPD Environmental Solutions and Project Development GmbH przeciwko RAFAKO S.A.**

W dniu 9 grudnia 2014 roku do spółki zależnej RAFAKO S.A. wpłynął pozew o zapłatę z powództwa ESPD Environmental Solutions and Project Development GmbH (dalej ESPD) z siedzibą w Wiedniu o wartości przedmiotu sporu 644,5 tys. EUR. Rzekome zobowiązanie Spółki zależnej wynikać ma z umowy o współpracy pomiędzy stronami dotyczącej wsparcia przez ESPD starań spółki zależnej RAFAKO S.A. o pozyskanie zleceń obejmujących swoim zakresem instalacje odazotowania spalin (DeNOx). Spółka zależna RAFAKO S.A. stoi na stanowisku, że wynagrodzenie, którego dochodzi ESPD jest świadczeniem nienależnym ze względu na brak świadczenia wzajemnego. Dnia 7 grudnia 2015 roku zapadł wyrok Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie zasądający całość roszczenia ESPD. Zobowiązanie jednostki zależnej wobec ESPD zostało uregulowane, jednak spółka zależna RAFAKO S.A. nadal pozostaje w sporze. W dniu 21 stycznia 2016 roku jednostka zależna złożyła do Sądu Apelacyjnego w Katowicach skargę o uchylenie tego wyroku. W dniu 18 listopada 2016 roku Sąd Apelacyjny w Katowicach wydał wyrok oddalający skargę o uchylenie wyroku sądu arbitrażowego, a tym samym wyrok Sądu Arbitrażowego stał się prawomocny. Spółka zależna RAFAKO S.A. podjęło decyzję, że nie będzie składać skargi kasacyjnej w tej sprawie i w konsekwencji wykonało wyrok sądu arbitrażowego.

- **RAFAKO S.A. przeciwko ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.**

W dniu 2 sierpnia 2016 roku spółka zależna RAFAKO S.A. otrzymała od ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A. (ENERGA) - jako lider konsorcjum (konsorcjantem jest spółka OMIS S.A.), realizującego kontrakt pn. „Redukcja NOx w kotłach OP-650 nr 1, 2 i 3 w Elektrowni Ostrołęka B”, notę obciążeniową opiewającą na kwotę 13.491 tys. PLN. ENERGA naliczyła karę na podstawie dwóch tytułów: i) opóźnienia w zakończeniu robót instalacyjnych oraz ii) niedotrzymania terminu przejęcia instalacji bloku do eksploatacji. Następnie, wskutek prowadzonych pomiędzy stronami negocjacji, ENERGA postanowiła odstąpić w całości od kary umownej z drugiego ze wskazanych tytułów, co spowodowało zmniejszenie noty obciążeniowej o 899,4 tys. PLN. Dnia 20 września 2016 roku konsorcjum wniosło do Sądu Okręgowego w Białymstoku pozew o ustalenie nieistnienia zobowiązań wobec ENERGI w związku z niewykonaniem lub nienależnym wykonaniem prac wchodzących w zakres kontraktu. Z kolei ENERGA w dniu 27 października 2016 roku skierowała do spółki zależnej RAFAKO S.A. i OMIS S.A. pismo zawierające oświadczenie o dokonaniu potrącenia kwoty 6.454 tys. PLN, stanowiącej część z naliczonych kar umownych z bieżących płatności kontraktowych konsorcjum. Część potrącenia przypadająca na spółkę zależną RAFAKO S.A. to kwota 4.177 tys. PLN. Konsorcjum nie uznaje takiego potrącenia, jako dokonanego bezpodstawnie z uwagi na niezasadność naliczonych kar umownych, co jest przedmiotem toczącego się sporu sądowego. Konsekwencją powyższego będzie zmiana żądania pozwu co do potrąconej kwoty na żądanie zapłaty wraz z odsetkami. W dalszej kolejności, w dniu 4 listopada 2016 roku Sąd Okręgowy w Białymstoku, w ramach toczącego się sporu, wydał postanowienie o skierowaniu stron do mediacji. Sąd wyznaczył osobę mediatora oraz wyznaczył czas trwania mediacji na okres 70 dni. Mediacje trwają, a wyznaczony przez sąd okres trwania mediacji zgodnie z informacjami posiadanymi przez spółkę zależną RAFAKO S.A. upłynie na koniec marca 2017 roku. W ocenie spółki zależnej istnieje szansa na ugodowe zakończenie sporu.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- **RAFAKO S.A. przeciwko Mostostal Warszawa S.A.**

Dnia 11 października 2016 roku jednostka zależna RAFAKO S.A. złożyła w Sądzie Okręgowym w Gliwicach pozew przeciwko spółce Mostostal Warszawa S.A. o zapłatę kwoty w wysokości 8.042 tys. PLN wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 3 sierpnia 2016 roku, tytułem zwrotu 70% wartości kwot wstrzymanych na poczet zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Złożenie pozwu uzasadnione było tym, że strony zakończyły definitywnie współpracę w ramach zawartego dnia 18 grudnia 2012 roku kontraktu podwykonawczego na projekt, dostawę i montaż rusztu, kotła i instalacji oczyszczania spalin dla dwóch linii ZTUO Szczecin (ostatecznie spółka zależna RAFAKO S.A. złożyła oświadczenie o odstąpieniu od kontraktu podwykonawczego z winy Mostostal Warszawa S.A. dnia 7 lipca 2016 roku). W związku z zakończoną współpracą na tym projekcie, Mostostal Warszawa S.A. zobowiązany jest zwrócić wartość kwot wstrzymanych na poczet zabezpieczenia należytego wykonania kontraktu, ponieważ wygasła umowna przesłanka istnienia takiego zabezpieczenia. Dnia 19 października 2016 roku został wydany nieprawomocny nakaz zapłaty, od którego strona pozwana wniosła sprzeciw w dniu 25 listopada 2016 roku. W aktualnym stanie rzeczy, po zapoznaniu się z argumentacją ze sprzeciwu, spółka zależna RAFAKO S.A. złożyła do sądu, w dniu 12 stycznia 2017 roku, pismo procesowe, w którym została zawarta odpowiedź na sprzeciw.

- **RAFAKO S.A. przeciwko Mostostal Warszawa S.A. oraz Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Sp. z o.o.**

W dniu 20 marca 2017 roku jednostka zależna RAFAKO S.A. złożyła w Sądzie Okręgowym w Gliwicach pozew kierowany solidarnie przeciwko spółce Mostostal Warszawa S.A. oraz spółce Zakład Unieszkodliwiania Odpadów sp. z o.o. o zapłatę kwoty w wysokości 13.136 tys. PLN wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 listopada 2016 roku z tytułu wystawionej faktury za zrealizowane przez spółkę zależną RAFAKO S.A., a niezapłacone przez Mostostal Warszawa S.A. oraz Zakład Unieszkodliwiania Odpadów sp. z o.o. prace wykonane w ramach umowy podwykonawczej dotyczącej inwestycji ZTUO Szczecin. Spółka zależna uznaje, że roszczenie jest zasadne, ponieważ prace zostały zrealizowane, na poparcie czego została przeprowadzona przez jednostkę zależną stosowna inwentaryzacja prac i przekazana dłużnikom. W ocenie spółki zależnej RAFAKO S.A. w sprawie może kwestionowana być wysokość roszczenia, ponieważ jako podlegające zasądzeniu przez Sąd może być finalnie uzależnione od wyników inwentaryzacji przeprowadzonej przez biegłego sądowego.

POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE

Dnia 28 kwietnia 2016 roku do Spółki wpłynęła decyzja KNF, w przedmiocie nałożenia na Spółkę dominującą kary administracyjnej w wysokości 800 tys. PLN na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 1 ustawy o ofercie w związku z podejrzeniem naruszenia art. 56 ustawy o ofercie. Spółka dnia 12 maja 2016 roku złożyła do KNF wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy. Sprawa zostanie rozpatrzona do marca 2017 roku.

42. ROZLICZENIA PODATKOWE

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

43. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

W procesie zarządzania ryzykiem finansowym Grupy Kapitałowej PBG najważniejszą wagę mają następujące cele:

- zabezpieczenie krótkoterminowych oraz średnioterminowych przepływów pieniężnych oraz ograniczenie ich zmienności,
- stabilizacja wahań wyniku finansowego Grupy,
- realizacja działań restrukturyzacyjnych w zakresie zadłużenia oraz majątku.

Do głównych instrumentów finansowych, z których w roku 2016 Grupa Kapitałowa PBG korzystała należą:

- środki pieniężne,
- lokaty krótkoterminowe, udzielone pożyczki
- kredyt w rachunku bieżącym,
- otrzymane pożyczki
- umowa leasingu finansowego
- transakcje zamiany stóp procentowych

Głównym zadaniem tych instrumentów jest wspomaganie i zabezpieczenie finansowe bieżącej działalności operacyjnej spółek poprzez stabilizowanie i neutralizowanie ryzyk płynności finansowej, zmienności kursów walutowych i stóp procentowych, a także bezpieczne i efektywne zarządzanie nadwyżkami finansowymi.

Pozostałe instrumenty finansowe - takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług - powstają w związku z prowadzeniem przez Grupę Kapitałową bieżącej działalności i są jej nieodłącznym elementem.

Zasadą stosowaną przez Grupę Kapitałową PBG obecnie i przez cały okres objęty sprawozdaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi. Wszystkie opisane w niniejszym rozdziale instrumenty finansowe mają charakter wspomagający bezpośrednio procesy biznesowe. Grupa Kapitałowa PBG nie dopuszcza do wykorzystywania instrumentów finansowych w celach spekulacyjnych czy innych, niepowiązanych ściśle z podstawową działalnością operacyjną.

Najistotniejszym rodzajem ryzyka finansowego na jakie narażona jest Grupa Kapitałowa PBG jest ryzyko płynności, które zostało opisane w nocie 43.1.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

43.1 RYZYKO PŁYNNOŚCI

Grupa Kapitałowa PBG jest narażona na ryzyko utraty płynności tj. zdolności do terminowego regulowania zobowiązań finansowych. Spółki z Grupy Kapitałowej PBG monitorują ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności aktywów finansowych (głównie należności) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej i inwestycyjnej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania Spółki z Grupy Kapitałowej PBG skupiały się na utrzymaniu płynności finansowej niezbędnej do realizacji bieżących działań w zakresie realizacji kontraktów jak i do obsługi spłaty rat układowych.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku nastąpiły istotne zmiany w pozycji zobowiązań finansowych narażonych na ryzyko płynności. Zmiany wynikają głównie z ujęcia skutków zawarcia Układu z wierzycielami Spółki dominującej (patrz nota 2.4)

Poniżej tabela przedstawia zobowiązania finansowe Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

(*) Część zobowiązań, które powstały przed dniem Postanowienia sądu o ogłoszeniu upadłości układowej Spółki dominującej, nie alokuje się do okresów zgodnie z datą zapadalności, ponieważ zobowiązania te powstały przed dniem ogłoszenia upadłości przez Spółkę dominującą i zostały ujęte na liście wierzytelności Spółki dominującej, uznane są przez Spółkę dominującą i będą regulowane w ramach realizacji Układu. Dla tych zobowiązań w roku 2015 nie było możliwe wyznaczenie ich wartości równej umownym niezdyktowanym płatnościom opierając się na ich umownych datach zapadalności.

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE NARAŻONE NA RYZYKO PŁYNNOŚCI

Wyszczególnienie	Krótkoterminowe:		Długoterminowe:			Zobowiązania razem bez dyskonta	Zobowiązania wartość bilansowa
	do 6 m-cy	6 do 12 m-cy	1 do 3 lat	3 do 5 lat	powyżej 5 lat		
Stan na 31.12.2016 (badane)							
Kredyty w rachunku kredytowym	1 426	48 961	7 431	7 431	36 845	102 094	100 035
Kredyty w rachunku bieżącym	-	99 394	-	-	-	99 394	99 394
Pożyczki	1 848	191	-	21 424	-	23 463	23 430
Dłużne papiery wartościowe	36 725	19 665	330 767	-	-	387 157	342 204
Leasing finansowy	2 388	1 479	5 007	1 784	-	10 658	10 719
Pochodne instrumenty finansowe	47	49	188	188	746	1 218	1 218
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	520 378	10 121	200 337	15 950	243	747 029	731 470
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	562 812	179 860	543 730	46 777	37 834	1 371 013	1 308 470
Stan na 31.12.2015 (badane)							
Kredyty w rachunku kredytowym	1 920	1 920	7 353	7 353	36 457	55 003	416 041
Kredyty w rachunku bieżącym	109 208	-	-	-	-	109 208	110 507

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Zobowiązania z tytułu zamkniętych transakcji forward	-	-	-	-	-	-	4 179
Pożyczki	10 044	-	-	-	-	10 044	11 593
Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-	838 772
Leasing finansowy	1 669	1 670	5 747	5 049	638	14 773	13 692
Pochodne instrumenty finansowe	38	38	153	153	681	1 063	1 063
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	442 138	29 211	10 966	30 493	209	513 017	865 828
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	565 017	32 839	24 219	43 048	37 985	703 108	2 261 675

Spółki zależne od Jednostki dominującej korzystały z zewnętrznych źródeł finansowania działalności w postaci linii kredytowych. Dostępne dla Grupy Kapitałowej PBG limity kredytowe na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Przyznane limity kredytowe	100 000	150 500
Wykorzystane kredyty w rachunku bieżącym	99 394	110 507
Wolne limity kredytowe w rachunku bieżącym	606	39 993

Poniższa tabela przedstawia terminy zapadalności aktywów finansowych, które są jednym ze źródeł finansowania zobowiązań Grupy Kapitałowej PBG.

Terminy określono na podstawie umownych niezdyktowanych płatności. Zaprezentowana wartość aktywów finansowych wobec zobowiązań finansowych oznacza wystąpienie ujemnego kapitału obrotowego netto, Szczegółowy opis strategii Zarządu Spółki dominującej w zakresie sposobu pokrycia ujemnego kapitału obrotowego netto przedstawiono w nocie 2.3.

Wyszczególnienie	krótkoterminowe		długoterminowe			Aktywa finansowe razem bez dyskonta	Aktywa finansowe wartość bilansowa
	do 6 m-cy	6 do 12 m-cy	1 do 3 lat	3 do 5 lat	powyżej 5 lat		
Stan na 31.12.2016							
Aktywa trwałe:							
Należności	-	-	78 380	669	4 912	83 961	78 828
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	-	-	-	-	1 482	1 482	1 482
Aktywa obrotowe:							
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	688 670	7 137	111	-	-	695 918	695 918
Pożyczki udzielone	-	363	-	-	-	363	363
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	9 979	1 225	-	-	-	11 204	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	121 109	-	-	-	-	121 109	121 109
Kategoria aktywów finansowych razem	819 758	8 725	78 491	669	6 394	914 037	897 700

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2014</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

Grupa jest narażona na ryzyko utraty lub pogorszenia poziomu płynności finansowej. Utrata lub pogorszenie płynności finansowej Grupy mogą wynikać zarówno z zakłócenia właściwej relacji wpływów i wydatków Grupy w czasie, nieadekwatnego poziomu finansowania działalności Grupy, jak i ograniczenie dostępu do gwarancji finansowych (związanego z koniecznością angażowania środków własnych Grupy). Ryzyko utraty lub pogorszenia poziomu płynności finansowej jest związane z: potencjalną niewypłacalnością wśród zamawiających lub zatorami płatniczymi, potencjalnym wzrostem zapotrzebowania na kapitał obrotowy w wysokości zapewniającej pokrycie bieżących potrzeb operacyjnych Grupy oraz koniecznością zaangażowania środków własnych na potrzeby finansowania i zabezpieczenia realizacji kontraktów i ma wpływ na zapewnienie terminowej realizacji projektów oraz możliwość uzyskiwania przez Grupę gwarancji finansowych, które są powszechnie stosowanymi formami zabezpieczenia realizacji kontraktów na rynku, na którym Grupa prowadzi działalność.

Konsekwencją zmaterializowania się powyższego ryzyka może być ograniczone możliwości pozyskiwania przez Grupę kolejnych kontraktów z uwagi na brak dostępu zarówno do gwarancji finansowych, jak i do środków pieniężnych niezbędnych do obsługi kolejnych zleceń.

Ponadto, pogorszenie lub utrata płynności finansowej przez Grupę, może spowodować, że Grupa może nie być w stanie spłacać zobowiązań odsetkowych oraz kapitału wynikających z (i) zawartych umów finansowania (ii) zobowiązań układowych PBG (iii) wykupu Obligacji wyemitowanych w celu umożliwienia wierzycielom PBG uzyskania częściowego zaspokojenia ich wierzytelności układowych. W takim przypadku zadłużenie Grupy z tytułu kredytów bankowych może zostać częściowo lub w całości postawione w stan natychmiastowej wymagalności, a w razie braku jego spłaty: (i) instytucje finansujące będą mogły skorzystać z zabezpieczeń udzielonego finansowania ustanowionych na aktywach Grupy, (ii) sąd może uchylić Układ, co będzie skutkowało postawieniem Spółki dominującej w stan upadłości likwidacyjnej, natomiast (iii) obligatariusze będą mogli zażądać przedterminowego wykupu Obligacji, a w przypadku nie wywiązania się przez Spółkę dominującą z obowiązku wykupu Obligacji będą mogli dochodzić swoich roszczeń z zabezpieczeń Obligacji.

Działalność Grupy opiera się częściowo na kontraktach, których realizacja wymaga poniesienia przez Grupę części kosztów przed uzyskaniem wynagrodzenia z tytułu realizacji projektu lub określonego jego etapu. Wszelkie niekorzystne rozbieżności pomiędzy wydatkami i wpływami uzyskanymi z tytułu zrealizowanych zamówień lub ich poszczególnych etapów, w tym opóźnienie płatności ze strony zamawiających, mogą wywrzeć niekorzystny wpływ na przepływy pieniężne realizowane na danym kontrakcie oraz na poziom kapitału obrotowego.

Nie można wykluczyć, że Grupa będzie miała ograniczone możliwości uzyskania wynagrodzenia zaliczkowego z realizowanych projektów w wypadku nieuzyskania gwarancji finansowych na potrzeby uzyskania takiego wynagrodzenia.

Powyższe okoliczności mogą wpływać na pogorszenie poziomu płynności finansowej Grupy, skutkując m. in. wzrostem zapotrzebowania na kapitał obrotowy, co może mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność Grupy, jej sytuację finansową, wyniki, zdolność realizacji postanowień Układu przez PBG, perspektywy, a także cenę akcji.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

43.2 RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zminimalizowaniu wahań przepływów odsetkowych z tytułu aktywów oraz zobowiązań finansowych oprocentowanych zmienną stopą procentową.

Spółki z Grupy Kapitałowej PBG narażone są na ryzyko stopy procentowej w związku z następującymi kategoriami aktywów oraz zobowiązań finansowych:

- Depozyty
- udzielone pożyczki,
- otrzymane kredyty bankowe
- otrzymane pożyczki,
- wyemitowane papiery dłużne,
- leasing finansowy,

Narażenie Spółki dominującej na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań i należności finansowych.

W celu zabezpieczenia ryzyka związanego ze zmienną stopą procentową, spółka zależna od PBG SA stosuje instrumenty zabezpieczające typu IRS. Zgodnie z wymogami umowy kredytowej spółka zależna była zobowiązana do ograniczenia ryzyka stopy procentowej. Spełniając wymogi Banku, w dniu 27 listopada 2014 roku spółka zależna zawarła z Bankiem transakcję swapa odsetkowego (IRS) na kwotę kapitału 13.850 tys. EUR podlegającą amortyzacji z terminem zapadalności do 5 listopada 2019 roku.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku ze środkami pieniężnymi, z udzielonymi i otrzymanymi pożyczkami, kredytem bankowym, wyemitowanymi papierami dłużnymi i zobowiązaniami z tyt. leasingu o zmiennej stopie procentowej). Nie przedstawiono wpływu na kapitał własny Spółki dominującej. Z analizy wrażliwości wyniku finansowego na zmianę stopy procentowej wyłączono kredyt bankowy zabezpieczony transakcją IRS.

Analiza wrażliwości na dzień 31.12.2016	Wartość narażona na ryzyko	Wzrost stopy o punkty procentowe 0,1%	Spadek stopy o punkty procentowe -0,1%
Aktywa finansowe	120 130	120	(120)
Zobowiązania finansowe	(523 461)	(523)	523
Wpływ na wynik finansowy	-	(403)	403
Analiza wrażliwości na dzień 31.12.2015	Wartość narażona na ryzyko	Wzrost stopy o punkty procentowe 0,1%	Spadek stopy o punkty procentowe -0,1%
Aktywa finansowe	342 194	342	(342)
Zobowiązania finansowe	(131 538)	(132)	132
Wpływ na wynik finansowy	-	211	(211)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

43.3 RYZYKO WALUTOWE

Grupa Kapitałowa PBG narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez spółki z Grupy sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż ich waluta wyceny.

Grupa Kapitałowa PBG narażona jest na ryzyko zmian kursów walutowych ze względu na fakt, że w przypadku realizacji kontraktów o wysokiej wartości jednostkowej dokonuje importu materiałów i jak również część wpływów jest wyrażona w walutach obcych. Występujące ryzyko walutowe związane jest głównie z wahaniami kursu PLN do EUR, PLN do USD oraz PLN do GBP. W minionym okresie ponad 9 % przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej PBG wyrażonych było w walutach obcych, przede wszystkim w EUR.

W związku z powyższym Grupa narażona jest na ryzyko zmiany kursów przede wszystkim PLN do EUR, które w szczególności może skutkować spadkiem przychodów ze sprzedaży lub wzrostem kosztów liczonych w PLN, spowodowanych niekorzystnymi zmianami kursów walut. Spółki z Grupy przyjęły i stosują jednolitą politykę zarządzania ryzykiem kursowym.

Strategia zarządzania ryzykiem finansowym stosowana przez spółki Grupy Kapitałowej PBG zakłada wykorzystanie naturalnego zabezpieczenia jak również strategii zabezpieczających na rynku instrumentów pochodnych. Dopuszcza się stosowanie instrumentów pochodnych typu forward. Nie ma pewności, że stosowane w Grupie metody ograniczania istniejącego ryzyka poprzez stosowanie wybranych instrumentów okażą się w pełni skuteczne.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółki Grupy Kapitałowej nie posiadały instrumentów pochodnych zabezpieczających ryzyko walutowe.

Analiza wrażliwości zakłada wzrost lub spadek kursów EUR/PLN, USD/PLN oraz GBP/PLN o 10% w stosunku do kursu zamknięcia obowiązującego na poszczególne dni bilansowe.

średni kurs NBP	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
EUR/PLN	4,4240	4,2615
USD/PLN	4,1793	3,9011
GBP/PLN	5,1445	5,7862

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto (w związku ze zmianą wartości godziwej aktywów i zobowiązań pieniężnych oraz z tytułu zmiany wartości godziwej kontraktów terminowych typu forward) oraz całkowitych dochodów ogółem Grupy Kapitałowej PBG na racjonalnie możliwe wahania przede wszystkim kursu EUR, USD oraz GBP, przy założeniu niezmienności innych czynników.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Analiza wrażliwości na 31.12.2016	Wzrost kursu walutowego								Spadek kursu walutowego							
	10%								-10%							
	Wpływ na wynik finansowy (w tys. PLN)				Wpływ na inne dochody całkowite (w tys. PLN)				Wpływ na wynik finansowy (w tys. PLN)				Wpływ na inne dochody całkowite (w tys. PLN)			
	EUR	USD	GBP	razem	EUR	USD	GBP	razem	EUR	USD	GBP	razem	EUR	USD	GBP	razem
	4,87	4,60	5,66	-	4,87	4,60	5,66	-	3,98	3,76	4,63	-	3,98	3,76	4,63	-
Aktywa finansowe	9 015	846	156	10 017	-	-	-	-	(9 015)	(846)	(156)	(10 017)	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe	(7 219)	(1)	(1)	(7 221)	-	-	-	-	7 219	1	1	7 221	-	-	-	-
Wpływ na wynik finansowy	1 796	845	155	2 796	-	-	-	-	(1 796)	(845)	(155)	(2 796)	-	-	-	-
Wpływ na inne dochody całkowite	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Analiza wrażliwości na 31.12.2015	Wzrost kursu walutowego								Spadek kursu walutowego							
	10%								-10%							
	Wpływ na wynik finansowy (w tys. PLN)				Wpływ na inne dochody całkowite (w tys. PLN)				Wpływ na wynik finansowy (w tys. PLN)				Wpływ na inne dochody całkowite (w tys. PLN)			
	EUR	USD	GBP	razem	EUR	USD	GBP	razem	EUR	USD	GBP	razem	EUR	USD	GBP	razem
	4,69	4,29	6,36	-	4,69	4,29	6,36	-	3,84	3,51	5,21	-	3,84	3,51	5,21	-
Aktywa finansowe	2 391	132	376	2 899	-	-	-	-	(2 391)	(132)	(376)	(2 899)	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe	(14 606)	(167)	-	(14 774)	-	-	-	-	14 606	167	-	14 774	-	-	-	-
Wpływ na wynik finansowy	(12 215)	(36)	376	(11 875)	-	-	-	-	12 215	36	-376	11 875	-	-	-	-
Wpływ na inne dochody całkowite	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Ekspozycja na ryzyko walutowe ulega zmianom w ciągu roku w zależności od wolumenu transakcji przeprowadzanych w walucie. Niemniej powyższą analizę wrażliwości można uznać za reprezentatywną dla określenia ekspozycji Grupy Kapitałowej PBG na ryzyko walutowe.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

43.4 RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako brak możliwości wywiązania się ze zobowiązań przez wierzycieli Grupy Kapitałowej PBG. Ryzyko kredytowe związane jest z następującymi głównymi obszarami:

- wiarygodność kredytowa klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży produktów;
- wiarygodność kredytowa podmiotów, w które się inwestuje

Obszary, w których powstaje ekspozycja na ryzyko kredytowe, mające odmienną charakterystykę ryzyka kredytowego, to:

- środki pieniężne i lokaty bankowe,
- należności z tytułu dostaw i usług,
- udzielone pożyczki,

Maksymalna ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe określana jest poprzez wartość bilansową następujących aktywów finansowych:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)
Pożyczki	363	378
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	774 746	571 903
Pozostałe klasy pozostałych aktywów finansowych	74	70
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	121 109	341 746
Ekspozycja na ryzyko kredytowe razem	893 546	914 097

Spółki z Grupy Kapitałowej PBG w sposób ciągły monitorują zaległości klientów oraz wierzycieli w regulowaniu płatności, analizując ryzyko kredytowe indywidualnie lub w ramach poszczególnych klas aktywów określonych ze względu na ryzyko kredytowe (wynikające np. z branży, regionu lub struktury odbiorców).

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi

W odniesieniu do aktywów finansowych takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, którą są banki zarejestrowane w Polsce, tym samym ryzyko to jest nieistotne. Maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów i na dzień 31 grudnia 2016 wynosiła 121.109 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 341.746 tys. PLN)

Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami

Na dzień 31 grudnia 2016 roku saldo udzielonych pożyczek przez Grupę Kapitałową PBG wynosiło 363 tys. PLN. W celu ograniczenia ryzyka z tytułu udzielonych pożyczek Spółki Grupy Kapitałowej PBG bieżąco monitorują sytuację majątkową i wyniki finansowe pożyczkobiorców. Ryzyko kredytowe z tytułu udzielenia pożyczek jest nieistotne.

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi należnościami finansowymi

Ryzyko kredytowe Grupy Kapitałowej PBG jest ściśle związane z prowadzeniem podstawowej działalności spółek. Wynika ono z zawartych kontraktów handlowych i związane jest z potencjalnym wystąpieniem zdarzeń, które mogą przybrać postać niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności lub istotnego opóźnienia w spłacie należności. Udzielanie klientom, tzw. kredytu kupieckiego jest aktualnie nieodłącznym elementem prowadzenia działalności gospodarczej, jednakże spółki podejmują szereg działań mających na celu zminimalizowanie ryzyk związanych z podjęciem współpracy z potencjalnie nierzetelnym klientem. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji.

Klienci, którzy w opinii spółek z Grupy, na podstawie przeprowadzonej weryfikacji, nie są wiarygodni finansowo, są zobowiązani do przedstawienia odpowiednich zabezpieczeń finansowych, które minimalizują ryzyko niewypłacalności tych firm wobec Spółek z Grupy Kapitałowej PBG.

Model biznesowy Grupy, polegający na realizacji jednostkowych kontraktów o znacznej wartości, cechuje znaczna koncentracja jej przychodów. W konsekwencji pojedyncze kontrakty o znacznej wartości mogą mieć znaczący wpływ na wyniki finansowe wypracowywane przez Grupę. Udział głównego odbiorcy produktów w przychodach ze sprzedaży Grupy ogółem w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku wyniósł 64%.

Z uwagi na złożoność i długi czas realizacji niektórych projektów o znaczącej wartości jednostkowej rzeczywiste koszty tych projektów mogą potencjalnie różnić się od szacunków dokonanych pierwotnie przez Grupę w tym zakresie, co w dalszej kolejności może przełożyć się na obniżenie poziomów realizowanych marż a w skrajnych przypadkach skutkować poniesieniem przez Grupę strat. Przychody, przepływy pieniężne i rentowność danego projektu mogą podlegać zmianom wraz z postępami w jego realizacji oraz mogą być uzależnione od szeregu czynników, z których część znajduje się poza kontrolą Grupy, takimi jak np.: przesunięcia w czasie lub opóźnienia w realizacji kontraktu, problemy finansowe kontrahentów Grupy, brak płatności ze strony klientów oraz brak realizacji zobowiązań przez dostawców, podwykonawców lub członków konsorcjum. Zmienność poziomu kosztów oraz związana z tym zmienność poziomu rentowności niektórych projektów w okresie ich realizacji może mieć negatywny wpływ na przepływy pieniężne Grupy w ramach danego kontraktu oraz jej płynność finansową w danym okresie. W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań umownych przez Grupę, członków konsorcjum, podwykonawców lub dostawców, zamawiający może nie dokonać płatności z tytułu wynagrodzenia na rzecz Grupy. Dodatkowo zamawiający może skorzystać z przysługujących mu uprawnień z tytułu udzielonych gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych, co wiąże się z koniecznością pokrycia przez Grupę kwot wypłaconych przez instytucje finansowe, jako gwarantów na podstawie udzielonych na rzecz zamawiającego i na zlecenie Grupy gwarancji. Kwoty te mogą być szczególnie wysokie w przypadku złożonych i długoterminowych projektów o dużej wartości. Grupa może nie być w stanie pokryć zobowiązań wynikających ze zrealizowanych gwarancji finansowych.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Ponadto, nie można wykluczyć, że w trakcie realizacji zleceń kontrahenci Grupy wypowiedzą zawarte kontrakty lub odstąpią od nich, w szczególności w przypadku nienależytego lub nieterminowego wykonywania prac. Utrata jednego z kluczowych projektów może spowodować nie tylko istotne obniżenie przychodów Grupy, ale również może spowodować konieczności wcześniejszego rozliczenia wzajemnych zobowiązań stron kontraktu, w tym w szczególności zwrotu pobranych zaliczek, co w konsekwencji może spowodować utratę płynności, utrudnić lub uniemożliwić obsługę zadłużenia Grupy.

Całkowita wartość netto należności handlowych Grupy Kapitałowej PBG na dzień 31 grudnia 2016 roku bez uwzględnienia wartości godziwej przyjętych zabezpieczeń, do wysokości których Grupa Kapitałowa PBG może być wystawiona na ryzyko kredytowe, wynosi 774.746 tys. PLN (według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku 571 903 tys. PLN).

W odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług, Spółki Grupy Kapitałowej PBG są narażone na ryzyko kredytowe w związku z pojedynczym znaczącym kontrahentem lub grupą kontrahentów o podobnych cechach.

44. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Spółka dominująca dzisiaj nie może zarządzać kapitałem w taki sposób w jaki oczekiwałby rynek i akcjonariusze Spółki dominującej. Aktualnie najważniejszym celem zarządzania kapitałem jest zapewnienie odpowiedniego poziomu płynności umożliwiającego realizację zobowiązań wynikających z układu oraz wykup obligacji, co pozwoli na kontynuowanie działalności przez Spółkę a w przyszłości na odbudowanie wartości dla jej akcjonariuszy.

45. POZOSTAŁE INFORMACJE

45.1 WYBRANE DANE FINANSOWE PRZELICZONE NA EUR

W okresach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym i w okresach porównawczych stosowano średnie kursy wymiany złotego w stosunku do EUR ustalane przez Narodowy Bank Polski, w szczególności:

a) przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, zysk z działalności operacyjnej, zysk brutto i zysk netto oraz przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej, przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej, przepływy pieniężne netto z działalności finansowej i przepływy pieniężne netto razem za 2016 rok, obliczono przyjmując średni kurs EUR według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP na ostatni dzień poszczególnych miesięcy, tj. : 4,3757 PLN

b) przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, zysk z działalności operacyjnej, zysk brutto i zysk netto oraz przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej, przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej, przepływy pieniężne netto z działalności finansowej i przepływy pieniężne netto razem za 2015 rok, obliczono przyjmując średni kurs EUR według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP na ostatni dzień poszczególnych miesięcy, tj. : 4,1848 PLN.

c) aktywa razem, zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, zobowiązania długoterminowe, zobowiązania krótkoterminowe, kapitał własny oraz kapitał zakładowy na 31 grudnia 2016 roku obliczono przyjmując średni kurs EUR na dzień tj. 31 grudnia 2016 roku, tj. : 4,4240 PLN.

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2016</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

d) aktywa razem, zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, zobowiązania długoterminowe, zobowiązania krótkoterminowe, kapitał własny oraz kapitał zakładowy na 31 grudnia 2015 roku obliczono przyjmując średni kurs EUR na ten dzień tj. 31 grudnia 2015 roku, tj. : 4,2615 PLN.

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu	4,4240	4,2615
Kurs średni w okresie, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie	4,3757	4,1848
Najwyższy kurs w okresie	4,5035 z dn. 06.12.2016r.	4,3580 z dn. 15.12.2015r.
Najniższy kurs w okresie	4,2355 z dn. 04.04.2016r.	3,9822 z dn. 21.04.2015r.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYBRANE DANE FINANSOWE

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane) PLN	za okres 31.12.2015 (badane) PLN	za okres 31.12.2016 (badane) EUR	za okres 31.12.2015 (badane) EUR
Skonsolidowany rachunek zysków i strat				
Przychody ze sprzedaży	1 987 014	1 798 815	454 102	429 845
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	820 391	(190 638)	187 488	(45 555)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	803 247	(192 144)	183 570	(45 915)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej, z tego przypadający:	788 747	(201 047)	180 256	(48 042)
- akcjonariuszom podmiotu dominującego	838 731	(177 546)	191 679	(42 427)
- akcjonariuszom niekontrolującym	(49 984)	(23 501)	(11 423)	(5 616)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej, z tego przypadający:	788 747	(201 104)	180 256	(48 056)
- akcjonariuszom podmiotu dominującego	838 731	(177 575)	191 679	(42 433)
- akcjonariuszom niekontrolującym	(49 984)	(23 529)	(11 423)	(5 622)
Całkowity dochód (strata) netto przypadający:	792 378	(213 075)	181 086	(50 916)
- akcjonariuszom podmiotu dominującego	842 736	(189 417)	192 595	(45 263)
- akcjonariuszom niekontrolującym	(50 358)	(23 658)	(11 509)	(5 653)
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN / EUR)	1,91	(12,42)	0,44	(2,97)
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN / EUR)	1,91	(12,42)	0,44	(2,97)
Średni kurs PLN / EUR	x	x	4,3757	4,1848
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych				
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(251 598)	150 277	(57 499)	35 910
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności inwestycyjnej	6 689	157	1 529	38
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	24 389	59 919	5 574	14 318
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(220 520)	210 353	(50 397)	50 266
Średni kurs PLN / EUR	x	x	4,3757	4,1848

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2016 (badane) PLN	na dzień 31.12.2015 (badane) PLN	na dzień 31.12.2016 (badane) EUR	na dzień 31.12.2015 (badane) EUR
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej				
Aktywa	1 960 916	2 193 807	443 245	514 797
Zobowiązania długoterminowe	733 463	579 028	165 792	135 874
Zobowiązania krótkoterminowe	999 118	2 422 879	225 840	568 551
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(65 941)	(1 159 154)	(14 905)	(272 006)
Kapitał podstawowy	15 414	14 295	3 484	3 354
Liczba akcji (w szt.)	804 050 591	14 295 000	804 050 591	14 295 000
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	438 785 030	14 295 000	438 785 030	14 295 000
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)	438 785 030	14 295 000	438 785 030	14 295 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN / EUR)	(0,08)	(81,09)	(0,02)	(19,03)
Kurs PLN / EUR na koniec okresu	x	x	4,4240	4,2615

45.2 WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Łączna wartość wynagrodzeń i innych świadczeń dla Członków Zarządu Spółki dominującej wyniosła:

Wyszczególnienie	W Spółce dominującej:		W spółkach zależnych oraz stowarzyszonych:		Razem
	Wynagrodzenie	Inne świadczenia *	Wynagrodzenie	Inne świadczenia *	
Okres od 01.01 do 31.12.2016 (badane)					
Razem	2 307	5	1 968	780	5 060
Okres od 01.01 do 31.12.2015 (badane)					
Razem	1 907	2	2 126	781	4 816

* Inne świadczenia – zasiłki wypłacone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, wynagrodzenia z tytułu oddelegowania do samodzielnego pełnienia czynności nadzorczych, premie uznaniowe, pozostałe świadczenia

Inne informacje dotyczące kluczowego personelu kierowniczego, w tym dotyczące pożyczek, zaprezentowano w nocie 39.

Łączna wartość wynagrodzeń i innych świadczeń dla Członków Rady Nadzorczej Spółki dominującej wyniosła:

Wyszczególnienie	W Spółce dominującej:		W spółkach zależnych oraz stowarzyszonych:		Razem
	Wynagrodzenie	Inne świadczenia *	Wynagrodzenie	Inne świadczenia **	
Okres od 01.01 do 31.12.2016 (badane)					
Razem	350	3	1 119	840	2 312
Okres od 01.01 do 31.12.2015 (badane)					
Razem	348	8	1 523	250	2 129

** Inne świadczenia – wynagrodzenie z tytułu delegowania do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

45.3 ZATRUDNIENIE W GRUPIE KAPITAŁOWEJ I ROTACJA KADR

Przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej w podziale na poszczególne grupy zawodowe oraz rotacja pracowników kształtowały się następująco:

ZATRUDNIENIE W GRUPIE KAPITAŁOWEJ W ETATACH

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Pracownicy umysłowi	1 599	1 615
Pracownicy fizyczni	974	1 065
Razem	2 573	2 680

ROTACJA KADR

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Liczba pracowników przyjętych	247	378
Liczba pracowników zwolnionych	(353)	(411)
Razem	(106)	(33)

45.4 WYNAGRODZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Audytorem dokonującym badania oraz przeglądu sprawozdań finansowych Spółek Grupy Kapitałowej w 2016 roku była Spółka Ernst & Young Audyty Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie.

Dnia 20 maja 2016 roku, zgodnie z obowiązującymi przepisami, po rozpatrzeniu rekomendacji przedstawionej przez Komitet Audytu, Rada Nadzorcza Spółki dominującej podjęła uchwałę w sprawie wyboru firmy Ernst & Young Audyty Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. (dalej „E&Y”) z siedzibą w Warszawie, Rondo ONZ 1 (00-124 Warszawa), wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych prowadzoną przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów pod numerem 130, na podmiot uprawniony do przeglądu śródrocznego sprawozdania finansowego Spółki PBG SA i Grupy Kapitałowej PBG za I półrocze 2016 oraz badania jednostkowego sprawozdania finansowego PBG SA oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok 2016.

Łączne wynagrodzenie E&Y wyniosło 1.004 tys. PLN, w tym za usługi związane z badaniem i przeglądem sprawozdań finansowych – 972 tys. PLN.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Łączne wynagrodzenie audytorów spółek z Grupy Kapitałowej z poszczególnych tytułów wyniosło:

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2016 (badane)	za okres 31.12.2015 (badane)
Badanie rocznych sprawozdań finansowych	848	1 037
Przegląd sprawozdań finansowych	124	40
Pozostałe usługi	32	264
Razem	1 004	1 341

46. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

Poza przedstawionymi poniżej oraz opisanymi w notach 2.3, 2.4, 27, 36.3 nie miały miejsca inne zdarzenia wymagające ujawnienia w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Podjęcie przez GPW uchwały w sprawie wprowadzenia do alternatywnego systemu obrotu na Catalyst Obligacji PBG S.A.

W dniu 27 lutego 2017 roku Zarząd Spółki dominującej poinformował o podjęciu przez Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. uchwały w przedmiocie wprowadzenia do alternatywnego systemu obrotu na Catalyst, Obligacji na okaziciela spółki PBG SA o wartości nominalnej 100 PLN (sto złotych) każda (więcej informacji w raporcie bieżącym RB PBG 10/2017 oraz RB PBG 12/2017).

Zawarcie aneksu nr 5 do umowy z Tauron Wytwarzanie S.A. na realizację projektu Jaworzno.

W dniu 1 marca 2017 roku Zarząd spółki zależnej RAFAKO S.A. poinformował o zawarciu z Tauron Wytwarzanie S.A. aneksu nr 5 do umowy na budowę bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II – w zakresie kocioł parowy, turbozespół, budynek główny, część elektryczna i AKPiA bloku. Na mocy niniejszego aneksu nastąpi m.in. zwiększenie ceny kontraktu głównego, wydłużenie terminu realizacji przedmiotu kontraktu, skwitowanie roszczeń wynikających z oceny warunków zastanych na terenie budowy (więcej informacji w raporcie bieżącym RB RAFAKO 6/2017 i RB RAFAKO 7/2017).

Zawiadomienie o zmianie stanu posiadania akcji RAFAKO S.A. przez fundusze inwestycyjne QUERCUS.

W dniu 7 marca 2017 roku spółka zależna RAFAKO S.A. otrzymała od QUERCUS Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. działającego w imieniu zarządzanych przez siebie funduszy inwestycyjnych: QUERCUS Parasolowy SFIO, QUERCUS Absolutnego Zwrotu FIZ, QUERCUS Absolute Return FIZ oraz Acer Aggressive FIZ zawiadomienie o zmniejszeniu przez Fundusze wspólnie udziału w ogólnej liczbie głosów RAFAKO poniżej progu 5% ogólnej liczby głosów (więcej informacji w raporcie bieżącym RB RAFAKO 8/2017).

Obligacje drugiej emisji

W dniu 7 marca 2017 roku spółka zależna RAFAKO S.A. otrzymała od QUERCUS Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. działającego w imieniu zarządzanych przez siebie funduszy inwestycyjnych: QUERCUS Parasolowy SFIO, QUERCUS Absolutnego Zwrotu FIZ, QUERCUS Absolute Return FIZ oraz Acer Aggressive FIZ

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2014</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrągleń:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

zawiadomienie o zmniejszeniu przez Fundusze wspólnie udziału w ogólnej liczbie głosów RAFAKO poniżej progu 5% ogólnej liczby głosów (więcej informacji w raporcie bieżącym RB RAFAKO 8/2017).

Złożenie ostatecznego planu podziału majątku Strateg Capital Sp. z o.o.

W dniu 21 marca 2017 roku Zarząd Spółki dominującej powziął informację o złożeniu przez syndyka masy upadłościowej Strateg Capital Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej ostatecznego planu podziału jej majątku. Spółka dominująca jako wierzyciel, planuje otrzymać wpływ środków pieniężnych w kwocie 19 tys. PLN.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2016	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

47. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku (wraz z danymi porównawczymi) zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki dominującej w dniu 27 marca 2017 roku.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu			
Data	Imię i nazwisko	Funkcja	Podpis
2017-03-27	Jerzy Wiśniewski	Prezes Zarządu	
2017-03-27	Mariusz Łożyński	Wiceprezes Zarządu	
2017-03-27	Dariusz Szymański	Wiceprezes Zarządu	
2017-03-27	Kinga Banaszak-Filipiak	Członek Zarządu	
Podpisy osoby odpowiedzialnej za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego			
Data	Imię i nazwisko	Funkcja	
2017-03-27	Bartosz Kuźmin	z-ca dyrektora ds. konsolidacji i księgowości	